81+82
87+88 219+222
Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri

ఓమ్ వరదబ్రహ్మణే నమః

సకల పురుషార్థ సిద్ధిప్రదంబగు

శ్రీరామోత్సవతత్త్వదర్శిని

పట్టాభిషేక యంత్రసహితము

శతాధిక వైదిక గ్రంథకర్త
కీ॥ శే॥ చల్లా లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రిగారిచే
వ్రాయఁబడి

[illegible]

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ ప్రెస్
బచ్చుపేట - మచిలీపట్నం
ముద్రించి ప్రకటింపఁబడియె
తృతీయ ముద్రణ ప్రతులు 500

రిజిస్టర్డు కాపీరైట్] 1983 [వెల 10-00

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సూర్యయంత్రము

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఇదం దేవవాస్తు మండలా నవరేఖాత్మకమ్.

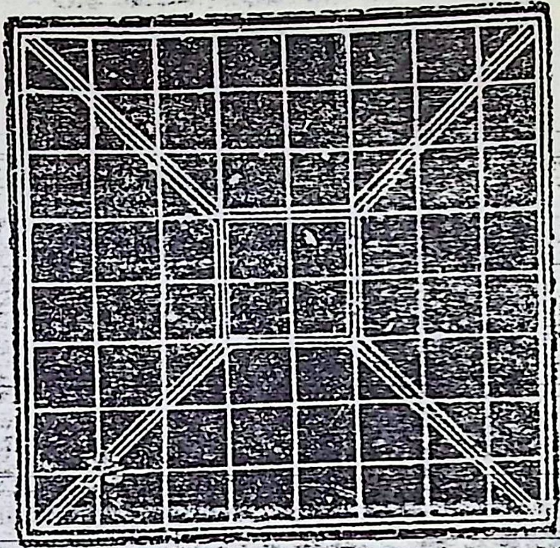

ఏకన్నవతి వాస్తుపురుషాదిమండల దేవతావాహ [illegible]
ఇదం దశరేఖాత్మకం నవగ్రహ[illegible]మ్.

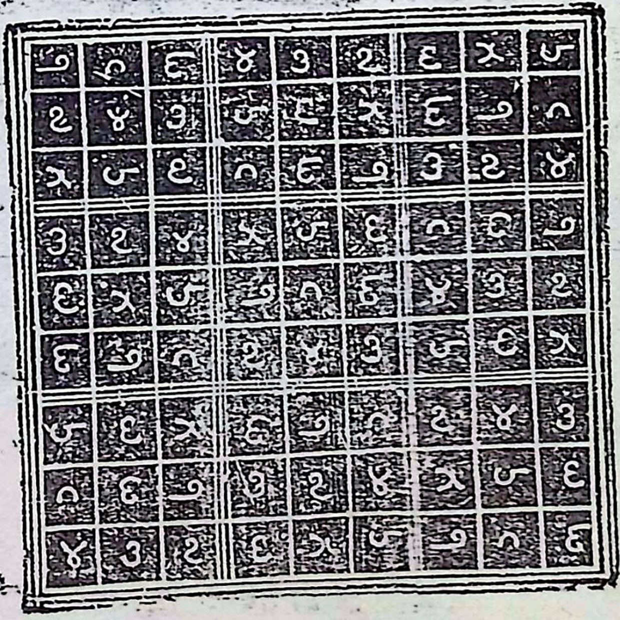

: [illegible] గ్రహస్థాపనపూజన దారా [illegible] ప్రవేశు వ[illegible] ప్రథమ [illegible]

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామపూజాయన్త్రమ్

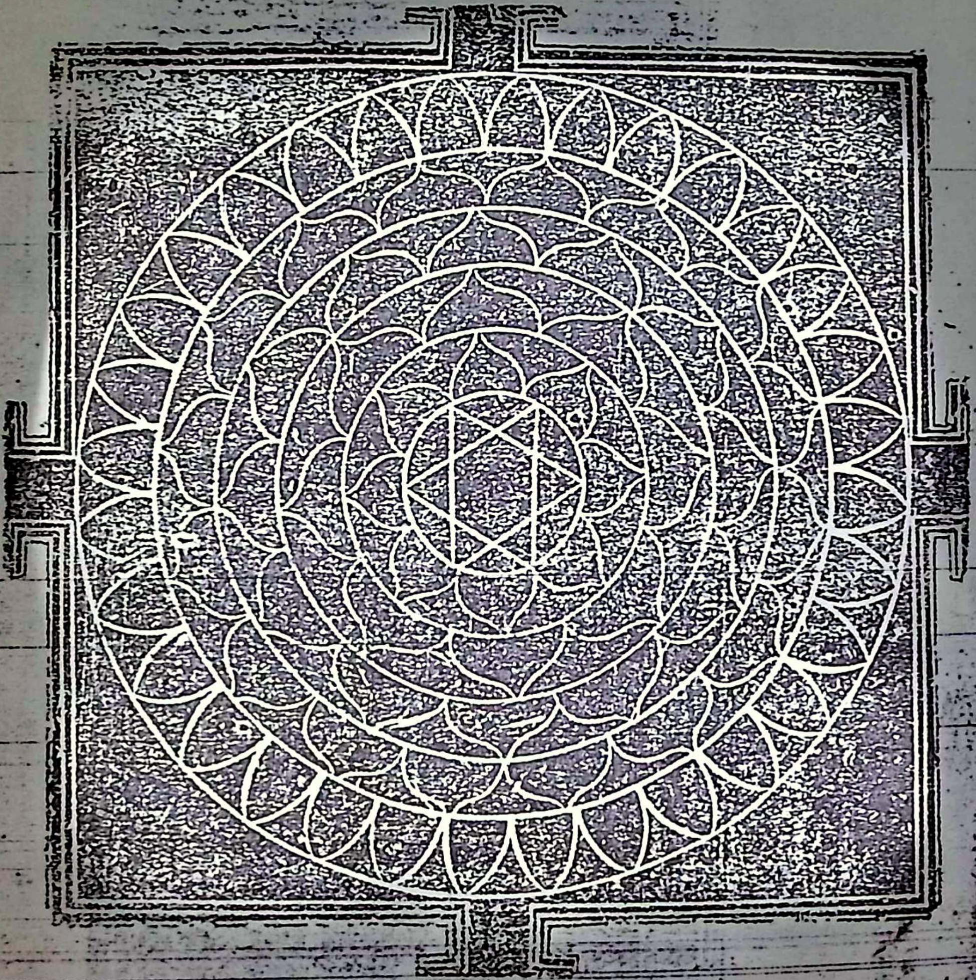

ఇదం యన్త్రం శ్రీరామదశావరణ పూజార్థం సువర్ణ రజత తామ్ర

పత్రికా పూజా పీఠాదౌ లేఖనీయమ్.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఇతి పఞ్చదశ రేఖాత్మకం సర్వతోభద్రాణామతో భద్రవర్ణనమ్.

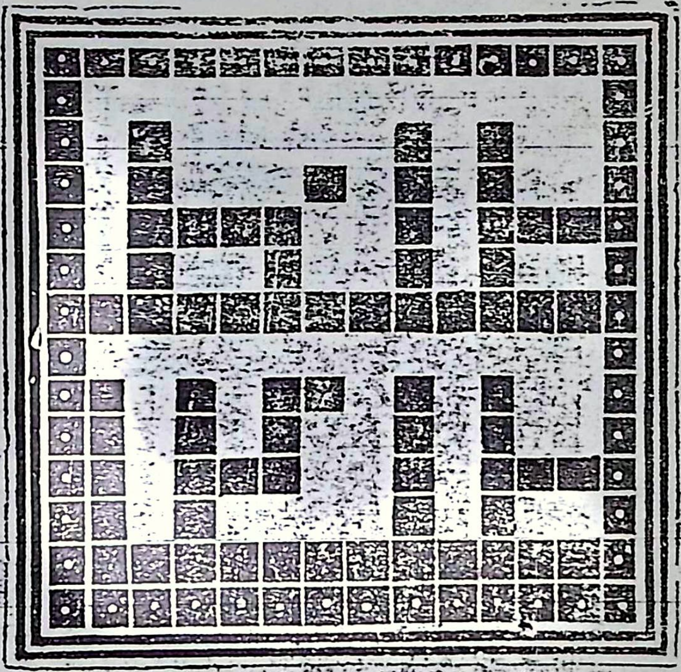

ఏతన్మండలాం వనరాక్షాద్యుత్సవాదిషు యత్ర యత్ర దేవతా స్థాప
నం తంత్ర తంత్ర శ్రీరామదేవస్థాపనీయపీఠాధో భూమ్యాం విన్యస్య
తదైవ రామనామ సప్తాహోత్సవ ధనయంటః కణే వేదాం
ప్రాస్థంచ ప్రశస్తతమమ్.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

౫౧. ఇదం ఏకపంచాశద్భాత్మషోడశముద్రారామలింగతో భద్ర మణ్డలమ్ ౫౧.

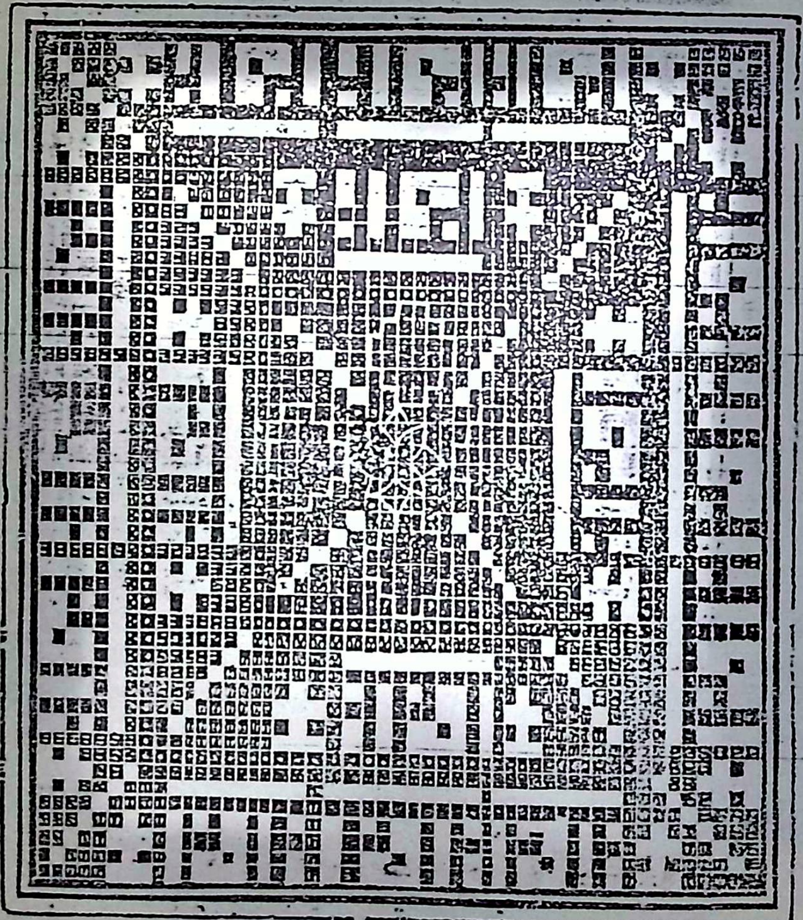

ఏతన్మణ్డలం శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక ప్ర[illegible]

పట్టాభిషేకమహాపట్టాభిషేకోత్సవేషు, శ్రీరామమూర్త్యవతార దివ్యవిగ్రహ

స్థాపనకర్మసు రథేన రామప్రతిష్ఠావిష్ణుప్రతిష్ఠా కర్మసు ప్రశస్తమ్.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

జన్మకుండలీ कमारी

విషయము:	పుట.	విషయము:	పుట
रामोत्सवरत्नदर्शिनी శ్రీరామోత్సవరత్నదర్శిని	1	జన్మకుండలీ ప్రకారం విరూపాక్షతే	1[illegible]
ग्रन्थक्रम: [illegible]		रामजन्मकुण्डली శ్రీరామ జన్మకుండలి	10[illegible]
ఉత్సవరత్నవల్లీ ప్రారంభః		शरत्नवरात्र विधि శరన్నవరాత్రవిధిః	1 8
ప్రథమరత్నమ్ प्रथमरत्नम्	[illegible]	महासाम्राज्य पट्टाभिषेक మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక ప్రయోగ ప్రయోగః	110
ద్వితీయరత్నమ్ द्वितीय	6	श्रीरामायणस्य पारायण श्रवणयो: శ్రీరామాయణస్య పారాయణ క్రమ: [illegible]	138
తృతీయరత్నమ్ तृतीय	18	बालकाण्डस्य బాలకాండస్య	1[illegible]
చతుర్థరత్నమ్ चतुर्थ	1[illegible]	अयोध्या అయోధ్యాకాండస్య	1[illegible]
పంచమరత్నమ్ पंचम	[illegible]	अरण्य అరణ్యకాండస్య	"
షష్ఠమరత్నమ్ सप्तम	[illegible]	కిష్కింధాకాండస్య किष्किन्धा	186
विधी रामनाम सप्ताहोत्सव రామనామసప్తాహోత్సవవిధిః	[illegible]	సుందరకాండస్య सुन्दर	187
विद्याधरोपाख्यानं విద్యాధరోపాఖ్యానమ్	[illegible]	సుందరకాండ నవసర్గాత్మక सुन्दरकाण्ड सर्ग पारायण प्रकार	"
शुकजनकयो: पूर्वजन्म वृत्तान्त శుకజనకయోః పూర్వజన్మవృత్తాంతః	38	యుద్ధకాండస్య युद्धकाण्ड	18[illegible]
वसन्त नवरात्रारंभ: వసంత నవరాత్రారంభః	[illegible]	अथ [illegible] ⊗	18[illegible]
दशावरण महापूजा क्रम: దశావరణ మహాపూజాక్రమః	4[illegible]	पारायणान्ते पठनीय श्लोका:	14[illegible]
तत्र कारिकावली: తత్రకారికావళిః	[illegible]	श्रीतारकतत्रात्म नामावली: శ్రీతారకరామ నామావళిః	14[illegible]
श्रीराम लघु यन्त्राग्रण विधि: శ్రీరామలఘుయంత్రార్చన విధిః	[illegible]	सीता सहस्रनामावली శ్రీసీతానామావళిః	14[illegible]
प्रदोषपूजाक्रम: ప్రదోషపూజాక్రమః	61	मन्त्र वर्ण संपुटित అథ మంత్రవర్ణ సంపుటిత	
दशावरणपूजा దశావరణపూజా	6[illegible]	श्रीरामाष्टोत्तर शतनाम శ్రీరామాష్టోత్తర శతనామావళిః	
श्रीरामाग्नि मोक्ष विधि: శ్రీరామాగ్నిమోక్షవిధిః	74	राम नवमी निर्णय: శ్రీరామనవమీ నిర్ణయః	
श्रीसीतारामपट्टाभिषेक प्रयोग: శ్రీసీతారామ పట్టాభిషేక ప్రయోగః	83	ప్రాణప్రతిష్ఠా प्राणप्रतिष्ठा	
अगस्त्योक्त राम होम विधि: అగస్త్యోక్తరామహోమవిధిః	[illegible]	రామదాస విష్ణుసంవాదః रामदास विष्णु संवाद	
కారికావళిః कारिकावली	10		
बोधायनोक्त वैदिक होम प्रयोग: బోధాయనోక్త వైదిక హోమ ప్రయోగః	10[illegible]		

⊗ अत्रैव मंगलश्लोका:

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

విషయాః	పుటే.
సకముద్రా (రామతో ధ్ధర) మండలోద్ధార	176
మండపకుండవిధానం (मण्डपकुण्ड विधान)	177
చతురస్రసాధనప్రకారః (चतुरस्रसाधन प्रकार:)	178
ఇతి కుండమంటపవిధానం	,,
నవరాత్రి కలశస్థాపనవ్ (नवरात्र कलश स्थापन)	180
శ్రీరామాష్టోత్తరశతనామావళిః (रामाष्टोत्तर [illegible])	190
శ్రీరామసహస్రనామావళిః	19?
శ్రీరామసీతాకల్యాణోత్సవః (राम सीता कल्याण)	206
శ్రీసీతాజన్మోత్సవ విధిః	21?
శ్రీరామయంత్రయోగః	,,
శ్రీరామజన్మోత్సవయోగః	220
అథ ధ్యానాదిషోడశోపచారాః (ध्यानोपचार)	2?4
అథాంగపూజా (अंगपूजा)	237
అథ రాజోపచారాః (राजोपचार)	239
మంగళాచరణమ్ (मङ्गलाचरण)	2?1
కల్యాణోత్సవమ్ (యజుర్వేదీయ ప్రకరణము) (कल्याणोत्सव)	2??
ఆదౌ కాలనిర్ణయము	[illegible]
పాణిగ్రహణసమయనిర్ణయః (प्रवर [illegible])	
సీతారామకల్యాణోత్సవము పురాణోక్తమార్గము	261
ఏకహారతి	
నేత్రహారతి	,,
బిల్వహారతి	,,
నాగహారతి	341
పంచహారతి	,,
కుంభహారతి	,,
నక్షత్రహారతి	,,
రథహారతి	,,
కర్పూరకళాహారతి	342
మంత్రపుష్పమ్ (मंत्रपुष्प)	,,
ప్రదక్షిణం (प्रदक्षिण)	,,
క్షమాపణం (क्षमापण)	,,
వసంతనవరాత్రోత్సవః	343
అథనవవిధపుష్పాణి	,,
నవవిధపత్రాణి	,,
నవవిధధాన్యాని	,,
నవాన్నము	,,
లఘునవాన్నమ్	344?
నవవిధఫలాది	,,
నవవిధతాంబూలాది	
నవవిధరాజోపచారాః	
నవవిధభక్ష్యభోజ్యాని	345?
నవవిధనైవేద్యపదార్థాః	,,
నవవిధవస్త్రాణి	,,
అష్టనవవిధాభరణాని	,,
మహాసంకల్పః	346
శ్రీరామోపనిషత్	[illegible]
చూర్ణికా	[illegible]

గ్రంథస్థ విషయములు సమాప్తము

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓమ్

పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీరామోత్సవ రత్నదర్పణి గ్రంథారంభః

శ్లో॥ రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే। రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః॥ శ్రీమత్సత్యచిదానందగురూన్ నత్వాస్వసోమ్యహమ్ । శ్రీరామాయణమాహాత్మ్య సారసంగ్రహమాదరాత్ ॥౧॥ శ్రీరామచంద్రచరితే శతకోటిప్రవిస్తరే । సారాత్సారతరం శ్రీమద్రామాయణమనుత్తమమ్ ॥ ౨ ॥ వాల్మీకీయం చతుర్వింశత్సహస్రపరిసంహితమ్ । వేదవేదాంత తాత్పర్యసహితం బ్రహ్మనిర్మితమ్ ॥ ౩ ॥ తన్మాహాత్మ్యాని చోక్తాని కృష్ణద్వైపాయనాదిభిః । సంహితాసు పురాణేషు యామలాదిష్వనేకశః ॥౪॥ తాని సర్వాణ్యసులభాన్యేకత్రానుపలబ్ధితః । యథేహి బాహ్యాకరస్థాని రత్నాన్యఖిలదేహినామ్ ॥౫॥ అతః శ్రీరామచంద్రేణ సర్వాంతర్యామిణా త్వహమ్। ప్రేరితో రామభక్తానాముపకారాయ తన్మదే॥ ౬॥ స్కాందబ్రహ్మాండపాద్మాది పురాణస్థాని కానిచిత్ । పారాశర్యాభిధానోప పురాణస్థాని కానిచిత్ ॥౭॥ శ్రీతత్త్వసంగ్రహాభిఖ్య రామాయణగతాని చ। యత్ర శ్రీరామచంద్రస్య తత్త్వసంగ్రహణం కృతమ్ ॥ ౮॥ పురాణాదిగతం శ్రీమద్రామ బ్రహ్మాదియోగిభిః । తాని మాహాత్మ్యజాతాని సమాలోచ్య యథామతి ॥ ౯ ॥ జ్ఞాత్వా సూరిముఖాత్ప్రజ్ఞాతార్థతత్త్వ పరమార్థతః । సారాత్సారం సముద్ధృత్య నవరత్నసమాన్యహమ్ ॥ ౧౦ ॥ తన్మాయశమనం శ్రీమద్రఘునాయకమచ్యుతమ్ । సామోజ్జ్వలగ్రథితవంద్యాం నవరత్నాగ్ర్యమాలికామ్ ॥ ౧౧ ॥ నానాకరాబ్ధిజైర్దివ్యైః పరీక్ష్య చాన్యవర్ణమణీః । సగ్రాహ్యైర్గ్రథ్యతే మాలాకృతా మాలా తథా మయా ॥ ౧౨ ॥ ఏతద్విరచనా బుద్ధిర్మే నాల్పాప్యస్తి మమ శ్రమః । ఖాన్యాబ్ధ్యామణినిర్గ్రాణే మాలాకారస్య కః శ్రమః ॥ ౧౩ ॥ తత్రతత్స్థానప్రయోగాద్వాస్త్ర దీప్తాహ్యనుమామతాః । మణేర్గుణో గుణో యద్వన్మాలాకారస్య

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri

నేష్యతే ॥౧౪॥ వ్యాసాదిభిః పురాణాబ్ధిన్యస్త సర్గమణీకృతా । మా
లా గళే ధృతా యేన సో ఽయం ధన్యాధిపతిర్భవేత్ ॥౧౫॥ సర్గభృస్సంథా
గృహితా మే మహాగుణా । వీక్ష్య నమద్గుణా । నమాలా కృద్గుణైర్మాలా
గృహ్యా నైకం తు తద్గుణైః ॥౧౬॥ అథ గృహ్ణం తు మా హైనా మతిర్నాస్తి
మమాగ్రిమా । యతో నవమణీమాలా రామస్య నిహితా గళే ॥౧౭॥
తథాపి ప్రార్థయే రామ భక్తాన్ స్వీక్రియతామితి । యతః శ్రీరామచరిత
మాహాత్మ్యానుమంజితా ॥౧౮॥ ప్రియతాం జానకీజానిః శ్రీరామ
శ్చిన్మయో ఽనయా । గళే నిహితయా భక్త్యా నవరత్నాగ్ర్యమాలయా ॥
౧౯॥ రత్నమాలాసంగ్రథిత సువర్ణమయసూత్రగః । మేరుశ్చాసుర
యం జీయాచ్ఛ్రీరామ కరుణారసాత్ ॥౨౦॥ నష్టా శంకరదీక్షితస్య
హృదయే స్మర్తుర్భ్రపదే శాంకరే పౌత్రో హి పవయజ్వనోధ్వరకృతా
మగ్రేసర స్యాత్ రసః । పుత్రస్సద్గుణలక్ష్మణాఖ్య విమణేః శ్రీలక్ష్మణార్యస్య
విభ్రాజత్పూర్వకకల్యాణాకృతి నిలయో నారాయణో ఖ్యాత్వరీ ॥౨౧॥
దశరథ నృపసుత చరణ ద్వితయస్మరణాభిరతమతిరతీవ । వ్యాసనోద్ధా
మచరితామిత మహాత్మ్య సారసంగ్రహకమ్ ॥౨౧॥

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్య సారసంగ్రహే చోక్తం

నవరత్నమాలికా ప్రారంభః

ఋషయ ఊచుః శ్లో॥ సూత సూత మహాభాగ సర్వశాస్త్రవిశా
రద । శ్రీరామాయణమాహాత్మ్యం వద నో వదతాం వర ॥౧॥ శ్రీ
సూత ఉవాచ। శ్లో॥ సాధు పృష్టం మహాభాగా భవద్భిర్లోకమంగళం ।
శ్రీరామాయణమాహాత్మ్యం వక్ష్యామి శృణుతాదరాత్ ॥౨॥ పురా
కైలాసశిఖరే పార్వతీపరమేశ్వరౌ । శ్రుత్వా రామాయణం సర్వ
మిత్యుక్త్వా పతీ సతీ । పార్వత్యువాచ । దేవదేవ దయాసింధో లోకానుగ్ర
హకారక । శ్రుతం రామాయణం త్వత్తః సవిశేషం మయా స్ఫుటం ।
రామాయణస్య మాహాత్మ్యం వక్తుమర్హసి మే శివ ॥౪॥ శ్రీమహాదే
వః । రామాయణఫలం తస్య శ్రవణస్య చ యత్ఫలమ్ । రామాయణ ఫ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

లంగేవి రామోవేత్తి నచాపరః । త్వధాపితద్వధాబుద్ధి వక్ష్యేశృణు
సమాహితా ।౪। రామాయణకథ దేవి శతకోటిప్రవిస్తరా । శ్రు
త్వాయత్రాత్తరంమర్త్యో స్సర్వపాపైఃప్రముచ్యతే ।౫। చరితం ర
ఘునాథస్య శతకోటిప్రవిస్తరమ్ । ఏకైకమక్షరం ప్రోక్తం మహాపా
తకనాశనమ్ ।౭। మద్యేరామాయణేపుంభిర్వర్ణ ఏకశ్శ్రుతోయది
ప్రాయశ్చిత్తంమనుష్యాణాం తదేవశతవార్షికమ్ ।౮। సంస్కృతం
రామచరితం పరిత్యజ్యోత్తమంనరః । భాషాంతరకృతం శృణ్వన్మృగ
తృష్ణాజలంపిబేత్ ।౯। భాషాంతరకృతంశృణ్వన్ కథంతరతి పాప
తః । శునిస్సవృత్తిభోజనేన వినాతత్కథయాకథమ్ ।౧౦। రామా
యణస్యవాక్యంవా పాదంవాపదమేవవా । భక్త్యానిత్యంపఠియంజా
నో బ్రహ్మభూయాయకల్పతే ।౧౧। బ్రహ్మలోకేచసతతంశతకోటి
ప్రవిస్తరమ్ । బ్రహ్మణాశ్రూయతేనిత్యం మాశకండేయాద్విజోత్త
మాత్ ।౧౨। బ్రహ్మలోకే స్వర్గలోకే కైలాసేవిష్ణుమందిరే ।
అష్టదిక్పాలలోకేషు నాగాదీనాంచసద్మసు ।౧౩। జనల్యాద్యేషులో
కేషు వ్యాప్యవిశ్వంవ్యవస్థితా । సకృద్రామాయణంశ్రుత్వా జన్మ
పావనముత్తమమ్ । అసకృచ్ఛ్రవణాత్తస్య పతనాద్వాపిమానుషః ।
౧౪ సర్వసంచితనాశేన స్వరూపజ్ఞానవాన్ భవేత్ । భక్త్యారామా
యణంశ్రుత్వా పఠంవాభద్రిమచ్యతే ।౧౫। రామాయణకథామేవ
మెళ్ళ్వా త్రిద్విజోత్తమాః । విధూతపాపాస్తేయాంతి విష్ణులోకంసనా
తనమ్ ।౧౬। శృణ్వన్ రామాయణంభక్త్యా యః పాదంపదమేవవా
సయాతిబ్రహ్మణస్థానం బ్రహ్మణాపూజ్యతేసదా ।౧౭। యోరామ
భక్తస్సతతం తస్యసేవాపరోభవేత్ । తంతారయతిపాపేభ్యః పు
మాంసంభక్తవత్సలః ।౧౮। రామార్చనపరోయశ్చ తత్సేవైక
పరాయణః । కల్పాంతే స్వకులైస్సార్ధం బ్రహ్మభూయాయకల్పతే
౧౯ । రామాయణస్యశ్లోకాని మెలిఖంతి మహీతలే । తేషాందేవిమ
యాసార్ధం నివాసః పరమాత్మని ।౨౦। ధర్మార్థీప్రాప్నుయా
ద్ధర్మమర్థార్థీచార్థమాప్నుయాత్ । కామానవాప్నుయాత్కా
మీమోక్షార్థీమోక్షమాప్నుయాత్ ।౨౧। బ్రహ్మహత్యాసురా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పాన స్వర్ణాస్తేయసముద్భవమ్। గుర్వంగనాగతిప్రాప్తం జాపం హరతి
తత్క్షణాత్ ॥ ౨౨ ॥ అత్రైవోదాహరంతీమ మితిహాసం పురాతనమ్ ।
యం శ్రుత్వా సర్వపాపేభ్యో ముచ్యతే పాతకీ జనః ॥ ౨౩ ॥ విప్రః కశ్చిన్మ
హాబుద్ధి ర్వేదవేదాంగపారగః । ధర్మపత్నీసధర్మాత్మా రామార్చన
పరాయణః ॥ ౨౪ ॥ సదారామం హృదిధ్యాయన్ వసతే తత్ర ధాం
శుభామ్ । తథాకదాచిద్విప్రోఽసౌ శిష్యో దేశాంతరంగతః ॥ ౨౫ ॥ శిష్యై
ణసహితో విప్రః పరిగృహ్య స్వధాం శుభమ్ । కదాచిన్మార్గమధ్య
స్థః క్షుత్పిపాసా సమన్వితః ॥ ౨౬ ॥ శిష్యమూహస్థితం పార్శ్వే భుక్త్వా
గచ్ఛామహే వయమ్ । పతథే త్వాహతం శిష్య పథి కాశ్చిత్ హాను
గాః ॥ ౨౭ ॥ తటాకతీరం వివిశుః సర్వే తే విప్రముఖ్యకాః । తత్రైవ వట
వృక్షోస్తి కశ్చిచ్ఛాఖాభిర్విస్తృతః ॥ ౨౮ ॥ తులాదిర్వృక్షగ్రీవాహ్యాభ్యా
జ్ఞానాబ్రహ్మరాక్షసాః । వాసితాస్త్రిబహవో వటవృక్షేషు వి
స్తరే ॥ ౨౯ ॥ క్షణం విశ్రమ్య తన్మూలే తే విప్రాః శ్రమకర్శితాః । అ
ర్ణముంజలం దృష్ట్వా స్నాత్వా పీత్వా పిపాసితాః ॥ ౩౦ ॥ యథాసుఖం
యథాయోగం పాకం కర్తుం సముద్యతాః । తత్ప్రసాధనాని సంపాద్య
పాంకచక్రుర్యథారుచి ॥ ౩౧ ॥ ఏతస్మిన్నేవ సమయే తత్ర స్థా బ్రహ్మరా
క్షసాః । యతిరూపం సమాస్థాయ తేషాం దృష్టిపథం గతాః ॥ ౩౨ ॥
కృత్వా తు వైశ్వదేవం తే నైవేద్యం వినివేద్య చ । శ్వానవాయసబల్యం
తే దృష్టవంతో యతీశ్వరాన్ ॥ ౩౩ ॥ యతిబృందం సమాలోక్య సమ
యే సముపాగతాన్ । ప్రతిగృహ్య హ్యాహ్వాస్తే ఏకైకం సముయోజయన్ ॥
౩౪ ॥ సమాప్య తే కర్మజాలం సముపాస్యోదకం ద్విజాః । చిరకాలస్థి
తాస్తత్ర బుభుజుర్బ్రహ్మరాక్షసాః ॥ ౩౫ ॥ కబళేకబళే కుర్వన్నామధుర్య
స్య ప్రతిశంసనమ్ । నతృప్తిముపలభ్యాస్తే భుక్త్వాబహువిధోదనమ్ ॥ ౩౬ ॥
ఆశ్చర్యయుక్తాస్తే విప్రాస్తదన్నం యద్దేప్సితమ్ । తతస్తత్ర సమవంకృత్వా
యయుర్యత్రాస్తి తద్గురుః ॥ ౩౭ ॥ గురుణా సహితాః సర్వే వటవృక్ష
ముపాశ్రితాః । సము ముంతే సర్వం తే బ్రాహ్మణానాం విహింసనే ।
౩౮ ॥ విప్రాః పృచ్ఛ్య భుక్త్వాం తేసహ్యం వటతలం యయౌ । రామా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యణం గృహీత్వాథ పఠనాయ మనోహరమ్ । ౩౯ । ఉపవిశ్య త్రిలే
రమ్యే సహవిప్రైర్మహాత్మభిః । ఆత్యానందనుపాస్తే బ్రాహ్మ
ణాః బ్రహ్మరాక్షసాః । ౪౦ । దృష్ట్వాస్తానటమూలస్థాన్ బద్ధాంజా
ల్యభిపాహితాః । రామాయణకథాపారే మంగళాన్యకరోద్ద్విజః ।
౪౧ । మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరి
ష్ఠమ్ । వాతాత్మజం వానరయూథముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసా న
మామి । ౪౨ । ఉల్లంఘ్యసింధోస్సలిలం సలీలం యశ్శోకవహ్నిం జన
కాత్మజాయాః । ఆదాయ తేనైవ దదాహ లంకాం నమామి తం ప్రాం
జలిమాంజనేయమ్ । ౪౩ । శ్లో । యత్రయత్ర రఘునాథకీర్తనం తత్ర త
త్రకృతమస్తకాంజలిం । బాష్పవారిపరిపూర్ణలోచనం మారుతిం న
మత రాక్షసాంతకమ్ । ౪౪ । శ్లో । నమోస్తు రామాయ సలక్ష్మణాయ దే
వ్యైచతస్యై జనకాత్మజాయై । నమోస్తు రుద్రేంద్రయమానిలేభ్యో
నమోస్తు చంద్రార్కమరుద్గణేభ్యః । ౪౫ । శ్లో । ఇత్యుదీరితమాకర్ణ్య
బ్రాహ్మణా కాంక్షితాః । ఉపవిష్టా బ్రాహ్మణేషు ముక్తా బ్రహ్మ
రాక్షసాః । ౪౬ । శ్లో । హనుమత్ప్రేరణా దేవ భీతా వటగృహంయయుః ।
వటవృక్షే పలీనాస్తాన్ దృష్ట్వా తే బ్రాహ్మణోత్తమాః । ౪౭ । శ్లో ।
సంస్థా బ్రాహ్మణాస్సర్వే గాయంతో రామాయణమ్ । మంగళాంతే
ద్విజశ్రేష్ఠః పీఠం దత్వా హనూమతః । ౪౮ । శ్లో । వాచయామాసచరి
తం రాఘవస్య మహాత్మనః । సర్వపాపహరం శుద్ధం సర్వవేదైశ్చ స
మ్మితమ్ । ౪౯ । శ్లో । శ్రోత్రాభిరుయసుఖం రమ్యాం దివ్యభోగప్రసంపది ।
శ్రుత్వా రామాయణకథాం వటముబ్రహ్మరాక్షసాః । ౫౦ । శ్లో । రా
మాయణప్రభావేన సర్వే నాశితపాతకాః । పురోదదృశిరే తేషాం వి
మానాన్యర్వితాఖిలాః ౫౧ । శ్లో । అబ్రువన్ బ్రాహ్మణాన్ సత శంకితా
వేవదర్శనాత్ । వయస్సహదేవ నైరూప్యం భవత్ బ్రహ్మరక్షసామ్ ।
౫౨ । శ్లో । కంఠస్సూచీబిలాకారాః తీవ్రహాసేను దారుణే । తద్దోషో గు
రు ర హేద మథ తాం స్త్రసమాదవాస్ । ౫౩ । బ్రహ్మరాక్షసదేవా
చ । శ్లో । నభేత్తవ్యం నభేత్తవ్యం భవద్భిర్లోకపావనాః । ఇయం పరిప
న్నా శ్వరణం భవతోద్వాసతత్తమాః । ౫౪ । శ్లో । రామాయణస్య శ్రవ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నా స్నృష్ఠా రాక్షసధీమతా మ। రాక్షసానాం స్వభావోహి మారణం
పశుపక్షిణామ్ ॥౫౫॥ శ్లో॥ నహాఃభీతిరస్మాకం సతిచ్ఛేదేదురాత్మ
నామ్। శ్రుత్వా రామాయణకథా త్వంవిశిష్టోసివాచకః ॥౫౬॥ శ్లో॥ ము
క్తింగతావయాసర్వే భవతోస్యచదర్శనాత్। భవత్సంభాషణా
గ్రంహి శుద్ధాశ్చవయంస్థితాః ॥౫౭॥ శ్లో॥ విమానానిమహాంత్యత్ర ప
మానీతాని దైవతైః। పర్వరత్నవిచిత్రాణి సర్వోపస్కరవంతిచ॥
౫౮॥ వైభవంభవతోధీనం పరలోకవిస్మాభితమ్। సత్యాగత్యైవధిక్షేత
యః సర్వేషామపిదేహినామ్ ॥౫౯॥ శ్లో॥ సర్వస్మాత్రయతే పాపాద్దృష్టాం
తోత్రవయందిజ। రామాయణకథాంశ్రుత్వా వయంపాపస్యనిగ్ర
మాత్ ౬౦॥ శ్లో॥ అరుహ్యస్యగత్ సౌఖ్యాని భజామఃకృతినోయథా।
ఇత్యుక్త్వాబహ్మరక్షాంసి పరిక్రమ్య ప్రణమ్యతమ్ ॥౬౧ శ్లో॥ బ్రాహ్మ
ణేము ప్రేక్షమాణేషు త్యక్త్వాదేహాన్సుదారుణాన్। దేవత్వంసమను
ప్రాప్యయయుర్దేవగతింతథా ౬౨॥

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్యసారసంగ్రహే
నవరత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరి గ్రథితాయాం
శ్రీతత్త్వసంగ్రహ రామాయణాకరభవః

ప్రథమరత్నః

పార్వత్యువాచ। శ్లో॥ భగవన్ దేవదేవేశ శ్రీరామాయణ
వైభవమ్। శ్రుతంమయా విశేషేణ భవతోముఖనిస్సృతమ్ ॥౧॥
శ్లో॥ బ్రూహిరామాయణాస్యాస్య శ్రవణేవిధిముద్యమే పారాయణే
వాతిథ్యర్తుమాసవారాదికంతథా ॥౨॥ శ్రీపరమేశ్వరః ॥శ్లో॥ పురాస
నత్కుమారోమాం దక్షిణామూర్తిరూపిణమ్। అపృచ్ఛదేతదేవా
హం మబ్రువంతదిదంప్రియే ॥౩॥ శ్రీదక్షిణామూర్తిరువాచ॥ శ్లో॥
యస్తుభక్త్యాపశుపతే గంగేవాసమవాభువి। శ్రీరామేభక్తిసంప
న్నః పఠేదేతన్మహామునే పఠనేబ్రాహ్మణాదీనాం త్రయాణామ
ధికారితా। శూద్రాణామధికారోత్ర నాస్తిరామాయణేద్విజ॥ అన్య
త్రరామచరితాద్వేదాదన్యత్రసర్వతః। పఠనేపిచశూద్రాణా మధి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కారస్తుసమ్మతః। రామాణేత్రినిఖిల శ్రుత్యర్థ సంపాదకే। అధికా
రో స్త్రీశ్రవణే శూద్రాణాంతుద్విజాగ్రితః॥ జై బాహ్మ..ముఖ్యేషు
వర్ణేష్వపిముపాసునే। అపరిశాయ [illegible] భాయ పిభిన్నవర్తినే
తథా। కశాయగురుభక్తాయ [illegible]నాన్మవేదనే। [illegible]భక్తాయచ
చోరాయ హ[illegible]తాయచ। వేదానాంనిందకాయాథ భృ
[illegible]ప్రకాయచ। భృతకాధ్యాపినేచైవ కృతఘ్నాయచఘాతినే।
అవిష్ణుభక్తాయతథా మద్భక్తిరహితాయచ। కులఘ్నాయాభిశస్తాయ
తథావ్యాకులబుద్ధయే। రామాయణంపరంవస్తు నేదంవాచ్యంద్వి
జన్మనా। విఖింతస్యచపివక్ష్యేహం శ్రవణస్యమునీశ్వర। రామాయ
ణస్య మంత్రస్య సర్వమంత్రోత్తమస్యచ। చైత్రిమాసేధర్మవృద్ధి
స్సంపద్వృద్ధిశ్చమాధవే। జ్యేష్ఠేసర్వార్థసంపద్ధి రాషాఢేధర్మనా
శనమ్। శ్రావణేకర్మవృద్ధిశ్చ ధనవృద్ధిస్తథాశ్వినే। పామాన్యంనా
ద్రాభద్రపదే ఫలంమునిభిరీరితమ్। కార్తికేతుసుఖోవృద్ధి ర్మార్గశీ
ర్షేఫలాదికమ్। పుష్యేసర్వార్థనాశశ్చ మాఘేసర్వార్థసంపదః।
ఫాల్గునేకార్యసంసిద్ధి రిత్యేతన్మాసలక్షణమ్। శుక్లస్యసమయేచాపి
గురోరస్తమయేతథా। నైవారంభఃపరికీర్తితో రామాయణమహా
మనోః। ద్వితీయాత్రిథనాచాపి శుక్లీయాపంచమీతథా। త్రయో
దశీసప్తమీచ దశమ్యేకాదశీతిథిః। పఠనేశ్రవణేచాపి ప్రశస్తావేతా
శ్శుభావహాః। భానువారేకగ్రవృద్ధి స్సోమేసర్వాఘనాశనమ్। భౌ
మే దేహవినాశశ్చ సౌమ్యేకీర్తిస్తుశాశ్వతీ। గురౌతుశుభవృద్ధిస్స్యా
ద్ధర్మవృద్ధిర్భృగోర్భవేత్। శనౌతుకార్యహానిస్స్యా దిత్యేతద్వార
లక్షణమ్। ౨౦। శ్లో। అశ్విన్యాంచైవరేవత్యాంతిష్యాయాంప్రో
[illegible]పతౌ। పుష్యేహస్తోత్తరేవా చిత్రయో॥ ఏతేషు
ఋక్షముఖ్యేషు పఠనారంభమాచరేత్। తేష్వేవశ్రవణస్యాపి ప్రా
రంభస్తుశుభావహః। ఏవంవిమృశ్యసద్భక్తః స్వచిత్తశుద్ధమానసః।
గోదావర్యాస్తథాతీరే గంగాయాశ్చమునీశ్వర। గమతేష్వేతేషున
ద్యేషు చామోధ్యాయాంవిశేషతః। కాశ్యాంసముద్రతీరేవా తథా
దేవాలయేపివా। గోష్ఠేబృందావనేవాపి హ్యగ్నిహోత్రగృహేపివా।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

బ్రాహ్మణానాంసమూహేవా తథావైష్ణవ విద్విధా । మద్భక్తసన్నిధా నేవా తథావేదాంతవేదినామ్ । క్షేత్రేష్వేతత్ప్రభృతిషు పరిశుద్ధేషు సర్వదా । ఆరంభస్తు పరఃకుర్యాద్దస్యరామాయణస్యహి । ఏవంసర్వ గుణోపేత నివసేతాత్రేణహి । వేదాధ్యయనసంపన్నం మహామనం శాస్త్రార్థపారగమ్ । అనూచానం సదాభక్తం శ్రీరామేచవహానూ మతి । రామాయణార్థవ్యాఖ్యానే సమర్థంపమదర్శినమ్ । పాప భీరుంకృతజ్ఞంరత మహామాయారహితంసదా । ఏవంబహుగుణంవిప్రం సూ చార్థాకారయేన్నరః । తంపూజయిత్వాశ్రీమణ్ణమాయా స్మహాపనామి హాంశుభమ్ । శ్లో । వాల్మీకిమేవవక్తారం భావయేచ్ఛ్రీవరోత్త మః । యదన్యంభావయేద్వస్తు సమహాకారవంత్రజేత్ । హృదంబు జేరఘుపతిం ధ్యాత్వా రామంజగత్పతిమ్ । వినాయకంపూజయిత్వా తథాదేవాన్సమస్త చ హనూమంతం పురస్థాప్య వాచకంసన్నివేశ యేత్ । పశ్చాన్ముఖస్తువక్తాస్యాచ్ఛ్రావకః పూర్వదిఙ్ముఖః । ఉదఙ్ము ఖోవావక్తాయ శ్రావయేత్ప్రాఙ్ముఖాయవా । తథాసీత యథాక మం దక్షిణంప్రవిశేత్కథా । శరీరం చైవవాచంచ బుద్ధీంద్రియమ నాంసిచ నియమ్యప్రాంజలిస్తిష్ఠేద్వీక్షమాణోగురోర్ముఖమ్ । వా చకంమత్స్వరూపేణ ధ్యాత్వాశ్రీవ్యంద్యతేసహ రామాయణేన తుసమాప్తేసర్గంశృణుయాన్నది । అశ్రుత్వావానరోగచ్ఛేత్ తుగం భీమాకేనసేద్ధ్రువమ్ । రామాయణస్యమధ్యేతు కథామనస్త్యంప్రసం గతః । కురాన్ప్రద్యదినరోలోకే ప్రభుత్వాదిమదైరుతః । సబ్రహ్మరా క్షసోభూత్వా బ్రహ్మాకల్పంవసేద్ధ్రువమ్ । మనస్సంకల్పంకృత్వా శ్రీహస్త్యమృతంమనుంక్తిక । అశ్రద్ధయాశృణుగూ త్సవగోరాంః వ్రికేత్ । ధ వంతెంశ్రవణార్థంయో విఘ్నమాచరతిద్విజః । సవీరహే తవిజ్ఞేయో మహాకారవగోవేత్ ॥ ద్విజానత్యాపరఃశ్లో శాస్త్ర శ్రి వశాదావిసూర్యపతేత్ ॥౮౮॥ శ్లో । రామాయణమహామంత్రి శృణ్వీవ కేవలనామైవః । పరిశ్మనస్సరామః శీఘ్రాద్దద్యాన్మమేప్సితమ్ ॥ బ్రహ్మాదిభిస్త్వ్యంరాజ్యోతం స్వపేంకృష్ణంతునేపదా । ఆకృష్టారామమం త్రేణ కైంకర్యంవముపస్థితాః । ఘటీకాపాదుకాద్యష సిద్ధయోనిధ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యోనవ । ప్రాగ్వతీచరమావాణీ కింకర్యస్సంవసంతు మే । ఇతి వైష్ణ
ధర్మాంస్స్మృత్వా కుర్యాచ్ఛ్రీమంగళాదికమ్ । ఏవం ధ్యాత్వా తతో
భక్త్యా శ్రీరామధ్యానమాచరేత్ । కాకపక్షధరం దేవం వనమాలా
విభూషితమ్ । శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయేద్బాలకాండే మునీశ్వర ।
సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితమ్ । సీతాపతిం వరం ధ్యా
యేదయోధ్యాకాండ ఉత్తమే । జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవా
సినమ్ । మునివేషధరం ధ్యాయేదారణ్యకాండ ఉత్తమే । సుగ్రీవాది
యుతం శ్రీశం శస్త్రాస్త్రావృతమీశ్వరమ్ । మహేశ్వరవరం ధ్యాయే
త్కిష్కింధాకాండకే తథా । చంద్రబింబసమాకారం వాంఛితార్థ
ప్రదాయకమ్ । హనూమత్సేవితం ధ్యాయేత్సుందరే కాండక ఉత్తమే ।
రావణాదినిహంతారం శ్రీశరుద్రాదిసేవితమ్ । సీతాదేవీయుతం యుద్ధే
రామం ధ్యాయేద్ధృదంబుజే । అగస్త్యాదిమునిస్తుత్యం వాంఛితార్థప్ర
దాయకమ్ । సర్వదేవోత్తమం ధ్యాయేదుత్తరే కాండకే తథా । అథా
చార్యః ప్రసన్నాత్మా గంభీరమధురస్వరః । తత్తద్వృత్తోక్తితైర్భావైః
శ్రోతృచిత్తం ప్రహర్షయన్ । సర్వశాస్త్రార్థమధురాం రామా
యణకథాసుధామ్ । ఉపజాత్యాదిమశ్లోకమారభ్య శ్రావయేత్ప్రియే ।
సర్గాంతం ప్రాప్య విరమేన్నతు మధ్యే కదాచన । కృతే విరామే మ
ధ్యే తు తత్సర్గాది పునః పఠేత్ । రామావతారసర్గే తు రామజ
న్మోత్సవం చరేత్ । ఆరాధయేద్విశేషేణ రామం భాగవతానపి ।
క్షీరం చ నవనీతం చ రామాదిభ్యో నివేదయేత్ । పృథుకం గుడకపాయసం చ
తస్మాత్స్వభోజ్యవిశేషతః । సీతావివాహసర్గే తు పఠ్యమానే వదాన్యకైః ।
ఆచార్యస్తు సుసంపూజ్య సధాన్యైర్ద్విజసత్తమైః । సీతాసమేతాం
ప్రతిమాం రాఘవస్య స్వశక్తితః । జాంబూనదమయీం కృత్వా వాం
ఛితార్థస్య సిద్ధయే । నిధాయ పూర్ణకలశే క్షౌమవస్త్రేణ వేష్టితే ।
యథావిధి సుసంపూజ్య సద్వృత్యా దక్షిణాయుతమ్ । ధరణీగర్భసంభ
భూతే ధరణీధరవల్లభే । ధరణీం మే ప్రయచ్ఛాశు సీతాఖ్యవసుధిస్మితే
స్వపత్న్యాగర్భసంభూతా భూభాగోత్తారణాయ చ । ప్రతిమాదానతుష్ట
స్త్వం వాంఛితం యచ్ఛ రాఘవ । మంత్రద్వయం సముచ్చార్య దద్యా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ద్వ్యక్షైర్ద్విజన్మనే । ఏవం సంపూజ్య విధివత్ సత్కార-శ్రీవసుంధీః ।
తతో విప్రాన్ సమభ్యర్చ్య సర్వానిష్టాంస్తు భోజయేత్ । విత్తశాఠ్య
మకృత్వైవ తాంబూలైర్వరాంబరైర్ముదా । ఏవం కృత్వా తతో భక్త్యా
తతః శ్రీరామమాంభేత్ । తస్య పుణ్యఫలం నాహం వక్తుం శక్నోమి మునీశ్వర ।
కిమత్ర బహునోక్తేన సత్యం రామో భవేద్ధ్రువమ్ । ౭౧ । శ్లో । బాల
కాండసమాప్తౌ తు రామం సంపూజ్య భక్తితః । భోజయేద్ద్వైవర్ణవర్గ
విప్రాన్ నారాయణ గురుమాదరాత్ । అయమేవ విధిః ప్రోక్తః సర్వే
కాండాంతరేష్వపి । శక్త్యైవం విదధీతైవ విత్తశాఠ్యవివర్జితః । రామ
లక్ష్మణయోరర్యత్ర సీతాయా భరతస్య వా । సర్వేతేషు మధురాణ్యాది
యత్ప్రియం తత్ప్రయత్నేన సితాపానీయమృద్వీక నారికేళరసాదికమ్ ।
యత్తుష్యేచ్చిత్రలం వస్తు తేభ్యస్తత్తు నివేదకామ్ । లంకాదాహాదికం
యద్యచ్చ క్రీత్వా కాద్రీతరాం కథామ్ । ఇదమేవ విధిః కుర్యాద్ రామ
స్యప్రీతి సమావహామ్ । యత్రేంద్రజిత్కుంభకర్ణ రావణాదివధో భ
వేత్ । తత్రార్చ్యో విశేషేణ రాఘవస్సహలక్ష్మణః । ఏవం పరియ
మం కృత్వా పఠేద్రామాయణమముమ్ । అభిషేకే సమాయాతే కా
ర్యం తద్వక్ష్యామి శ్రూయతామ్ । ౭౨ । శ్లో । పట్టాభిషేకవేళాయాం
ప్రాగురుత్తాయవాసతః । సలిలం గోమయేనార్ద్రే ఫలాంకితాం తు ధ
క్తితః । శ్రీరామప్రతిమాం కుర్యాచ్చతుర్హస్తాం శుభాం నృకే ।। సీతాల
క్ష్మణశత్రుఘ్న భరతాదిభిరన్వితామ్ । కుర్యాత్ స్వర్ణదశభిర్యథా తద
ర్ధేన తదర్ధేన వా బుధః । అశక్తో వారదత్తేనాపి యథావిభవసారతః । ఉత మ
హోత్సవే మంగళార్థం మధ్యే మండపాంతికే । దరిద్రో వా ధనాఢ్యో
నేతోన్యాయేన విధీయతే । తతః సింహాసనస్యాస్య సగర్భం ప్రతిబి
తమ్ । తతః శ్రీరామప్రతిమాం సుశ్రుఘ్నధలగ్నే నివేశయేత్ । ద్విజాన్వి
మాత్ర హేమవస్త్ర విధిజ్ఞాన్వేదపారగాన్ । వసిష్ఠం వామదేవం చ జాబాలి
మథ కాశ్యపమ్ । కాత్యాయనం గౌతమం చ సుయజ్ఞం విజయం తతః ।
కృత్వా తు మండపం తస్మిన్ సప్తర్షీణాం చ రాశికమ్ ॥ మాత్స్యే నవాసనా
చార్యాః కాశ్యేయసవత్సేహి । అష్టదిక్పాలకాన్ మధ్యే కుంభ
చతుష్టయమ్ । స్థాపయేద్దిక్షు దీక్షితో వా స్తంభిత్తిషు చతుష్టయమ్ । తేషు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రామోత్సవరత్నదర్శిని

ద్వాదశసంఖ్యేషు బ్రాహ్మణేభ్యశ్చ దక్షిణాం దద్యాత్ । అభిషేకంప్ర
యుంజీత తైస్సహ ద్విజపుంగవైః । నవవస్త్రైరిమంత్రేణ సామ్రా
జ్యాయేతి మంత్రైః పూర్వాభిమంత్రితైః తీర్థైః మంత్రిభిశ్చవ్యశా
దిభిః ఉపచారైష్షోడశభిః పూజయిత్వా యథావిధి గత్వార్చయేద్వా
పరం తు స్వర్ణరత్నవిభూషణైః । అశ్వైరాందోలికాభిశ్చ గృహక్షే
త్రాదిభిస్తథా । శ్రోత్రియాచేత్పరిత్యాగాత్ శ్లోకసంఖ్యైస్సువర్ణ
కైః ముద్రితై రామబింబైః స్వాచార్యం పరిపూజయేత్ । యదిస్యా
న్మండలాధీశో నిష్కైస్తావద్భిరర్చయేత్ । శతైశ్చతుర్వింశతిభిః రాజా
చేత్పూజయేద్గురుమ్ । రాజసూత్రైః ప్రయత్నశ్చ రామాయణమునే
శ్రుతా । చతుర్వింశతిసంఖ్యాకైర్దశభిః పరితోషయేత్ । ఇయం హి
దక్షిణా దేవి శుభే రామోత్సవే స్మృతా । తతో న్యూనా భూపమాత్రై
దేయా శేషైర్యథాశక్తిభిః । హీనదక్షిణకం కర్మ కించిత్ఫలదం
విజానతా । దక్షిణా కర్మణామాయా నారాయణవల్లభా సిద్ధిర్య
ణామ । అన్యం శరీరమాభ్యాసం సర్వేషాం కర్మణాం బుధైః । ఆయ
శేషావిలోకేషు కిమన్యదవశిష్యతే । ఏవం సంపూజ్య తం విప్రం రామ
బుద్ధ్యాప్యయత్నతః । తత స్వాం ప్రతిమాం చైవ తస్మై దద్యాత్ భక్తితః ॥
౯౦ ॥ శ్లో ॥ వరాహైః సంసహస్రమాత్రైః సహస్రత్రయసంఖ్యయా ।
గాయత్ర్యా స్వరవసు స్వర్ణ దాత్వైనైవాతిభక్తితః । తతః శ్రీరామగా
యత్రాః హవయేద్వచనాత్తథా । రామాయణాదిసర్గశ్లోకైర్వాపి
హుస్సేత్తతః । యద్యనహోచ్చారణే స్యాద్గాయత్ర్యాస్తు గవేన్నతః
తథాగ్నౌ తైః కారయేత్స యథాశాస్త్రం ప్రయత్నతః । తతః పూర్ణా
హుతిం దత్వా హోమగస్త్రీ విధానతః । హోమాశక్తావమీషాం హి
జపః కార్యస్సుచిపతైః । హోమద్రవ్యం తత్తన్మాయ దద్యాద్వాలోభ
వర్జితః కర్మచ్ఛిద్రాపిధానాయ నామత్రియమహామనుమ్ । జపే
యుబ్రుతిర్లోకనామ్నాం సహస్రం రామతారకమ్ । చతుర్వింశతి
సంఖ్యాకాన్ బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తతః । దశవాథశతం వాపి సహ
స్రం వాసవశక్తితః । శిష్టైరిష్టజనైస్సార్ధముపభుంజీత యత్నతః । సర్వే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పాండిత్యే నాదరాద్భక్త్యా తుష్టా భవంతి తే । ఏవం నియమతో యస్తు
కుర్యాదేతద్వ్రతం ద్విజ । విష్ణుర్యల్లోకగ దేహాంచ పరం రాఘవసన్ని
ధ్యమాప్నుయాత్ ।౯౫। శ్లో । తమత్రంతూత్తరం వై పారాయణమనుత్త
మః । సీతావివాహపర్యంతాం కథాం శ్రోతౄన్ ప్రాపమాపయేత్ । నోత్త
రః శ్రమిత్యః పాఠ్యో నైవ పారాయణ ఇతి స్మృతః । ఆచార్యాః కేచిదూచుర్వై
పరమార్థప్రకాశికాః ।౧౦౦। శ్లో । దేవాలయేష్వగ్రేషు నవరాత్రి
దినేష్వపి తథా నిత్యేషు చ గ్నేవసమ సత్రేషూద్యాపనకర్మసు । ఉత్తరో
నైవ పాఠ్యస్స్యాన్నైవ పారాయణే క్వచిత్ । ఏవం రామాయణం శ్రుత్వా
పూజయేద్గురుమాదరాత్ । జన్మాంతరసహస్రేషు కృతపుణ్యో మహా
మనాః । రామాయణకథాం శ్రోతుం కశ్చిదేవాభివాంఛతి ।
శుశ్రూషమాణాంస్తే ప్యేవం కశ్చిదేవాంతరం పృచ్ఛతి । శ్రుత్వాపి యథా
శాస్త్రం కశ్చిదేవ శృణోతి హి । తేష్వప్యాచార్యమారాధ్య శ్రోతా
ధర్మభువి దుర్లభః । శ్రుత్వా రామాయణం భక్త్యా యథాశాస్త్రం
గురోర్ముఖాత్ । యో గురోరపరాధం తు తస్య తుల్యో న పాపకృత్ ।
యథా విష్ణోర్భగవతః శిలాదిప్రతిమార్చనాత్ । తస్మాత్ కోటిగు
ణితం పుణ్యమాచార్యపూజనాత్ । ఆచార్యస్స్వయం విష్ణుశ్చతుర్
రూపో నవాంతరః । తస్య ధర్మచర్యాకో నామ భగవత్ప్రీతిరాప్యతే ।
యథా ప్రీతిముఖస్యేహ ప్రాణ్యముఖస్య ప్రతివర్తతి । తథాచార్యపరి
తుష్టో రామస్సైవ ప్రసన్నవదనః । అనాదృతసుతం గేహే పురుషం నా
భినందతి । తథావచీర్ణతస్త్వర్తం భగవాన్నాభినందతి । హ్యారాధనం
విహాయాపి స్వధర్మాత్స్వయంకృతం । తేభ్యః ప్రీతో భగవాన్ సిద్ధి
మిష్టాం ప్రయచ్ఛతి । తస్మాన్నిత్యమేవ ... శ్రేద్గురుం
సదా । ధనైర్ధాన్యైర్యథాశక్తి వస్త్రైరాభరణైర్గురుం తదా ।౧౧౦॥
శ్లో । శతకోటిప్రవిస్తీర్ణం మేతద్రామాయణం మహత్ । ముల్లోకేపి
ష్ణులోకేచ పత్యలోకే పరంతప । నాదీక్షానాదరేణ రామా మహారా
మాయణం పునః । విష్ణులోకే నాతత్తే విష్ణుః శృణోతి చరితం సదా ।
మార్కండేయాదయో ... శృణోతి మంమహామునుమ్ । పంచాశ
త్కోటివిస్తీర్ణం ... చేమాధుర్యాంత్రికే । గాయంతి దేవాని

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

త్యంహి పరమానందనిర్భరాః । తద్భాగమాంచలోకేషు దశకోటిప్ర
విస్తరమ్ । ఇమంగాయంతిసతతం కల్పవృక్షతపోవనే । స్వర్గేం
ద్రస్యసమీపేషు కోటివిస్తీర్ణమద్భుతమ్ । ఇమంగాయంతిమునయో
వసిష్ఠాద్యాఋషీశ్వరాః । ంచాశత్కోటిసంఖ్యాక మిమమాద్యం
పురాతనమ్ । సూర్యలోకేచగాయంతి వాలఖిల్యాదయస్సదా । గం
ధర్వాయక్షముఖ్యానాం కిన్నరాణాంవాతాశినామ్ । లోకేష్వగాయం
త్యేతాంహి ప్రత్యేకం కోటివిస్తరమ్ । వ్యాఖ్యాతినారద స్తత్రి
నిత్యానందప్రదాంసదా । సహస్రాణాంచతుర్వింశ చ్ఛ్లోకానాంసంఖ్య
యాయుతమ్ । ఉపాదిశమహంతస్య వాల్మీకేస్సుమహాత్మనః । తామే
వసంహితాంచోమా పఠత్యన్వహమాదరాత్ । తస్మాదాశ్రిత్య య
ణంవాంగం యః శ్రావయతిశాస్త్రతః । సోన్యంపుమాంస్సననమే
న్నియమస్థోథవేద్యది । సఏవధన్యోవంద్యశ్చ వ్యాప్తాశంద్విజో
త్తమ । శ్రీమత్రిచిత్రంనకర్తవ్యం యఃశ్రీరామాయణంపుమాన్ । సఏవ
విష్ణుఃసంస్థాచ శివోహంచనసంశయః । ఏవంశ్రీదత్తిణామూర్తిరూపి
ణామానవయేమయా । కథితంయుత్తమక్రాంతే కిమన్యచ్ఛ్రోతుమిచ్ఛసి ।

శ్రీరామాయణమహాత్మ్య సారసంగ్రహే ।

నవరత్నమాలికాయాం నారాయణాఖ్యరిగ్రథితాయాం

బ్రహ్మాండపురాణోద్ధృతే

ద్వితీయరత్నమ్

పార్వత్యువాచ । శ్లో ॥ ధన్యాస్మ్యనుగృహీతాస్మి కృతార్థాస్మి
సుమహేశ్వర । రామాయణప్రభావం యచ్ఛ్రావ్య త్రిభువనాస్మ్యహ
హమ్ । నవరాత్రేశ్రవణం కార్యం శ్రీరామాయణకీర్తనమ్ । కదాతన్న
వరాత్రింస్యాత్ కింఫలంతత్రిస్యాత్ననే । ప్రవర్ణస్యవిధిపేకాఖ్యం యదా
శ్రాంథిగవన్ త్వయా । కింనత్ల్యోర్వావిధిస్తస్త్రి గవన్ తద్బ్రవిహిమే ।
పిబంత్యారామచారిత్ర సుధామయధురగమం । నతృప్యతిమనో
...తల్పానీవముహామంచాయాః । త్వత్తో ... త్రిభావజ్ఞః నోన్యో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్థిర తీర్థలె । యస్యతేహ దయాంభోజే దీప్యతే నామతారకమ్ ।
ప్రస్యూహి నామచరిత షట్భావం కృపయామమ ఏతేనమానవా స్సర్వే
కృతార్థాస్సంత్విత్యభో । వః హీశ్వరః । శ్లో। సంతతేనవరాత్రిస్య
ప్రభావ వర్ణ్యమానినీ । యదాచరణతో లోకాః కృతార్థాస్సుస్య
రపంశయం । వసంతం శారదం చేతి నవరాత్రిం ద్వయాధ వేత్ । ద్వయో
రప్యన్యం నర్యత్వం పాఠ్యం రామాయణం బుధైః । దినానినవ చైత్రా
దా వాసంతా నవరాత్రికమ్ । తత్ర రామకథాశ్రావ్యా కోటియజ్ఞఫ
లప్రదా । ఇదం పవిత్రం పరమ మిదం పాపప్రణాశనమ్ । యదత్ర నవ
మే మాసే ప్యవతీర్ణో రఘునందనః । ౧౧ । శ్లో । ఆచైత్ర శుక్ల ప్రతిప
ద్దినమాదశమన్యమాత్ । మహోత్సవో నామకః కార్యో రామప
రాయణైః । న శ్రావ్యం ప్రతిదివి శుద్ధయాం తు యథా విధి ।
రామాయణ కథాం తస్మా చ్ఛృణుయాన్నియమాన్వితః । సుదీర్ఘాణా
లశ్రవణే సామర్థ్యోరభావ రైః పోక్తకాలేషు సకర ఇతిక్లుప్తమిదం.
వ్రతమ్ । శుద్ధాహారో జితక్రోధ శ్శుచి స్నియత మానసః । శ్రద్ధయాపర
యోపేత స్సుస్నాయాద్బ్రహ్మచర్యగః । ప్రత్యహం భోజయేద్దేవి చతు
ర్వింశతి దంపతీన్ । అశక్తావవమ ద్వాపి । చతురో వా యథోచితమ్ । ఆచా
ర్యం ధ క్రిమం నిత్యం బ్రాహ్మణైస్సహ వైష్ణవైః । భోజయేత్పాయసా
పూప దధిశాక ఫలాదికమ్ । ఆరాధయేద్విశేషేణ సీతాపతిరమో
త్సవే । తేషు తేషు దినేష్వేకం యథావిధమచర్ణ గేత్ । ఏవం నియ
మతః కృత్వా పరణా వాథ క్రిపూర్వకమ్ । సంపీణయేద్ద్విజగణం
నాత్రికార్యా విచారణా । శ్రీరామనవమీం ప్రాప్య మహోత్సవ మధా
చరేత్ । తత్రోపవాసః కర్తవ్యో రామభక్తిపరాయణైః । దశ
మ్యాం పుణ్యనక్షత్రే రాఘవస్యాభిషేచనమ్ । పూర్వోక్త విధినా కా
ర్యం యద్రామోత్సవాధ్యపిచ్ఛతా । ౧౧ । శ్లో । చతుర్వింశతి సంఖ్యాని
శతానిదశ వాదరాత్ । బ్రాహ్మణాన్ భోజయేదంతే శ్రీరామప్రీతి
మావహాన్ । చతుర్వింశత్యెనవరాన్ దరిద్రోపిచ వైష్ణవాన్ । అవశ్యం
భోజయేచ్ఛ్రద్ధయా పరణా వా రామసంహితామ్ । రామపట్టాభిషేకే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్మిన్ పూజయేద్గురుమాదరాత్ । గంధైర్మాల్యైశ్చ ధూపదీపై వస్
త్రైరాభరణైరపి । విః తాదక్షిణయా వ్యాతి చతుర్వింశతిః పుష్కరా ।
అవస్యమత్రదాతవ్యం రామనామాంగుళీయక । యదత్ర రామస్యం
జాతో యదత్రైర్బోధ్యపిచ్యుత । నవమీదశమీ చైవం తిస్మిన్నా
న్యమేమతే । అత్ర రామాయణం శృణ్వన్ కుర్వన్ రామాభిషేచ
నమ్ । వైకుంఠనాథ కైంకర్య సామ్రాజ్యేనాభిషిచ్యతే । శక్తావాదే
హూపాతంచ కాగ్యోరామాయణోత్సవః । అశక్తావే పారంపా నవ
రాత్రోత్సవంచరేత్ । అర్థతో రామచరితం భాగ్యహీనైర్నల
భ్యతే । రచితానల్పపుణ్యేన కేవలల్లభ్యతేనవా । రామాయణస్య తి
శ్యార్థ మేకోజానాతి కోటిషు । శ్రోతురీదృశ ఆచార్యో దుర్లభో
జన్మకోటిభిః । రామాయణం పఠంత్యేవ సర్వేకింతత్ర జానతే । పద్మా
కరేలుఠంతోపి పారభ్యంగనహి రాసరాః । భూయసా సమదే నైవ వ్యా
ధ్రతః శ్రవణం భవేత్ । నవరాత్రే తథా మాత్రం శృణుయాత్సతివ
క్రం । ౩౧ । శ్లో । అసంగ వేపుహిరవా పార్వా రామస్యమానిని
నవగాత్రేయథావంద్యం నస్యాత్కాన్యం తథానరైః । నహి తేవవరా
త్రే [illegible] స్మిన్ యేన రామకథాశ్రుతా । కింతస్య తీర్థైః [illegible] సహో
భిర్వా మహాత్మ్యవః । వాల్మీకేర్మునిసింహస్య కవితా వనచారిణః ।
శృణ్వన్ రామకథానాదం కోనయాతి పరాంగతిమ్ । నయజ్ఞదానత
పసాం కోటిరామోపిపుంత్త్వేమషా । నద్రాతు రామచరితం యస్య శ్రవణ
గోచరమ్ । గంగాదిసర్వతీర్థాని మిళితాన్యపికోటిశః । స్పృథవంతి
[illegible] కింపున [illegible] కథ [illegible] । నాసత్యం [illegible] జనాని
తిరివా [illegible] । నహి రామాత్పరందైవం శాస్త్రం రామాయ
ణాదపి [illegible] । [illegible]
గ్నాం [illegible] దూరీకృతపరిశ్రుతిం । [illegible] పార్థివీ
కృతివానరమ్ । సమర్థం [illegible] చరాచరవి [illegible] కిదమ్ । అపివా
మార్గమాణేన [illegible] పునఃపునః । కేవనా మేదృశం దైవం
కర్మభాగర [illegible] । ఏతస్య చరితే [illegible] నవరాత్రాదిషు
ప్రియే । చేతనో మోన ముచ్యేత నసో సిద్ధుమవ్రతయే । ౪౧ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

శ్లో॥ ఏవం రామాయణం పార్వ్యా నవరాత్రే ప్రిశాందె ప్రియతే భగవాం
స్తేన రామో దశరథాత్మజః । అశ్వినే ప్రథమే పక్షే మహారథ్యప్రతి
ప్రతిథిషు । పఠేచ్ఛ్రీరామచరితం నవమ్యాంతు సమాపయేత్ । దశ
మ్యాం రామచంద్రస్య కార్యః పట్టాభిషేచనమ్ । పూర్వోక్తవిధినా
కార్యః మహాచార్యాద్యాదికం ప్రియే । పార్వతీ । రామాయణశ్రుతి
ర్వ్యక్తా వాసం తేన వరాత్రికే । జన్మాభిషేకౌ రామస్య యస్తైవ బ
భూవతుః । శారదే నవరాత్రేతు రామపట్టాభిషేచనే । కారణం నతు
జానామి భగవన్ తద్బ్రవీహి మే । మహేశ్వరః । శ్లో॥ సాధుపృష్టం త్వయా
దేవి కారణం వచ్మి సువ్రతే । సావధానేన మనసా శ్రూయతాం మాని
నిత్వయా । అశ్వినే ప్రథమే పక్షే దశమీ విజయాభిధా పట్టాభిషేచనం
రాజ్ఞాం కార్యం చైతానువత్సరమ్ । దశమ్యాం విజయాఖ్యాయాం
రాఘవోఽత్రాభ్యషిచ్యత । చక్రవర్తికులే జాతః ప్రతివర్షం పురా
యతః । తస్మాదవశ్యం విప్రాద్యై ర్న్యానైస్తోనువత్సరమ్ । అవశ్య
మభిషేక్తోవ్యాం పార్వతి రామో రఘూత్తమః । రాఘవస్యాభిషేకా
ర్థం పార్వ్యా రామాయణం నరైః । శారదే నవరాత్రేస్మిన్ రామభ
క్తిపరాయణైః । (౫) శ్లో॥ నహి రాజాధికోఽస్తి రామాదన్యో జగ
త్త్రయే । అభిషేచ్యస్తతోఽవశ్యం దశమ్యాం రఘునాయకః ।
తీర్థైస్తదభిషేకస్య శేషైరన్యైర్నరాధిపాః । దశమీమభిషిక్తాః స్యు
ర్ద్యాం తత్వమీహ పార్థ్యమతామ్ । దశైతాస్తిథయః పుణ్యాః ఆశ్వినే
సిసువ్రతే । ఏకమప్యత్ర కృతం కర్మ సహస్రగుణితం భవేత్ । రాజ్ఞాం
మహోత్సవో నిత్యమత్ర కాస్త్రైర్విధీయతే । రాజ్యో రాజాధిరాజస్య
రామస్యాత్రో మహోత్సవః । కిమత్ర బహునోక్తేన నవరాత్రే మహో
ధనే । నిత్యం రామాయణం శ్రీమత్పఠనాశృణు వా ప్రియే ।

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్య సారసంగ్రహే

నవరత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరి గ్రథితాయాం

శ్రీమత్పారాశర్యోప పురాణాబ్ధిభవః

తృతీయరత్నమ్.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మహేశ్వరః । శ్లో॥ అథ తే సంప్రవక్ష్యామి పునర్వస్వభిషేచనే ।
విధిం శృణు మహాభాగే రాఘవో యేన తుష్యతి ॥ నిష్కామో వా సకా
మో వా ప్యాచార్యం తత్ర నిశ్చితమ్ । వృత్వా గృహీత్వా లంకృత్య సుచి
ర్నియతమానసః ॥ పునర్వసావుపక్రమ్య శ్రోష్యామ్యేవ పునర్వసోః ।
రామాయణమహామంత్రమితి సంకల్పయేద్బుధః । పూర్వోక్తైర్నియ
మైర్యుక్తః స్నానధ్యానాదికో ముఖాత్ । ప్రత్యహం వింశతిం సర్గాన్
శృణుయాదా పునర్వసు । అన్వహం గీతవాదిత్రైరుపచారైర్యథావిధి ।
తోషయేద్రామం రఘూత్తమం సత్తథా బ్రాహ్మణభోజనైః ॥ నక్షత్రే దిన
తిథ్యైవ త్వే పునః ప్రాప్తే సమాప్తితే । పూర్వోక్తవిధినా సమ్యగభిషే
చ్యే రఘూత్తమః । ఆచార్యారాధనాదీని యథోక్తవిధినాచరేత్ ॥
స్వయమేవ తేన కృత్వా రాఘవప్రీతిమాహరేత్ ॥ ప్రాప్తే చ గ్రహవై
షమ్యే శత్రుభిశ్చ పరాభవే । చోరరాజాగ్నిశస్త్రేభ్యః ప్రాప్తే భయం
చ మహాపది । ఏవం సర్వవిధే దుఃఖే ప్రాప్తే నియతమానసః । శ్రుత్వా
రామాయణం కార్యం పునర్వస్వభిషేచనమ్ । మహాబలాకులీభూత
జలదాజలివత్తథా । నశ్యంతి సర్వవిపదో నాత్ర కార్యా విచారణా ॥
పుత్రాన్ ధనం చ ధాన్యం చ సౌభాగ్యం రాజ్యమేవ వా । విద్యాం స్త్రీ
యం చ మోక్షం వా ప్రాప్నోత్యేతద్వ్రతాన్నరః ॥ శ్లో ॥ ఇష్ట
ప్రాప్తిం నిష్టాఘ వారణం చ వరాననే । న తథా న్యైరుపాయైస్సు
ర్యథా రామాయణాద్భవేత్ ॥ కీలం ను రామాయణం పాఠస్త్వన్యో వాన్య
త్సాధనం ధ్రువమ్ । క్వ మధ్యాహ్నవహ్నిః క్వ ప్రాంశుః క్వ తారా రాత్రి తిరింగ
ణాః । ఉపాయాః క్వను నానాన్యే క్వ రామాయణవైభవమ్ । శశకా
ద్యాః క్వను మృగా దుర్ధర్షః క్వను కేసరీ ॥ అనిష్టదూరీకరణ మిష్టా
వాప్తిశ్చ భామిని । యద్రామాయణతో నస్యా త్కేనచనా మతదా
స్యతే ॥ పఠి రామాయణే స్వేష్టమన్యస్మాద్యోభివాంఛతి । రక్షత్యేవ
మహారాజ్ఞే కదన్నం రసబిభిక్షతే ॥ సాహి ప్రభావే రామస్య చరితే సామ
రోత్సుకః । రాఘవం చ నుతే యత్తు తద్దుష్కృతవిజృంభితమ్ ॥ తస్మాత్స
ర్వాస్వవస్థాసు శ్రుత్వా రామాయణం నరః । ఇహాత్ర ప్రాప్నోతీష్టా
ర్థాన్ సపరేఽప్యస్మిన్మోదతే ॥ చతుర్వింశతివారాంస్తు శ్రుత్వా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రామాయణాంతరః । అవిచ్ఛిన్నవిధానేన కృత్వా రామాభిషేచనమ్ ।
పారాయణే చతుర్వింశే సమాప్తే వరవర్ణిని । అనేనైవ విధినా రామ
మభిషించేచ్చ భక్తితః । సువర్ణప్రతిమాద్యైస్తు యథోక్తవిధినాచ
రేత్ । ఆచార్యమపి సంపూజ్య చతుర్వింశతిదంపతీన్ । శ్లో । వ
స్త్రాభరణమాల్యాద్యై రన్యైశ్చైవ యథేచ్ఛకైః । సీతారాఘవరూ
పేణ ధ్యాయన్నారాధయేన్ముదా । చతుర్వింశతిసాహస్ర గాయత్రీ
హవనం చరేత్ । జుహుయాద్రామగాయత్ర్యా పాయసేన యథా
విధి । చతుర్వింశతికృత్వస్తు జుహుయాదాద్యసర్గతః । చతుర్వింశతి
గాధద్యా దేశదైవగిరేస్సుతే । అత్ర ప్రథమశ్లోకేన గురోరారాధనం
చరేత్ । భోజనం బ్రాహ్మణానాం చ విత్తశాఠ్యం వివర్జయేత్ । మహా
పట్టాభిషేకోయం రామస్య వరవర్ణిని । ఏవం కృత్వా రామకృత్
మేమమేవాభిషిచ్య చ । రాజ్యమధ్యాంశ్చ సకలాన్ భోగాంశ్చాప్యతి
మానుషాన్ । ప్రాప్య రాజాధిరాజత్వం సంతే మోక్షమవాప్ను
యాత్ । ఏవం దేదీప్యమానాంగం నిత్యసామ్రాజ్యసంపదా అతు
మాహితరైవప్రస్తుం చండాంశుమిః కాశిరా । అష్టోత్తరశతావృత్త్యా
పునర్వాస్యాభిషేచనే । కృతే సర్వార్థసంసిద్ధిం లభతే నిశ్చయాప్రియా ।
ఏవ సామ్రాజ్యపట్టాభిషేకో నామ శుచిస్మితే । ఏవం పట్టాభిషే
కస్తు తత్సామ్రాజ్యమనశ్వరమ్ । పూర్వోక్తదక్షిణహోమభోజ
నాదిసువ్రతే । అష్టోత్తరశతావృత్త్యా స్యాత్ప్రకారాస్తేకృత్స్నశః ।
శ్లో । శతాశ్వమేధాద్యధికం తత్సామ్రాజ్యాభిషేచనమ్ । పునర్భ
వప్రదం హ్యాద్య మపునర్భవమంతిమమ్ । అహింసాలేశసంసర్గ
మప్రాయశ్చిత్తవర్జనమ్ । ఇమం నిష్ప్రత్యవాయం జ్ఞం ముక్తబంధః
పరం వ్రజేత్ । అయమేకో మహాన్ ధర్మో యద్యనుష్ఠీయతే నరైః ।
తైర్యజ్ఞదానతీర్థేషు యాత్రాదికమనుష్ఠితమ్ । కోనామ స్యాన
లం వక్తుం శక్నుయాద్భువి మానవః । సర్వజ్ఞం సర్వశక్తిం చ వినా నా
రాయణం ప్రభుమ్ । పట్టాభిషేకస్యైకస్య ఫలమేవం సుదుర్లభమ్ ।
అష్టోత్తరశతావృత్తేః కాకథా ఫలకీర్తనే । అష్టోత్తరశతావృత్త్యా పార
రామాయణాంతరః । కృత్వా వాప్యభిషేచయేత్ స హి రామోపాసనంశ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యః । యస్సామ్రాజ్యాభిషేకాఖ్యం భగవద్యాగమాచరేత్ । అన
హంతిబలిం దేవి సర్వేప్యస్మై దేవతాగణాః । ఏనంతులయిశుంభిప్రాన్మ
శక్రోహంబాపరావని । బిభీమో రామకృపయా నిత్యసామ్రాజ్యభా
గినం । ఐశ్వర్యంతిదుర్ధరరాగోగాః శత వోయాంతిభృత్యతాం । పన్నగా
ఇవపక్షీంద్రాద్ద్రా దాపదో ప్యాశ్చబిభ్యతి । పట్టాభిషేకస్తు కేచి
త్సంవత్సరాంతరే । నిర్వర్తయంతిసంవీక్ష్య దేశకాలగుణత్రయం ।
శ్లో । ఆరభ్య చైత్రశుక్లేషు నవమీమారూచవత్సరమ్ । పఠేద్రా
మాయణం దేవి శృణుయాదపిసాదరమ్ । కృష్ణేషుక్లేచనవమీమభి
షించేద్యథావిధి త్రియోవింశతికృత్వస్తు కృతేః పట్టాభిషేచనే । పునః
ప్రాప్తే మాసిచైత్రే శుక్లేనావమికేతిథౌ । రామాయణాభిషేకంతు
చతుర్వింశతిమాచరేత్ । వైపరీత్యం దేశకాల గుణానాంసాధుచింత
యన్ । శ్రీరస్యామోనగఃక్షిప్రం కుర్యాద్రామాభిషేచనం । ఇదం
హివః సంక్షిప్య మిదం శ్రేయఇదంహితం । అస్మిన్ కృతేకృతంసర్వా
నాత్రికార్యావిచారణా । ఏవం శ్రీరామనామాని విలిఖ్యనియమా
ద్బుధః । శ్రుత్వారామాయణంరామ మభిషించేద్యథావిధి । ఇత్యేత
త్కథితం దేవి రామాయణకథాశ్రితేః విధానమ్మునిభిఃప్రోక్తం కిమ
న్యచ్ఛ్రోతుమిచ్ఛసి ।

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్య సారసంగ్రహే
నవరత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరి గ్రథితాయాం
శ్రీమత్పారాశర్యోప పురాణాబ్ధిభవః
చతుర్థరత్నమ్

— —

పార్వత్యువాచ । శ్లో । భగవన్ దేవదేవేశ సర్వజ్ఞకరుణానిధే ।
శ్రీరామమంత్రరాహస్యం శ్రుతంమేత్వత్ప్రసాదతః । మంత్రసిద్ధికరంత
త్ప్రాణమాయురారోగ్యవర్ధనమ్ । సామ్రాజ్యపట్టాభిషేక విధిశ్చైవ
విధానతః । తస్మిన్ మహోత్సవేయద్య జ్జప్యంపాఠ్యంమహామతే ।
శ్రీరామదివ్యచరిత పారాయణవిధిక్రమం । యానిపారాయణాన్యత్ర
పఠతాం ఫలనాశనం । ఏతత్సర్వంవిస్తార్య వదమేశంకరప్రభో । శ్రీ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మహాదేవః । శ్లో । శృణుపార్వతివక్ష్యామి శ్రీరామచరితంమహత్ ।
షట్కాండసమ్మితందివ్యం రామాయణమనుక్రమాత్ । ష్టాంశతి
సంఖ్యాక మపివాష్టోత్తరంశతం । పారాయణాసయేకుర్యా స్త్రైకార్యం
ృధిపీశతే । సామ్రాజ్యపట్టాభిషేక కరణంభాగ్యసిద్ధయే । సహా
మోమోక్షమాప్నోతి క్రతుతుల్యంకరోతిచేత్ । తద్విధింతేప్రవ
క్ష్యామి శృణునాన్యమనాఃప్రియే । పూర్వేద్యుఃపంచగవ్యస్య ప్రాశ
నంచాప్యవశ్యకం । పరేద్యుఃస్వస్తిపుణ్యాహ వాచనంబ్రాహ్మణై
స్సహ । కృత్వాదౌవరయేద్విప్రాన్ దీక్షావస్త్రాద్యలంకృతాన్ ।
ఆమండలంవాకుర్వీత తదభావేర్ధమండలం । పంచవింశతిసంఖ్యాకా
నథవ షోడశర్త్విజః । సంగృహ్య శ్రద్ధయా యత్నో విశయావశతోభ
వేత్ । కల్పోక్తవిధినాపూజ్య ప్రీత్యహంశుద్ధమానసః । శ్లో । రామ
మంత్రజపంనిత్యం పంచకఃకారయేత్తతః హనూమజ్జపమారభ్య
త్రిభిరృత్విగ్భిరాదరాత్ । హయగ్రీవజపంతద్వ న్నవగ్రహజపం
తథా। ఏకేనకాండషట్కంచ రామాయణమనంద్రితః । ద్విపంపదివ
సేచైవ శృణుయాదభిషేచనం । చతురావృత్త్యకుర్వీత రామపట్టాభి
షేచనం । పంచాక్షరీజపంద్వాభ్యాం కారయెచ్ఛ్వథమావప । ఏకేన
శ్రీభాగవతం యావత్పూర్ణ పునఃపునః । తద్వదైకేనగాయత్రీ జపః
కార్యఃశుచివ్రతే । గోపాలమంత్రకంద్వాభ్యాం ద్వాభ్యాంసౌరవిధా
నతః । సూర్యాష్టాంగనమస్కారాన్ కారయేత్పుష్టిసిద్ధయే ఏకేనవే
దపఠనం భారతంచైకకస్తథా ! ఏకేనభగవద్గీత పారాయణమను
క్రమాత్ । బ్రాహ్మణాన్భోజయెన్నిత్య మృత్విగ్భిర్వద్ధసైస్సహ ।
రాత్రౌపూజాంచరేన్నిత్యం స్వసి వాచనపూర్వకం । నానావాద్య
వినోదైశ్చ గీతనృత్త విశేషకైః । గుడోదకైశ్చణకై రున్మధైఫలవిశే
షకైః । గుడమిశ్రైర్నారికేళై ర్నితోత్యుత్సవకలాపకైః । సపంపాత్రి
స్తథాసాయం పూజాంకృత్వావిధానతః । మాసాంతేతర్పణం [illegible]ర్యా
మకైశ్చైవవిధానతః । మత్స్యప్వరణ్యవాసాది చర్యాంకుర్యాత్తువే
వద్ధోః । శ్లో । మండలాంతేప్యవభృథ మ చండాలాంతరభోజనం ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఏవం సామ్రాజ్యపట్టాభి షేచనం కారయేత్సుధీః । బ్రాహ్మణానాంచ
విదుషాం వస్త్రసౌవర్ణభూషణైః బహుమానం కారయిత్వా ఋత్వి
జో దక్షిణాదిభిః । వస్త్రైరాభరణైశ్చైవ తోషయిత్వా ప్రయత్నతః ।
అభ్యాగతానాం సంప్రాప్తైః స్తోషయిత్వాప్యనేకశః । పరివారసమేతంచ
శ్రీరామం గ్రామవీథిషు । నానావాద్యవినోదైశ్చ గీతనర్తకజనైస్స
హ । స్వస్తివాచనపూర్వైశ్చ ప్రదక్షిణవిధానతః । ఉత్సవం కారయి
త్వాతు పునర్గృహనివేశనం । కృత్వా శేషం గృహీత్వాతు స్వస్థానం
తాం ప్రవేశయేత్ । ఏవం యః కురుతే సమ్యక్ సర్వాన్ కామానవా
ప్నుయాత్ । పుత్రార్థీ లభతే పుత్రం ధనార్థీ లభతే ధనం । కన్యా
ర్థీ లభతే కన్యాం రాజ్యార్థీ రాజ్యమాప్నుయాత్ । జయార్థీ ల
భతే శీఘ్రం సర్వశత్రుజయం తథా । కిముక్తైర్నైవ బహునా మోక్షార్థీ
మోక్షమాప్నుయాత్ । పూర్వంతు దశరథః కృత్వా రాజపీఠత్వమ
వాప్తవాన్ । ఇంద్రాదిభిర్లోకపాలైః కారితం సుమహాద్భుతం ।
ఇదం రహస్యం కథితం భక్తాసీతి మయా ప్రియే । న కస్యచిదిదం వాచ్యం
గోప్యాద్గోప్యం గిరివల్లభే । ....

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్యసారసంగ్రహే
నవరత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరి గ్రథితాయాం
శ్రీస్కాందపురాణోద్భవః.

పంచమరత్నమ్.

—

శ్రీదశరథనందనాయ నమః.

పఞ్చమరత్నప్రారంభః పార్వత్యువాచ । శ్లో ॥ ధన్యాస్మ్యను
గృహీతాస్మి యద్రామాయణవైభవం । కృపయా శ్రావితాస్మ్యద్య
సర్వజ్ఞేన త్వయా విభో । రాజా వా రాజతుల్యో వా ధనికో యస్తు కశ్చన ।
తేన శక్యం విధాతుం తద్ యత్ప్రోక్తం భవతా ప్రభో । ధనినాం సులభా
హ్యేషా రామాయణకథాశ్రుతిః । అకించనైః కథం లభ్యా శ్రోతుర
మైస్తుమానుషైః ॥ రాఘవాచార్యప్రాప్తిః సర్వపాపక్షయంకథం ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఁకించివ్వైగసులభం దుర్లభాతత్కథాశ్రుతిః । తస్మాత్కథంమహా
భాగ శ్రోష్యంత్యస్యకించనాః। అథవానైవకింతేషా మధికారః కథా
శ్రుతౌ యథాతేపితరిష్యంతి దుస్తరంభవవారిధిం । తత్రాకశ్చిదుపా
యోస్తి యదితత్కృపయావద । మహేశ్వరః । శ్లో । ధనినోవాదరి
ద్రావా దేవిరామాయణశ్రుతౌ । అధికుర్వంతిసర్వేపి నాత్రకశ్చన
సంశయః । ధనస్యధనసంపత్తి ర్యావతీయస్యవిద్యతే । తాన్నైవా
పలపేచ్ఛక్తిం విప్రోగుర్వర్చనార్చనే । అకించనోపిరామస్య కథాం
శ్రుత్వాప్రయత్నతః విహితేన్వష్టమాంశంవా షోడశాంశమథాపివా।
దద్యాదేవయథాశక్తి దక్షిణాదికమాదరాత్ । శక్తింనాపలపేద్దేవి
పాత్రైశ్చాంతగతైరపి అశక్తావప్రదానేతు ప్రత్యవైతినకశ్చన । శక్తా
వప్యదదన్మర్త్యో [illegible] వత్వాత్మాపహారకః శక్తౌసత్యామపిశ్రీమాన్
నాస్తిహాస్తీతియోవదేత్ । ఆకల్పాందేహిదేహీతి సభిక్షేతవసంశ
యః । జ్ఞాతుంశక్తిర్నమేత్రీతి జ్ఞానదాన్నప్రతారయేత్ । శక్తింజా
నంతు [illegible] వాన్యే నాంతర్యామ్యపివేత్తికిం । కదాచిదపిదారిద్ర్యం
మామనూస్త్వితిచింతయన్ । దద్యాదేవయథాశక్తి నదదద్దుఃఖితో
భవేత్ । అదానదోషేణభవే ద్దరిద్రోదరిద్రదోషేణకరోతిపాపం ।
పాపాదవశ్యం నరకంప యాతి పునర్దరిద్రః పునరేవపాపి । ప్రదాన
భాగ్యేవభవే ద్ధనాఢ్యోధనాఢ్యభావేనకరోతిపుణ్యం । పుణ్యాదసౌ
స్వర్గమవశ్యమేతి పునర్ధనాఢ్యస్సుకృతీపునశ్చ । తస్మాద్భగవతః ప్రీతి
మాచరన్నాదరాన్నరః । వైష్ణవాచార్యవిష్ణ్వర్థే వినియుంజ్యాత్స్వసంచి
తంధనం. స్వయంతుసంహితాపాఠే ధనదానంకృతాకృతం । అదాతు
ర్గురవేహోమః పాఠనేశ్రవణేపివా । యోయఃశృణోతిరామస్య కథా
మాచార్యవక్త్రతః । అవశ్యంతేనతేనార్చ్య రామప్రీత్యైగురుర్భృ
శం। నధనంభగవద్దివ్య కథాశ్రవణకారణం । వివేకః కేవలంహ్యత్ర
కారణంసర్వమంగళే । కారణాత్స్వంధనస్యైవ భవేద్ధ్రువ శుచిస్మితే
అమీసర్వేపిధనినః శృణుయుర్భగవత్కథాం । అత్యైశ్వర్యంతిద
త్యన్నం స్త్రీషుగచ్ఛంతిపంకితం । మృగయాంయాంతిపశ్యంతిద్యూతా
న్నృత్తాదికంవృథా । గోష్ఠీషు [illegible] నికుర్వంతి పదా[illegible]తిపాలవంతిచ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఐహికాముష్మికశ్రేయో గంధహీనానికామిని । ఏవంవిధానికర్మాణి
సంతన్వంతిప్రయత్నతః । జాతావ్యాప్యసురసంపత్తౌ ధనమానమదాన్వి
తాః । భోగాపవర్గదం శ్రీమన్నారాయణకథామృతం । శ్రుత్వాపి
సప్తనారాచనిభం తేషామభాగ్యతస్సత్కథాశ్రీరపేక్షి వ్యజ్ఞా
తేతిప్రయత్నతః । శాకథాచార్యపూజాదే స్తేషాంవితథజన్మనాం ।
ఏతేషాంతాతిమహతీం సంపదంప్రాప్యదుర్భగాః । వృథాకామశుచి
వ్యంతః పతంతినరకేశుచా । తస్మాద్ధనంపరీక్షా శ్రీతేనైవకా
రణం । వివేకః కారణంసోపి సుకృతైరేవలభ్యతే । యైహిఃపాపాద్వి
మ్ముపత్నీ లక్ష్మీనారాధితాపురా । తేద్రైవీమహీజాయంతే సంపదంనా
పరేదనాః । తేషాంశౌచందయాసత్యం శమశ్చేంద్రియనిగ్రహః ।
విష్ణువైష్ణవగుర్వంఘ్రిమ్యులైకాంతభక్తితా । శ్రీమన్నారాయణ
కథా శ్రీవణైకాంతచిత్తతా । నిత్యంతచ్చరణాంభోజపరిచర్యామ
హోత్సవః । దేశేకాలేచపాత్రేచ దానందాక్షిణ్యమార్జవం । ఏవం
విధాస్తుకల్యాణాస్సంభవంతిగుణానృణాం । ఏవంభారతవర్షేస్మి
జన్మదుర్లభం । కుర్యాదవితథంనామ కథాశ్రవణాది
భిః । యావద్బ్రాహ్మణనందద్యాత్తద్ద్రోటిశతవారశః । దరిద్రోపి
తత్కృత్యస్య తైలతుల్యమకించనః । దరిద్రోపమామంకృత్వా స్తోకం
దద్యాన్నవితర్కః । సంపత్తౌతుచభీత్యాంనిష్ఫలవృథావేశ్వః ।
అత్రాప్యుదాహరంతీమమితిహాసపురాతనం । యథాధికారందత్త్వైవ
శ్రేయోనివాప్తవాంస్తేయథా । ఆసీద్వైశ్యోవిదేహేషు మాకందోనామ
కర్షకః । భూయసాపీడ్యమానోసౌ దారిద్ర్యేణమహామునా । సదాం
ధర్మదుర్మ్మర్గలుబ్ధాః ధనికాన్వీక్ష్యభూయశః । భవేయంయ
ద్యహంజాతు ధనవాన్ సకలంధనం । దద్యాంపాత్రేషునాసత్యం
నామిథ్యావావృథాధనీ । కదాచిదపికాయాస ముద్గంమహాశ్చింత
యన్ । కదాచిద్గాలవంనామ మహాపిణ్డసంశితవ్రతం । యదృచ్ఛ
యాగతంవీక్ష్య నత్వాప్రోవాచసాంజలిః । మాకందః । శ్లో । సర్వజ్ఞో
సిమహర్షేత్వం త్వామహంశరణంగతః । తథాదయస్వమేస్వామిన్
యథాస్యాంధనవానహం । గాలవః । శ్లో । మాకదర్శణయేనైవ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

భవిష్యతి భవాన్ ధనీ తమువాచ యంబ్రవీమ్యద్య శక్త్యా దేహి సునీధవే ।
ఉత్పన్నస్య విచారాంశే విశ్వస్మిన్ పరపాతకం । అటన్నపి న హి ప్రాప్తాన్నం
నాదత్త ముపతిష్ఠతే । దత్తం హి ప్రాప్యతే స్వర్గే నాదత్తం నామ కై
శ్చన యత్కించిద్ధ తమశ్నాతి పురుషః తద్భవాంతరే । ధనీ స్యామి
తి కామశ్చేత్ తత్ర దేహి యథాబలం , భవేర్భవాంతరే నూనం ధనికో
నాత్ర సంశయః । అథవా చిత్తవైకృత్య హేతునా కిము సంపదా । కర్తు
మిచ్ఛసి చేత్ బ్రూహి పృచ్ఛతే మే మహామతే । మార్కండ । శ్లో । భూయి
ష్ఠం దాతుమిచ్ఛామి దారిద్ర్యాద్వరదమికిం । ఉదారచిత్తతా వ్యర్థా
మమ కాంతో మితద్ధనం । గాలవః ॥ భూయిష్ఠం దాతుమిష్టం చేత్ త్వం ప్రా
ప్స్యసి భవాంతరే । దారిద్ర్యేపి యథాశక్తి దేహి సంప్రతి వాణిజ ।
మార్కండః । శ్లో । నాల్పాపి శక్తిర్విప్రేంద్ర మే దాతుం కిం నామ దద్మ్యహం ।
వీతైః పటోలికైర్జీవన్ వ్యాహర్నిష్కుటసంభవైః । నీతోపి జీవికా
కాచిన్నాస్య గ్రామాన్నవిద్యతే । పటోలలతికాశ్చేమాః పశ్య నిష్కు
టకే మమ । గాలవః । శ్లో । అనావిలముదారం చేత్ తవ చేతో వదా
మతే । ఏతేషామప్యలం దానం ధనీ స్యాత్త్వం భవాన్ । నియమేన
ప్రదేహి త్వం కోమలాం స్త్వం పటోలకాన్ । దానేనాల్పేనాపి
విప్రే భవేచ్ఛ్రీమాన్ భవాంతరే । మాభిహాస్మాషీః కదాపి త్వం, స్వల్ప
కల్పం ధనాగమే । ప్రాయో ధనాగమే చిత్తవైకృత్యం భజతే నరః ।
యథా హి శంకరగోః కాలే వర్ధమానస్య వర్ధతే । తథైవ తృష్ణా వి
త్తేన వర్ధమానేన వర్ధతే । న కామానుపభోగేన దుఃఖం కామేషు
వైగతిః । ప్రాప్యార్థముపయుంజీత ధర్మం కామార్థవిగ్రహేత్ ।
శ్రేయసే తేవరం దద్మి వాక్యాత్తే జన్మాంతరస్మృతిః । ఇత్యుక్త్వాంతర్దధే
శ్రీమాన్ గాలవో మునిసత్తమః । శ్రుత్వా మునివచో వైశ్యో ముము
దే కృతకృత్యవత్ । తదా ప్రభృత్యమది వ్యైకైకం స పటోలకం భక్త్యా
పరమయా యుక్తో విప్రేభ్యః ప్రాదదాం దదా । అకించనోహం కిం దద్యాం
దయధ్వం మమ కేవలం ఇత్యల్పదానతో హి గ్రో విప్రాః ప్రార్థయ
తే ముహుః । అథ కాలే బహుతిథే కాలధర్మముపేయివాన్ । తేన దా
న ప్రభావేన రాజావంగేష్వజాయత । శ్రీమాన్ బృహచ్ఛ్రవానామ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సతుపిత్రాభిషేచితః । వరేణగాలవమునే రాజాజాతిస్మరోభవత్ ।
పురాపటోలకాన్ కాంశ్చిద్దత్వాజాతోస్మిభూపతిః ! భూయిష్టమద్య
తానేవ దత్వాస్వాంశ్రాంస లేశ్వరః । ఇతిసంకల్ప్యభూయిష్ట మానీయ
సపటోలకం । బ్రాహ్మణేభ్యోప్యహంప్రాదాద్రాజానాన్యత్తుకిం
చన । వినాపటోలకంరాజా నదదత్కాకిణీమపి । పప్రచ్ఛబ్రాహ్మ
ణాన్ సర్వాన్ నాగతాన్ సముపాస్థితాన్ । తావతేయద్ధినిష్పన్న
మియతాస్యాత్కియత్పునః । బ్రూతసర్వేమహాప్రాజ్ఞా యూయం
సర్వేద్విజోత్తమాః । ఇతి రాజకృతంప్రశ్నం గూఢార్థంబ్రాహ్మణో
త్తమాః । అజానంతస్తుతూష్ణీకా నిత్యంజగ్ముర్యథాగతం । అథపంగే
శ్వరంద్రష్టుం కదాచిద్గాలవోమునిః । భూమికాంతరమాదాయ తత్రా
గాద్యత్రభూపతిః । ఆగతంబ్రాహ్మణంవీక్ష్య సతురాజాబృహచ్ఛ్రీ
వాః । దత్వాపటోలకంగస్మై పప్రచ్ఛవినయాన్వితః । రాజా । శ్లో ।
తావతేయద్ధినిష్పన్న మియతాస్యాత్కియత్పునః । బ్రూహిమేపృ
చ్ఛతేసౌమ్య త్వంసర్వజ్ఞోమతోమమ । గాలవః । తావతేయద్ధినిష్ప
న్నం సత్యమేతన్నసంశయః । ఇయతాతావదేవస్యాన్నహికశ్చసపం
శయ । మహేశ్వరః । ఇత్యుక్తవంతంతంవిప్రంవాస్తేదగ్గాహభూపతిః ।
గాలవోయంమహాభాగ ఇతిమత్వామహామనాః । రాజా । శ్లో । కస్త్వం
చరసివిప్రర్షే భస్మచ్ఛన్నఇవానలః । యదిత్వంగాలవోబ్రహ్మన్
బ్రూహిమేయద్వివక్షితం । గాలవః । శ్లో । స్మరస్వధకథంభూప
మూకందస్త్వంధవిస్మసి । గాలవోహంనసందేహో బ్రూహియత్తే
వివక్షితం రాజా । శ్లో । ధన్యోస్మ్యనుగృహీతోస్మి కృపయాయదృ
వాన్ మమ । ఆగతోదర్శనంసౌమ్య పృచ్ఛామ్యేతద్వదస్వమే । తావ
తేయద్ధినిష్పన్నం సత్యమేతన్నసంశయః । ఇయతాతావదేవస్యాన్నహి
కశ్చిత్సంశయః । ఇత్యబ్రవీస్తదేతత్త్వం కోర్థః వదమహామునే ।
గాలవః । యత్త్వంపటోలకంగత్వే పురాకిం చమకించనః । దానేనతావ
తేరాతే ఫలంజాతోసియన్నృపః । మహతీంసంపదంప్రాప్య యదద్య
ధరణీపతే । పటోలకాన్యేవపునః ప్రయచ్ఛసినకించన । ఇయతాతావ
దేవస్యాత్ఫలమిత్యస్యనాపునః । రాజా । శ్లో । యద్దత్వాకించిదేవా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

హం భూమిపాలోథవంమునే। భూయస్త్రదేవదత్త్వాహం నకథంస్యామి
తోధనీ । అత్రిమేసంశయోభూయాం శ్ఛింధితంమునిపుంగవ । య
త్రైనైవేహదానేన ప్రపద్రాదరిద్ర్యమాప్నుయాం॥ గాలవః ॥శ్లో॥ సత్య
మేవయదాత్థత్వం కింత్వేతచ్ఛృణుపార్థివ । నిస్వానాంధనికానాంచ
దానేస్తిమహదంతరం । యావచ్ఛక్తిర్యదోదద్యా న్నిస్వస్త్రత్రాల్ప
మంశకం । దత్వాతత్ఫలమాప్నోతి సయావత్ఫలముచ్యతే । గజేం
ద్రోశ్నాతిభూయిష్ఠా మల్పిష్ఠంమశకోనృప । ఉభయోరపిసంతృప్తౌ
తారతమ్యంనకించన । దద్యాన్నకావదేవాఢ్యో యావద్దద్యాదకిం
చనః । యదిదద్యాత్తావదేవ దుర్మేధానిస్వతామియాత్ । మహతీం
సంపదంప్రాప్య దానేదుర్గతతుల్యతాం । యత్రోత్పద్యతే తత్ప్రా
యో భావిదారిద్ర్యసూచకం । సత్యాంసంపదిసోప్యల్పం దానంనైవస
మీహతాం । యోహ్యస్మాద్దేవేష్టిదుర్మేధా యంచదిక్షోన్మేవయం
నృప। దరిద్రవదనాద్వాణీ యాంద్రుశీక్షుపనిష్పరేత్ । నవదైత్యాద్వశీం
యాన్ను। శ్రీమానాపద్యతేక్వచిత్ । శ్రియంప్రాప్తవతోయస్య శుభా
గీర్నిస్సరేన్ముఖాత్ । నతద్వదనమీక్షేత శ్రీయస్యాము కథంచన ।
అకించనోపియోభూమ్న ర్నృపరిద్రిగిరంవదేత్ । ఆశాసతేసుమనస్సైన్య
కల్యాణంనాత్రసంశయః । యోబ్రూయాద్దారిద్ర్యధీఃవాణీం యుక్తు
ర్యాద్దార్ఢ్యదీంధియం । ప్రాప్యాపిరాజ్యసంపత్తిం తస్యలక్ష్మీర్నవర్ధ
తే। స్వల్పామపిశ్రియంప్రాప్య యస్యధీర్నలఘీయసీ । తస్యలక్ష్మీ
ర్జగన్మాతా తతోదయతిసంపదః । సత్యంబ్రవీమిరాజేంద్ర త్వరహం
నాత్రసంశయః । శ్రీమానఃకదర్యాయ స్వదారిద్ర్యద్వితీయతి ।
దద్యాచ్ఛ్రీమానివశ్రీమాన్ నిస్వోనిస్వఇవప్రభో । పనసంపసంద
ద్యాద్వ్యర్హరీబదరీఫలం । పనసోబదరీతుల్యం కపిత్థసదృశంభవా ।
నారికేళసమంక్వాపి యదిదద్యాత్ఫలంక్వచిత్ । నతత్ఫలమసంత్విపరం
మాధాప్రపికథంచన । బదరీజాతుచేద్దద్యాత్ కపిత్థసదృశంఫలం ।
ఆబాలమాచగోపాలం త్రిఫలంప్రతిమానవాః । తచ్ఛ్రీమతోల్ప
దానాయ త్రైఫలంసంతినోత్తమాః । కించిదప్యధికందానం దరిద్రస్య
ప్రశస్యతే । ఇదంప్రాగ్భవమేవాహ మన్వకాంతవభూపతే । విస్మరణ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సప్తకాండమహాద్వీపం భర్గ రామాయణార్ణవం । విష్ణువైష్ణవగు
ర్వాదీనథ్యర్చయ యథావిధి । సద్గ్రంథవేఃకృష్ణార్థస్త్వం నాత్రకా
ర్యావిచారణా । మహేశ్వరః ॥ శ్లో॥ ఇత్యుక్త్వా పార్వతీం తస్త్రైన సంశ్రావ్యభ
గవత్కథాః ॥ అష్టోత్తరశతావృత్త్యా రామాయణకథామృతం ॥ శ్రావ
యిత్వా యథాశాస్త్రం వినియోజ్యార్థపంచకం । మహారాజ్యాద్యప
ట్టాభిషేకదివ్యమహోత్సవం । కారయిత్వా రఘూత్తంసే న్యస్తభా
రం విధాయ చ । అర్చితస్తేన విధివత్సజగామ యథాసుఖం । రాజాపిసు
చిరం కాలం నయన్ శ్రీవిబుధాన్సహైః ॥ ఆచార్యకృపయా ప్రాప్య కృతా
ర్థో వైష్ణవం పదం । సంప్రాప్య నిత్యకైంకర్య సామ్రాజ్యం విధిమల్ల
భం । శ్రీమతా వాసుదేవేన తేనైవ సహ మోదతే । తస్మాద్ద్విజ శ్రీవత్స
ల్పం కినీవక్ష్యామ్యన్నజాత్వపి । అరుంధతియ శ్రేయాం స్యత్ర తత్ర
మూర్జితం । ఇత్యేతత్కథితం దేవి ! యత్పృష్టోహమిహ త్వయా । నిస్సం
దేహసి కచ్చిత్త్వం కిమన్యచ్ఛ్రోతుమిచ్ఛసి । ....

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్యసారసంగ్రహే

నవరత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరి గ్రథితాయాం

శ్రీమత్పాకశగోత్రప ప్రురాణాబ్ధిభవః

షష్ఠమరత్నమ్

రామనామ సప్తాహోత్సవ విధిః

సప్తమరత్న ప్రారంభః పార్వత్యువాచ ॥ శ్లో॥ ధన్యాస్మ్యను
గృహీతాస్మి కృతార్థాస్మి చ యా సఖే । యద్రామాయణమాహా
త్మ్యం శ్రుతం త్వన్ముఖనిస్సృతం । పట్టాభిషేకవిధయశ్చ తత్పత్తో
ప్యనేకశః । తత్ర రామాయణస్యైవ పఠనం బహుశోదితం । పూర్వము
త్తరకాండే వై వల్మీకప్రభవాంతికే । కుశీలవౌ కుశలవౌ రామాయణ
మగాయతాం । తంత్రీలయసమాయుక్తం గాంధర్వమతిమానుషం ।
ఇతి శ్రుతం మయా త్వత్తః కృపాసాగర శంకర । ఇచ్ఛామ్యహం సంశమో

CC0: In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

హ్యత్య మనుచేతసి జాయతె. తస్మాత్ సంశయస్య విచ్ఛేదం కురు మే త్వం తాం వర, తస్మాచ్ఛ్రీ రామచరితం కథం పాఠ్యం ముముక్షుభిః । తత్తత్సర్వం వద నిశ్చిత్య సంశయచ్ఛేద కారకం । శ్రీపరమేశ్వర ఉవాచ॥ శ్లో॥ సాధు సాధు మహాప్రాజ్ఞే మతి స్తేవిమలా శోభనా । శ్రీరామచరితే దేవ్యై యజ్ఞా త్వన్నైష్ఠికీ రతః । శ్రీమద్రామాయణస్యైవ గానమేవ పవిత్రస్య తత్ తంత్రీలయ సమాయుక్తం మృదంగరవసుశ్రితం ఛందోబద్ధస్య తస్యైవ గానం ప్రీత్యై ద్విధా । ఇతి తస్య తవం ప్రోక్తం తత్రతత్ర తమహేశ్వరి । గాతుం సముత్థం శ్చ్చేద్దేవుం. శ్రీమద్రామాయణం సుదా । సర్వపాపహరం పుణ్యం సర్వాపద్వినివారణం॥ పార్వత్యువాచ । శ్లో । గానాశక్తౌ కథం గేయం కించాన్యద్దేవుమ శివా । చేత్తద్విధం వద స్వామిన్ కృపాపాత్రతాస్మి యద్యపి । మహేశ్వరః॥ శ్లో॥ గానాసమర్థైః సుజనైర్గేయం శ్రీరామ నామ హి శ్రీమద్రామాయణం నిత్యం యత్ర సమ్యక్ పఠ్యం హి । ...స్యగానే శక్యతా చేచ్ఛ్రీ రామచరితే శివే । అన్యైర్వ్యాకారమేద్వానం రామకీర్తన కారిభిః భక్త్యైక భక్త్యైకబుద్ధ్యై సదేవ పరచేతసా । గాయతః శ్రీరామరామేతి రామచంద్రేతి చ స్వయం॥ పార్వత్యువాచ । రామాయణస్య దివ్యస్య గ్రంథసంఖ్యా ప్రకీర్తిత । తస్మిన్ సర్గాశ్చ కాండాశ్చ నియతాస్సంతి సర్వశః । తస్మాద్గాతుం న పఠితుం నియమం విద్యతే త్రసు । అసంఖ్యా రామచంద్రస్య నామకీర్తన పాఠమోః । నియమాత్సర్వదా నామ కీర్తనం ఖలు దుష్కరం । స్తోత్రతా లేవ తత్సిద్ధి ర్యథా స్యాద్విత థా వద । శ్రీపరమేశ్వర ఉవాచ॥ శ్లో॥ గేయం సప్తదినానీహ కాండసప్తక సంఖ్యయా । తుల్యా వ్యహర్నిశం తద్వ దవిరామమఖండితం । నకుర్యాన్నామ గీతస్య విరామం లోకసుందరి । దివారాత్రం చైకరీత్యా గేయం వాసర సప్తకం । గాతుం దివానిశం రామనామైకస్య సుదుర్లభం । అతిబుద్ధ్యైబుద్ధ్యైవ కారయేద్బ్రాహ్మణోత్తమైః॥ పార్వత్యువాచ । శ్లో । ఋత్విజః కతి సంపాద్యాః కురాః క్రతావారంభణం కదా । కదా సమాపనం కార్యం కో విధిర్వద విస్తరాత్ । పరమేశ్వర ఉవాచ॥ శ్లో॥ అచైత్రశుక్ల నవమీ దివసాపూర్ణ మంత్రమాన్ । శ్రీరామచంద్ర నామ సంతు కీర్తనం హి. ... । అథ వైశాఖమా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

బుద్ధిదౌర్బల్యాల్లోభమద్యానువర్తసే । జహీమాంపాపికాంబుద్ధిం
శ్రేయసే ధియమాస్థహి । లోభోల్పోపియశో హంతి శ్విత్రంరూపమి
వోర్జితం । హరిణాకృపయాదత్తం తవయద్వసుమానద । దేహిపా
త్రేషుసత్కృత్యతచ్ఛృణుత్వంసత్కథామహః । పూజయజ్ఞానదా
తౄంస్త్వం శృణురామకథామపి । ఆరాధయరఘూత్తంసం విత్తశా
ఠ్యవివర్జితః । ఏవంహితేభవేశ్వాసి భజేస్త్వంసార్వభౌమతాం ।
నాత్రకశ్చనసందేహః కురుష్వవచనంమమ । కర్మణాంతేజఠరీపూ
ర్ణం నదత్తంహరిణాధనం । యాగదానాదిభిశ్శ్రేయః ప్రాప్తుమేవన
సంశయః । యద్యభీష్టంభగవతస్తత్కుక్షేరేవపూరణం । యావ
ద్భ్రియేతజఠరం ప్రియద్యాత్తావదేవహి । నహిరాజ్ఞాంశ్రియఃస్వార్థాః
పరార్థా ఏవసంస్మృతాః । జ్ఞాత్వైవందానధర్మేషు వినియుంక్ష్వధనం
నృప నమాతానపితానాపి భ్రాతానసుతబాంధవాః । నధనంనచ
రాజ్యంవా జాత్వముత్రోపకుర్వతే । ఏకఃప్రజాయతేజంతు రేకఏవ
ప్రలీయతే ఏకోనుభుంక్తే సుకృతమేకఏవహిదుష్కృతం । మృతంశ
రీరముత్సృజ్య కాష్ఠలోష్టసమంక్షితౌ । విముఖాబాంధవా యాంతి
ధర్మస్తమనుగచ్ఛతి । త్యక్త్వానుయ్యాభింయాతే స్వైవైతద్భవేద్ధ్రువం ।
అవిత్వైతద్ధనేకాష్ఠా మమేత్యహ్యాదిధార్యతాం । ధనంవాపురుషోరా
జన్ పురుషంవాధనంక్వచిత్ । అవశ్యమేకమన్యత్తు త్యజత్యేవనసం
శయః । యావత్సాన్నిత్స్వవశేవిత్తం తావదేవమహామతిః తత్కు
ర్యాజ్జాగరూకోసౌ యదముత్రోపకారకం । అవశంహియదావిత్తం
తదాధర్మాంశకీర్తనా । గతాయాంప్రాప్రియ స్వస్వంపుంసా
ప్రరోక్ష్యతే । తస్మాత్కల్యేయుద్ధైవహ్య త్తద్ధేవమతిమాన్నరః ।
త్వరమాణఃప్రయత్నేన దానధర్మాన్సమాచరేత్ । మహేశ్వరః ।
శ్లో । ఇత్యుక్తవంతంరాజేంద్రో గాలవంమునిపుంగవం । ప్రశ్రయావ
నతోభూత్వా విరిక్తోవాక్యమబ్రవీత్ । రాజా । మహర్షేయదతి
క్రాంత మజ్ఞానాద్బుద్ధిలాఘవాత్ । శిష్యస్యమమతత్సర్వం క్షంతవ్యం
కరుణానిధే । త్వమేవరామచరితం సంశ్రావయమునేమమ । యదప్య
ధనిజాసీమే హితంతదపిమేవద । మహేశ్వరః ఇతి సంప్రార్థితస్తేన

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రాజ్ఞా స మునిసత్తమః । ప్రియయా మాసషష్ఠినా రామాయణమహాను
నం । అర్పితశ్చ యథాన్యాయ్యం తేన రాజ్ఞా మహామునిః । శ్రియస్స్వే
వాస్తు తే బుద్ధి రిత్యుక్త్వాంతరధాత్ప్రభుః । అథ రాజా యథావిత్తం దద
త్వా తేభ్యో భూరిశః । యశసా దివమావృణ్వన్ కాలధర్మముపేయి
వాన్ । అథ కాశిషు సంజాతః క్షత్రియవర్యో మహామనాః । తీర్థకీర్తిరితి
ఖ్యాతః స్వగాలవవచస్స్మరన్ । చక్రే దానాని సర్వాణి జ్ఞాంశ్చాప్య
ప్రదక్షిణాన్ । తపాంస్యతప్యత్ పృథివ వ్రతానానానశనాన్బహూన్ ।
నిత్యం సస్నౌ సదా పుణ్యా మకృణోత్సవగాథాస్తథా । ఆముష్మికం
ఫలం ప్రాప్తుమేవం సర్వం చకార సః । కామవాసనయా చిత్తం నయ
దావిలతాం జహౌ । తదానిర్విణ్ణధీ రాజా చింతయద్గాలవం మునిం ।
ధ్యానమాత్రేణ స మునీ రాజ్ఞో దర్శనమాయయౌ । జాతిస్మరస్స రా
జాపి ప్రత్యుత్థాయ కృతాంజలిః । ప్రణమ్య గురవే తస్మై ప్రాంజలి
స్సమభాషత ॥ తీర్థకీర్తిః । ప్రాప్తోస్మి సర్వభావత్వం భగవంస్త్వ
దనుగ్రహాత్ । నాంతం పశ్యామి తృష్ణాయాః శాంతిర్నైవ చ మే మనః ।
న జాతు కామః కామానా ముపభోగేన శామ్యతి । హవిషా కృష్ణవర్త్మేవ
వ భూయ ఏవాభివర్ధతే । పృథివ్యాం యద్వ్రీహియవం హిరణ్యం పశ
వః స్త్రియః । నాలమేకస్య తత్సర్వమితి మత్వా శమం వ్రజేత్ । ఇతి
కామాననుభవన్ వీతస్పృహమనస్స్థితిం । యదగాయద్యయాతిః ప్రాక్
జ్ఞానేతి చేద్రియసాంపదం । దదన్నో పి చ దానాని యజతో పి క్రతూత్తమైః ।
మజ్జతోపి చ గంగాయాం నహి శుద్ధ్యతి మే మనః । యథా శుధ్యేన్మమ
మతిర్యథాస్యాం శాశ్వతే పదే । తథా మామనుగృహ్ణీష్వ త్వత్తో నా
న్యోస్తి మే గతిః । గాలవః ॥ శ్లో ॥ ఇదానీం త్వం కృతార్థో సి యజ్జాతో
వైషికీమతిః ॥ శ్రేయస్తదభిధాస్యామి తే సత్యం సుఖమాప్నుయాః ॥
జహీహి రాజశార్దూల సర్వ్వేమం కామవాసనాం । కురుష్వ యజ్ఞదా
నాది ఫలాన్యనభిసంధధత్ । ప్రాప్స్యతే చేతసః శుద్ధిం యయాధికురు
షే వ్రతం । శ్రీరామచరణాంభోజ ప్రీత్యై తపసత్తమ । సాంగాని పు
రాణాని సేతిహాసాని సంతతం । శృణు రామాయణం భూయః శృణు
భక్త్యా మహామతే । శ్లోకరత్నసమాకీర్ణం సర్గకల్లోలసంకులం ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సాది సర్వమాసేషు పార్వతి॥ ముక్త్వైకం పుష్యమాసంతు శుక్లనావమి
కాదితః। యతో నవమ్యాం శ్రీరాము స్సంజాతశ్చిన్మయో హరిః। అత
స్తదాదికార్యం స్యాద్రామకీర్తనమాదరాత్ గద్యంథితే ప్రవక్ష్యామి
శృణునాన్యమనా ప్రియె। నవమ్యాం ప్రాగరుత్థాయ స్మృత్వా రామ
పదాంబుజం కృత్వాతుమంగళస్నానం స్వస్తివాచనవాచరేత్।
గృహే దేవాలయే నద్యా ముద్యానేవాతిపావనే। యత్రస్థలం విశా
లంస్యా త్తత్ర శాలామథాచరేత్। తన్మధ్యేతు మంటపం కార్యం ధ్వజ
తోరణమండితం। రంభాస్తంభైః పుష్పఫలైః నిర్మితం సుమనో
హరం। తన్మధ్యే రాఘవః స్థాప్యః పీఠేసపరివారకః। తత్పార్శ్వే వా
చయేచ్ఛ్రీమ ద్రామాయణమథైకతః। తదగ్రేతు మంటపం కార్యం శ్రీ
రామభజనాయవై। అష్టద్వారయుతం సమ్యక్ గష్టస్తంభసముజ్జ్వ
లమ్। తోరణైశ్చ పతాకాభి ర్వితానేన విరాజితమ్। శ్రావకాః। పీఠి
కాస్సర్వే యథాపశ్యంతి సర్వతః। తథాకుర్యాన్మహాభాగే తత్ర తో రా
మం ప్రపూజయేత్। అనంతరం చ వ్రణుయా ద్వాల్మీకిం ద్విజసత్త
మమ్। రామమంత్రార్థవిజ్ఞాతం దాంతం శాంతం తపోనిధిమ్।
రామాయణస్య పఠనే కీర్తనే కుశలం ద్విజమ్। ఉభౌ కుశలవౌ సమ్య
గ్వీణాయాం చ సుశీలకౌ। గంభీరనాదసంపన్నౌ లయస్వరవిశారదౌ,
భరద్వాజం ప్రవణుయా చ్ఛివమ్ వాల్మీకి జన్మనః। మృదంగవాద్య
పటు తాన్ తథా ప్రపూజయేత్ క్షి। తేతన్మంటపమాశ్రిత్య కుర్యు
గీతం మనోరమమ్। సాహాయ్యం వరయేత్తత్ర సుపగాత్రూర్యాది
జో త్త గా। సుజపహంస పద్ధిప కీర్తనం దుష్కరం తతః। ఏవం ది
వానిశం కుర్యా ద్ధ్వజకం దినసత్తకమ్। అన్య మేదివసేప్రాత స్సమాప్తే
హరికీర్తనే। సరయూతీర నార్ధంహి గచ్ఛేత్పుణ్యజలాశయమ్।
స్నాత్వా స్వజనైశ్చైవ ఋత్విగ్భిర్వర్ణకాదిభిః। రామపట్టాభిషేకా
ర్థం గృహీత్వా తీర్థోదకమ్। పునర్గృహమథాగత్య కుర్యా
త్పట్టాభిషేచనమ్। బ్రాహ్మణ భోజనం తే దీనాంధకృపణా
నపి। ఋత్విజో దక్షిణాభిశ్చ వస్త్రసౌవర్ణభూషణైః। పూజయి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

త్వాతువిసృజే చ్ఛ్రీరామప్రీతిమావహన్ । శ్రీరామనామసప్తాహ
ఏవంరీత్యాకృతేసతి ॥ శ్రీరామాయణసద్గానం కృతంభవతినిశ్చి
తమ్ । నసప్తాహసమోయజ్ఞో నసప్తాహసమోజపః । నసప్తాహసమో
యోగో నాస్తినాస్తికృహేశ్వరి । లౌకికేష్వపిగానేషు ప్రసాదంకురు
తేహరిః । కింపునర్వైదికేగానే తతోగానంసమాశ్రయేత్ । వ్యా
ఖ్యాగానేష్వశక్తస్తు రామముద్దిశ్యభక్తితః । లౌకికీమపివాగీతిం కుర్యా
న్నిత్యమతంద్రితః గీతిజ్ఞానంహరిప్రీత్యై సుతరాంకారణంభవేత్ ।
గీతిజ్ఞానేనయోగఃస్యా ద్యోగాద్రామైక్యతాభవేత్ । గీతిజ్ఞోయది
యోగేన నయాతిపరమేశ్వరమ్ । ప్రేమబంధకబావశ్యా త్తస్యైవా
నుచరోభవేత్ । కేవలంలౌకికంగానం నకుర్యాన్మోహతోపివా ।
యదికుర్యాత్ప్రమాదేన ప్రాయశ్చిత్తీభవేన్నరః । రామేతివర్ణద్వ
యమాదరేణసదాస్మరన్ ముక్తిముపైతిజంతుః । కలౌయుగేకల్మష
మానసానా మన్యత్రధర్మేఖలునాధికారః । వచనేరామోవసు
ధాహరామో నదీస్తరామోనభయంస్మరామః । ఇతీరయంతోపివచే
కిరాతా ముక్తింగతారామపదానుషంగాత్ । అన్యాపదేశతోరామ
నామ్నిముక్తిప్రదాయిని । పరసాక్షాద్రామనామకీర్తనంముక్తిదా
యు మః కథంనభవతీశాని తస్మాన్నామైవకీర్తయేత్ । తన్మయస్త
త్పదంయాతి సత్యంసత్యంవదామ్యహమ్ ।

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్యసారసంగ్రహే

..గరత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరిగ్రథితాయాం

శ్రీస్కాందపురాణోద్భవః

సప్తమరత్నమ్ సంపూర్ణమ్.

శ్రీరామచంద్రార్పణమస్తు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

విద్యాధరోపాఖ్యానమ్.

అష్టమరత్నప్రారంభః ॥ శ్రీశివః । శ్లో । అత్రాప్యుదాహరంతీమ
మితిహాసం పురాతనమ్ । అవంతివిషయే కశ్చి ద్బ్రాహ్మణో వేదపార
గః । శృతాధ్యయనసంపన్నో విద్యాధర ఇతి స్మృతః । ధనినాం శ్రోత్రి
యాణాంచ స్వాధ్యాయవ్రతశాలినామ్ । కులేజాతో విశేషేణ స్నా
నాన్నపానతత్పరః । వయస్యే ద్వాదశే జాతే ర్వేదపారగతోఽపి సః ।
సుకన్యాం శ్రోత్రియగృహే పరిణీయ శుచిస్మితామ్ । మదహాసేతివి
ఖ్యాతాం శ్యామాం సర్వాంగసుందరీమ్ । సద్విజోఽగ్నీన్ స్వాన్నిత్యకాలే
జుహోతిస్మ విధానతః । ఏవం సతో ద్విజవరో వేదవాదబహిష్కృతైః ।
కదాచిత్కృతసంవాద స్తైస్తత్యమరోచత । విహాయ వైదికాన్
ధర్మాన్ శ్రుతిస్మృత్యాదరీకృతాన్ । పాషండైః కృతసంసర్గః పర
దారపరాయణః । వేశ్యాపతిరభూన్నిత్యం ద్రవ్యత్యాగకృతాదరః ।
ఏవం దినేషు గచ్ఛత్సు విభజ్య భ్రాతరో ధనమ్ । ఉపేక్షాంచ క్రురనిశం
తం ద్విజం వేదదూషకమ్ । నష్టేషు ద్రవ్యజాలేషు వృందారాన్నిరతోఽభవత్ ।
నాపితీ నభుధాదగ్ధా ప చత్వాంచ గతాసుభా । హా తారామేతి విజ్ఞాయ
చింతయానో దివానిశమ్ । విజయేష్వనురక్తోఽసౌ హా రామేతి రురో
దహ । హా రామే మమ రామేతి క్వ రామేతి మనోరమే । ఇమం శబ్దం సుబ
హుశః కుర్వన్ సంచరతి క్షితౌ । ఏవం రామేతి బహుగతే కర్మకల్మషపం
జరః । నామస్మరణమాహాత్మ్యా జ్జీవన్ముక్తశ్చ దాసః । ఏవంభూతం
ద్విజవరం కింకరాః కాలచోదితాః । సంగృహ్య సర్వతః ప్రాప్తాః కష్ట
ముద్యోగమాస్థితాః । పాశం ప్రాణేషు సంయోజ్య ప్రాణాం స్తేజసి
యోజితాః । తేజస్యాకృష్యమాణేషు తత్త్రైవ విలయం గతః । విద్యా
ధరమదృష్ట్వా తే క్వగతో బ్రాహ్మణాధమః । ఇతి శంకితచిత్తాస్తే మా
ర్గంతే స్మ పరస్పరమ్ । మార్గిత్వా బహుకాలం తు దూతా శ్ఛిన్నము
ఖా శ్శ్రమమ్ । రాజ్ఞే నివేదయామాసు బ్రాహ్మణానయనక్రియామ్ ।
యమదూతాః । శ్లో । శృణు పితృపతే స్వామి న్దృణకష్టవిచేష్టితమ్ ।
పాశ్యమానోన్న హీనవయం గతాస్మ బ్రాహ్మణాంతకమ్ । బహుశో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

బహుశో యత్నమాస్థాయ బ్రాహ్మణగ్రహణే కృతే । తం తత్ర కంచ
నాదృష్ట్వా నిరాశా జీవితే వయమ్ । అస్మాకం రక్ష్య రాజేంద్ర త్వదాజ్ఞా
కారిణో వయమ్ । ఇత్యుక్తో దూతముఖ్యైస్తు చిత్రగుప్తముపాహ్వా
యత్ । యమః । శ్లో । చిత్రగుప్త త్వయా సర్వం జ్ఞాతం సర్వజనస్య చ ।
ధర్మాధర్మస్వరూపం చ పాపినాం ధర్మిణామపి । అస్య విద్యాధరా
ఖ్యస్య బ్రాహ్మణస్య విచేష్టితమ్ । ఆలోక్యాచక్ష్వ గణక పక్షపాత
వివర్జితమ్ । పత్రజాలం పరామృశ్య చిత్రో విద్యాధరస్య చ । ప్రోవా
చ సుమహద్వాక్యం యథావచ్ఛృణు సూర్యజ । చిత్రగుప్తః । శ్లో । జన్మ
ప్రభృతి విప్రేణ పరదారాభిమర్శనమ్ । వృషలీగమనం చైవ శూద్ర
స్త్రీగమనం కృతమ్ । సూచీకారస్య లలనాం ప్రియాం చక్రికస్య చ
వేశ్యాయా గమనం చైవ కృతం రాగవశాద్భృశమ్ । ఆరూఢపతితా జ్ఞా
తా వర్ధకీ కులటాంగనా । రజోదర్శనాత్పూర్వం మనూఢా బ్రా
హ్మణాంగనా । ఊఢా చ సమగోత్రా చ వృషల్యః పరికీర్తితాః । యః క
రోత్యేకరాత్రేణ వృషలీసేవనం ద్విజః । స భైక్షభుగ్జపన్ దేవీం త్రిభిర్వ
ర్షైర్విశుద్ధ్యతి । వృషలీగమనాద్విప్రః కుంభీపాకేషు పచ్యతే । పర
దారాభిగమనాత్కాలసూత్రేషు సీద్యతే । అయం విద్యాధరో విప్రః
పాపినామగ్రణీర్భృశమ్ । అభక్ష్యభక్షణం చక్రే గృంజనానాం చ
భక్షణం కలంజశునానాం చ భక్షణం మాంసభక్షణమ్ । ఏకోద్ది
ష్టనవశ్రాద్ధ సపిండప్రేతభోజనమ్ । గోదానగ్రహణం చైవ కృతవాన్
పశుపాతకీ । యతీనాం నిందనం శశ్వదయం మహతాం దూషకస్తథా ।
ఏవమాదీని పాపాని కృతవాన్ బుద్ధిపూర్వకమ్ । తస్మాద్వై దేవ స్వర్గాణాం
పదవీం నార్హతి ద్విజః । చిత్రగుప్తేనైవముక్తః కాలో దండధరో యమః ।
దండం గదాం చ సంగృహ్య వేగాత్సోంతికమాగమత్ । ప్రణమ్య స
త్యలోకస్థం చతురాననమబ్రవీత్ । యమః । శ్లో । భగవన్ దేవదే
వేశ మహాపాతకినాం వరః । విద్యాధరః కథం విప్రః సాయుజ్యం మో
క్షమభ్యగాత్ । బ్రహ్మా । శ్లో । ధర్మరాజ ప్రవక్ష్యామి విప్రస్య చరి
తం మహత్ । యస్య స్మరణమాత్రేణ జీవన్ముక్తో భవేన్నరః ।। అయం
బ్రాహ్మణదాయాదో రామనామపదాస్మరత్ । ప్రహసనామ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పద్మే శ్లో॥ రామనామాత్మకో మన్త్రః । కోటియజ్ఞసమో గాను చంద్రిథ
ద్రేత్యయంమనుః । రామేతిరామచంద్రేతి రామభద్రేతివామనుం ।
ధ్యానజపంజపన్మర్త్యో జీవన్ముక్తోనసంశయః । తస్మాత్కౌశిక
గోత్రోయం జపేన్నైవపరమంమనుం । రామచంద్రస్యసతతం ముక్తి
మాపసుదుర్లభాం । యమః । శ్లో । అనేకసర్వపాపంచ కృతంబుద్ధి
పురస్సరం । బుద్ధిపూర్వకృతేపాపే ప్రాయశ్చిత్తంనవిద్యతే । పరదా
రపరద్రవ్య పరాన్నగ్రాహిణేరతః । ఏవంభూతస్యవిప్రస్య కథంముక్తి
ర్భవిష్యతి । బ్రహ్మ । శ్లో॥ శ్రీరామనామాసదృశ మంత్రశేచాపిసంగ్ర
ణః । ముక్తింప్రాప్నోతిమనుజః కింపునర్బుద్ధిపూర్వకం । రామశబ్దోచ్చా
రణేజాతే వక్త్రాత్పాపస్యనిర్గమః । మకారశ్రవణేజాతే భస్మీభావం
గమిష్యతి । బ్రహ్మహత్యాసహస్రాణి స్వర్ణస్తేయశతానిచ । సురా
పానశతంచాపి గురుస్త్రీగమనాయుతం । తత్సంయోగశతంచాపి నశ్యం
తేరామకీర్తనాత్ । ప్రళయానలసంపర్కాత్ తూలసంఘఇవస్ఫుటం ।
జ్ఞానాసనేరహితాః పంచయజ్ఞపరాఙ్ముఖాః । సంధ్యావందనహీ
నాశ్చ శుద్ధారామస్యకీర్తనాత్ । అథతత్త్వగతజ్ఞేనసత్రా వృషలీగమ
నేరతః । ఉచ్చార్యసతతంరామ శబ్దంముక్తోనసంశయః గచ్ఛన్ స్తి
ష్ఠన్ స్వపన్ భుంజానో వాపిమానవః । ముచ్యతేరాఘునా
థస్య కీర్తనాన్నాత్రసంశయో ద్విజః । రఘునాథస్యనామాని యేగృణంతి
నరాభువి । విముక్తసర్వపాపాస్తే మోదంతేవిష్ణుమందిరే । శివః శ్లో ।
శృత్వాయమోవిశస్వజ శృత్వాశ్యాం సివృత్తోపశ్చతురానవన్య ।
భృత్యైస్తత్సంయమనీసగాత్పురీం పునస్త్వాపిశ్వపుణం ప్రణమ్య ।
సూత । శ్లో॥ భక్తిర్ముక్తివిధాయినీ భగవతఃశ్రీరామచంద్రస్య హేలో
కాః కామదుఘాంఘ్రిపద్మయుగళం సేవధ్వమత్యుత్సుకాః । నానా
జ్ఞానవిశేషమంత్రవితతం త్యక్త్వాసుదూరేభృశం రామంశ్యామతనుం
స్మరారిహృదయేభాంతం భజధ్వంబుధాః ।

అష్టమరత్నమ్ సంపూర్ణమ్

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శుకజనకయోః పూర్వజన్మ వృత్తాంతః.

ఋషయ ఊచుః ॥ శ్లో ॥ యైర్నామభిః పురా
రామః పూజితో మునిపుంగవైః । తానినామాని రామస్య సూత
నో వక్తుమర్హసి ॥ శ్రీసూతః ॥ శ్లో ॥ పురా కైలాసశిఖరే విష్ణుమారా
ధ్య శంకరః । ఉపవిష్టస్తతో భోక్తుం ద్వాదశ్యామాహ పార్వతీం ॥ శ్రీశివః ॥
శ్లో ॥ పార్వత్యేహి మయా సార్థం భోక్తుం భువనవందితే । తమాహ
పార్వతీ దేవి జప్త్వా నామసహస్రకం । తతో భోక్ష్యే మహాదేవ
భుజ్యతాం భవతా ప్రభో । తతస్తాం పార్వతీం ప్రాహ ప్రహసన్ పర
మేశ్వరః ॥ ధన్యాసి కృతకృత్యాసి విష్ణుభక్తాసి పార్వతి । దుర్లభా వై
ష్ణవీ భక్తిర్భాగధేయం వినేశ్వరీ । రహస్యం మంత్రం తే వచ్మి శతకోటి
ప్రవిస్తరే । రామాయణే ప్రియే గుప్తం శ్రేష్ఠం నామసహస్రతః ॥ ప్రథ
మం దేవి సారజ్ఞో రామతత్త్వస్తు దుర్లభే । శతకోటిం త్రిధా కుర్యా
త్కోటిమాత్రావశేషితాం । తతః కోటిం చ పునస్త్రిధా లక్షమాత్రా
వశేషితం । తచ్చ త్రేధా తథా కుర్యాచ్ఛిష్టం సహస్రకం త్రిధా । కృ
తే శతం తదప్యేషా కృతే దశ విశిష్యతే । తదప్యేకం కృతే ద్వ్యేక శ్లోకోను
ష్టుప్ప్రశస్యతే । తస్మిన్నపి త్రిధా భక్తే శిష్యతేఽక్షరయోర్యుగం । తద్యు
గ్మమేవ దేవేశి రామ ఇత్యక్షరద్వయం ॥ తతో హసిహసా రామేతి రమే
రామే మనోరమే । సహస్రనామభిస్తుల్యం రామనామ వరాననే । సదా
సకృద్వా రామేతి జపన్ భక్త్యా ప్రసన్నధీః । సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా సక
లం భద్రమశ్నుతే ॥ ముక్తో ముముక్షవో బద్ధా త్రివిధా జీవరాశయః ।
పరిహాసేన వా భక్త్యా సల్లాపే దేశనేన వా । స్మరన్ రామేతి సతతం
జీవన్ముక్తో న సంశయః ॥ అస్మిన్నర్థే కథా కాచిదస్తి పాపప్రణాశినీ ।
తామేవ కథయిష్యామి విశ్వాసార్థం తవానఘే ॥ పురా రాజా శశి
దాసీచ్ఛ్వేతవర్మేతి విశ్రుతః । కేశయూధిఃత్రిస్త్రీమార్గ ఛిన్నసంయోగా
గస్య ధర్మవిత్ । తస్య పుత్రోఽతిమేధావీ వైజయంత ఇతి శ్రుతః ॥ శృణో
తి శబ్దాన్ వాచా తు మూకః ప్రాచీనకల్మషాత్ । ఏకపుత్రస్సరిత్రాతు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పుత్రీమూకత్వశాంతయే । వైదికంలౌకికంయత్నం వివిధంకృతవాన్
పితా॥ ఏవంసబహుధాయత్నం కుర్వన్నపివృపస్సుతే। ఆలబ్ధ్వాప్ర
తీకార మానసీచ్ఛింతాపరస్సదా । ఏవంకాలేబహూగతే కదాచిచ్ఛి
తిపర్మణః । యదృచ్ఛయాగృహంప్రాప్తో నారదోద్భుతదర్శనః ।
తందృష్ట్వాసహసారాజా పూజాంకృత్వాతిథిక్రియః । నమస్కారంసు
తేనాపి కారయామాసదీనధీః॥ నమస్యాతంవైజయాశిషం దీనాదీనంచ
పార్థివం । నిరీక్ష్యనారదః ప్రాహతంప్రాక్తద్భక్తియంత్రితః॥ శ్రీనా
రదః॥ రాజన్మయ్యతిథౌప్రాప్తే కిందైన్యంతవమేవద । నిస్పృహ
స్సస్పృహోఽవార్యః పథికః పూజ్యఏవహి । దృష్ట్వాతిథింగృహం
ప్రాప్తం వివర్ణవదనోతియః । కతినోక్తికరోఽపి పాందుగీభవే
త్కృతం॥ గృహేతిష్ఠన్నపిగృహే నాస్తీత్యతిథయేవదేత్ । ఘూర్ణోభవే
దదృశ్యస్స సర్వోవాజాయతేఖిలే । యతింగృహస్థంవ్రతినం కోవా
వాప్యతిథింనృప । శపన్నసూయయావాచా దరిద్రోరోగవాన్నరః ।
ఏవంప్రసంగాత్తేనోక్తా ధర్మాన్శ్రుత్వానృపోభయాత్ । నార
దంప్రణిపత్యాహ వాక్యంసానునయంశుభం । ధన్యోస్మ్యద్యముని
శ్రేష్ఠ తవాగమనకారణాత్ । తథాపిమమదైన్యస్య కారణంవచ్మిత
చ్ఛృణు । అపుత్రేణమయాకృచ్ఛ్రాత్ప్రాప్తో ముంగుణవాన్సుతః ।
శ్రోతాచకింత్వవక్తాస్య దితిచింతాస్తిమేసదా । తేనకర్మప్రభావేన
శ్రోతాసర్వమూకతాంగతః । మమపుత్రస్తన్నిదానం వదమేకరుణా
నిధే నారదః శ్లో॥ రాజన్తవసుతఃపూర్వం సువందేరభవత్సుతః ।
ప్రసేనజిదితిఖ్యాత సూర్యవంశసముద్భవః । సకదాచిద్వశిష్ఠస్యా
శ్రమంగత్వాశుకంశుభం॥ రామేతివాదినంతత్ర దదర్శనృపశిక్షయా ।
తతఃకౌతూహలాద్రాజా శుకంగురుమయాచత । శిష్యప్రీత్యైదదౌ
సోపి శుకంనామైకశిక్షితం । తతఃప్రసేనజిత్ప్రీత్యా ద్గృహంప్రాప్యపు
రస్కృతం । తన్నామమోచయిత్వాతం కృతవాన్బాహ్యవాదినం ।
లీలాశుకంవిహాయాథ కాలేరాజ్ఞమృతేపునః । శుకోపిపూర్వాభ్యా
సేన వసిష్ఠస్యాశ్రమంయయౌ । ప్రసేనజిచ్ఛుకోద్రామ నామస్మర
ణాత్పురా॥ తవాత్మజోభూదధునా మూకోభూన్నామహానతః మో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

హాఠాత్ శ్రీరామభక్తస్య ద్వేషకృద్బ్రహ్మవిష్ణుకృత్ । చండాలో వాథ
వేచ్ఛకో ద్విజకులాంగనో వా ధృతం । తద్వసిష్ఠాశ్రమంగత్వా భిక్షిత్వా
శునమేవతం । భుంజింగం రామరామేతి స్థాపితశ్చైత్తుసంతాంతికే తస్య
వాక్యంతేనాన్యత్ర రామేతి మధురం శుచిః । తవాత్మజోథ వేదజ్ఞా
నామత్వాఙ్గాఘనాశనః । ఏవంచిరం రామనామా భ్యాసాద్యాగ్నేషు
తశ్చతే । నృపో భూత్వాథతే రాజ భోగో మోక్షాథవిమ్యతః । ఏవముక్త్వా
తతో రాజ్ఞా పూజితో నారదస్తథా యయావాకాశ మార్గేణ
గాయన్ నారాయణం ముదా । రాజాపి చిరం వర్షాణ్యథ నారదోక్త ప్రకా
రతః । చకార సర్వాంతేనాభూత్ పుత్రోప్యఘనాశనః ప్రవత్ । ఏవం కతిప
యేకాలే చిరంవర్షాన్సుతంసఃతే । రాజ్యేభిషిచ్య వృద్ధస్సన్ సపత్నీకో
వనంయయౌ । గతే రాత్రో వైజయంతో వైజయంతిమితిశ్రుతం కార
యిత్వాపురం తత్ర పాలయామాస మేదినీం । అథ కాలేగతే భూరి మహా
తోం జోనుకశ్రుషః । మిథిలాయాంపజాతో జజ్ఞే శ్రీరామతత్వవిత్ ।
శుకస్తు వ్యాసపుత్రోభూ ద్వ్యాసస్త స్యాపవాదవిత్ । శుక ఇత్యభి
ధాంచ కేశ్రి తేనఖ్యాతోథ వేద్యుకః । సశుకః పూర్వసంబంధం జ్ఞాత్వా
వజనకంగతః । తస్యోపదేశాన్మేదినాత్యం జీవన్ముక్తశ్చచారవై । తస్మా
చ్ఛ్రీరామచంద్రస్య నామకీర్తనతత్పరః సర్వపాతకనిర్ముక్తో జీవన్ము
క్తోభవేద్ధ్రువం । శివః । శ్లో । ఏవం మహాఫలం రామ నామోక్త్వా ప్రత
పూతరౌ । భుంక్ష్వ దేవి మయా తేన తవపాపం నవిద్యతే । సూతః ।
శ్లో । ఏవముక్త్వా శంకరేణ గహస్యం జ్ఞాయ పార్వతీ । తథా రామేతి ధా
మోక్త్వా బుభుజే శంభునా సహ । తతో భుక్త్వా మహాదేవీ శర్వేణ సహ
సంస్థితా । ప్రపచ్ఛత మహాదేవం ప్రీత్యా పణయాగిరా । పార్వత్యు
వాచ । శ్లో । సహస్రనామభిస్తుల్యం రామనామత్వయోదితం తస్మా
పరాణి నామాని సంతి చేత్తాసమేవద । శృణు నామాని వక్ష్యామి రామ
చంద్రస్య పార్వతి । లౌకికా వైదికాశ్శబ్దాః కిచిత్సంతి మాతతే । నామా
ని రామచంద్రస్య సహస్రంతేషుచాధికం । తేషుచాత్యంత ముఖ్యంహి
నామ్నామష్టోత్తరం శతం । విష్ణోరేకైకం నామ సర్వవేదాంశ సమ్మి
తం । తాదృక్నామ సహస్రస్య రామనామ సమం మతం । నా య

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రామభద్రాయ రామచంద్రాయవేధసె । రఘునాథాయనాథాయ సీతాయాః పతయేనమః । ఇమంమంత్రంమహాదేవి జపన్నేవదివాని శం। సర్వపాపవినిర్ముక్తో విష్ణుసాయుజ్యమాప్నుయాత్ । శ్రీసూతః । శ్లో। ఏవముక్త్వాస్వభర్త్రాసా జపంతీమంసదామనుమ్ । ఉవాసపు సుఖేనైవ కైలాసేపతినాసహ । ఏతద్వఃసర్వమాఖ్యాతం గుహ్యాద్గు హ్యతమంమహత్ । సదారామకథామేవ పఠతశ్శృణుతాదరాత్ ।

ఇతినవమరత్నమ్ సంపూర్ణమ్.

వసంత నవరాత్రారంభః

తత్రాద్యా దేవతాస్థాపనవిధిః

హరిః ఓం। శ్రీసీతా రామచంద్రప్రీత్యర్థం వసంతనవరాత్ర వ్రతంకరిష్యమాణశ్చైత్రశుక్లప్రతిపది బ్రాహ్మేముహూర్తేచో త్థాయ స్వగురుధ్యానపూర్వకం శ్రీసీతారామంధ్యాత్వా ప్రాతః కృ త్యం నిర్వర్త్యసపత్నీకస్సుగంధామలకకల్క తైలాభ్యా మభ్యంగం కృత్వా-ఉష్ణోదకేనస్నాత్వా ధృతకౌశేయవస్త్రోవ-వస్త్రస్సుకుంకుమ శ్రీచందనాక్షతమాల్యాభరణైర్యథావిభవ మలంకృతః। - గోమయ రంగద్రవ్యాద్యుపలిప్త దేవాలిస్థండిలాభ్యంతరభిత్తిద్వార కవాటస్య రంగవల్ల్యాద్యలంకృతస్య బద్ధవితానధ్వజచూతపల్లవతోరణ పుష్ప మాలికస్య ధూపధూపితస్య గృహస్యమధ్యే యథావిభవంనవరత్న ఖచిత సువర్ణ రజత గజదంత దార్వాదిభిర్విరచితే । కదలీ స్తంభప త్రాకాపితాన తోరణాద లంకృతే శంఖచక్ర హనూమచ్చిహ్న చిహ్నితప్రాగ్ద్వారశోభితే శార్ఙ్గబాణగరుడచిహ్నచిహ్నిత దక్షి ణద్వారాంచితే-గదాఖడ్గాంగదచిహ్నచిహ్నిత ప్రత్యగ్ద్వారాన్వితే - పద్మస్వస్తిక నీల చిహ్నచిహ్నితో దగ్ద్వారవిరాజితే చతుస్తంభమం టపే-వేద్యాం- వీ:ముద్రాగావతో భద్రమండలం విలిఖ్యతదుపరి దివ్యసింహాసనం ప్రతిష్టాప్యతస్మిన్ విసహితయంత్రోపరి- శ్రీసీతా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రా..ం సపరివారం సంస్థాప్య పూజయేత్ । అథైకముద్రారామభద్రమండలక్రమః ॥ శ్లో॥ ఊర్ధ్వగాఊర్ధ్వం పంచదశ రక్తరేఖాః ప్రకల్పయేత్ । సీతాప్రక్రమశావక్త్రికృతుర్దిక్షు ప్రకారయేత్ । ప ద్వితీయాః షష్ఠీవ తృతీయాయాముధో వ్యక్తే । ప్రథమంహిద్వితీయంచ చతుర్థంషష్ఠసప్తమే । అష్టమంనవమంచైవ తథైకాదశమంప్రదం । తతశ్చతుర్ధ్యాం జ్ఞాహి చతుర్థంషష్ఠసప్తమే । తథైకాదశమంజ్ఞేయం పంచమాయాః క్రమోధునా ప్రథమంహిద్వితీయంచ చతుర్థంషష్ఠసప్తమే । నవమైకాదశేచాపి షష్ఠాయాశ్చక్రమోధునా । ప్రథమంహిద్వితీయంచ చతుర్థంషష్ఠముత్తమమ్ । నవమైకాదశేచాపి సప్తపలాసితా । అథాష్టమీచసంఖ్యా శుభాకార్యా బుధోత్తమైః । నవమ్యాః ప్రథమంకృష్ణం ద్వితీయంచచతుర్థకమ్ షష్ఠంహిసప్తమంచాపి నవమందశమంస్మృతమ్ । తథైవద్వాదశంచాపి దశమ్యాశ్చక్రమోధునా । చతుర్థంచతథాషష్ఠం సప్తమాష్టే తథాసితే । ఏకాదశ్యాశ్చప్రథమం ద్వితీయంహి చతుర్థకమ్ । షష్ఠమ్ నవమస్యేవ దశమాష్టే తథాఽస్మితే । ద్వాదశ్యాః ప్రథమం కృష్ణంకృష్ణంద్వితీయంహిచతుర్థకమ్ । షష్ఠంచసప్తమంచాపి నవమంనవమంతథా । దశమాష్టే తథాప్రోక్తే కృత్వాకృష్ణాః తమోదశీ ఏవంబుధ్యాపూరయిత్వా రాజా రామేతివైస్ఫుటః । సితవర్ణం రామనామ ముద్రాయాంహిసరీతియేత్ । ఏవంమండలంకృత్వా ॥ తదాదౌ సుద్ధ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం బ్రాహ్మణైః స్వస్తివాచనంకృత్వా సంకల్పంకుర్యాత్ । తద్యథా । ఆచమ్య - స్వగురుకులదేవతాం మాతాపితరౌ సమస్తబ్రాహ్మణాంశ్చ నమస్కృత్య ప్రాణానాయమ్య-దేశకాలౌ సంకీర్త్య - అస్మాకం సహకుటుంబానాం క్షేమస్థైర్యాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం సమస్తదురితోపశాంత్యర్థం చింతితమనోరథసిద్ధ్యర్థం అలక్ష్మీపరిహారద్వారా మహాలక్ష్మీప్రాప్త్యర్థం సవానాంగ్రహాణాం ప్రసాదసిద్ధ్యర్థం మనోవాక్కాయకర్మభిః జ్ఞానజ్ఞానకృతదోషపరిహారార్థం అప్తోర్వామా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ధర్మార్థకామ్యఫలసిద్ధ్యర్థం, సర్వాభీష్టసమస్త తీర్థస్నాన సకలపుణ్య
ఫల ... మహాలక్ష్మీప్రసాదసిద్ధ్యర్థం, శ్రీరామమంత్రాది మహామంత్ర
సిద్ధ్యర్థం, పృథక్ పృథక్ ఫలసిద్ధ్యర్థం, చతుర్వేదపారాయణ ఫలాదశపు
రాణేతిహాస ... ఫలసిద్ధ్యర్థం, పుత్రపౌత్రాద్యభివృద్ధ్యర్థం
పుత్రాదిసావాస్థ్యర్థం, ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం, యజ్ఞఫలార్థం, ఇష్ట
దేవతానుగ్రహసిద్ధ్యర్థం, దాసీదాసాదిసర్వవాహనాది సర్వాభీష్ట
సిద్ధ్యర్థం, [illegible] ధనధాన్యసమృద్ధ్యర్థం, శ్రీమద్రామాయణ ప్రా
రంభసమాప్తి ఫలసిద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ
పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం, శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం, శ్రీమద్రామ
నవరాత్రోత్సవాఖ్యం కర్మకరిష్యే, తదంగ సంకల్పం కరిష్యే, ఆదౌ నిర్వి
ఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం గణపతిపూజాం, విఘ్నేశ్వర పూజనం కృత్వా
అఖండదీపస్థాపనం, ... కలశస్థాపనం చ కరిష్యే, గణప
తి విఘ్నేశ్వర పూజాం కృత్వా, పుణ్యాహవాచనం కరిష్యే, పంచ
వాక్యైః స్వస్తివాచనం కృత్వా, తదంగ మహాసంకల్పం ఉద్ధా
యుశ్శుద్ధి వృద్ధ్యభ్యుదయ కర్మణే మహాజనాః ... నమస్కుర్వాణాయ
ఆశీర్వచనం ... శ్రీరామనవరాత్రోత్సవాఖ్యస్య కర్మణః పుణ్యా
హం భవంతో బ్రువంతు, ఓం పుణ్యాహం కర్మణోస్తు, ఓం యత్పుణ్యా
హం ... పుణ్యాహ వచనం ... ఓం మహాత్మం పవహాటుం ఆయుశ్శుద్ధి
వృద్ధ్యభ్యుదయకర్మణే మహాజనాః ... నమస్కుర్వాణాయాద్య కరి
ష్యమాణ శ్రీరామనవరాత్రోత్సవాఖ్య కర్మణే స్వస్తి భవంతో
బ్రువంతు, స్వస్తి ఆయుష్మతే, ఓం స్వస్తిన ఇంద్రో వృద్ధశ్రవాః
బృహస్పతిర్దధాతు, ఓం మహావృత్త ... ఆయుశ్శుద్ధివృద్ధ్యభ్యు
దయకర్మణే మహాజనాః ... నమస్కుర్వాణాయాద్య కరిష్యమాణ
శ్రీరామనవరాత్రోత్సవాఖ్యస్య కర్మణః ఋద్ధిం భవంతో బ్రువంతు
... ఋద్ధ్యతాం, ఋధ్యాస్మ హవ్యైర్నమసోపసద్య మిత్రం దేవం మిత్రధేయం నో అస్తు,
... శ్రీరస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు, అస్తు శ్రీః, కల్యాణం భవంతో బ్రువంతు
అస్తు కల్యాణం, యజాపతేసత్యదేవానాం విశ్వా రయీణాం, పుణ్యా
హవాచన ఫల సమృద్ధిరస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు పుణ్యాహవాచన ఫల

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సమృద్ధిరస్తు । తతః దేవస్య దక్షిణవామపార్శ్వయోః అఖండదీపస్థాప నంచకుర్యాత్ । అశక్తావేకం దక్షిణభాగేవ స్థాపయేత్ । యథా అన్యవర్తినా అఖండదీపవర్తిం ప్రజ్వాల్య । శ్లో । భో దీపబ్రహ్మరూపేణ సర్వేషాం హృదిసంస్థితః । అతస్త్వాం స్థాపయామ్యద్య మదజ్ఞానమపాకురు । ఇతి ప్రార్థ్య స్థిరీకృత్య । శ్రీమదఖండజ్యోతిః స్వరూప పరబ్రహ్మణే నమః । ఇతి షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య । ధ్రువం తే రాజా వరుణో ధారయతాం । ఇతి నమస్కృత్య ఋత్విగ్వరణం కుర్యాత్ । తదిత్థం । అస్మిన్ శ్రీరామ నవరాత్రోత్సవాఖ్యే శుభకర్మణి వసిష్ఠమాచార్యం త్వామహం వృణే । ఇతి సఫలాక్షతైర్వృణుయాత్ - వృతోస్మి కరిష్యామీతి ప్రతివచనం । శ్లో । యథాచార్యో వసిష్ఠో భూదిక్ష్వాకూణాం పురే పురా తథా రామోత్సవేస్మిన్ త్వమాచార్యో భవ సువ్రత । ఇతి ప్రార్థ్య నమస్కుర్యాత్ । అస్మిన్ శ్రీరామనవరాత్రోత్సవాఖ్య శుభకర్మణి వామదేవం బ్రహ్మాణం త్వామహం వృణే । పూర్వవద్వరణం పూర్వవత్ప్రతివచనం । శ్లో । వామదేవో యథా ఋత్విగ్బ్రహ్మాయోధ్యాపురే పురా । తథా రామోత్సవేస్మిన్ త్వం బ్రహ్మా భవ బుధోత్తమ । ఇతి ప్రార్థ్య నమస్కుర్యాత్ । ఆచార్యబ్రహ్మణౌ శ్రీరామ పూజాహోమాదిషు యుక్తౌ భూయాస్తాం । అస్మిన్ శ్రీరామనవరాత్రోత్సవాఖ్యే శుభకర్మణి శ్రీరామాయణపారాయణార్థం వాల్మీకిం త్వామహం వృణే । పూర్వవద్వరణప్రతివచనే । యథాసీద్వాల్మీకిరయోధ్యా రామసంసది । తథా రామోత్సవేస్మిన్ త్వం రామాయణవసంవత । ఇతి ప్రార్థ్య నమస్కుర్యాత్ । సచ శ్రీరామాయణపారాయణం కుర్యాత్ । శక్తశ్చేత్సంభవే - అస్మిన్ శ్రీరామనవరాత్రోత్సవాఖ్యే శుభకర్మణి శ్రీభాగవతపారాయణార్థం శ్రీశుకం త్వామహం వృణే । పూర్వవద్వరణప్రతివచనే । శుకరూప ప్రబోధజ్ఞ సర్వశాస్త్రవిశారద । ఏతత్కథాప్రశ్నేన మదజ్ఞానమపాకురు । ఇతి ప్రార్థ్య నమస్కుర్యాత్ । అస్మిన్ శ్రీరామనవరాత్రోత్సవాఖ్యే శుభకర్మణి శ్రీరామతారకమంత్రజపార్థం త్వామహం వృణే । ఏతమేవ భగవద్గీతాపారాయణ వేదపారాయణ శ్రీరామకథాప్రవ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నిచత్వారాయణ దేవీ సప్తశత్యథర్వాత్మ రామాయణాగస్త్యగామా
యణాదీనాం పారాయణార్థం బ్రాహ్మణైకవనగృహారాధన హనూ
మత్ప్రీత్యర్థం ఉపాధికార్థంచ యథాశక్తి యథాసంభవం ఋత్వి
గ్వరణం ఏవమేన్నోహా । శ్లో । సర్వేస్వకర్మకుశలా స్సర్వేశ్రీరామ
రూపిణః స్వస్వకర్మ వినిర్వర్త్య కృతార్థం కురుతాదరాత్ । ఇతి
ప్రార్థ్య సమస్తఋత్విక్ పర్యాయ వస్త్రాలంకారాదిభిర్యథావిభ
వం మధుపర్కపూజాం కృత్వా మంటపపూజాంకుర్యాత్ । పృథివ్యై
నమః రత్నవేదికాయైనమః సువర్ణమంటపాయనమః ముక్తావితా
నాయనమః - పూర్వద్వారాయనమః - శంఖాయనమః - చక్రాయ
నమః - హనుమతేనమః - దక్షిణద్వారాయనమః - శార్ఙ్గాయనమః
శరేభ్యోనమః - గరుడాయనమః - పశ్చిమద్వారాయనమః - గదాయై
నమః - ఖడ్గాయనమః - అంగదాయనమః - ఉత్తరద్వారాయనమః -
పద్మాయనమః - స్వస్తికాయనమః - నీలాయనమః - ప్రవాళతోర
ణాయనమః - చతుర్ధ్వజేభ్యోనమః - ఇతి మంటపంప్రపూజ్య తైరభ్య
ర్చ్య । తన్మధ్యే దేవస్థాపనం కుర్యాత్ । తద్యథా । మహీద్యౌరితిమంట
పాంతర్భూమింస్పృష్ట్వా - మహీద్యౌః పృథివీచన=ధరీమభిగృహీత్రౌష
ధయస్సంవదంతే = పారయామసి - తత్రరామభద్రమండలోపరి
దివ్యసింహాసన సంస్థాప్య తదుపర్యభివస్త్రాణి కౌశేయం వస్త్రమనావస్త్ర
రణార్థం విలిఖ్య - అభివస్త్రసువస దేవసోమ తదుపరితామ
యంతేత్రం సంస్థాప్య - సౌచేత్సువర్ణరజత తామ్రపట్టికాభూర్జ
పత పీఠాదౌ కస్తూరీకుంకుమపంకేన పతూరిత్యర్ణశిలాకాదినాయం
త్రంలిఖేత్ । తత్ప్రకారః । మధ్యే షడ్దళం - వృత్తం - అష్టదళ - పునర్వృ
త్తదళం - ద్వాదశదళం - షోడశదళం - ద్వాత్రింశద్దళం - భూగృహం
చతుర్ద్వారశోభితం - ఏవంవిలిఖ్య - ధ్రువాతేరాజావరుణఇతి సుము
హూర్తే సంస్థాప్య । ధ్రువంతేరాజా = ధారయతాం - తన్మధ్యే శ్రీసీ
తా హనుమత్సమేతానాం ఏతచ్ఛ్రీసీతారామసాలగ్రామంచ ప్రతిష్ఠాప్య
స్థిరోభవ - సుప్రతిష్ఠితోభవ - వరదోభవ - ప్రసన్నోభవ - ఇతిప్రా
ర్థ్యకరౌ సమర్ప్య । శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనూమ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

దాది పరివారసమేత శ్రీరామచంద్ర పరమాత్మనేనమ ఇతి ప్రతిష్ఠాప
నాంగం షోడశోపచారపూజనం లఘుప్రకారేణ కృత్వా । శ్లో। ద్విస్త్రి
రామనమస్త్రిస్తే దశకృత్వస్సహస్రధా । శతకృత్వో నంతకృత్వో
భూయో భూయో నమోస్తు తే । ఇతి నమస్కుర్యాత్ । తత ఆచార్యః ప్ర
సన్నార్పవ వక్ష్యమాణ రామార్చనచంద్రికోక్త దశావరణ మహా
పూజాం కుర్యాత్ । యంత్రస్థషడ్దళాదిషు ఆవరణదేవతా ఆవాహ్య ।
పూజయేత్ - అథవా తాభ్యాం సహాస్వయం వా కుర్యాదితి నవరాత్రో
త్సవ ప్రయుక్త దేవతాస్థాపనవిధిః ॥

దేవతాస్థాపనవిధి స్సమాప్తః ।

దశావరణ మహాపూజాక్రమః

అథ రామార్చనచంద్రికోక్త దశావరణమహాపూజావిధిః

హరిః ఓం । శ్లో। రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ
వేధసే । రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః । ఆదౌ
ధ్యానం ప్రకుర్వీత సర్వసిద్ధికరం పరం । అయోధ్యానగరే రమ్యే
రత్నమండపమధ్యమే । ధ్యాయేత్కల్పతరోర్మూలే రత్నసింహాస
నం శుభం । తన్మధ్యే ష్టదళం పద్మం నానారత్నైశ్చ వేష్టితం । స్మరేన్మధ్యే దాశ
రథిం సహస్రాదిత్యతేజసం । పితురంకగతం రామమింద్రనీలమణిప్రభం । కోమలాంగం విశాలాక్షం విద్యుద్వర్ణాంబరావృతం ।
భానుకోటిప్రతీకాశ కిరీటేన విరాజితం । రత్నగ్రైవేయకేయూర ...
మాం స్థితం ... దేవాసుర మునీంద్రైశ్చ యోగి
బృందైశ్చ సేవితం । చతుర్భుజం శంఖచక్ర గదాపద్మధారిణం । కిరీ
టహార కేయూర ... కుండలమండితం । దేవతాగురుమంత్రాణాం
... మనస్యేవ
రఘూత్తమం । తదనుజ్ఞాం తతో లబ్ధ్వా బాహ్యపూజాం సమారభేత్ ।
ఆగమార్థంతు దేవానాం గమనార్థంతు రక్షసాం । కుర్యాద్ఘంటా
రవం తత్ర దేవతాహ్వానలాంఛనం । యో దేవః పూజకశ్చాథ పూజా
ద్రవ్యాణి తత్త్వతః । ప్రాణబుద్ధ్యాదికంసర్వం తస్మై రామాత్మనే
నమః । అనేన మనునా వక్త్వా ద్వారదేవాన్ ప్రపూజయేత్ । ఓం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నమోరామభద్రాయ-గంగణపతయేనమః- సంపవిత్రేనమః - హాం శివాయనమః- ఐంహ్రీంశ్రీం పరశక్తయేనమః- దీందీపశిఖానాథయనమః - క్షేంక్షేత్రపాలకాయనమః - ఇతిద్వారపాలాన్ పుష్పాద్యైరభ్యర్చ్య-పూర్వద్వారే - ద్వారశ్రియైనమః - ఊర్ధ్వం దేహళ్యై నమః-తదధః-ద్వారస్యదక్షిణవామశాఖయోః-ధాత్రేనమః-విధాత్రే నమః-గంగాయైనమః-యమునాయైనమః - దక్షిణద్వారే - ద్వారశ్రియైనమః-ఊర్ధ్వం-దేహళ్యైనమః - తదధః - ద్వారస్యదక్షిణవామశాఖయోః - భద్రాయనమః - సుభద్రాయనమః - గోదావర్యై నమః--కృష్ణాయైనమః-పశ్చిమద్వారే - ద్వారశ్రియైనమః - ఊర్ధ్వం దేహళ్యైనమః- తదధః ద్వారస్యదక్షిణవామశాఖయోః - చండాయనమః-ప్రచండాయనమః-రేవాయైనమః - తాపిన్యైనమః - ఉత్తరద్వారే-ద్వారశ్రియైనమః-ఊర్ధ్వం - దేహళ్యైనమః - తదధః - ద్వారస్యదక్షిణవామశాఖయోః- బలాయనమః- ప్రబలాయనమః - వారాహ్యైనమః-వైష్ణవ్యైనమః - శంఖనిధయేనమః - పద్మనిధయేనమః మకరాయనమః- కచ్ఛపాయనమః ముకుందాయనమః - కుందాయనమః-నీలాయనమః - వర్చాయ నమః - ఇతిచతుర్ద్వారేష్వక్రమేణ నిధిద్వంద్వంసంపూజ్య । గృహోపరి-గృహేశాయనమః- గృహాయనమః-కులదేవ్యైనమః-సర్వగణజా యఫట్-వినాయకాయఫట్ - పార్ష్ణిఘాతత్రయంకృత్వా । శ్లో॥ అపసర్పంతుతేభూతా యేభూతాభూమిసంస్థితాః । యేభూతావిఘ్నకర్తారస్తేనశ్యంతుశివాజ్ఞయా । అపక్రామంతుభూతానిపిశాచాస్సర్వతోదిశం । సర్వేషామవిరోధేన బ్రహ్మకర్మసమారభే । ఇతిభూతానుత్సార్య - దక్షిణపాదపూర్వం దేహళీమనుల్లంఘ్య-పూజామంటపంప్రవిశ్య శేషాయనమః విద్యాయైనమః వీణాయనమః-వాస్తుపురుషాయనమః ఇతిద్వారపూజా । పృథివ్యా మేరో,పృష్ఠఋషిః-కూర్మోదేవతా-సుతలంఛందః- ఆసనేవినియోగః - పృథ్వీత్వయాధృతాలోకా దేవిత్వంవిష్ణునాధృతా । త్వంచధారయ మాందేవి పవిత్రంకురుచాసనం॥ ఓంభూర్భువస్సువః - అనంతాసనాయనమః-కూర్మాయనమః- ఆధారశక్త్యైనమః - దుర్గాదేవ్యైనమః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యవృసింహాయ నమః — ఇత్యుచ్చార్య । కృష్ణాజినచిత్రకంబళా
దికమాసనం నిధాయ । తస్మిన్నుపవిశ్య — ఓం రః అస్త్రాయ ఫట్ । ఇతి
నారాచముద్రయా అష్టదిగ్బంధనం కృత్వా । పూజాద్రవ్యాణి సంపా
ద్య । గురుపరంపరాం పఠేత్ । శ్లో॥ నారాయణం పద్మభువం వసిష్ఠం శక్తిం
చ తత్పుత్ర పరాశరం చ । వ్యాసం శుకం గౌడపదం మహాంతం గోవిం
ద యోగీంద్రమథాస్య శిష్యం । శ్రీశంకరాచార్య మథాస్య పద్మపా
దం చ హస్తామలకం చ శిష్యం । తం తోటకం వార్తికకారమన్యా
నస్మద్గురూన్ సంతతమానతోస్మి । తథా మాధ్వైర్వైష్ణవైః స్వస్వ
గురుపరంపరానుసంధేయా । అనంతరగురుభ్యో నమః । పరమగురు
భ్యో నమః - పరమేష్ఠిగురుభ్యో నమః । ఇతి త్రిర్నమస్కారపూర్వకం గురు
త్రయం నమస్కృత్య । ప్రణవస్య పరబ్రహ్మ ఋషిః - పరమాత్మా దేవ
తా । దైవీగాయత్రీ ఛందః ప్రాణాయామే వినియోగః । ఓం భూః —
సువరోం । దేశకాలౌ సంకీర్త్య । శుభార్థం చ = శుభతిథౌ । శ్రీసీతాల
క్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్రప్రీత్యర్థం
యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే ।
తదంగ కలశారాధనం కరిష్యే । చతురస్రమండలం కృత్వా । తత్ర క
లశం సంస్థాప్య పూజయిత్వా । పంచవరుణాయ నమః ఇతి దశవారం క
లశోదకమభిమంత్ర్య । ప్రణవాచ్ఛాదన ధేను శంఖ గరుడ ముద్రాః ప్ర
దర్శ్య । గోప్రమిత్యంకుశబీజేన తీర్థాన్యావాహ్య । బ్రహ్మాండోదర
తీర్థాని కరైః స్పృష్టాని తేరవే । తేన సత్యేన మే దేవ తీర్థం దేహి
దివాకర । యస్య కేశేషు జీమూతా నద్యస్సర్వాంగసంధిషు । కుక్షౌ
సముద్రాశ్చత్వార స్తస్మై తోయాత్మనే నమః । కలశస్య ముఖే విష్ణుః -
కలశేస్మిన్ సన్నిధిం కురు । ఇమం మే గంగే యమునే - సుషోమయా ఇత్యృ
గ్భిమంత్ర్య తీర్థకలశం ధ్యాయేత్ । సనందకరీం శేషదురిత ధ్వా
సాం శశాంకప్రభాం త్ర్యక్షీం చోర్ధ్వకరద్వయేన వరదరతీం పాశం ప్ర
ణం చ క్రమాత్ । సౌభాగ్యం చామృతపూర్ణ కుంభమమలం హస్తా
బ్జమాలోమధో గంగాసింధుసరిద్వరాదిరచితం శ్రీతీర్థకలశం భజే
ఇతః శంఖార్చనం కుర్యాత్ । శంఖపీఠం ప్రతిష్ఠాప్య । రం అగ్నిమండలాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

దశకలాత్మనే శ్రీరామాయార్ఘ్య పాత్రాసనాయనమః - ఆధారం ప్రతిష్ఠాప్య । యంధూమ్రాయైనమః – రంనీలరక్తాయైనమః – లంకపిలాయైనమః-షంవిస్ఫులింగిన్యైనమః - శంజ్వాలిన్యైనమః - వంసివృత్రికాయైనమః – సంహవ్యవాహిన్యైనమః – హంకవ్యవాహిన్యైనమః- ళంరౌద్ర్యైనమః- క్షంపహారిణ్యైనమః । ఏతాః కలాః ఆధారోపరిసంపూజ్య । తతః శంఖమూలమంత్రేణసంశోధ్య । ఆధారేనిధాయ। కంభంతపిన్యైనమః-ఖంబంతాపిన్యైనమః – గంఫంసంధిన్యైనమః-ఘుంపంబోధిన్యైనమః-జంమంకాలిన్యైనమః – ఛందంశోషిణ్యైనమః- ఛందంవరిణ్యైనమః-దంథంఆకర్షిణ్యైనమః - ఝంతంవైష్ణవ్యైనమః- ఞంణంవిష్ణువిద్యాయైనమః – టంథంజ్యోత్స్నాయైనమః- ఠండంహిరణ్యాయైనమః- ఏతాఃశంఖేసంపూజ్య । మూలమంత్రముచ్చరన్ శుద్ధోదకేనశంఖమాపూర్య । ఓంచంసోమమండలాయ షోడశకలాత్మనే శ్రీరామాయార్ఘ్యామృతాయనమః । సంపూజ్యతత్రచంద్రమసః షోడశకలాః పూజయేత్ । అంఅమృతాయైనమః।ఆంమానసాయైనమః ఇంతుష్ట్యైనమః।ఈంపుష్ట్యైనమః।ఉంప్రీత్యైనమః। ఊంరత్యైనమః ఋంలజ్జాయైనమఋూంశ్రియైనమః। ఌంస్వధాయైనమః। ౡంరాత్ర్యైనమః। ఏంజ్యోత్స్నాయైనమః।ఐంహంసవత్యైనమః। ఓంఛాయాయైనమః ఔంపరిణ్యైనమః । అంవామాయైనమః । అఃఅమాయైనమః। ఇతిసంపూజ్యతస్మిన్ శంఖజలే । గంగేచయమునేచైవ - సన్నిధింకురు । ఇతితీర్థమావాహ్యగంధపుష్పాదిభిరభ్యర్చ్య। శంఖంపాణితలేధృత్వా మూలమంత్రేణాభిమంత్ర్య । చిన్మయంతీర్థంచింతయిత్వా । క్రోమిత్యంకుశముద్రయాతీర్థాన్యాకృష్య । బ్రహ్మాండోదరతీర్థాని కరైః స్పృష్టాని తేరవే । తేనసత్యేన మేదేవ తీర్థందేహి దివాకర । ఇత్యుచ్చరన్ శంఖముద్రాం చక్రముద్రాంధేనుముద్రాంప్రదర్శ్య। తజ్జలేన దేవస్యమూర్ధ్ని పూజాద్రవ్యేషు ఆత్మనిసించేదితిశంఖప్రతిష్ఠా । అథహైమరజత తామ్రమయ పాత్రచతుష్టయం పాద్యార్థమర్ఘ్యార్థ మాచమనార్థం మధుప

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

... పాద్యం సమర్పయామి । పాదయోః పాద్యం ...
... గంధపుష్పాక్షత యుక్తం ... ఆచమనీయం ... జాతీలవంగ
... ఏలాని మధుపర్కం ... దధి ... ఘృతం ...
... పంచామృతస్నానం ... శుద్ధోదకస్నానం ...
... నిర్మలేనోదకేన పూర్ణం ... ఇతి పాద్య
... పాలగ్రామశిలో ... అర్ఘ్యమే
... ధర్మ ... దూర్వా
... జ్ఞానాలంకరణం ... విశ్వ ... పీఠం ... వైరాగ్య
... చింతయామి ... త్రిగుణరూపిణం ...
... చందనాది ... ధూపదీప ...
... రేకించి ... దేవతా ... పాత్ర ...
... జ్యోతి ... చిద్రూపం ... హాం ...
... మూలమంత్రం ... అహం ... జుహోమి ...
పూజాహోమాదికం దేవ ... తత్ ... తేన ప్రీతో భవ
వత్సం ... ఉదకం ... ప్రవేశయామి ... త్వంగ
తిష్ఠ పరమేశ్వర ... ఇత్యుక్త్వా తత్త్వమర్చయేత్ ।
తత్ర ... ఓం ... తత్త్వాయ నమః
ఇత్యర్చయేత్ ... బహిః ... ఆదారభ్య ... రఘు
నందన ... విగ్రహం ... సీతా ... పీఠే ... ధ్యాత్వా
... దేవతా ... సీతాపతి ... శ్రీరామః పూజితో
... సీతయా సహ ... యంత్ర ... మంత్ర ... త్రైవ ...
... విచారః ... అష్టదళ ... పునరష్టదళం ... ద్వాదశ
దళం । షోడశదళం ... ద్వాత్రింశద్దళం ... భూపురం ... లిఖిత్వా
ఆదౌ పీఠపూజాం కుర్యాత్ ... గురుభ్యో నమః ... పరమగురుభ్యో నమః ... పరమేష్ఠిగురుభ్యో నమః ... పరాత్పరగురు
భ్యో నమః ... దక్షిణ భాగే ... గణపతయే నమః ... పర

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్వాత్యై నమః - దండుగాయై నమః - ఓం క్షేత్రపాలకాయ నమః । గృహాను ధ్యేయాస్తు పురుషాయ నమః - రుద్రాకాయ నమః - కాలాగ్నిరుద్రాయ నమః - ఆధారశక్త్యై నమః - కూర్మాయ నమః - అనంతాయ నమః - పృథివ్యై నమః - క్షీరసాగరాయ నమః - శ్వేతద్వీపాయ నమః - రత్నమంటపాయ నమః - కల్పవృక్షాయ నమః - రత్నవేదికాయై నమః - రత్నసింహాసనాయ నమః - ఇత్యభ్యర్చ్య । పీఠపాదేషు । ధర్మాయ నమః - జ్ఞానాయ నమః - వైరాగ్యాయ నమః - ఐశ్వర్యాయ నమః - పీఠగాత్రేషు । అధర్మాయ నమః - అజ్ఞానాయ నమః - అవైరాగ్యాయ నమః - అనైశ్వర్యాయ నమః - కర్ణికాయాం । అనంతకందాయ నమః - సంవిన్నాళాయ నమః - సర్వతత్త్వదళోరుహాయ నమః - ప్రకృతిపత్రేభ్యో నమః - వికారకేసరేభ్యో నమః - పంచాశద్వర్ణాఢ్యకర్ణికాయై నమః - రం వహ్నిమండలాయ దశకళాత్మనే నమః - అం అర్కమండలాయ ద్వాదశకళాత్మనే నమః - సం సోమమండలాయ షోడశకళాత్మనే నమః - సత్త్వాయ ప్రబోధాత్మనే నమః - రజసే ప్రకృత్యాత్మనే నమః - తమసే మోహాత్మనే నమః - ఆత్మనే నమః - అంతరాత్మనే నమః - పరమాత్మనే నమః - జ్ఞానాత్మనే నమః - మాయాతత్త్వాయ నమః - కలాతత్త్వాయ నమః - విద్యాతత్త్వాయ నమః - పరతత్త్వాయ నమః - ఏతానేకైకో పరిసంపూజ్య । కర్ణికాయాః - పూర్వాద్యష్టపత్రేషు । విమలాయై నమః ఉత్కర్షిణ్యై నమః - జ్ఞానాయై నమః క్రియాయై నమః యోగాయై నమః ప్రహ్వ్యై నమః సత్యాయై నమః - ఈశానాయై నమః - మధ్యే అనుగ్రహాయై నమః - కర్ణికాయాం ఓం నమో భగవతే విష్ణవే సర్వభూతాత్మనే వాసుదేవాయ సర్వాత్మకాయ యోగపీఠాత్మనే నమః పుష్పాంజలిం దద్యాదితి పీఠపూజా చైతన్యవిగ్రహం రామం స్థితం హృదయపంకజే । శ్వాసమార్గేణానుగతం చిరం ముక్తసుమాంజలౌ । పాదుకాముదగ్రియాసీయ మూర్త్యాసంయోజ్య యత్నతః । ఆవాహనాది సప్తదశముద్రాః ప్రదర్శయేత్ । సాలగ్రామే చ స్థావరే నావాహనవిసర్జనే । సాలగ్రామశిలాయాంతు నిత్యం సన్నిహితో హరిః । అంజలౌ పుష్పాణి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri

గృహీత్వా । మూలముచ్చార్య - దాశరథాయ విద్మహే సీతావల్ల
భాయధీమహి - తన్నో రామః ప్రచోదయాత్ । శ్రీరామాయసా
యుధాయ సవాహనాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ పుష్పాంజలిం
కల్పయామినమః ఇతిస్వహృదిస్థంచిచ్చైత్ తన్యవిగ్రహం రామంశ్వా
సమార్గేణ పుష్పాంజలావాగతిం విభావ్యయంత్రస్థ మూర్తౌ సం
యోజయేత్ పుష్పాంజలిందద్యాత్ । తతః ఆవాహితో భవస్థాపితో
భవ సన్నిహితోభవ సన్నిరుద్ధోభవ సమ్ముఖోభవ ఇత్యావా
హనీస్థాపనీ సన్నిధీకరణీ సన్నిరోధనీ సమ్ముఖీకరణీ సకలీకరణీ మహా
ముద్రాశ్శంఖచక్రగదాపద్మధేను కౌస్తుభగరుడ శ్రీవత్సవనమాలాయో
నిముద్రాస్సప్తదశప్రదర్శయేత్ । అనంతరం సహస్రశీర్షేతిషోడ
శఋగ్భిః షోడశోపచారపూజాం కుర్యాత్ । సహస్రశీర్షేత్యావా
హనం । సహస్రశీర్షా దశాంగులం । శ్రీసీతాసహితం శ్రీరామం
సాంగంసాయుధం సపరివారమావాహయామి । పురుషఏవేదేత్యా
సనం । పురుషఏవేదగ్ం=తిరోహతి । శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న
హనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరమాత్మనేనమః । రత్నసింహాస
నం సమర్పయామి । ఏతావానస్యేతిపాద్యం । ఏతావానస్యమహి
మా=స్యామృతందివి । శ్రీసీతా=నమః, పాదయోః పాద్యంసమర్ప
యామి । త్రిపాదూర్ధ్వఇత్యర్ఘ్యం, త్రిపాదూర్ధ్వఉదైత్ = సశనేఅభి ।
శ్రీసీతా=నమః హస్తయోః అర్ఘ్యంసమర్పయామి । తస్మాద్విరా
డిత్యాచమనం, తస్మాద్విరాడజాయ—మథోపురః । శ్రీసీతా— నమః.
ఆచమనీయంసమర్పయామి । మధుపర్కం సమర్పయామి ! అభ్యంజ
నంసమర్పయామి । సుగంధామలకోద్వర్తనం సమర్పయామి । అభి
షేకాంగవస్త్రం సమర్పయామి । నీరాజనం సమర్పయామి । తతః
పంచామృతస్నానం । ఆప్యాయస్వేతిపయసా । దధిక్రావ్ణ్ణ ఇతిద
ధ్నా । శుక్రమసీత్యాజ్యేన మధువాతా ఇతిమధునా । తాఃశర్కరా
ఇతిశర్కరయా । యాఃఫలినీరితి నారికేళఫలోదకేన తాళఫలోదకేన
కదళీపనసామ్రజలేన ఇక్షురసేన । గంధద్వారామితి గంధోదకేన
స్వాదుః పవస్వేతికర్పూరాదిసుగంధవాసితజలేన । పుష్పవతీరితి పు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ష్పోదకేన । హిరణ్యరూప ఇతిస్వర్ణోదకేన । సహిరత్నానీతిరత్నో
దకేన యథాసంభవంస్నానం సమర్ప్య। యత్పురుషేణేతి శుద్ధశంఖో
దకస్నానం । యత్పురుషేణ=హవిషా । శ్రీసీతా=నమః శుద్ధోదక
స్నానం సమర్పయామి । స్నానాంగపంచపూజాం కృత్వానీరాజనం
దత్వా । తతః సువర్ణంఘర్మానువాకేన దశశాంతిభిః అన్యైస్సూ
క్తైర్మంత్రైః పురాణమంత్రైశ్చ యథాశక్తిమహాభిషేకం
కుర్యాత్ । స్నానానంతరం ఆచమనీయందత్వా। కృష్ణాగరుధూపేన
కేశధూపనంప్రకల్ప్య । వస్త్రాస్త్వస్నతివస్త్రం । వస్త్రాస్యాసఽపరి=
ఽఽశుం। శ్రీసీతా=నమః దివ్యపీతాంబరం సమర్పయామి । అనంతరం
పాదుకముద్రియానీయ పూర్వవత్ప్రతిష్ఠాపయేత్ । తంయజ్ఞమితియ
జ్ఞోపవీతం । తంయజ్ఞంబర్హిషి ఋషయశ్చయే శ్రీసీతా – నమః,
సువర్ణయజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి । తస్మాద్యజ్ఞాదిత్యాభరణం ।
తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః । సంభృతం-- గ్రామ్యాశ్చయే। శ్రీసీతా -
నమః, కిరీటహారకేయూరకటకకటిసూత్రాంగుళియాది దివ్యాభర
ణాని సమర్పయామి । తస్మాద్యజ్ఞాదిగంధం । తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహు
తః । ఋచస్సామాని-జజ్ఞిరే। శ్రీసీతా-నమః, దివ్యచందనంసమ
ర్పయామి। తస్మాదశ్వా ఇతి తులసీపుష్పాణి । తస్మాదశ్వా - అజాయ
యః । శ్రీసీతా-నమః, తులసీదళాని సమర్పయామి । తతః పుష్పాం
జల్యష్టకందద్యాత్ । అథ రామస్యవామభాగే సీతామంత్రేణ సీతా
మర్చయేత్ । తద్దక్షిణభాగే లక్ష్మణమంత్రేణలక్ష్మణమర్చయేత్
వామపార్శ్వే, శార్ఙ్గాయనమః, శార్ఙ్గమావాహయామి । దక్షి
ణపార్శ్వే శంకరేభ్యోనమః, శరానావాహయామి । ఏవమభ్యర్చ్య
అనుజ్ఞాంలబ్ధ్వాదశావరణ పూజాంకుర్యాత్ । ఇతి ప్రధానపూజా ।
అథావరణపూజా । షట్కోణే । రాంహృదయాయనమః, రీంశిరసే
స్వాహా, రూంశిఖాయైవషట్, రైంకవచాయహుం, రౌంనేత్రత్ర
యాయవౌషట్ రః అస్త్రాయఫట్. ఇతిపుష్పైర్మంత్రైస్సంపూజ్యహస్తౌ
ప్రక్షాళ్య, శంఖోదకేన పుష్పసహితేన । దక్షహస్తేతాభిపంసార

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri

సర్పాన్మాం శరణాగతమ్ । భక్త్యా సమర్పయే దేవ ప్రథమావరణా
ర్చనం । ఇతి సమర్ప్య । పుష్పాంజలిం దత్త్వా । శంఖముద్రాం ప్రద
ర్శ్య । ప్రథమాష్టదళమూలేషు । ఆం ఆత్మనే నమః, నిం నివృత్త్యై నమః,
అం అంతరాత్మనే నమః, ప్రం ప్రతిష్ఠాయై నమః, పం పరమాత్మనే నమః,
విం విద్యాయై నమః, జ్ఞాం జ్ఞానాత్మనే నమః, హస్తప్రక్షాళనాదికం పూ
ర్వవత్ । దయాబ్ధే త్రాహి సంసారసర్పాన్మాం శరణాగతమ్ । భక్త్యా
సమర్పయే దేవ ద్వితీయావరణార్చనమ్ । పుష్పాంజలిం దత్త్వా । చక్ర
ముద్రా । ప్రథమాష్టదళమధ్యే । వాం వాసుదేవాయ నమః, శ్రీం శ్రి
యై నమః, సం సంకర్షణాయ నమః, శాం శాంత్యై నమః, ప్రం ప్రద్యు
మ్నాయ నమః, రం రత్యై నమః, అం అనిరుద్ధాయ నమః, ప్రీం ప్రీత్యై
నమః । హస్తప్రక్షాళ్య । దయాబ్ధే త్రాహి సంసారసర్పాన్మాం శర
ణాగతమ్ । భక్త్యా సమర్పయే దేవ తృతీయావరణార్చనమ్ । పుష్పాం
జలిం దత్త్వా । గదాముద్రా । ప్రథమాష్టదళాగ్రేషు హం హనుమ
తే నమః, సుం సుగ్రీవాయ నమః, భం భరతాయ నమః, విం విభీష
ణాయ నమః, లం లక్ష్మణాయ నమః, అం అంగదాయ నమః, శం శత్రు
ఘ్నాయ నమః, జాం జాంబవతే నమః । హస్తప్రక్షాళ్య । శంఖోదకేన
పుష్పసహితేన । దయాబ్ధే త్రాహి సంసారసర్పాన్మాం శరణాగతమ్ ।
భక్త్యా సమర్పయే దేవ చతుర్థావరణార్చనమ్ । పుష్పాంజలిం ద
త్త్వా । పద్మముద్రా । ద్వితీయాష్టదళేషు । ధృం ధృష్టయే నమః, జం
జయంతాయ నమః, విం విజయాయ నమః, సుం సురాష్ట్రాయ నమః,
రాం రాష్ట్రవర్ధనాయ నమః, అం అశోకాయ నమః, ధం ధర్మపా
లాయ నమః, సుం సుమంత్రాయ నమః । హస్తప్రక్షాళ్య శంఖోదకేన
పుష్పసహితేన । దయాబ్ధే త్రాహి సంసారసర్పాన్మాం శరణాగతమ్ ।
భక్త్యా సమర్పయే దేవ పంచమావరణార్చనమ్ । పుష్పాంజలిం దత్త్వా ।
ధేనుముద్రా । ద్వాదశదళేషు । వం వసిష్ఠాయ నమః, వాం వాసుదే
వాయ నమః, జాం జాబాలయే నమః, గౌం గౌతమాయ నమః, భం
భరద్వాజాయ నమః, కౌం కౌశికాయ నమః, వాం వాల్మీకయే నమః,

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నాం నారదాయనమః, సం సనకాయనమః, సం సనందనాయనమః:
సం సనత్సుజాతాయనమః; సం సనత్కుమారాయనమః। హస్త్రాప్రక్షా
ళ్య। దయాబ్ధే త్రాహి సంసారసర్పాన్మాం శరణాగతమ్। భక్త్యాసమ
ర్పయే దేవ ప్రథమావరణార్చనమ్। పుష్పాంజలిందత్వా। కౌస్తుభము
ద్రా। షోడశదళేషు। నం నలాయనమః, నీం నీలాయనమః: గంగవ
యాయనమః, గం గవాక్షాయనమః; గం గంధమాదనాయనమః:
శం శరభాయనమః, మం మైందాయనమః; ద్విం ద్వివిదాయనమః,
కిం కిరీటాయనమః, కుం కుండలద్వయాయనమః। శ్రీం శ్రీవత్సాయ
నమః: కౌం కౌస్తుభాయనమః, శం శంఖాయనమః, చం చక్రాయ
నమః, గం గదాయైనమః, పం పద్మాయైనమః। హస్త్రాప్రక్షాళ్య।
శంఖోదకేన పుష్పసహితేన। దయాబ్ధే త్రాహి సంసారసర్పాన్మాం
శరణాగతమ్। భక్త్యాసమర్పయే దేవ సప్తమావరణార్చనం। పుష్పాం
జలిందత్వా। గరుడముద్రా। ద్వాత్రింశద్దళేషు- ధ్రుం ధ్రువాయనమః,
ధం ధర్మాయనమః; సోం సోమాయనమః, ఆం ఆపోభ్యనమః, అం అని
లాయనమః అం అనలాయనమః, ప్రం ప్రత్యూషాయనమః, ప్రం ప్రభాసా
యనమః, విం వీరభద్రాయనమః; శం శంభవేనమః; గిం గిరీశాయనమః
అం అజైకపాదాయనమః అం అహిర్బుధ్న్యాయనమః, పిం పినాకీశా
యనమః। భుం భువనాధీశ్వరాయనమః, కం కపాలినేనమః, దిం దిక్ప
తయేనమః, స్థాం స్థాణవేనమః, భం భర్గాయనమః, అం అరుణా
య నమః. సూం సూర్యాయనమః, వేం వేదాంగాయనమః:
భాం భానవేనమః ఇం ఇంద్రాయనమః రం రవయేనమః, గం గభ
స్తయేనమః, యం యమాయనమః, హిం హిరణ్యరేతసేనమః:
దిం దివాకరాయనమః, మిం మిత్రాయనమః, విం విష్ణవేనమః:
ధాం ధాత్రేనమః హస్త్రాప్రక్షాళ్య శంఖోదకేన పుష్పసహితేన,
దయాబ్ధే త్రాహి సంసార సర్పాన్మాం శరణాగతమ్। భక్త్యాసమర్ప
యే దేవ అష్టమావరణార్చనమ్। పుష్పాంజలిందత్వా। శ్రీవత్సము
ద్రా। చతురస్రభూపురే। ఇం ఇంద్రాయనమః: రం అగ్నయేనమః,
యం యమాయనమః: నిర్ ఋతయేనమః: వం వరుణాయనమః:

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వాం వాయవేనమః, ఈం ఈశానాయనమః, అం బ్రహ్మణేనమః,
షం విష్ణవేనమః, హస్తప్రక్షాళ్య శంఖోదకేన పుష్పసహితేన ।
దయాబ్ధే త్రాహి సంసారసర్పాన్మాం శరణాగతమ్ । భక్త్యాసమర్ప
యే దేవ ప్రథమావరణార్చనమ్ । పుష్పాంజలిం దత్వా । వనమాలాము
ద్రాం । ద్వితీయమహాగృహే । వం వజ్రాయనమః, శం శక్తయేనమః
దం దండాయనమః, అం అంకుశాయనమః, పాం పాశాయనమః, ధ్వం
ధ్వజాయనమః, గం గదాయైనమః, త్రిం త్రిశూలాయనమః: అం
అబ్జాయనమః: చం చక్రాయనమః । హస్తప్రక్షాళ్య । శంఖోదకేన
పుష్పసహితేన । దయాబ్ధే త్రాహి సంసారసర్పాన్మాం శరణాగతమ్ ।
భక్త్యాసమర్పయే దేవ ద్వితీయావరణార్చనమ్ । పుష్పాంజలిం దత్వా ।
యోనిముద్రాం తృతీయమహాగృహే । రామపార్షదేభ్యోనమః - బహి
ర్వాహనేభ్యోనమః - ఇత్యావరణపూజా । అనేనవశావరణపూజనేన
భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీరామచంద్రస్సుప్రీతో వరదో భవతు ।
శంఖోదకేన పుష్పసహితేన పూజాంసమర్ప్య । అనంతరమష్టోత్తరనా
మభిః పూజయేత్ । యత్పురుషమితిధూపమ్ । యత్పురుషంవ్యద
ధుః - పాదావుచ్యేతే । శ్రీసీతా - నమః - ధూపమాఘ్రాపయామి ।
బ్రాహ్మణోస్యేతిదీపం - బ్రాహ్మణోస్యముఖ - అజాయత । శ్రీసీతా -
నమః - దీపందర్శయామి । ధూపదీపానంతరం - ఆచమనీయం సమర్ప
యామి । సౌవర్ణే రాజతే తామ్రేపాలాశపత్రేవళ్యాం కదళీపత్రే
సమర్పితే పాత్రేవానిహితం చతుర్భోజ్యచోష్యలేహ్యాన్వితం షడ్రసాన్నం
తులసీమిశ్రితం శంఖోదకేన ప్రోక్ష్యమూలేన సప్తవారమభిమంత్ర్య
ధేనువక్త్రముద్రాం ప్రదర్శ్య - చంద్రమామనస ఇతి నైవేద్యం
చంద్రమామనసోజాతః - రజాయత । శ్రీసీతా - నమః । మహానైవేద్యం
సమర్పయామి । తతః యవనికాం విసార్య యథాశక్తిమూలమంత్రజ
పంకృత్వా । మధ్యేమధ్యేపానీయం సమర్పయామి । ఉత్తరాపోశనం
సమర్పయామి । హస్తప్రక్షాళనముద్వర్తనార్థం గాండూషికజలం, పాద
ప్రక్షాళనం సమర్పయామి శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి । నాభ్యా
ఆసీదితి తాంబూలం । నాభ్యాఆసీదంతరి[illegible] శ్రీసీ[illegible]నమః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తాంబూలం సమర్పయామి। ఇదం ఫలం మయా దేవ స్థాపితం పురత
స్తవ। తేన మే సఫలావాప్తిర్భవేజ్జన్మని జన్మని॥ ఇతి ఫలం సమర్పయామి॥
హిరణ్యరూపస్సహిరణ్య-దద్యన్నమస్మై - సువర్ణపుష్పదక్షిణాం
సమర్పయామి। వేదాహమేతమితి మంగళనీరాజనం। వేదాహమేతం-
యదాస్తి-సర్వప్రజాం ము-పాతయ-శ్రీసీతా-నమః। కర్పూరమంగ
ళనీరాజనం సమర్పయామి. ధాతా పురస్తాదితి మంత్రపుష్పం। ధాతా
పురస్తా-అయనాయవిద్యతే। నమస్తే శర్మణం దేవం సీతా-సమః -
దివ్యమంత్రపుష్పం సమర్పయామి। యజ్ఞేన యజ్ఞమితి ప్రదక్షిణనమ
స్కారాః-యజ్ఞేన యజ్ఞమయజంత-దేవాః-ప్రదక్షిణం కృత్వా।
నమో బ్రహ్మణ్యదేవాయ రామాయాకుంఠమేధసే। ఉత్తమశ్లోకధు
ర్యాయ న్యస్తదండార్పితాంఘ్రయే। ఇందీవరదళశ్యామో రామో
రాజీవలోచనః। మానసే వర్తతే యస్య స్తం నీలాంపర్నమామ్య
హం। ధ్యేయః సదా పరిభవఘ్నమభీష్టదోహం తీర్థాస్పదం శివవిరించి
నుతం శరణ్యం। భృత్యార్తిహం ప్రణతపాలభవాబ్ధిపోతం వందే మహా
పురుష తే చరణారవిందం। త్యక్త్వా సుదుస్త్యజసురేప్సిత రాజ్యలక్ష్మీం
ధర్మిష్ఠ ఆర్యవచసా యదగాదరణ్యం। మాయామృగం దయితయే
ప్సితమన్వధావద్వందే మహాపురుష తే చరణారవిందం। ఇతి దండప్రణా
మాః। అనంతరమాదర్శం దర్శయేత్। ఛత్రం ధారయేత్ - చామ
రాభ్యాం వీజయేత్। తతః। పాపోహం పాపకర్మాహం పాపాత్మా
పాపసంభవః। త్రాహి మాం కృపయా దేవ శరణాగతవత్సల। అన్య
థా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ। తస్మాత్కారుణ్యభావేన రక్ష
రక్ష జనార్దన। ఇతి ప్రార్థ్య వైదికైః పౌరాణికైర్మంత్రైర్యథాశక్తి
స్తుత్వా। నృత్యగీతాదికం ర్వీత ద్విజదేవాగ్నితుష్టయే। జీవనాయ
యుంజీత విప్రః పాపభియా క్వచిత్। నృత్యం దర్శయామి--గీతం శ్రావ
యామి- వాద్యం వాదయామి। ఇతి నృత్యగీతవాద్యాని। అథ పుష్పాం
జలిం దత్త్వా కృత్వా తత్పాదయోశ్శిరః। పాదయోర్దోర్యుగం ధృత్వా
కృతిముద్రాం ప్రదర్శయేత్। తర్జన్యంగుష్ఠమూలకం కృత్వా
నాంగులియోజనం। తత్సంపుటితయోః పాణ్యోః రుద్రాణాం రపంక్తి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

లా। అజ్ఞానాదథవాజ్ఞానా దశుభం యన్మయాకృతం। క్షంతుమర్హ
సితత్సర్వం దాస్యేనైవ గృహాణమాం । త్వమాతాపితరా త్వమేవ
సుహృత్సంభ్రాతర శ్శరపఖాత్వం విద్యాత్వముదారకీర్తిః చరితంత్వం
భాగ్యమత్యద్భుతం కింభూయస్సకలం సమీహితమితిజ్ఞాత్వా కృపా
లోపాకరే శ్రీమద్రాఘవ సంప్రసీదభగవన్ త్వత్తః పరంనాస్తిమే ।
అపరాధసహస్రాణి క్రియంతేఽహర్నిశంమయా । దాసోఽయమితిమాం
మత్వాక్షమస్వరఘునందన । ఇతిక్షమాపణం । కాయేనవాచా మన
సేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనావానుసృతః స్వభావాత్ । కరోమియద్య
త్సకలంపరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి । దివారాత్రౌచ
యత్కర్మజ్ఞానాజ్ఞానాత్ కృతంచయత్ । తత్సర్వమర్పయేత్తుభ్యం
దేవప్రీత్యర్థమప్రభో । సాధువాసాధువాకర్మ యద్యదాచరితంమ
యా । తత్సర్వంభగవన్విష్ణో గృహాణారాధనంపరం । ఇతి శంఖజలేన
దేవస్య దక్షిణహస్తే కర్మార్పణం యేత్ । సర్వాపి భేదాపగమేనాథ
తవాహం నమామకీనస్త్వం । సాముద్రోహితరంగః క్వచనసముద్రో
నతారంగః । సోఽహందాసోఽస్మీతివామతిర్యప్యద్యథామమ । కర్మ
భిర్నపబద్ధ్యేతవ్యాకల్పైస్త్వాచ్ఛిలేషవత్ । త్వమేవాహంమమాహంచ
త్వం సచ్చిన్మాత్రవిగ్రహః । ఆవయోరంతరభ్రాంతిర్నశ్యత్వా
జ్ఞబలా తవ । ఇత్యాత్మార్పణం । త్వయోపభుక్తస్రగ్గంధవాసోఽలం
కారచర్చితాః । ఉచ్ఛిష్టభోజినోదాసాస్తవమాయాంజయేమహి ।
మహాప్రసాద ఇత్యుక్త్వా పరమప్రీతిపూర్వకం । తచ్ఛేషం గంధపు
ష్పాది నమ్యగాత్మని ధారయేత్ । ఇతిశేషగ్రహణం మంత్రహీ
నం క్రియాహీనం భక్తిహీనంజనార్దన । యత్పూజితంమయాదేవ
పరిపూర్ణంతదస్తుమే । ఇతిపుష్పాంజలిందత్త్వా సంహృత్యావరణా
హరా । భక్త్యాసంశోధితం సాంతా వితవిశ్రమహేతవే । సాత్ప
ద్మాదిరీ రామశ్చ సీతయాసహరాఘవః । సపరివారః సురశ్రేష్ఠః సర్వై
రావరణైస్సహ । పాద్యాదిభిః సంపూజ్య కేవలత్వా సాంగముద్వాసయే
ద్ధరిం । ప్రాణాయామంషడంగంచ కృత్వాముద్రావిసర్జయేత్ ।
అహంరామోనచాన్యోఽస్మి బ్రహ్మైవాహంనశోకభాక్ । సచ్చిదా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నద్యర్ఘాపోహం నిత్యముక్త స్వభావవాన్ । ఆత్మానం సంతతం రామం
సంభావ్య విహరంత్యహో । న తేషాం దుష్కృతం కించిత్ సుకృతం వాప
మాపదః । ఇతి విసర్జనం ॥ యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపః పూ
జాక్రియాదిషు । న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యో వందే తమ
చ్యుతం । అనేన యథాసంభవ షోడశోపచార పూజనేన దశావరణ
పూజనేనచ భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న
హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్రస్సుప్రీతో వరదో భవతు ॥ శ్లో ॥ దేవ
దేవ జగన్నాథ శంఖచక్రగదాధర । దేహి రామ మమానుజ్ఞాం తవ
తీర్థనిషేవణే ॥ లబ్ధ్వానుజ్ఞాం తతస్తీర్థం పాత్రే నైయంత్రిమే లిఖేత్
తులసైర్ధ్యాన్యాలోలిఖత్వాతు పత్రే స్వంత్రిముద్రాప్రవం ॥ శ్లో ॥ అకాలమృత్యు
హరణం సర్వవ్యాధినివారణం । సర్వపాపప్రశమనం రామపాదో
దకం పిబేత్ ॥ ఇతి తీర్థం పిబేత్ ॥ శ్లో ॥ సాలగ్రామశిలాతోయమపీత్వా యస్తు
మస్తకే । ప్రక్షేపణం ప్రకుర్వీత బ్రహ్మహా స నిగద్యతే । విష్ణోపాదో
దకం పీతం కోటిజన్మాఘనాశనం । తదేవాష్టగుణం పాపం భూమౌ
బిందునిపాతనాత్ । ఇతి తీర్థప్రాశనం ॥ శ్లో ॥ యాదృష్టానిఖిలాఘసంఘ
శమనీ స్పృష్టా వపుః పావనీ రోగఘ్నీ వ్యాభివందితామల జలాసిక్తాంత
కత్రాసినీ । ప్రత్యాసత్తి విధాయినీ భగవతః కృష్ణస్య సంరోపితా
న్యస్తా తచ్చరణే విముక్తిఫలదా తస్యై తులస్యై నమః । ఇతి తులసీదళ
గ్రహణం । అనంతరం తదంగ బ్రాహ్మణసువాసినీపూజాం కుర్యాత్ ॥

శ్రీరామార్చనచంద్రికోక్త రామదశావరణ

పూజావిధిస్సమాప్తః

తత్ర కారికావళిః

తత్త్వసంగ్రహ రామాయణే । పార్వత్యువాచ । శ్లో ॥ దేవదేవ మహా
దేవ కరుణాకర శంకర । రామపూజావిధానంచ ప్రతిమాదిషు మే వద

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీపరమేశ్వరః । శ్లో । రామపూజావిధానస్యనాంతోఽస్తి శుభదర్శన ।
ఋషిభిర్బహుధోక్తత్వా ద్వేదైశ్చవివిధైస్తథా తథాపివక్ష్యేరా
మస్య పూజావిధిమనుత్తమం । యస్యశ్రవణమాత్రేణ తత్పూజా
ఫలభాగ్భవేత్ । స్వగృహ్యోక్తవిధానేన ద్విజత్వంప్రాప్యమానవః ।
సకాశాత్సద్గురోర్మంత్రం లబ్ధ్వామద్భక్తిసంయుతః । తేనసందర్శితవిధి
ప్రీతోరామంసమర్చయేత్ । హృదయేవానలేవాఽర్కే ప్రతిమాదా
వథవాప్సు । సాలగ్రామశిలాయాంవా పూజయేత్తమతంద్రితః ॥
ప్రాతఃస్నానంప్రకుర్వీత ప్రథమందేహశుద్ధయే । వేదతంత్రోదితై
ర్మంత్రైర్మృల్లేపనవిధానతః । సంధ్యాదికర్మయన్నిత్యం తత్కు
ర్యాద్విధినాబుధః । ఆదౌధ్యానంప్రకుర్వీత మనశ్శుద్ధికరంపరం ।
అయోధ్యానగరేరమ్యే రత్నమంటపమధ్యమే । ధ్యాయేత్కల్పతరో
ర్మూలే రత్నసింహాసనంశుభం । తన్మధ్యేఽష్టదళంపద్మం నానారత్న
ప్రవేష్టితం । తత్రశ్రీరామచంద్రాఖ్యం ధ్యాయేత్తేజఃపరాత్పరం ।
ప్రకృత్యాసీతయాశ్యామం స్థిత్యుత్పత్త్యప్యయావహం । దేవాసురము
నీంద్రైశ్చయోగిబృందైశ్చసేవితం । చతుర్భుజంశంఖచక్రగదాపం
కజధారిణం । కిరీటహారకేయూరరత్నకుండలమండితం । దేవతాగురు
మంత్రాణాం భావనేదైక్యభావనా । ఏవంధ్యాత్వార్చయిత్వాచ
మనస్యేవరఘూత్తమం । తదనుజ్ఞాంతతోలబ్ధ్వా బాహ్యపూజాం
సమాచరేత్ । ఆగమార్థంతుదేవానాం గమనార్థంతురక్షసాం ।
కుర్యాద్ఘంటారవంతత్ర దేవతాహ్వానలాంఛనం । యోదేవఃపూజక
శ్చాథ పూజాద్రవ్యాణితత్ఫలం । ప్రబుద్ధ్యాదేః సర్వం త్వస్మిన్రా
మాత్మనేనమః । అనేనమనునాసశ్యా ద్వారదేవాన్ప్రపూజయేత్
ఓంనమోరామభద్రాయ గంగణేశాయతేనమః । వంసవిత్రేహంశి
వాయ ఐంహ్రీంశ్రీం పరశక్త్యై దీదీనాథాయనమః క్షంక్షేత్ర
పాలాయనమః పుష్పాక్షతాదిభిఃపూజ్య శ్రీరామద్వారదేవతాః ।
వట్ద్వార్శ్రీప్రభృతీః స్వాస్వాః ప్రవిశ్య ద్వారమెత్తుసుధీః । ద్వార
శ్రియైనమఃశ్రీధ్వారం దత్త్వైవదత్తః । ద్వారస్యశ్రోత్వసస్యాధ
శాఖయోర్దక్షవామయోః । ధాత్రేవిధాత్రేగంగాయై యమునాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

చపూర్వతః । ధరాయైచ సుధరాయై గోదాంకృష్ణాంచదక్షిణే ।
చండాయప్రచండాయ వేణాంకావేరీంచపశ్చిమే । బలాయప్రబలా
యేతి వాణీంవేణీంతథోత్తరే । శంఖపద్మనిధిభ్యాం చతుర్ద్వారే
షుపూజయేత్ । ద్వారశేషేష్వనంత పూజ్య గృహాన్ప్రవిశన్యజేత్ ।
గృహేశాయగృహస్థాయ దేవైద్వైస్వనమోనమః । నిష్కార్యవిఘ్న
సంఘాతం పార్ష్ణిఘాతం సమాచరేత్ । దేహళీమస్పృశన్ దక్షపాద
పూర్వంప్రవిశ్యచ । శేషాయదిశ్యనీతాయ వాస్తుపుంసేనమోఽర్చ
యేత్ । కృష్ణాజినవ్యాఘ్రచర్మ కౌశేయాదివినిర్మితమ్ । వస్త్రైస్సన్చ
కంబళంవా కల్పయేదాసనంతతః । నివిశ్యతస్మిన్నదాతు పాత్రాస
దనమాచరేత్ । సంపాద్యవివిధైఃపుష్పైః పూరితాంపుష్పపేటికామ్ ।
తులసీపద్మజాత్యాద్యైః మాలైస్సర్వవిధైరపి । స్వపురోదక్షి
ణేశుద్ధతీర్థవారిసుపూరితమ్ । కలశంస్వపురోవామ భాగేతువినియో
జయేత్ । అన్యాన్పూజాద్రవ్యాణి పురస్తాద్దేవనిక్షిపేత్ । స్వసంప్ర
దాయానురోధాం నత్వాగురుపరంపరామ్ । దేశకాలౌచసంకీర్త్యక
రామపూజాంసమాచరేత్ చతురశ్రంత్రికోణంచ షట్కోణంమండ
లంలిఖేత్ । తన్మధ్యేకలశంన్యస్య వారుణంప్రజపేన్మనుమ్ । అలం
కృత్యతతఃకుంభం గంధపుష్పాక్షతాదిభిః । దశవారస్తుగాయత్ర్యా
నిమంత్ర్యకలశోదకమ్ । ప్రణవాద్యాదశావృత్త్యా ప్రోచ్చరన్నభిమ
న్త్రయేత్ । తతశ్చధేనుశంఖాది గారుడాఖ్యాఃప్రదర్శయేత్ ।
క్రోమిత్యంకుశబీజేన తీర్థాన్యాకృష్యమండలాత్ । బ్రహ్మాండోదర
తీర్థాని కరైఃస్పృష్టాని తేరవే । తేనసత్యేనమేదేవ తీర్థందేహిదివా
కర । యస్యకేశేషుజీమూతా నద్యస్సర్వాంగసన్ధిషు । కుక్షౌసముద్రాః
శ్చత్వారః తస్మైతోయాత్మనేనమః । కలశస్యేతిమన్త్రేణ ఋగ్వేద
ఇతిమన్త్రతః । ఇమంమేఇతిమన్త్రేణ ఆపోవాఇదమితిమన్త్రతః । సర్వే
సముద్రామన్త్రేణ గంగేచయమునేతిచ । ఇత్యాదిమన్త్రైస్సమంత్ర్య
కలశస్థోదకంబుధః । సమాహితమనాభూత్వా ధ్యాయేత్తీర్థాధిదేవ
తామ్ । పర్వాసన్నకరేమ శేషదురిత ధ్వంసాంతకాంతప్రభామ్ । త్ర్యక్షీం
ఝాంకారద్వయమేన దధతీంపాశం స్పృశంచక్రమాత్ । దోర్భ్యాంచా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మృతపూర్ణకుంభమతులం ముక్తామాలవృతో గంగాసింధుసరి-
ద్వారాదిరచిత శిల్పశిల్పశంక్తింభకే । శంఖాపీఠంతు సంస్థాప్యమూల
మంత్రేణమంత్రవిత్ । సంస్థాప్యపూజయేత్తత్ర వహ్నేర్దశకలాః
శుభాః అవష్టభ్యతతఃశుభ్రం శబ్దంశంఖాఖ్యముద్రయా । ప్రిపూ
ర్యస్థాప్యార్ఘకలా ప్రత్యంఖాప్యత్రపూజయేత్ । మూలేనాపూర్య
శంఖేంధః తత్రచంద్రమసఃకలాః । షోడశాభ్యర్చయిత్వాథ తీర్థ
మావాహయేత్తతః । గంధాదిభిరలంకృత్య మంత్రయేన్మూలమంత్ర
తః । శంఖంపాణితలేధృత్వా జపేన్మన్త్రంవడక్షరమ్ ॥ చిన్మయంచిం
తయేత్తీర్థమానీయాంకుశముద్రయా । బిమ్బన్ద్వోదరతీర్థాని
ధేనుముద్రాంప్రదర్శ్యచశంఖముద్రాంచక్రముద్రాం గారుడాఖ్యాం
ప్రదర్శయేత్ । పరమీకృత్యయత్నేన పావనంతద్విచింతయేత్ ।
దేవస్యమూర్ధ్నితత్సించే తూర్వద్రవ్యాణిచాత్మని । సంప్రోక్ష్య
పూజాద్రవ్యాణి పావనానివిచింతయేత్ । పాత్రాణితామ్రహేమాది
నిర్మితానిజలాంతరే । జలజానివిచిత్రాణి ధవంతిహ్యగ్రకాదిషు ।
పాద్యార్ఘమర్ఘ్యదానార్థం మధుపర్కార్థమప్యథ । తథైవాచ
మనీయార్థం స్నానీయార్థంపాత్రచతుష్టయమ్ । అగ్నేసావృగతఃక్రమం
తత్పురఃస్థాపయేత్తతః । అర్ఘ్యపాత్రాదిపాత్రేషు సంపూర్యసలిలం
శుభమ్ । తత్రార్ఘ్యపాత్రేదాతవ్యా గంధపుష్పాక్షతాయవాః ।
కుశాగ్రతిలదూర్వాశ్చ సర్వపాశ్చార్ఘ్యసిద్ధయే । పాద్యపాత్రేపి
దాతవ్యా దూర్వాశ్యామాకమేవచ । అబ్జంచవిష్ణుక్రాంతంచ పాద్య
సిద్ధ్యైప్రయోజయేత్ । తథాచమనపాత్రేతు దద్యాజ్జాతీఫలంశివే
లవంగమపితక్కోలం తద్వ్యూచమనీయకమ్ । దధ్నాచమధుసర్పి
ర్భ్యాం మధుపర్కోభవిష్యతి । ఏకస్మిన్నథవాపాత్రే పాద్యాదీనిప్రక
ల్పయేత్ । సర్వోపచారవస్తూనాం మభావేభావయేద్ధియా । సర్వత్రే
నోదకేనైవ పూర్ణతామాహ నారదః । యంత్రపూజాంతతఃకుర్యా
న్మనోప్సఫలనియంత్రణాత్ । యంత్రమిత్యాహురేతస్మిన్ రామపూ
జావిశేషతః । త్రిరేఖాపుటమాలిఖ్య మధ్యేతారద్వయంలిఖేత్ ।
తన్మధ్యేబీజమాలిఖ్య తదధఃసాధ్యమాలిఖేత్ । ద్వితీయం తత

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పార్శ్వే పద్మాంతంసాధకంతథా। కుంభద్వయంచతత్పార్శ్వే లిఖే
ద్బీజాంతరేరమామ్। తత్సర్వంపరిణవాఖ్యాంచ వేష్టయేచ్ఛుద్ధబుద్ధి
మాన్। దీర్ఘషట్కభాజివడస్త్రిషు లిఖేద్బీజాంహృదాదిభిః। కోణపార్శ్వే
రమామాయే తదగ్రేనంగమాలిఖేత్। కోదండంకోణాగ్రాంతరేషు
లిఖ్యమంత్రైర్విభితోగిరమ్। వృత్తత్రయంపాశపత్రం పరోదేవిలిఖేత్స్వ
రాన్। కేసరేష్వష్టపత్రేషు వర్గాష్టకమథోలిఖేత్। తేషుమాలా
మనోర్వర్ణాన్ విలిఖేత్పూర్ణసంఖ్యయా। అంతేపంచాక్షరాణ్యే
వం పునరష్టదళంలిఖేత్। తేష్వనారాయణాష్టార్ణం లిఖిత్వాతత్కేసరే
రమామ్। తద్బహిర్ద్వాదశదళం విలిఖేద్ద్వాదశాక్షరమ్। ఓం నమో
భగవతే వాసుదేవాయఇత్యపి। ఆదిక్షాంతాన్ కేసరేషు వృత్తాకా
రేణసంలిఖేత్। తద్బహిఃషోడశదళం లిఖిత్వాతత్కేసరేహ్రియః। వర్మా
స్త్రపతిసంయుక్తం దళేషుద్వాదశాక్షరమ్। తత్సంధిక్షీరజాదీనాం
మంత్రాన్ మంత్రీసమాలిఖేత్। హ్రాంసూంభ్రాంద్రాంల్రాం
ఆంశ్రాంజ్రాం చలిఖేత్సమ్యక్త్రయో బహిః। ద్వాత్రింశారంమహా
పద్మం నాదబిందుసమాయుతమ్। విలిఖేన్మంత్రరాజార్ణాన్ తేషు
పత్రేషు మంత్రవిత్। ఋత్యనుక్రమశోగాహ్యం యదేతత్సాంప్రదా
యకమ్। తత్రైకాదశరుద్రాణాం వసూనాంచలిఖేత్క్రమాత్।
బీజవిద్యాదశారాణాం ధాతుర్బాహ్యేపవటక్రమాత్। భూగృహం
వజ్రశూలాఢ్యం రేఖాత్రయసమన్వితమ్। ద్వారోపేతంచరాశ్యాది
భూషితంఫణిసంయుతమ్। అనంతోవాసుకిశ్చైవ తక్షః కర్కోటపద్మ
కౌ। మహాపద్మస్తథాశంఖః కులికోష్టౌప్రకీర్తితాః। ఏవంమండల
మాలిఖ్యతస్యదిక్షువిదిక్షుచ నారసింహంచవారాహంలిఖేన్మంత్రద్వ
యంతథా। ఇదంపరాత్మకంయంత్రంప్రాగుక్తమపిసేవితమ్। సాధ
కానాంమోక్షకరమాయురారోగ్యవర్ధనమ్। అపుత్రాణాంపుత్ర
దంచ బహునాకిమనేనవై। ప్రాణప్రతిష్ఠాత్సమ్యగ్గ్రంథమార్గా
దికావపి ఇదంగహ్యంపరమమీశ్వరేణవిదుర్గమమ్। ఏవంయంత్రం
సమాఖ్యాతంనదేయంప్రాకృతేజనే। గురుదర్శితమార్గేణ స్వబుద్ధ్యా
నైవతల్లిఖేత్। గుర్వనుజ్ఞాక్రియాస్సర్వాః నిష్ఫలాదుఃఖదాధ్రువమ్।
ఏవంప్రతి [illegible] పూజ

CC-0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వేద్యంత్రిం తన్మధ్యే పీఠమర్చయేత్ । స్వస్యాగ్రతో వామభాగే గురూనభ్యర్చ్య దక్షిణే । గణేశం శారదాం దుర్గాం క్షేత్రపాలం సమర్చయేత్ । ఆధారశక్తిమారభ్య పీఠమంత్రైస్తమర్చయేత్ । అథ కూర్మశిరోరూఢాం శరచ్చంద్రనిభప్రభామ్ । ఆధారశక్తిం ప్రవిధతేత్ప్రాంజలిద్వయధారిణీమ్ । మూర్ధ్ని తస్యాస్సమాసీనం కూర్మం నీలాభమర్చయేత్ । ఊర్ధ్వం బిభ్రచ్ఛిలాసీన మనంతం కుందసన్నిభమ్ । యజేచ్ఛత్రధరం మూర్ధ్ని ధారయంతం వసుంధరామ్ । తమాలశ్యామలాం తస్మిన్ నీలేందీవరధారిణీమ్ । అభ్యర్చయేద్వసుమతీం స్ఫురత్సాగరమేఖలామ్ । తస్యాం క్షీరార్ణవం శ్వేతద్వీపం చ మణిమంటపమ్ । యజేత్కల్పతరోర్మూలే వేదికాం మండలోజ్జ్వలామ్ । పశ్చాదభ్యర్చయేత్తస్యాం పీఠం ధర్మాదిభిః క్రమాత్ । ధర్మం జ్ఞానం చ వైరాగ్యమైశ్వర్యం చ యథాక్రమమ్ । ఆనందకందం ప్రథమం సంవిన్నాళం సరోరుహమ్ । తత్త్వం ప్రకృతిపత్రాణి వికారమయకేసరాన్ । పంచాశద్వర్ణబీజాఢ్యాం కర్ణికాం పూజయేత్తతః । కలాభిః పూజయేత్తానధరం తస్యాం సూర్యేందుపావకాన్ । ప్రణవస్యాక్షరైర్వ్యస్తై రథ సత్త్వాదికాన్ గుణాన్ । సత్త్వం రజస్తమోభ్యర్చ్య శుక్లం రక్తం చ కృష్ణకమ్ । ఆత్మాంతరాత్మపరమజ్ఞానాత్మానమర్చయేత్ । పరతత్త్వం తథా మాయా విద్యాతత్త్వం సునిర్మలమ్ । నిరంజనాఖ్యం తత్త్వం చ నిష్కళం కళం తథార్చయేత్ । తత్త్వాన్యభ్యర్చ్య విధివత్పరశక్తిస్తతోర్చయేత్ । విమలోత్కర్షిణీ జ్ఞానా క్రియా యోగా చ పంచమీ । ప్రహ్వీ సత్యా తథేశానానుగ్రహా నవశక్తయః । తతోన్నమోభగవతే విష్ణవే తదనంతరమ్ । సర్వభూతాత్మనే చేతి వాసుదేవాయ చేత్యపి । తతస్సర్వాత్మకాయేతి యోగపీఠాత్మనే నమః । మూలయుక్తే చానేన దద్యాత్పుష్పాంజలిం పునః । పౌరుషస్య తు సూక్తస్య షోడశర్గ్భిః క్రమాత్సుధీః । ఆవాహనాదికాంస్సమ్య గుపచారాన్ ప్రకల్పయేత్ । చైతన్యవిగ్రహం గాఢం స్థితం హృదయపంకజే । శ్వాసమార్గేణానుగతం చింతయేత్కుసుమాంజలౌ । పాదుకాముద్రయానీయ మూర్త్యాసంయోజ్య సిద్ధయే । ముద్రాః ప్రదర్శయేత్సప్త దశ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

చావాహనాదికాః । ఆవాహనీస్థాపనీచ సన్నిధీకరణీతథా । సుసన్ని
రోధనీముద్రా సమ్ముఖీకరణీతథా । సంకలీకరణీచైవ మవముద్రా
తథైవచ । శంఖచక్రగదాపద్మ ధేనుకౌస్తుభగారుడాః । శ్రీవత్సంవ
నమాలాంచ యోనిముద్రాంచదర్శయేత్ । ఏతాభిస్సప్తదశభి
ర్ముద్రాభిస్తువిచక్షణః ॥ యోరామమర్చయేన్నిత్యం మోదతేసను
రేశ్వరి । సాలగ్రామేస్థాపరేచ నావాహనవిసర్జనే । సాలగ్రామశి
లాదౌతు నిత్యంసన్నిహితోహరిః । అదౌపుష్పాంజలిందత్త్వాపాద్యా
దీనితతఃపరమ్ । పాద్యమర్ఘ్యంచాచమనం మధుపర్కంయథోచి
తమ్ । అభ్యంగోద్వర్తనేకృత్వా మహాస్నానంసమాచరేత్ । అభి
షేకాంగవస్త్రంచ దత్త్వానీరాజయేత్ప్రభుమ్ । స్నానంపురుషసూ
క్తేన శుద్ధశంఖోదకేనచ క్షీరదధ్యాజ్యమధుభిః ఖండేనచపృథక్పృ
థక్ । నారికేళోదకేనాపి తథాతాళఫలాంబునా । గంధద్రవ్యైశ్చమ
ధుభిస్తథాగంధోదకేనచ । ఐక్షవేనోదకేనాపి కర్పూరాదిసుగంధి
నా । శతంసహస్రమయుతం యథాశక్త్యభిషేచయేత్ । తతశ్శుద్ధో
దకేనైవ స్నాపయేత్తమనన్యధీః । దత్త్వాచాచమనీయంచ వాసఃప
రిధాపయేత్ । పీఠమానీయసంస్థాప్య పాదుకామ్ముద్రయాహరిమ్ ।
భూషణైర్భూషయిత్వాగ్ర్యైస్తులసీకలమిశ్రితైః । మూలేనచార్పయే
ద్గంధం పుష్పాణ్యక్షతాంస్తతః । వామభాగేసమాసీనం సీతాంకాం
చనసన్నిభామ్ । పూజయిత్వాథరామస్య దక్షిణేలక్ష్మణంయజేత్ ।
వామభాగేశ్రిరోణస్య శార్ఙ్గందక్షిణకేకరాన్ । పూజాద్యనుజ్ఞాంతతో
లబ్ధ్వా బహిరంగాంస్తథార్చయేత్ । ప్రాగాదిషట్సుకోణేషు హృదా
ద్యంగాన్యథార్చయేత్ । తతఃశంఖోదకంపుష్పసహితంగృహ్యహస్తతః ।
దయాబ్ధేత్రాహిసంసార సర్పాన్మాంశరణాగతమ్ । ధత్త్వాసమర్పయే
దేవ ప్రీతమావరణార్చనమ్ । ఏవందయాబ్ధేత్రాహీతి శ్లోకముచ్చార్యభ
క్తిమాన్ । ప్రీత్యావరణపూజాంతు రామాయార్పయితుస్సుధీః ।
ద్వితీయఆత్మప్రభృతి నష్టాబ్జదళమూలకే । ఆత్మాంతరాత్మపరమ
జ్ఞానాత్మావాక్రమాద్యజేత్ । నివృత్తించప్రతిష్ఠాంచ విద్యాంశాం
తింపిదిక్షుచ । వాసుదేవశ్రీయుంసంకర్షణం శాంతిందళాంతరే ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రద్యుమ్నం చ రతిం చానిరుద్ధం ప్రీతిం తతో యజేత్ । ప్రథమావృత కాంతేషు హనూమన్తం చ సూర్యజమ్ । భరతం చాపి పౌలస్త్యం లక్ష్మణం చాంగదం క్రమాత్ । శత్రుఘ్నం జాంబవంతం చ చతుర్థావరణే యజేత్ । ధృష్టిం జయన్తం విజయం సురాష్ట్రం రాష్ట్రవర్ధనమ్ । అశోకం ధర్మపాలం చ సుమంత్రం పంచమావృతౌ । ద్వితీయావృతదళేష్వేవం మంత్రిణః పూజ్య మంత్రవిత్ । ఋషీన్ షష్ఠావృతౌ పశ్చాద్యజేద్ద్వాదశపత్రకే । వసిష్ఠం వామదేవం చ జాబాలిం గౌతమం క్రమాత్ । భరద్వాజం కౌశికం చ వాల్మీకిం నారదం తతః । సనకం చ సనందం చ సనాతనమపి సంయజేత్ । సనత్కుమారం ప్రాగాది రామమంత్రపరాన్మునీన్ । సప్తమావరణే చాప్తో షోడశాబ్జేష్వహేతుధీః । నలం నీలం చ గవయం గవాక్షం గంధమాదనమ్ । శరభం చ కపిం మైందం ద్వివిదం దధిముఖం యజేత్ । కిరీటకుండలే శ్రీమచ్ఛ్రీవత్సం కౌస్తుభం తథా । శంఖచక్రం గదాపద్మం షోడశాబ్జే చ యజేత్ తతః । ధ్రువో ధర్మశ్చ సోమశ్చ ఆపశ్చైవానలో నలః । ప్రత్యూషశ్చ ప్రభాసశ్చ వసవోఽష్టౌ ప్రకీర్తితాః । వీరభద్రశ్చ శంభుశ్చ గిరీశశ్చ మహాయశాః । అజైకపాదహిర్బుధ్న్యః పినాకీ చాపరాజితః । భువనాధీశ్వరశ్చైవ కపాలీ చ విశాంపతిః । స్థాణుర్భగశ్చ భగవాన్ రుద్రాశ్చైకాదశ స్మృతాః । అరుణః పూషా చ వేదాంగో భానురింద్రో రవిస్తథా । గభస్తిశ్చ యమస్స్వర్ణరేతాశ్చాథ దివాకరః । మిత్రో విష్ణురితి ప్రోక్తా ధాతా చైవాదిత్యాః క్రమాత్ । ద్వాత్రింశత్పత్రకేష్వేతాన్ సప్తమావరణే యజేత్ । భూగృహే సప్తమే పూజ్యా ఇంద్రాద్యా నవమావృతౌ । తదస్త్రైర్భూగృహేఽస్యస్మిన్ దశమావరణే యజేత్ । పూర్వపశ్చిమయోర్విష్ణుం విధియంత్రాద్బహిః క్రమాత్ । శ్రీరామపార్షదానష్టౌ నాగారపూర్వాదితో యజేత్ । నామమంత్రైర్నమోఽన్తైశ్చ చతుర్థ్యన్తైః ప్రపూజయేత్ । దశావరణపూజేయం కర్తవ్యా రాఘవార్చకైః । సకామో భుక్తిమాప్నోతి నిష్కామో ముక్తిభాగ్భవేత్ । ఏవం సమార్చనం కర్తుమశక్తో యోఽసౌ శివే । తస్యాయంత్రాంతరం తస్మిన్ పూజార్థం వచ్మి తచ్ఛృణు । తత్ర కారికావళీ ప్రమాత్తః.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామ లఘుయంత్రోద్ధార విధిః

శ్లో॥ ఆదావష్టకోణమాలిఖ్య తిస్రశ్చాపి పరిస్రితమ్ । లిఖ్య పూర్వోక్తమార్గేణ తన్మధ్యే పీఠమర్చయేత్ । తతః క్రమాదావాహ్య వస్య కురాత్ప్రాంతపూజనమ్ । తద్వామభాగే వైదేహీం సీతాం తన్మంత్రతో యజేత్ । దక్షిణే లక్ష్మణః పూజ్యో రాఘవస్యాత్మమంత్రతః । త్రికోణవామే శాజరాంచ యజేద్దక్షిణకేశరాన్ । ప్రాగాదిషట్కోణేషు హృదాద్యంగాని పూజయేత్ । హనూమంతం చ సుగ్రీవం భరతం చ విభీషణమ్ । లక్ష్మణాంగదశత్రుఘ్నాన్ జాంబవంతం దళాదిషు । ధృష్టిం జయంతం విజయం సురాష్ట్రం రాష్ట్రవర్ధనమ్ । అశోకం ధర్మపాలం చ సుమంత్రం దళమధ్యతః । దళాగ్రే లోకపాలాంశ్చ తదస్త్రాణి తతో బహిః । తతస్సహస్రనామాద్యైః రక్షోత్తకేశవా । తులసీకుందపద్మాది మాలతీమల్లికాదిభిః । కరవీరైశ్చంపకాద్యైః రామానంపూజయేత్తతః । వనస్పతిరసోత్పన్న ఇతి ధూపం నివేద్య చ । సాజ్యం త్రివర్తిసంయుక్తమితి దీపం ప్రకల్పయేత్ । తతో మృష్టంచ ద్రిగాన్నం భక్ష్యభోజ్యసమన్వితం నైవేద్యం కులసీయుక్తం వంపోత్యస్మై నివేదయేత్ । శాలీభక్తం సుపక్వం శిశిరకరసితం పాయసాపూపసూపం లేహ్యం పేయం సుభోజ్యం త్రితమమృతఫలం ఖాదిరాద్యం సుఖాద్యం । ఆజ్యం ప్రాజ్యం సమిజ్యం నయనరుచికరం జీరకైలామరీచి స్వాదీయం శాకరాజీపరికరమమృతాహార జోషం జుషస్వ । బ్రహ్మేశాద్యైః పరిత ఋషివరైః సప్రవిష్టైస్సమేతో లక్ష్మ్యాశింజద్వలయకరయా పాదకంపీజ్యమానః । నర్మక్రీడాప్రహసితముఖో పర్యుపజిహ్వభోక్తా భుజ్యేపాత్రేనకరచితేవడ్రే శ్రీవగమేశ్వరః । గాంగోదూషికం జలందద్యా ద్దద్యాదాచమనం తతః । హస్తవాసం సకర్పూరం ముకుటం భూషణాని చ । కుండలాదీని కంఖాది దశముద్రాః ప్రదర్శయేత్ । ధనుర్బాణాఖ్యముద్రేచ దర్శయేద్వామదక్షిణే । లవంగజాలీతక్కోల చూర్ణం క్రముకఖాదిరం । కర్పూరం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తులసీపత్రం తాంబూలంచ సమర్పయేత్ । ఆదర్శయేత్తతాదర్శం
కల్పయేచ్ఛత్రచామరే । మహాసింహాసనం శ్రీమన్మంగళేశాయకల్ప
యేత్ । వైదికైర్మంత్రముచ్చార్య దద్యాత్పుష్పాంజలింతతః జపేత్
దేవంనమస్కృత్వా ప్రసీదభగవన్నితి। ధ్యేయంసదాపరిభవఘ్నమ
భీష్టదోహంతీర్థాస్పదంశివవిరించినుతంశరణ్యం । భృత్యార్తిహం
ప్రణతపాలభవాబ్ధిపోతం వందేమహాపురుషతేచరణారవిందం । త్యక్త్వా
సుదుస్త్యజసురేప్సితరాజ్యలక్ష్మీం ధర్మిష్ఠఆర్యవచసాయదగాద
రణ్యం । మాయామృగందయితయేప్సితమన్వధావద్వందే మహా
పురుషతేచరణారవిందం । యచ్చాప్యచవిస్మృతపరిత్రపకోదకేన తీర్థేన
మూర్ధ్నివిధృతేనశివశ్శివోభూత్ । ధ్యాతుర్మనశ్శమలశైలని
సృష్టవజ్రం ధ్యాయేచ్చిరంభగవతశ్చరణారవిందం । శ్రీరామచంద్ర
రఘుపుంగవరాజవర్య రాజేంద్ర రామ రఘునాయక రాఘవేశ । రాజా
ధిరాజరఘునందనరామభద్ర దాసోహమద్య భవతశ్శరణాగతోస్మి ।
యస్యామలంనృపసదస్సుయశోధునాపి గాయంత్యఘఘ్నమృషయో
దిగిభేంద్రపట్టం । తన్నాకపాలవసుపాలకిరీటజుష్టం పాదాంబుజంర
ఘుపతేః శరణం ప్రపద్యే । నమో బ్రహ్మణ్యదేవాయ రామాయా
కుంఠమేధసే । ఉత్తమశ్లోకధుర్యాయ న్యస్తదండార్పితాంఘ్రయే ।
ఇందీవరదళశ్యామో రామో రాజీవలోచనః । మానసేవతతాం తే
యస్యాస్తు ప్రీతాంప్రమామహం । రామమేవంనమస్కృత్యత్రిః
ప్రదక్షిణమాచరేత్ । తతస్తు తద్యథాశక్తి శ్రుతిస్మృత్యాదిమం
త్రకైః ఉపచారైః ప్రపూజ్యైవ తీర్థంస్వీకృత్యయత్నతః । తతస్సం
ప్రోక్ష్యచాత్మానం శ్రీరామంప్రార్థయేత్సుధీః । సత్యపిభేదాపగ
మేనాథతవాహం నమామకీనస్త్వం । సాముద్రోహితరంగః క్వచన
సముద్రోనతారంగః । త్వయ్యేవభక్తింజనయత్వమేవ రామాదరా
న్నత్కృపయాప్రమాదవాత్ । క్లిష్టందయాళోఽదయాసి తేచేతరీశహా
కర్మవశాద్గతోస్మి త్వత్పాదమూలంగతవాహతాతే ధ్యానేనచేతః
పరతావహతాతే । స్తుత్యానయానాస్పదతాహతాన్నే తమస్యపర్యాంను
మదేవదేవ । దివారాత్రౌచయత్కర్మ దానాజ్ఞానాత్కృతంచయత్ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తత్సర్వమర్పయే తుభ్యం తేన ప్రీతో భవ ప్రభో । ఇతి పుష్పాంజలిం దత్వా సంప్రార్థ్య వరణార్హ హరా । దత్వా సంశోధితం స్వాంతం విశ్వవిశ్రామ హేతవే । ప్రాదైర్ఘ్య వంపాదుకే దత్వా సాంగముద్వాసయేద్ధరిం । అహం రామోస సచానోన్యోస్మిత్యేవం సంచింతయేత్సుధీః । ఆత్మానం సంతతం రామం స్వభావ్య విహరంతియె । న తేషాం దుష్కృతం కించిత్సుకృతం వా చ వాపద । త్రికాలమేకకాలం వా యః కుర్యాదేవమన్వహం । వర్షమాత్రేణ రదాస్యాదం తేముక్తిమవాప్నుయాత్ । ఆరాధనా సమర్థశ్చే ద్ద్రవ్యార్పనసాధనం । యోదాతు నైవశక్నోతి కుర్యాదర్చక దర్శనం । నైకం చ యస్య విద్యేత సోధోయాతి న సంశయః । తస్మాత్సర్వ ప్రయత్నేన కుర్యాదారాధనం బుధః । ఏవముక్త్వా మయా దేవి రామచంద్రార్చనం శుభం । మయా సమర్పితః సర్వం కిం భూయః శ్రోతుమిచ్ఛసి ఇతి శ్రీ తత్వసంగ్రహ రామాయణ అరణ్యకాండ ప్రతిపాదిత శ్రీరామదశావరణపూజా కారికావళి ఏవం పూర్వోక్త రీత్యా శ్రీరామభక్తః సర్వదా శ్రీరామదశావరణపూజాం కుర్యాత్ — అసమర్థశ్చేన్న రాత్రౌ త్సనూత్రే ప్యేవమేవ ప్రతివర్షం పరయా భక్త్యా పూజాం కృత్వా॥ శ్లో॥ ఇహ భోగాన్ స్వతార్థ భుక్త్వా అంతే శ్రీరామ సాయుజ్యం గచ్ఛతీతి శ్రీరామప్రీతః పూజా విధి సమాప్తః

ప్రదోషపూజాక్రమః

ఓం । ఆచమ్య । శ్లో । అగమార్థం తు దేవానాం గమనార్థం తు రక్షసాం । కుర్యాద్ఘంటారవం తత్ర దేవతాహ్వానలాంఛనం । యో దేవః పూజితశ్చాత్ర పూజాద్రవ్యాణి తత్ఫలం । ప్రాణబుధ్యాదికం సర్వం తస్మై రామాత్మనే నమః । ప్రాణానాయమ్య — పృథివ్యాః = శుభ తిథౌ । సీతాలక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర ప్రీత్యర్థం ప్రదోషపూజాం కరిష్యే — కలశార్చనం కృత్వా పుష్పం గృహీత్వా శ్లో॥ కాలాంభోధర కాంతి కాంత మనిశం వీరాసనాధ్యాసితం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ముద్రాం జ్ఞానమయీం దధానమపరం హస్తాంబుజం జానుని । సీతాం
పార్శ్వగతాం సరోరుహకరాం విద్యున్నిభాం రాఘవం । పశ్యంతం మ
కుటాంగదాదివివిధాకల్పోజ్జ్వలాంగం భజే । ఇతిధ్యాత్వా మూలమం
త్రిముక్త్వా దాశరథాయ విద్మహే సీతావల్లభాయ ధీమహి - తన్నో రా
మః ప్రచోదయాత్ । శ్రీరామాయ సాయుధాయ సవాహనాయ
సశక్తికాయ సపరివారాయ పుష్పాంజలిం కల్పయామి నమః । ఆవాహ
యామి విశ్వేశం జానకీవల్లభం హరిం । కౌసల్యాతనయం విష్ణుం శ్రీరా
మం ప్రకృతేః పరం । ఇతి శ్రీసీతారామం సపరివారమావాహయామి ।
ఇత్యావాహ్య । శ్లో । రాజాధిరాజ రాజేంద్ర రామచంద్ర మహీపతే ।
రత్నసింహాసనం తుభ్యం దాస్యామి స్వీకురు ప్రభో । శ్రీసీతాలక్ష్మణభ
రతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్రపరమాత్మనే నమః ।
రత్నసింహాసనం సమర్పయామి । శ్లో । త్రైలోక్యపావనోసి త్వం నమస్తే
రఘునాయక । పాద్యం గృహాణ రాజర్షే నమో రాజీవలోచన ।
శ్రీసీతా=నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి । శ్లో । పరిపూర్ణ
పరానంద నమో రామాయ వేధసే । గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం
కృష్ణ విష్ణో నమోస్తు తే । శ్రీసీతా=నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్ప
యామి శ్లో । గృహాణాచమనం నాథ సర్వలోకైకనాయక । బ్రహ్మాం
డోదరసంస్థాయి నమః శ్రీరఘునాయక । శ్రీసీతా=నమః- ఆచమనీయం
సమర్పయామి । శ్లో । పయోదధిఘృతోపేతం శర్కరామధుసంయుతం ।
గృహాణ రామరాజేంద్ర స్నానం పంచామృతాంచితం । శ్రీసీతా=నమః-
పంచామృతస్నానం పురుషసూక్తేన శుద్ధోదకస్నానం । శ్లో । సంతప్తకాం
చనమయం పీతాంబరమిదం హరే । సంగృహాణ జగన్నాథ రామచం
ద్ర నమోస్తు తే । శ్రీసీతా=నమః- దివ్యపీతాంబరం సమర్పయామి ।
శ్రీరామాచ్యుత గోవింద శ్రీధరానంత రాఘవ । బ్రహ్మసూత్రం సోత్త
రీయం గృహాణ రఘునాయక । శ్రీసీతా=నమః - యజ్ఞోపవీతం । శ్లో ।
కిరీటహారకేయూర రత్నకంకణమేఖలాః । గ్రైవేయకౌస్తుభం చ
మణికంకణనూపురాః । ఏతాన్యాదీని సర్వాణి భూషణాని సురోత్తమ ।
అహం దాస్యామి సద్భక్త్యా సంగృహాణ జనార్దన । శ్రీసీతా=నమః-

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అనర్ఘ్యరత్నాభరణాని। శ్లో॥ కుంకుమాగరుకస్తూరీకర్పూరోన్మిశ్రచం
దనం। తుభ్యందాస్యామి దేవేశ శ్రీరామస్వీకురుప్రభో॥ శ్రీసీతాసమే
దివ్యచందనహరిద్రాచూర్ణకుంకుమాది సుగంధద్రవ్యాణి సమర్ప
యామి॥ శ్లో॥ తులసీకుందమందార జాతీపున్నాగచంపకైః। కదంబకరవీ
రైశ్చ కుసుమైశ్శతపత్రకైః॥ నీలాంబుజైర్బిల్వదలైః పుష్పమాల్యైశ్చ
రాఘవ। పూజయామిభక్త్యాగృహాణజనార్దన। .... పుష్పాణి।

దశావరణపూజా.

ఓం శ్రీరామాయనమః - ఓం శ్రీసీతాయైనమః =
ఓంలక్ష్మణాయనమః-ఓంశాఙ్ర్గాయనమః- ఓంశరేభ్యోనమః - ఓం
హృదయదేవాయనమః - ఓంశిరోదేవాయనమః - ఓంశిఖాదేవాయ
నమః- ఓంకవచదేవాయనమః - ఓంనేత్రదేవాయనమః - ఓంఅస్త్ర
దేవాయనమః-ఓం ఆత్మనేనమః-ఓంనివృత్త్యైనమః-ఓంఅంతరాత్మ
నేనమః-ఓంప్రతిష్ఠాయైనమః - ఓం పరమాత్మనేనమః - ఓం విద్యా
యైనమః - ఓంజ్ఞానాత్మనేనమః- ఓంశాంత్యైనమః- ఓంవాసుదేవా
యనమః- ఓంశ్రియైనమః ఓంసంకర్షణాయనమః - ఓంశాంత్యైన
మః- ఓంప్రద్యుమ్నాయనమః - ఓంరత్యైనమః - ఓంఅనిరుద్ధాయ
నమః-ఓంప్రీత్యైనమః - ఓంహనుమతేనమః - ఓంసుగ్రీవాయనమః
ఓంభరతాయనమః- ఓంవిభీషణాయనమః - ఓంలక్ష్మణాయనమః -
ఓంఅంగదాయనమః-ఓంశత్రుఘ్నాయనమః ఓంజాంబవంతేనమః -
ఓంధృష్టయేనమః- ఓంజయంతాయనమః- ఓంవిజయాయనమః-ఓం
సురాష్ట్రాయనమః- ఓంరాష్ట్రవర్ధనాయనమః - ఓంఅశోకాయన
మః- ఓంధర్మపాలాయనమః - ఓంసుమంత్రాయనమః - ఓంవసిష్ఠా
య నమః- ఓంవామదేవాయనమః - ఓంజాబాలయే నమః - ఓంగౌత
మాయనమః - ఓంభరద్వాజాయనమః - ఓంకౌశికాయనమః - ఓం
వాల్మీకయేనమః-ఓంనారదాయనమః - ఓంసనకాయనమః - ఓం స
నందనాయనమః-ఓంసనత్సుజాతాయనమః - ఓంసనత్కుమారాయ
నమః-ఓంనలాయనమః - ఓంనీలాయనమః- ఓం గవయాయనమః -
ఓంగవాక్షాయనమః- ఓంగంధమాదనాయనమః - ఓంశరభాయన

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మః - ఓం మైందాయనమః - ఓం ద్వివిదాయనమః - ఓం కిరీటాయనమః
ఓం కుండలద్వయాయనమః - ఓం శ్రీవత్సాయనమః - ఓం కౌస్తుభాయ
నమః - ఓం శంఖాయనమః - ఓం చక్రాయనమః - ఓం గదాయైనమః -
ఓం పద్మాయనమః - ఓం సుగ్రీవాయనమః - ఓం శార్ఙ్గాయనమః - ఓం
సోమాయనమః - ఓం ఆదిత్యాయనమః - ఓం అనిలాయనమః - ఓం అనలా
యనమః - ఓం సప్తర్షాయనమః - ఓం ప్రభాసాయనమః - ఓం వీరభ
ద్రాయనమః - ఓం శంభవేనమః - ఓం గిరీశాయనమః - ఓం అజైకపా
దాయనమః - ఓం అహిర్బుధ్న్యాయనమః - ఓం పినాకీశాయనమః -
ఓం భువనాధీశ్వరాయనమః - ఓం కపాలినేనమః - ఓం దిక్పతయేనమః -
ఓం స్థాణవేనమః - ఓం భగాయనమః ఓం అరుణాయనమః - ఓం ప
ర్జన్యాయనమః - ఓం వేదాంగాయనమః - ఓం భానవేనమః - ఓం ఇంద్రా
యనమః - ఓం రవయేనమః - ఓం గభస్తయేనమః - ఓం యమాయన
మః - ఓం హిరణ్యరేతసేనమః - ఓం దివాకరాయనమః - ఓం మిత్రాయ
నమః - ఓం విష్ణవేనమః - ఓం ధాత్రేనమః - ఓం ఇంద్రాయనమః - ఓం
అగ్నయేనమః - ఓం యమాయనమః - ఓం నిరృతయేనమః - ఓం వరు
ణాయనమః - ఓం వాయవేనమః - ఓం కుబేరాయనమః - ఓం ఈశానా
యనమః - ఓం బ్రహ్మణేనమః - ఓం విష్ణవేనమః - ఓం వజ్రాయనమః - ఓం
శక్త్యైనమః - ఓం దండాయనమః - ఓం [illegible]ంతాయనమః - ఓం పాశాయ
నమః - ఓం ధ్వజాయనమః - ఓం గదాయైనమః - ఓం త్రిశూలాయనమః
ఓం అబ్జాయనమః - ఓం చక్రాయనమః - ఓం రామపార్షదేభ్యోనమః -
ఓం నాగేభ్యోనమః । శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత
శ్రీరామచంద్రపరమాత్మనేనమః । ఇతిసంపూజ్య । అనంతరం శ్రీరా
మసహస్రనామభిః అష్టోత్తరశతనామభిర్వాపూజయేత్ ॥ శ్లో॥ వనస్పత్యు
ద్భవైర్దివ్యైర్నానాగంధైస్సుసంయుతః । ఆఘ్రేయస్సర్వదేవానాం
ధూపోయం ప్రతిగృహ్యతాం ॥ శ్రీసీతా=నమః ధూపమాఘ్రాపయామి ॥
శ్లో॥ సాజ్యంత్రివర్తిసంయుక్తం వహ్నినాయోజితంమయా । గృహాణ
మంగళందీపం త్రైలోక్యతిమిరాపహం । శ్రీసీతా=నమః దీపందర్శ
యామి ధూపదీపానంతరమాచమనీయం సమర్పయామి శ్లో॥ ఇదందివ్యా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

న్నమమృతం రసైష్షడ్భిస్సమన్వితం । శ్రీరామ రామ రాజేంద్ర నైవే
ద్యం ప్రతిగృహ్యతాం । శ్రీసీతా=నమః । నైవేద్యం సమర్పయామి ॥
శ్లో॥ పూగీఫలైస్సకర్పూరై ర్నాగవల్లీదళైర్యుతం । సమాగత జానకీ
నాథ తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం । శ్రీసీతా=నమః । తాంబూలం
సువర్ణపుష్పదక్షిణాం సమర్పయామి ॥ శ్లో॥ మంగళార్థం మహీపాల
నీరాజనమిదం హరే । సంగృహాణ జగన్నాథ రామచంద్ర నమో
స్తుతే శ్రీసీతా=నమః । మంగళనీరాజనం ॥ శ్లో॥ తప్తజాంబూనదైర్వినిర్మి
తం రత్నభూషితం । మంత్రపుష్పం ప్రదాస్యామి రఘుశ్రేష్ఠ నమో
స్తుతే ॥ శ్రీసీతా=నమః మంత్రపుష్పం । యానికానిచ పాపాని జన్మాం
తరకృతానిచ । తాని తాని వినశ్యంతు ప్రదక్షిణపదే పదే । శ్రీసీతా=
నమః ఆత్మప్రదక్షిణం ॥ నమో బ్రహ్మణ్యదేవాయ రామాయాకుం
ఠమేధసే ఉత్తమశ్లోకధుర్యాయ న్యస్తదండార్పితాంఘ్రయే । ఇదీ
వరదశ్శ్యామో రామో రాజీవలోచనః । మానసేవలితేయస్యా
ప్తాం సీతాం ప్రణమామ్యహం । ద్విస్త్రైరామనమస్త్రైస్తై దశకృత్వస్స
హస్రధా । శతకృత్వోనంతకృత్వో భూయోభూయో నమోస్తుతే ।
ఇతిదండప్రణామః ॥ శ్లో॥ నృత్యైర్గీతైశ్చవాద్యైశ్చపురాణపఠనాదిభిః ॥
రాజోపచారైరఖిలై స్సంతుష్టో భవ రాఘవ । రాజోపచారాః । శ్రీసీ
తాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర ఋగ్వేద
మవధారయ । అగ్నిమీళే పురోహితం యజ్ఞస్య దేవమృత్విజం । హోతా
రం రత్నధాతమం । భద్రో భద్రయాసచమాన ఆగాత్స్వసారం జారో
అభ్యేతి పశ్చాత్ । సుప్రకేతైర్ద్యుభిరగ్ని ర్వితిష్ఠన్ రుశద్భిర్వర్ణైరభి
రామమస్థాత్ । భద్రో రామభద్రో భద్రయా మంగళరూపయా సీత
యాసచమానస్సంపద్యమాన ఆసమంతాదగా పితుర్నియోగవశా
దరణ్యమగాజ్జారః పరదారాపహర్తా రావణస్స్వసారం మాతృవ
త్పూజ్యాం జగన్మాతరం సీతాం పశ్చాదభ్యేత్యరణ్యగమనానంతరం
సమీపే ఆగతవాననంతరం సేతుబంధనద్వారా రావణేహతే సీతా
యాంచాగ్నౌ ప్రవిష్టాయాం విశ్వాసార్థమగ్నిస్త్వాంగృహీత్వారా
మం రఘునాథమభ్యగమత్ నాస్తాం శుద్ధైత్యభినివేదితవాం స్తతస్సు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మః - ఓం మోదాయనమః - ఓం ద్విభుజాయనమః - ఓం కిరీటాయనమః
ఓం కుండలద్వయాయనమః - ఓం శ్రీవత్సాయనమః - ఓం కౌస్తుభాయ
నమః - ఓం శంఖాయనమః - ఓం చక్రాయనమః - ఓం గదాయైనమః -
ఓం పద్మాయనమః - ఓం సుగ్రీవాయనమః - ఓం శార్ఙ్గాయనమః - ఓం
ఖేటాయనమః - ఓం అధోక్షజాయనమః - ఓం అనిలాయనమః - ఓం అనలా
యనమః - ఓం సప్తర్షిభ్యోనమః - ఓం ప్రభాసాయనమః - ఓం వీరభ
ద్రాయనమః - ఓం శంభవేనమః - ఓం గిరీశాయనమః - ఓం అజైకపా
దాయనమః - ఓం అహిర్బుధ్న్యాయనమః - ఓం పినాకీశాయనమః -
ఓం భువనాధీశ్వరాయనమః - ఓం కపాలినేనమః - ఓం దిక్పతయేనమః -
ఓం స్థాణవేనమః - ఓం భగాయనమః - ఓం అరుణాయనమః - ఓం [illegible]
ర్త్యాయనమః - ఓం వేదాంగాయనమః - ఓం భానవేనమః - ఓం ఇంద్రా
యనమః - ఓం రవయేనమః - ఓం గభస్తయేనమః - ఓం యమాయన
మః - ఓం హిరణ్యరేతసేనమః - ఓం దివాకరాయనమః - ఓం మిత్రాయ
నమః - ఓం విష్ణవేనమః - ఓం ధాత్రేనమః - ఓం ఇంద్రాయనమః - ఓం
అగ్నయేనమః - ఓం యమాయనమః - ఓం నిరృతయేనమః - ఓం వరు
ణాయనమః - ఓం వాయవేనమః - ఓం కుబేరాయనమః - ఓం ఈశానా
యనమః - ఓం బ్రహ్మణేనమః - ఓం విష్ణవేనమః - ఓం వజ్రాయనమః - ఓం
శక్తయేనమః - ఓం దండాయనమః - ఓం కుంతాయనమః - ఓం పాశాయ
నమః - ఓం ధ్వజాయనమః - ఓం గదాయైనమః - ఓం త్రిశూలాయనమః
ఓం అబ్జాయనమః - ఓం చక్రాయనమః - ఓం రామపార్షదేభ్యోనమః -
ఓం నాగేభ్యోనమః । శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనుమత్సమేత
శ్రీరామచంద్రపరమాత్మనేనమః । ఇతిసంపూజ్య । అనంతరం శ్రీరా
మసహస్రనామభిరష్టోత్తరశతనామభిర్వా పూజయేత్ । శ్లో। వనస్పత్యు
ద్భవైర్దివ్యైర్నానాగంధైస్సుసంయుతః । ఆఘ్రేయస్సర్వదేవానాం
ధూపోయం ప్రతిగృహ్యతాం । శ్రీసీతా=నమః ధూపమాఘ్రాపయామి ।
శ్లో॥ సాజ్యంత్రివర్తిసంయుక్తం వహ్నినా యోజితం మయా । గృహాణ
మంగళందీపం త్రైలోక్యతిమిరాపహం । శ్రీసీతా=నమః - దీపందర్శ
యామి । ధూపదీపానంతరమాచమనీయం సమర్పయామి శ్లో॥ ఇదందివ్యం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

న్నమమృతం రసైః షడ్భిస్సమన్వితం । శ్రీరామరామరాజేంద్ర నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతాం । శ్రీసీతా=నమః । నైవేద్యంసమర్పయామి ।
శ్లో। పూగీఫలైస్సకర్పూరైర్నాగవల్లీదళైర్యుతం । సచూర్ణం జానకీనాథ తాంబూలంప్రతిగృహ్యతాం । శ్రీసీతా=నమః । తాంబూలం
సువర్ణపుష్పదక్షిణాం సమర్పయామి ।శ్లో। మంగళార్థం మహీపాల నీరాజనమిదంహరే । సంగృహాణ జగన్నాథ రామచంద్ర నమో
స్తుతే శ్రీసీతా=నమః। మంగళనీరాజనం। శ్లో। తప్తజాంబూనదేనైవ నిర్మితం రత్నభూషితం । మాత్రపుష్పం ప్రదాస్యామి రఘుశ్రేష్ఠ నమో
స్తుతే। శ్రీసీతా=నమః మంత్రపుష్పం । యానికానిచపాపాని జన్మాంతరకృతానిచ । తాని తాని వినశ్యంతు ప్రదక్షిణపదేపదే । శ్రీసీతా=
నమః। ఆత్మప్రదక్షిణం। నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయ రామాయాకుంఠమేధసే ఉత్తమశ్లోకధుర్యాయ న్యస్తదండార్పితాంఘ్రయే । ఇందీ
వరదళశ్యామో రామోరాజీవలోచనః । మానసేవరతేయస్యాస్తాంసీతాం ప్రణమామ్యహం । ద్విస్తై రామనమస్త్రిస్తై దశస్పృతస్స
హస్రధా । శతసృత్వోనంతకృత్వో భూయో భూయోనమోస్తుతే ।
ఇతిదండప్రణామః । శ్లో। నృత్యైర్గీతైశ్చవాద్యైశ్చపురాణపఠనాదిభిః।
రాజోపచారైరఖిలైస్సంతుష్టో భవ రాఘవ । రాజోపచారాః । శ్రీసీ
తాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్రఋగ్వేద
మవధారయ। అగ్నిమీళేపురోహితం యజ్ఞస్యదేవమృత్విజం । హోతా
రంరత్నధాతమం । భద్రో భద్రయా సచమాన ఆగాత్స్వసారం జారో
అభ్యేతి పశ్చాత్ । సుప్రకేతైర్ద్యుభిరగ్నిర్వితిష్ఠన్రుశద్భిర్వర్ణైరభి
రామమస్థాత్ । భద్రో, రామభద్రో భద్రయా మంగళరూపయా సీత
యా సచమానస్సంపద్యమాన ఆసమంతాదగాత్ । చతుర్దశయోగవశా
దరణ్యమగాత్ జారః పరదారాపహర్తా । రావణస్స్వసారం మాతృవ
త్పూజాం జగన్మాతరం సీతాం । పశ్చాదభ్యేత్యరణ్యగమనానంతరం
సమీపే ఆగతవాననంతరం సేతుబంధనద్వారా రావణేహతే సీతా
యాంచాగ్నౌ ప్రవిష్టాయాం విశ్వాసార్థమగ్నిస్సంగృహీత్వా రా
మం రఘునాథమభ్యేత్యభిముఖే నాసాంశుద్ధత్వాదినివేదితవాం సతస్సు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రిక్తైస్తైస్సకలార్థవారిభిర్ద్యుతిభిః కాంతిభిరుకద్భిః కమనీయాభిర్వ
ర్ణైరాకారవిశేషైశ్చైవవిశిష్ట న్విశేషేణ స్థితవాన్ సస్త్సైష వరాధ
వతి తస్యోత్తరాభూయనుసే సర్వచనాయ్యశుద్ధవచనాయ । ఓంస్వస్తి ।
శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర
యజుర్వేదమవధారయ । ఇషేత్వోర్జేత్వా వాయవస్థోపాయవస్థదే
వోవస్సవితా ప్రార్పయతు శ్రేష్ఠతమాయకర్మణ ఆప్యాయధ్వమఘ్ని
యా దేవభాగమూర్జస్వతీః పయస్వతీః ప్రజావతీరనమీవా అయ
క్ష్మామావస్తేన ఈశతమాఘశగ్ంసో రుద్రస్యహేతిః పరివోవృణ
క్తుధ్రువా అస్మిన్ గోపతౌస్యాతబహ్వీర్యజమానస్య పశూన్ పాహి ।
విష్ణోర్నుకం వీర్యాణిప్రవోచం యః పార్థివానివిమమే రజాగ్ంసి యో
అస్కభాయ దుత్తరగ్ంసధస్థం విచక్రమాణస్త్రేధోరుగాయః । ఓం
స్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచం
ద్రసామవేద మవధారయ । అగ్నఆయాహివీతయె గృణానోహవ్య
దాతయె । నిహోతాసత్సిబర్హిషి । ఇంద్రోవిశ్వస్యరాజతి । ఇంద్రిస్తా
మ ఇంద్రోం-విశ్వాస్యరా అజతిహా ।- ఇ - డా - శ్రియశ్రి
యంతీయం శ్రియంనమః - శ్రియామేవతచ్ఛ్రియాం ప్రతిష్ఠాపయంతి ।
ఓంస్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరా
మచంద్ర అధ్వరణవేదమవధారయ। శన్నోదేవీరభిష్టయ ఆపోభవంతు
పీతయే-శంయోరభిస్రవంతునః। ఓంస్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశ
త్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర చతుర్వేదోపనిషదవ
ధారయ- ఋగ్వేదే। ఆత్మావాఇదమేకఏవాగ్ర ఆసీన్నాన్యత్కించన
మిషత్స ఐక్షతలోకాన్నుసృజా ఇతి సఇమాన్ లోకానసృజత । ఓం
స్వస్తి। యజుర్వేదే। బ్రహ్మవిదాప్నోతిపరం - తదేషాభ్యుక్తా-సత్యం
జ్ఞానమనంతంబ్రహ్మ। యోవేదనిహితంగుహాయాం పరమేవ్యోమన్ ।
సోశ్నుతేసర్వాన్ కామాన్ సహ-బ్రహ్మణా విపశ్చితేతి- ఓంస్వస్తి-
సామవేదే । సదేవసోమ్యేదమగ్రఆసీదేకమేవాద్వితీయంతద్ధైకఆహు
రసదేవేదమగ్రఆసీదేకమేవాద్వితీయం తస్మాదసతస్సజ్జాయత । ఓం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్వస్తి। అథర్వణవేదః। అథహైనం భరద్వాజః పప్రచ్ఛ యాజ్ఞవల్క్యం
కింతారకం కింతరతీతి — సహోవాచ యాజ్ఞవల్క్యస్తారకం దీర్ఘానలం
బిందుపూర్వం దీర్ఘానలం పునర్మాయ నమశ్చంద్రాయ నమో
భద్రాయ నమ ఇత్యోంతత్బ్రహ్మాత్మకః సచ్చిదానందాత్మక ఇత్యు
పాసితవ్యం — అకారః ప్రథమాక్షరో భవతి — ఉకారో ద్వితీయాక్షరో
భవతి — అర్ధమాత్రశ్చతుర్థాక్షరో భవతి — బిందుః పంచాక్షరో
భవతి — నాదష్షష్ఠాక్షరో భవతి — తారకత్వాత్తారకం భవతి — తదేవ తారకం
బ్రహ్మత్వం విద్ధి — తదేవోపాసితవ్యమితి — తదేవ జన్మజరామరణసంసా
రభయాత్సంతారయతి తస్మాత్తదుచ్యతే తారకమితి। ఓం స్వస్తి।
శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర శ్రీరా
మాయణమవధారయ। శ్లో। తపస్స్వాధ్యాయనిరతం తపస్వీ వాగ్విదాం
వరం। నారదం పరిపప్రచ్ఛ వాల్మీకిర్మునిపుంగవం। రామం
సిద్ధపరం బ్రహ్మ విచ్చిదానందమద్వయం। సర్వోపాధివినిర్ముక్తం
సత్తామాత్రమగోచరం। మాంవిద్ధి మూలప్రకృతిం సర్గస్థిత్యంత
కారిణీం। తస్య సన్నిధిమాత్రేణ సృజామీదమతంద్రితా। ఓం
స్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామ
చంద్ర శ్రీభాగవతపురాణమవధారయ। శ్లో। జన్మాద్యస్య యతోన్వయా
దితరతశ్చార్థేష్వభిజ్ఞః స్వరాట్ తేనే బ్రహ్మహృదాయ ఆదికవయే
ముహ్యంతి యత్సూరయః తేజోవారిమృదాం యథా వినిమయో యత్ర
త్రిసర్గోమృషా ధామ్నా స్వేన సదా నిరస్తకుహకం సత్యం పరంధీ
మహి। ఓం స్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత
శ్రీరామచంద్ర శ్రీభారతపురాణమవధారయ। ఊర్ధ్వమూలమధ
శ్శాఖమశ్వత్థం ప్రాహురవ్యయమ్। ఛందాంసి యస్య పర్ణాని య
స్తం వేద స వేదవిత్। ఓం స్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హ
నూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పంచాంగమవధారయ। జ్యోతిశ్శాస్త్రం
మహాపుణ్యం ప్రత్యక్షమవలోకితం। చంద్రార్కసాక్షిణౌ తత్ర
శాస్త్రతస్మాదాదిసాధనమ్। ఓం స్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రు
ఘ్న ... శ్రీరా... [illegible] ...యామి చామ

CC0. In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రంభికయామి । నృత్యం దర్శయామి । గీతం శ్రావయామి । దర్పణం దర్శయామి । సమస్త రాజోపచారాన్ సమర్పయామి । శ్లో। అపరాధసహస్రాణి క్రియంతే హర్నిశం మయా । దాసోయమితి మాం మత్వా క్షమస్వ రఘునందన ॥ అజ్ఞానా దథవాజ్ఞానా దశుభం యన్మయాకృతమ్ । క్షంతుమర్హసి తత్సర్వం దాస్యేనైవ గృహాణమామ్ । ఇతి క్షమాపణమ్ ॥ శ్లో। హృత్పద్మకర్ణికామధ్యే సీతయా సహ రాఘవ । నివసత్వం రఘుశ్రేష్ఠ సర్వైరావరణైస్సహ । ఇతి హృత్పద్మనివేశనమ్ యస్య స్మృత్యాచ — తదస్తు మే । అనేన ప్రదోషపూజనేన భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీసీతారామచంద్ర స్సుప్రీతో భవతు ఏవం సాయంకాలపూజాం కృత్వా యవనికాం విస్తార్య యథాశక్తి డోలాగీత మంగళగీతాదికం కారయేదితి ప్రదోషపూజావిధి స్సమాప్తః

శ్రీరామాగమోత్సవవిధిః

హరిః ఓం । ఏవం చైత్రశుక్ల ప్రతిపదారభ్య పంచమీపర్యంతం సాయం ప్రాతర్యథాశక్తి యథాసంభవం నృత్యగీతవాద్య స్వస్తివాచనపురస్సరం మహారాజవిభూతిభిర్మహాపూజాం కృత్వా విత్తశాఠ్యమకృత్వా సువాసినీ బ్రాహ్మణాన్ మధురాదిషడ్రసైః భోజయిత్వా తతః షష్ఠ్యాం ప్రాతః శ్రీరామోత్సవః కార్యః । తథాహి । అత్రీడా పూర్వమయోధ్యాయాం యస్మిన్ యస్మిన్ దినే శ్రీరామస్య యద్యదుత్సవాదికం జాతం తస్మిన్ తస్మిన్ దినే తత్తదుత్సవాదీనామవశ్యకర్తవ్యత్వాత్తన్నిర్ణయార్థం గోవిందరాజీయ మహేశతీర్థీయాది శ్రీరామాయణ వ్యాఖ్యానానుసారేణ కించిద్విచార్యతే । యథా । వాల్మీకిచరితే । పురాలక్ష్మీస్స్వభూర్జ్జాతా పద్మకోశసరోవరే । లంకాయాం శివపూజార్థం రావణేన మహాత్మనా । పద్మాన్యాహర్తుకామేన దృష్ట్వా సా శుభలక్షణా । తాం దేవీం పద్మమధ్యస్థాం యౌవనస్థామయోనిజామ్ । దృష్ట్వాతు కేయమితినై రావణ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కోవిస్మయాకులః । ప్రహస్తాదిభిరాలోచ్య మంత్రిభిర్మంత్రకోవిదైః । నిక్షిప్య తాం పేటికాయాం సింధుమధ్యే వ్యనిక్షిపేత్ । కృతార్థమివ చాత్మానం మేనే స రాక్షసేశ్వరః । సముద్రమధ్యే నిక్షిప్తా నామ్నా వేదవతీ స్మృతా । పేటికాంతఃస్థితా తస్యా మిథిలానగరం తదా । నదీజలప్రవాహస్య చిరకాలస్థితా హ్యభూత్ । మిథిలాయాః ప్రకంఠభూమేరంతర్గతాస్తీతి । అవశిష్టాంశవిషయే పాద్మే చ । శ్లో । అథలోకేశ్వరీ లక్ష్మీర్జనకస్య నివేశనే । శుభక్షేత్రే హలోత్ఖాతే సముద్భూతా సుమధ్యమా । బాలార్కకోటిసంకాశా పద్మపత్రనిభేక్షణా । సర్వలక్షణసంపన్నా నిత్యయౌవనశాలినీ । ధృత్వా వక్షసి చార్వంగీ మాలమమ్లానపంకజామ్ । సీతాముఖాత్సముత్పన్నా సీతేతి భువి విశ్రుతా । తాం దృష్ట్వా జనకో రాజా మధుశుక్లాష్టమీదినే । ఉద్ధృత్య వత్సభావేన పుపోష మిథిలేశ్వరః । జనకస్య కులే రమ్యే సర్వలోకేశ్వరప్రియా । వవృధే సర్వలోకస్య రక్షణార్థం సురేశ్వరీతి । ఏవం ప్రతిపాదితైర్వచనైః శ్రీమత్సచ్చిదానందమూర్తినా జగజ్జన్మాదికారణేన భగవతా నారాయణేన రావణవధార్థమాదిష్టా శ్రీమహాలక్ష్మీర్యోగమాయా వైష్ణవీ చిచ్ఛక్తిర్లంకాయాం పద్మకోశసరోవరే । పద్మకోశే నిత్యయౌవనవతీ జాతా సతీ ప్రనాశశంకితేన రావణేన పేటికాయాం సంస్థాప్య । సముద్రే నిక్షిప్తా సముద్రాద్గంగాస్రోతోవిలోమమార్గేణ భూమ్యంతర్జలధారామనువృత్య మిథిలానగరోపవనభూమిం ప్రాప్య యజ్ఞభూశోధనాదనంతరం ప్రజనాలాంగలేనకర్షణేన సీరధ్వజనామ్నా జనకమహారాజస్య పుత్రీత్వం ప్రాప్తా సీతానామ్నా చైత్రశుక్లాష్టమ్యామిత్యర్థోఽవగమ్యతే । తతః సా సీతా షడ్వర్షవయస్యం జనకరాజగృహే స్థితా చాసీత్ । తత్పూర్వమేవ మష్టేవర్షే భక్తరక్షణార్థం భూభారనివారణార్థం చ భగవాన్ నారాయణః పరమాత్మా దశరథరాజగృహే శ్రీరామరూపేణ చైత్రశుక్లనవమ్యామవతతార । స చ శ్రీరామః అష్టమవర్షే ఉపనీతః । అముమేవార్థం సూచయతి దండకారణ్యగమనసమయే శ్రీరామం ప్రతి కౌసల్యోక్తిరయోధ్యాకాండే । శ్లో । దశసప్త చ వర్షాణి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఇవజాతస్యరాఘవ । ఆస్థితానిప్రతీకాంక్షంత్యా మయాదుఃఖపరిక్షయ
మితి । అత్రాయమాశయః॥శ్లో॥ బ్రాహ్మణక్షత్రియవిశాం ద్విజన్మ
త్వేన జన్మ ద్వయమభిహితమ్ । జన్మనాజాయతేశూద్రః కర్మణా జా
యతేద్విజఇతి । ఏకంశౌక్లమన్యత్సావిత్రం। తత్రశౌక్లజన్మనోపిసావి
త్రీజన్మనోముఖ్యత్వంకర్మజ్ఞానాదికారసంపాదకత్వాత్ — తస్మాదేత
న్మనసినిధాయవిదుష్యా బ్రహ్మవాదిన్యా కౌసల్యయా ముఖ్యద్వితీయ
జన్మారభ్యైవచ దశసప్తచవర్షాణిఇవజాతస్య రామవేత్యుక్తం- ఏవం
చేదష్టమవర్షే ఉపవీతస్యతదనంతరంసప్తదశవర్షేవనంగంతుం ప్రవృ
త్తస్యరామస్య పంచవింశతివార్షిక వయస్కత్వం సిద్ధ్యతి — నోచే
దగ్రే ప్రతిపాదయిష్యమాణస్యమమ భర్తా మహాబాహో వయసా
పంచవింశక ఇతిసీతావాక్యస్యైతత్పూర్వవాక్యస్య చైకవాక్యతా
నస్యాత్ । తస్మాదుక్తముక్తం దశసప్తచవర్షాణీతి — ఏవమేవ
శ్రీరామాయణవ్యాఖ్యాతృభిర్వ్యాఖ్యాతః । తస్మాదష్టమవర్షే
ఉపనీత ఇతిసిద్ధం — ఏవ ముపనీతః శ్రీరామః ద్వాదశవర్షే విశ్వా
మిత్రయాగసంరక్షణార్థం గచ్ఛన్ మార్గే తాటకాం నిహత్యా
గ్నేయవాయవ్యాస్త్రాభ్యాం సుబాహుం సంహారమారీచోచ్చాటన
పూర్వకం మునియాగం సంరక్ష్య అహల్యాం శాపాద్విమోచ్య
మిథిలానగరే జనకరాజ గృహేస్థితాం సీతాం ఫాల్గున శుక్లపూర్ణి
మాయా ముత్తరఫల్గునీ నక్షత్రయుక్తాయాంశివధనుర్భంగపూర్వకం
వివాహ్యమార్గే పరశురామం జిత్వా పునరయోధ్యాంప్రవిష్టః-
అయమర్థో వ్యజ్యతే రావణం ప్రతిమారీచోక్త దశరథవచనానువా
దకవచనేన తృతీయకాండే — దశరథం ప్రతిజనకోక్త వచనేన బాల
కాండేచ । యథా । శ్లో॥ బాలోద్వాదశవర్షోయ మకృతాస్త్రశ్చ
రాఘవః । రామంతుమమయత్నేన్నం త్వయానహగమిష్యతీతి ।
మఘాహ్యద్య మహాబాహో తృతీయేదివసేప్రభో । ఫల్గున్యాముత్తరే
రాజం స్తస్మిన్ వైవాహికంకుర్వీతి । తతఃపునరయోధ్యాయాం
ద్వాదశవర్షపర్యంతం సీతయాసహ సుఖేవసితః । ఉషిత్వా ద్వాద
శసమాఇక్ష్వాకూణాంనివేశనే । భుంజానామానుషాన్భోగాన్ సర్వ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రామసమృద్ధినీ : తతస్త్రయోదశే వర్షే రాజ్యేనేక్ష్వాకునందనమ్ ।
అభిషేచయితుం రాజా సోపాధ్యాయః ప్రచక్రమే ఇతి సుందరకాండే
ఆంజనేయం ప్రతిసీతోక్తిరుక్తార్థే ప్రమాణతామాప్నోతి । అనం
తరం । శ్లో । మమ భర్తా మహాబాహో వయసా పంచవింశకః । అష్టాద
శ చ వర్షాణి మమ జన్మని గణ్యతే । ఇత్యారణ్యకాండే భిక్షురూపధారి
ణం రావణం ప్రతిసీతోక్తిః । చైత్రః శ్రీమానయం మాసః పుణ్యః
పుష్పితకాననః । యౌవరాజ్యాయ రామస్య సర్వమేవోపకల్ప్యతా
మిత్యయోధ్యాకాండే వసిష్ఠప్రభృతీన్ ప్రతి దశరథోక్తిః । పూర్ణే
చతుర్దశే వర్షే పంచమ్యాం లక్ష్మణాగ్రజః । భరద్వాజాశ్రమం
ప్రాప్య వవందే నియతో మునిమితి వాల్మీకివచనం । ఇత్యాదివచనైః
పంచవింశే వర్షే చైత్రశుక్లపంచమ్యాం శ్రీరామః పితృవాక్యపరి
పాలనార్థం సీతాలక్ష్మణాభ్యాం సహాయోధ్యానగరాద్వనవాసా
య సుమంత్రానీతేన రథేన నిర్గత ఇత్యవగమ్యతే । తతస్తద్రాత్రౌ తమ
సానదీతీరే అవాత్సీత్ - షష్ఠ్యాం గంగాతీరే ఇంగుదీమూలే తత్రై
వ రామ సందర్శనార్థం గుహాగమనం - సప్తమ్యాం రాత్రౌ గంగా
దక్షిణభాగస్థవనస్పతిమూలే - అష్టమ్యాం ప్రయాగే భరద్వాజాశ్రమే
నవమ్యాం యమునాతీరే స్థిత్వా చిత్రకూటగిరిం గతః - తతో దశమ్యాం
సుమంత్రః శ్రీరామశ్చిత్రకూటం గమిష్యతీతి గంగాతీరే గుహానుచర
సకాశాద్వృత్తాంతం జ్ఞాత్వా పంచాహ్నా పునరయోధ్యాం ప్రాప్తః -
తస్మిన్నేవ దినే అర్ధరాత్రివేళాయాం రాజా దశరథః స్వర్గం గతః ।
అత్రేదం ప్రమాణమయోధ్యాకాండగతం వచనం - న రాజా రజనీం ష
ష్ఠీం రామే ప్రవ్రాజితే వనం । అర్ధరాత్రే దశరథః సంస్మరన్ దుష్కృ
తం కృతమితి । తత ఏకాదశ్యాం కౌసల్యాదీనాం పరిలాపస్తైలద్రోణ్యాం
దశరథస్య నిక్షేపశ్చ తదనంతరం ద్వాదశ్యాం గిరివ్రజపట్టణస్థ భరతాన
యనార్థం వసిష్ఠేన సిద్ధార్థవిజయజయంతాదయో దూతాః ప్రే
షితాః - తే దూతాస్త్రిరాత్రపర్యంతం మార్గే స్థిత్వా పూర్ణిమా
రాత్ర్యాం గిరివ్రజనగరం ప్రవివిశుః - తతశ్చైత్రకృష్ణప్రథమాయాం
ప్రాతః కాలే భరతాహ్వానం - అయోధ్యాం ప్రతి భరతస్య ససైన్యస్య

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

గమనే సప్తరాత్రియోనివృత్తాః — అయమర్థః వ్యక్తీభవత్యయో
ధ్యాకాండే। తాంపురీం పురుషవ్యాఘ్రస్సప్తరాత్రోషితః పథి। అయో
ధ్యామగ్రతో దృష్ట్వా సారథిం వాక్యమబ్రవీదితి। తతో నవమ్యాం
భరతస్సూర్యోదయాత్ప్రాగేవాయోధ్యాం ప్రవిశ్య తదనంతరం దశ
రథసంస్కారం కృత్వా తద్దివసమారభ్య ద్వాదశే హని శ్రాద్ధకర్మా
ణి కృత్వా త్రయోదశేహ్నః లోష్టచయనదినం కర్మాకరోత్ — తతశ్చ
తుర్దశే హని వైశాఖశుక్లసప్తమ్యాం రాజ్యాభిషేచయితుం భరతం
ప్రతిమంత్రిప్రభృతీనాం విజ్ఞాపనం। అత్ర ప్రమాణవచనాన్యయో
ధ్యాకాండే త్రిమాత్రతత్ర ప్రతిపాదితాని। తతో దశాహేతిగతే కృత
శౌచో నృపాత్మజః। ద్వాదశేహని సంప్రాప్తే శ్రాద్ధకర్మాణ్యకా
రయదితి త్రయోదశేయం దివసః పితుర్వ్యాత్తస్య తేఽభిభో। సావశే
షాస్థిచయే కిమిహాత్యే విలంబనమితి — తతః ప్రభాతసమయే దివసేచ
చతుర్దశే। సమేత్య రాజకర్తారో భరతం వాక్యమబ్రువన్నితిచ।
తతః స్వాభిషేకాసచ్ఛ్వా రామస్యదర్శనార్థం జిగమిషుణాభరతేన
తస్యామేవ సప్తమ్యామార్గం మార్గసమీకరణార్థం శిల్పిప్ర
భృతయో మార్గశోధకాః ప్రేషితాః। మార్గసమీకరణకాలశ్చ
తుర్దినపరిమితః — తత ఏకాదశ్యాం రామస్య దర్శనార్థం నిర్గతస్య
సపరివారస్య భరతస్య తద్రాత్రౌ గంగాతీరే గుహసాకంనివాసః।
ద్వాదశ్యాంభరద్వాజాశ్రమే। త్రయోదశ్యాం శ్రీరామస్యదర్శ
నం। తతస్తద్వైశాఖశుక్ల చతుర్దశ్యాం పూర్ణిమాయాంచ
తత్కృష్ణప్రతిపదాయాంచ చిత్రకూటే శ్రీరామేణసాకం భరతస్యని
వాసః। ద్వితీయాయాం రామపాదుకే గృహీత్వా భరతస్యాయో
ధ్యాం ప్రతిప్రయాణం పునర్భరద్వాజాశ్రమప్రవేశశ్చ। తతస్తృతీ
యాయాం మార్గేస్థిత్వా చతుర్థ్యాం పునరయోధ్యాం ప్రవిశ్య
రామాగమనపర్యంతం నందిగ్రామే భరతస్యవాసః। ఏవం శ్రీరామ
మూర్తేరయోధ్యానిర్గమనమారభ్య భరతస్యాయోధ్యాప్రవేశ
పర్యంతం సాకల్యేనగణనే కృతే పంచచత్వారింశద్దినానిభవంతి।
తతో రామస్యచిత్రకూటనివాసకాలః పంచదశదినపరిమితః। తత్రైవ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సీతాంగుష్ఠవిదారణాద్యపరాధకారిణాసురం ప్రతి శ్రీరామేణ బ్రి
హ్మాస్త్రప్రయోగః కృతః వృన్నేత్రీకాణంధ । తత్రైవప్రాక్ప్రోక్తదివ
సై స్నానం మాసద్వితీయమాసీత్ । తతః పరం చిత్రకూటంవిసృజ్య
దండకారణ్యప్రవేశమారభ్య । అత్రిశరభంగసుతీక్ష్ణాగస్త్యాది ఋ
ష్యాశ్రమసంచారే శ్రీరామస్య గతకాలోదశ సంవత్సరపరిమితః ।
అస్మిన్నర్థే వాల్మీకిరుదాజహారతృతీయకాండే । క్వచిత్పరిదశాః
మాసానేకంసంవత్సరంక్వచిత్ । క్వచిచ్చచతురోమాసాః పంచష
ట్చాపరాః క్వచిత్ । అపరతాధికంమాసా దప్యర్ధమధికంక్వచిత్
త్రీన్మాసానష్టమాసాశ్చ రాఘవోన్యవసత్సుఖం । తథాసంవసత స్తస్య
మునీనామాశ్రమేషు వై । రమతశ్చానుకూల్యేన యయుస్సంవత్సరా
దశేతి । తతః పంచవట్యాం రామేణదశమాసోత్తరవర్షద్వయ
పరిమితకాలోనీతః । తత్రైవలక్ష్మణేన శూర్పనఖాకర్ణనాసికాచ్ఛే
దనంకృతం శ్రీరామేణ ఖరదూషణాదీనాం వధఃకృతః । ఏతావత్ప
ర్యంతం మిళిత్వాసార్ధత్రయోదశవర్షాణి గతాని తత్రయోదశాబ్దానాం
తతశ్చతుర్దశేవర్షే చైత్రకృష్ణాష్టమ్యాం మధ్యాహ్నే రావణేనసీతా
లంకాం ప్రతినీతా । తదుక్తంవాసిష్ఠరామాయణే అరణ్యకాండే ।
శ్లో। చైత్రమాసేకృష్ణపక్షే త్వష్టమ్యాం రాక్షసేశ్వరః । భిక్షురూ
పేణచాగత్య గృహీత్వాజానకీం యయావితి । తత స్తస్మిన్నేవదిన
రామోమాయామృగం హత్వాసీతాం విచిన్వన్ మార్గేజటాయు
షోవిదితవృత్తాంత స్తస్మైయు క్తంవాపవాత్ । అనంతరంతత్కృష్ణపక్ష
నవమీప్రభృతి జ్యేష్ఠశుక్లచతుర్దశీ పర్యంతమేకపంచాశద్దినేషు
శ్రీమమూర్తిః కబంధంహత్వా శబరీందృష్ట్వా పంపాతీరే హను
మతాసంభాష్యఋశ్యమూకపర్వతే సుగ్రీవేణ సఖ్యంకృత్వా తత్ప్ర
త్యయార్థం దుందుభిశిరోచ్చాటనం సప్తసాలవిభేదనంచకృత్వా
వాలవధప్రియత్నాదీన్ కృతవాన్. తతః జ్యేష్ఠశుక్లపూర్ణిమాయాం
వాలివధః.— తదుక్తంవాల్మీకిచరిత్రే । శ్లో। జ్యేష్ఠమాసేశుక్లపక్షే
పౌర్ణమాస్యాం లఘూద్వహః వాలినంపాతయామాస బాణేనైకే
నవీర్యవానితి । తతస్సుగ్రీవ పట్టాభిషేకానంతరం మాల్యవత్పర్వతే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామేణ చాతుర్మాస్యకాలోనీతః – తత్ప్రమాణం శ్రీరామా
యణ కిష్కింధాకాండే సుగ్రీవంప్రతి శ్రీరామవచనం ॥ శ్లో ॥ పూర్వో
యం వార్షికో మాసః శ్రావణస్సలిలాగమః । ప్రవృత్తాస్సౌమ్య చ
త్వారో మాసా వార్షికసంజ్ఞికాః । నాయముద్యోగసమయః ప్రవిశ
త్వం పురీం శుభాం । అస్మిన్ వసామ్యహం సౌమ్య పర్వతే సహ ల
క్ష్మణః । కార్తికే సమనుప్రాప్తే త్వం రావణవధే యతేతి । తతః కార్తిక
మాసాంతే రామాజ్ఞయా సుగ్రీవః ప్రతి లక్ష్మణేన అత్యాగ్రహః ప్ర
దర్శితః – అస్మిన్నర్థేపి రామవచనమేవ ప్రమాణం తస్మిన్నేవ
కాండే । శ్లో । వర్షాసమయకాలం తు ప్రతిజ్ఞాయ హరీశ్వరః । వ్యతీ
తాన్ శ్చతురో మాసాన్ విహరన్నావబుధ్యత ఇతి । తతస్సుగ్రీవో
మార్గశీర్షమాసే నిఖిలవానరసేనా సంగ్రహం కృత్వా తస్మిన్నేవ
మాసి పుష్యమాస మవధిం విధాయ సీతాన్వేషణాయ చతుర్దిక్షు
క్రమాద్వినతాంగద సుషేణశతవలీనాం వానరయూథపాలానాం ససై
న్యానాం ప్రేషణం చాకరోత్ । తతో దక్షిణాం దిశం ప్రతి ప్రేషితా
అంగదానుయాయినో హనూమజ్జాంబవన్నీల సుషేణ గజగవయ
గవాక్షాదయో వానరయూథపాస్సర్వాం విచిన్వంతః పిపాసయోప
లబ్ధం స్వయంప్రభాబిలం ప్రవిశ్య పునర్లబ్ధనిర్గమాస్తత్రైవ
బహుకాలం భ్రమంతః స్వయంప్రభాప్రసాదాద్బహిర్నిర్గత్య
సముద్రవేలామాసాద్య నియమితకాలాతిక్రమణాచ్చింతామాపుః –
తథా హేమంతకాలః కించిదధికమాసద్వయం పరిమితః ఫాల్గునశుక్ల
ద్వాదశీ పర్యంతః – అయమేవార్థం వ్యక్తీచకార భగవాన్ వాల్మీకిః
కిష్కింధాకాండే । శ్లో । తతః పుష్పితాగ్రాన్ లతాశతసమావృ
తాన్ । ద్రుమాన్ వాసంతికాన్ వీక్ష్య బభూవుర్భయశంకితాః । తే వసం
తమనుప్రాప్తం ప్రతివేద్య పరస్పరం । నష్టసందేశకాలార్థా నిపే
తుర్ధరణీతలఇతి । తతస్తేషాం వానరాణాం మధ్యే ఫాల్గునశుక్లత్రయోద
శ్యాం హనూమతా సంపాతివచనాత్సముద్రలంఘనం కృతం । అస్మి
న్నర్థే సుందరకాండే । చంద్రోపి సాచివ్యమివాస్య కుర్వం స్తారాగ
ణైర్మధ్యగతో విరాజన్ । జ్యోత్స్నావితానేన వితత్యలోకా ముత్తి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వృతేనైకసహస్రరశ్మిః । శంఖప్రభం క్షీరమృణాళవర్ణముద్గచ్ఛమానం వ్యవభాసమానం। దదర్శ చంద్రం స హరిప్రవీరః పోప్లూయమానం సరసీవ హంసమితి । తతః స మధ్యం గతమంశుమంతం జ్యోత్స్నావితానం మహదుద్వమంతం । దదర్శ ధీమాన్ దివి భానుమంతం। గోష్ఠే వృషం మత్తమివ భ్రమంతమితి । తతః కుముదషండాభో నిర్మలం నిర్మలప్రభః । ప్రజగామ నభశ్చంద్రో హంసో నీలమివోదకమితి చ తత్ర తత్ర ప్రతిపాదితాని చంద్రవర్ణనపరాణి వచనాన్యనుకూలతమాని భవంతి । తతస్తద్రాత్రావేవ సీతాసందర్శనం వనభంగశ్చ । తతశ్చతుర్దశ్యాం ప్రాతర్హనూమానక్షాదీన్ నిహత్య రావణేనాభాష్య లంకాం దగ్ధ్వా సీతాం పునరపి దృష్ట్వా లంకాయా నిర్గత్య వానరైః సహ మధువనభంగమనంకృత్వా మధ్యాహ్నాత్పూర్వమేవ రామసందర్శనార్థమాజగామ- తతస్తస్మిన్నేవ సమయే శ్రీరామో హనూమతస్సకాశాత్సీతాస్థితిం జ్ఞాత్వా మధ్యాహ్నే విజయముహూర్తే ఉత్తరాఫల్గునీనక్షత్రే లంకాం ప్రతి వానరసేనా ప్రస్థానమచీకరత్ । అస్మిన్నర్థే శ్రీరామవాక్యం మానతయా దరీదృశ్యతే యుద్ధకాండే ।

శ్లో। అస్మిన్ముహూర్తే సుగ్రీవ ప్రయాణమభిరోచయే । యుక్తో ముహూర్తో విజయః ప్రాప్తో మధ్యం దివాకరః। ఉత్తరాఫల్గునీ హ్యద్య శ్వస్తు హస్తేన యోక్ష్యతే । అభిప్రయామః సుగ్రీవ సర్వానీకసమావృతా ఇతి । తతః పూర్ణిమాయాం సాయంకాలే సముద్రవేలాయాం వానరసేనానివేశః । శ్లో। పశ్యంతో వరుణావాసం నిషేదుర్హరియూథపాః । చండనక్రగ్రాహఘోరం క్షపాదౌ దివసక్షయే । హసంతమివ ఫేనౌఘైర్నృత్యంతమివ చోర్మిభిః । చంద్రోదయసముద్ధూతం ప్రతిచంద్రసమాకులమితి యుద్ధకాండగతాభ్యాం వచనాభ్యాముక్తార్థస్య సిద్ధిః। తతః ఫాల్గునకృష్ణప్రథమాయాం ప్రాతఃకాలే శ్రీరామః రాజయూనాం సుప్తోత్థితకుంభకర్ణేంద్రజిత్ప్రహస్తాదిభిః సాకం ద్వితీయవారమాలోచనం కుర్వతా రావణేన నిర్భర్త్సితో విభీషణశ్చతుర్భిరనుచరైః సాకం శ్రీరామసందర్శనార్థమాజగామ- తస్మిన్నేవ [illegible] తౌ కుంభ[illegible]పారం జగామ । అస్యార్థస్య జ్ఞాపకతయా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

జరిక్పృథ్యతే రావణోక్తిర్యుద్ధకాండే మంత్రిభిస్సాకమాలోచనావసర పఠితా । తత్ర్కాన్నదశమ్యాం కుంభకర్ణప్రబోధనావసరపఠితా చ । అయంహి సుప్తష్షణ్మాసాన్ కుంభకర్ణో మహాబలః । సర్వశస్త్రభృతాం ముఖ్యస్స ఇదానీముపస్థిత ఇతి । మంత్రయిత్వా ప్రసుప్తోయమితస్తు నవమేఽహని । తంతు బోధయత క్షిప్రం కుంభకర్ణం మహాబలమితి చ । తత్ప్రభృతి తృతీయాపర్యంతం దివసత్రయే తత్రైవ సముద్రతీరే లంకామార్గప్రదర్శనార్థం రామేణ ప్రాయోపవేశః కృతః । అయమర్థః ప్రకటీకృతో వాల్మీకినా । శ్లో । తస్య రామస్య సుప్తస్య కుశాస్తీర్ణే మహీతలే । నియమాదప్రమత్తస్య నిశాస్తిస్రోతిచక్రముః ఇతి । తతః పరం చతుర్థీ ప్రభృత్యష్టమీపర్యంతం పంచమదివసేషు సముద్రతరణార్థం నలపురోగమైః ప్లవంగమైస్సేతుర్బద్ధః । అత్రోదాహ్రియంతే వచనాని యుద్ధకాండే వాల్మీకిజన్మనా । కృతాని ప్రథమేనాహ్న యోజనాని చతుర్దశ । ప్రహృష్టైర్గజసంకాశైస్త్వరమాణైః ప్లవంగమైః । ద్వితీయేన తథా చాహ్న యోజనాని తు వింశతిః । కృతాని ప్లవగైస్తూర్ణం భీమకాయైర్మహాబలైః । అహ్నా తృతీయేన తథా యోజనాని కృతాని తు । త్వరమాణైర్మహాకాయైరేకవింశతిరేవ చ । చతుర్థేన తథా చాహ్న ద్వావింశతిరథాపి చ యోజనాని మహావేగైః కృతాని త్వరితైస్తతైః । పంచమేన తథా చాహ్న ప్లవంగైః క్షిప్రకారిభిః । యోజనాని త్రయోవింశత్సువేలమధికృత్య వా ఇతి । తస్మిన్నేవ పంచమదివసే అష్టమ్యాం సాయంకాలే రామాదిభిః సువేలపర్వతారోహణం కృతం । తద్రాత్రౌ తత్రైవ సేనానివేశశ్చ । స లక్ష్మణో యూథపైః యూథశః వృతస్సువేలపృష్ఠే న్యపద్యథా సుఖమితి చ తత్రైవోదాహృతం తేనైవ । తతః పరేద్యుః ఫాల్గుణకృష్ణనవమ్యాం దివా యుద్ధస్య ప్రారంభస్సప్తరాత్రావసానిశే । తస్యామేవ రాత్రావింద్రజిత్కృతనాగపాశబంధో గరుడాగమనకృతతన్మోచనం చ । తేన సంహృష్టనిఖిలవానరకోలాహలకుపితేన రావణేన ప్రేషితధూమ్రాక్షవజ్రదంష్ట్రయోర్వధశ్చ తదా రాత్రిశేషేణాభూవన్ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తతో దశమ్యాం సూర్యోదయానంతరమకంపనవధః । తదనంతరం ప్రా
తః కాలే స్వసేనావిలోకనార్థం రావణస్య లంకాపర్యటనం । తత్ప్రే
షితప్రహస్తయుద్ధం తతో మధ్యాహ్నసమయే రావణస్య కిరీటభంగః
పరాజయశ్చ । తతశ్చింతాన్వితేన రావణేన కుంభకర్ణప్రబోధనం
కృతం । తతః కుంభకర్ణయుద్ధం రామేణ తద్వధశ్చ । తత్సమనంతర
దివసాపరాహ్ణే దేవాంతక నరాంతక త్రిశిరోతికాయానాం వధః । తద
నుమహాపరాహ్ణే ఇంద్రజితో బ్రహ్మాస్త్రప్రయోగః । తదా రాత్రిపూర్వ
భాగే హనూమదానీత సంజీవకరణ్యాదిక ఔషధీభిస్తద్బాధానివృత్తిశ్చ
తతః సైన్యసంహృష్టసుగ్రీవప్రేషిత వానరకృతలంకాదాహః । తేనకు
పితేన రావణేన చంద్రోదయానంతరం ప్రేషితానాం కుంభనికుంభ
శోణితాక్షయూపాక్ష కంపనప్రజంఘానాం యుద్ధం తద్వధశ్చ । తదా
రాత్రిశేషేణ మకరాక్షవధశ్చాభూత్ । ఏవం నవమీదశమ్యోరింద్ర
జిద్రావణ తన్మూలబలవ్యతిరిక్త సర్వరాక్షససంహారో జాతః ।
అస్మిన్నర్థే జాగర్తి ప్రమాణవచనజాతం క్రమాద్యుద్ధకాండే తత్ర
తత్ర యథా నవమ్యాం దివాభాగే యుద్ధస్య ప్రారంభ ఆసీదిత్యత్ర ।
తాం రాత్రిముషితాస్తత్ర సువేలే హరిపుంగవాః । లంకాయాం దదృ
శుర్వీరా వనాన్యుపవనాని చేత్యాదియుద్ధోద్యోగవర్ణనపరం । తదా రా
త్రౌ నాగపాశబాధ ఇత్యత్ర । యుధ్యతామేవ తేషాం తు తథా వానర
రక్షసామ్ । రవిరస్తంగతో రాత్రిః ప్రవృత్తా ప్రాణహారిణీత్యాదిరాత్రి
యుద్ధవర్ణనపరమ్ । దశమ్యాం సూర్యోదయానంతరమకంపనయుద్ధ
మిత్యత్ర । అథ పర్యుదితే చాపి దుర్దినం రూక్షమారుతమితి । దివస
పూర్వభాగే రావణస్య లంకాపర్యటనమిత్యత్ర । తతస్తు రావణః పూర్వ
దివసే రాక్షసాధిపః । పురీం పరియయౌ లంకాం సర్వాన్ గుల్మానవే
క్షితుమితి । ప్రహస్తయుద్ధం రావణపరాజయః కుంభకర్ణయుద్ధమతి
కాయాదీనాం యుద్ధంచ అవిచ్ఛేదేన దివాభాగ ఏవాభవన్నిత్యత్ర ।
శ్లో । కవచసుమహాకాయో బలేన మహతావృతః । ఆచక్ష్వ మే మహా
బాహో వీర్యవంతం నిశాచరమితి । నానాపతాకధ్వజఛత్రజుష్టం
ప్రాసాసిశూలాయుధవజ్రజుష్టమ్ । సైన్యం నగేంద్రోపమనాగజుష్టం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కస్యేదమక్షోభ్యమభీరుజుష్టమితి — కోఽయం పర్వతసంకాశః కిరీటీ హరిలో
చనః । లంకాయాం దృశ్యతే వీర సవిద్యుదివ తోయద ఇతి చ పాఠాద్ధ
స్తనిర్దేశేన శ్రీరామవిభీషణ ప్రశ్నోత్తరపరం । ప్రాయాహ్నే ఇంద్ర
జితో బ్రహ్మాస్త్రప్రయోగ ఇత్యత్ర శ్లో॥ సప్తషష్టిర్హతాః కోట్యో
వానరాణాం తరస్వినామ్ । అహ్నః పంచమశేషేణ వల్లభేన స్వయం
భువ ఇతి । తద్రాత్రిపూర్వభాగే తద్బాధానివృత్తిరిత్యత్ర శ్లో॥ తావు
భౌ యుగపద్వీరౌ హనూమద్రాక్షసేశ్వరౌ । ఉల్కాహస్తౌ తదా రాత్రౌ
రణశీర్షే విచేరతురిత్యాది సంజీవకరణ్యానయనపరం । తదనంతరరా
త్రౌ వానరైస్తత్ లంకాదాహ ఇత్యత్ర — తతోఽస్తంగత ఆదిత్యే రాత్రౌ
తస్మిన్నిశాముఖే । లంకామభిముఖాస్సోల్కా జగ్ముస్తే ప్లవగర్ష
భా ఇతి । చంద్రోదయానంతరం కుంభనికుంభాదీనాం యుద్ధమి
త్యత్ర । శ్లో॥ చంద్రాభా భువనాభా చ గ్రహాణాం జ్వలతాం చ భా ।
హరీణాం చ ససైన్యాని భ్రాజయామాస సర్వత ఇతి । ఏవం నవమీ దశ
మీ యుద్ధప్రమాణవచనాన్యుదాహృతాని । తత ఏకాదశీ ప్రభృతిషు
నరేంద్రజిత్ప్రభృతి రాత్రియుద్ధం — త్రయోదశ్యాం లక్ష్మణేనేంద్రజిద్వధః
కృతః । అస్మిన్నర్థే ప్రమాణతాం వ్యనక్తి శ్రీరామవాక్యం
యుద్ధకాండే । శ్లో॥ అహోరాత్రైస్త్రిభిర్వీరః కథంచిద్వినిపాతితః ।
నిస్సపత్నః కృతోఽస్మ్యద్య నిర్యాస్యతి హి రావణ ఇతి । తతోఽభ్యుత్థా
నం త్వమద్యైవ కృష్ణపక్షచతుర్దశీమ్ । కృత్వా నిర్యాహ్యమావా
స్యాం విజయాయ బలైర్వృత ఇతి యుద్ధకాండే । రావణప్రశ్నే సుపా
ర్శ్వోక్తిరీత్యా చతుర్దశ్యామభ్యుత్థానం కృత్వా రావణే యుద్ధా
ర్థం స్వమూలబలం ప్రేషితం । తస్మిన్నేవాహని సూర్యోదయసమయే
యుద్ధస్యారంభః । తస్యైవ దివసస్యాష్టమభాగే రామేణ మూలబలసం
హారః కృతో గాంధర్వాస్త్రేణ । ఇమమేవార్థమనువదతి భగవాన్ క
ప్రాచేతసః యుద్ధకాండే శ్లో॥ ప్రసంగాన్మోహమాహార్షీః సూర్యోస్య సూర్యో
దయసంప్రతి । రక్షసాం వానరాణాం చ తుములస్సమపద్యతేతి ।
అనీకం దశసాహస్రం రథానాం వాతరంహసామ్ । అష్టాదశసహ
స్రాణి కుంజరాణాం తరస్వినాం । చతుర్దశసహస్రాణి సారోహాణాం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

చర్మాజినాం । పూర్ణేశతసహస్రాణ్యే రాక్షసానాంపదాతినాం ।
దివసస్యాష్టమేభాగే శరైరగ్నిశిఖోపమైః । హతాన్యేకేన రామేణ
రక్షసాం కామరూపిణామితి చ । తతఃపగమమావాస్యాయాం శ్రీరామ
రావణయోరహోరాత్రంయుద్ధం । దేవదానవయక్షాణాం పిశాచోర
గరక్షసామ్ । పశ్యతాంతన్మహాయుద్ధం సర్వరాత్రిమవర్తత । నైం
రాత్రింసదిసం నముహూర్తంనచక్షణం । రామరావణయోర్యుద్ధం
విరామముపగచ్ఛతీతి యుద్ధకాండగతాభ్యాం వచనాభ్యామయ
మర్థోలభ్యతే । తతఃపరస్మిన్నహబళిష్టామావాస్యాయాం శ్రీరా
మేణ రావణసంహారఃకృతః — తస్యామేవచైత్రశుక్లప్రథమాయాం
రావణస్యసంస్కారః — ద్వితీయాయాంవిభీషణస్య లంకారాజ్యాభి
షేకః - తృతీయాయాం సీతాదేవిసమాగమః - చతుర్థ్యాంపుష్ప
కేణ శ్రీరామశ్చాయోధ్యాం ప్రతిప్రయాణం కిష్కింధాప్రవేశశ్చ ।
పంచమ్యాం భరద్వాజాశ్రమప్రాప్తిః - తస్యామేవ పంచమ్యాం
చతుర్దశవర్షాణిసమాప్తిమగమన్ - అత్రప్రమాణం పూర్వమే
వోక్తం-పూర్ణేచతుర్దశే వర్షే పంచమ్యాంలక్ష్మణాగ్రజః ।
భరద్వాజాశ్రమంప్రాప్య వవందేనియతోమునిమితి । తస్మిన్దినే భర
ద్వాజానుమత్యాతత్రైవస్థిత్వా చతుర్దశే హిసంపూర్ణే వర్షే
ఽహనిరఘూత్తమ । నద్రక్ష్యామి యదిత్వాంతు ప్రవేక్ష్యామిహుతాశ
నమితి భరతప్రతిజ్ఞామనుస్మృత్య హనూమన్ముఖేన భరతస్యాగ
మనవృత్తాంతమావేద్యతత్షష్ఠ్యాంప్రాతఃకాలేపుష్పకేణనందిగ్రామం
ప్రాప్యజటావిశోధ్య అభ్యంజనాదిభిస్సంస్కృతస్సపరివారః శ్రీరామ
మూర్తిరయోధ్యాం ప్రతిప్రస్థానపరాహ్నే - తస్మిన్నేవదిన
శ్రీరామాగమోత్సవోభరతేనకృతః - తతస్సప్తమ్యాంపుష్యనక్షత్రే
శ్రీమదయోధ్యారాజధాన్యాం. శ్రీరామస్య ప్రథమసామ్రాజ్యపట్టాభి
షేకమహోత్సవోజాతః - ఏవంపట్టాభిషిక్తః శ్రీరామమూర్తిరేకా
దశసహస్రవర్షాణి రాజ్యముపాస్య శిష్టరక్షణ దుష్టశిక్షణ దీక్షాధుర్యః
పునర్వైకుంఠపదంగతః - అత్రప్రతిపాదితస్య కాలవిశేషస్య సయుక్తి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కానవశిష్టాని ప్రమాణవచనాని శ్రీరామాయణేతద్వ్యాఖ్యానాదిషు
ద్రష్టవ్యాని - గ్రంథగౌరవభయాన్నేహోదాహృతాని । ఏవంక్రి
క్రమేణ విచారితే చైత్రశుక్లషష్ఠ్యాం శ్రీరామాగమోత్సవో భరతే
నకృతః - సప్తమ్యాం శ్రీరామమూర్తేః ప్రథమసామ్రాజ్యపట్టాభిషే
కో వసిష్ఠాదిభిః కృతః - అష్టమ్యాం సీతాయా యోగమాయా జన్మో
త్సవో జనకరాజేన కృతః - నవమ్యాం శ్రీరామజన్మోత్సవో దశరథేన
కృత ఇతి నిర్ణీతో భవతి । తస్మాద్రామభక్తైః షష్ఠ్యాం రామాగమో
త్సవం కృత్వా సప్తమ్యాం పట్టాభిషేకోత్సవః కార్యః । తథాహి ।
శక్తశ్చేచ్చైత్రశుక్లప్రథమాయాం శ్రీరామాయణ పారాయణప్రా
రంభం కృత్వా సప్తమ్యాం పట్టాభిషేకోత్సవం కృత్వా అష్టమ్యాం
పునః ప్రారభ్య యోగమాయాయాః సీతాయా జన్మోత్సవం కృత్వా
నవమ్యాం శ్రీరామజన్మసర్గం పఠిత్వా రామజన్మోత్సవం కృత్వా
దశమ్యాం సీతాకల్యాణోత్సవం కుర్యాత్ । సీతాకల్యాణోత్సవస్తు
ఫాల్గునశుక్లపూర్ణిమాయాముత్తరఫల్గునీనక్షత్రయుక్తాయామ
భూదితి కేషాంచిత్ - చైత్రశుక్లత్రయోదశ్యాముత్తరఫల్గునీ నక్షత్ర
యుక్తాయామభూదిత్యన్యేషాం ప్రవాదః - తన్మూలవచనస్యా
ప్యనుపలంభాత్ - నవరాత్రాద్యగ్నిసాపంథవాచ్య జన్మోత్సవాన
న్తరం కల్యాణోత్సవః కార్య ఇతి యుక్తిర్దృశ్యతే - అతస్సప్తమీ
పట్టాభిషేకపక్షే నవమ్యాం జన్మోత్సవం కృత్వా సీతాకల్యాణో
త్సవపర్యంతం బాలకాండం పఠిత్వా దశమ్యాం కల్యాణోత్సవం కృత్వా
కాండశేషం పఠిత్వా రాత్రౌ పుష్పకాదికం రథాదియానమారోప్య
గ్రామవీథీషు ప్రదక్షిణక్రమేణ వైవాహికాలంకృతయోః సప
రిబర్హయోః సపరివారయోర్విజితపరశురామయో రయోధ్యాపుర
ప్రవేశోత్సవం కుర్యాత్ - ఏవం కృతే తత్తదుత్సవదినే తత్తదుత్సవార్థం
తత్తత్కథాపఠనమనుక్రమాద్భవతీతి భాతి - అన్యథా రామనవమ్యా
దిషు యుద్ధకాండాదీనాం పఠనావసరే రామజన్మసర్గాదీనాం పఠ
నమనుక్రమాన్న సిద్ధ్యతి - ఏవం సప్తమీపర్యంతం కాండషట్కపా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యణం - అనంతరం బాలకాండపారాయణం చతుర్థమసమర్థ-
శ్చేత్ - అధ్యాత్మరామాయణాగస్త్యసంహితాయ దౌర్వాసరామా
యణాద్యన్యతమస్య లఘుగ్రంథస్య పారాయణం ప్రారభ్య శక్త్యనుసారి
మాత్ముర్యాత్ తత్తద్దివసే తత్తత్కథాంపఠిత్వా తత్తదుత్సవాన్
కుర్యాత్ శ్రీరామాయణ పారాయణంతు ప్రథమాయామేవ ప్రార
భ్యదశమ్యాం పట్టాభిషేకంకుర్యాత్ - దశమీపట్టాభిషేకపక్షేతు :
రాజాధిరాజస్య శ్రీరామమూర్తేః అయోధ్యాయాం ప్రతివర్షం
విజయదశమ్యాం పట్టాభిషేకోత్సవోజాతఇతి శరన్నవరాత్రప్రతి
పదిరామాయణపఠనప్రారంభంకృత్వా దశమ్యాం పట్టాభిషేకో
త్సవకరణే విధానం యథా దృశ్యతే తథా చైత్రశుక్లదశమ్యాం
పట్టాభిషేకోత్సవకరణే యత్కించిద్విధానం నోపలభ్యతే - కించ -
తద్దశమ్యాం పూర్వమయోధ్యాయాం శ్రీరామమూర్తేః శ్రీ కళ్య
దుత్సవోజాతఇతి వార్తాపినోపలభ్యతే - కింతు - నవరాత్రే రామా
యణపారాయణం కృత్వా అంతేపట్టాభిషేకః కార్యఇత్యేతావ
న్మాత్రమేవవిశేషః - సప్తమీపట్టాభిషేకపక్షేతు - యథ జన్మో
త్సవాదయస్తత్తద్దివసేషు క్రియంతే తథా చైత్రశుక్లసప్తమ్యామపి
పట్టాభిషేకోత్సవకరణే శ్రీరామమూర్తేః ప్రథమపట్టాభిషేకదిన
మంగల్యంభవతీతి గరీయాన్విశేషః - తథాపి సర్వదాక గవదుత్సవా
చరణమాత్యంగిల శ్రేయస్కరమేవ । ఏవంస్థితేయస్మిన్ కస్మిన్ దినే
యథాశక్తి యథావిభవం శ్రద్ధయాపరయాచభక్త్యా విధిముత్సృ
జ్యాపిభవద్ధర్మాచరణే అగ్నిహోత్రాదికర్మణీవప్రత్యవాయోన
భవతి। తదుక్తం శ్రీభాగవతే ఏకాదశస్కంధే నిమిజాయంతేయసం
వాదే। శ్లో। యానాస్థాయనరోరాజన్ నప్రమాద్యేతకర్హిచిత్ ।
ధావన్నిమీల్యవానేత్రేనస్ఖలేన్నపతేదిహ । అస్యవ్యాఖ్యాశ్రీధరాచా
ర్యకృతా । యానితి । యాన్ భగవద్ధర్మాన్ - ఆస్థాయఆశ్రిత్యయా
గాదిష్వేవ-నప్రమాద్యేత-విఘ్నైర్నవిహన్యేతకించ- నిమీల్య నేత్రే
ధావన్నపిఇహమార్గే-భాగవతధర్మేషన్ఖలేత్ - నిమీలనంనామ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తా జ్ఞానం-యథాహుః - శ్రుతిస్మృతీ ఉభే నేత్రే విప్రాణాం పరికీర్తి
తే-ఏకేన వికలః కాణో ద్వాభ్యామంధః ప్రకీర్తిత ఇతి - అజ్ఞాత్వా
ప్రీత్యర్థః - యథాపదన్యాసమతిక్రమ్య ఇతి ధావనం - తద్వత్ శ్రీ
పిక చిహ్నం చితిక్రమ్య శీఘ్రమనుష్ఠానం ధావనం - తథా అనుష్ఠిత
స్స్వప్నిన స్ఖలేత్ - ప్రత్యవాయానస్మాత్ - తథా న పతేత్ - ఫలాన్న
భ్రశ్యేది । అతః యథారుచిర్యథాచార స్తథా కుర్వీత సంతత
ఇత్యల్పమతిమా ధావనేనేతి - ప్రకృతమనుసృత్య శ్రీరామాగమో
త్సవ ప్రయోగో లిఖ్యతే । యథా చైత్రశుక్లనవమ్యాం ప్రాతః పూజాం
సమాప్య అత్యుచ్ఛ్రితం శిరోదర నిబద్ధ హనూమచ్ఛిహ్న
చిహ్నితపతాకాం వా హనూమద్ధ్వజో(చ్ఛ్)యనం కృత్వా సంపూజ్య
గీతవాదిత్రకుశలాన్ రామకీర్తనకారిణః శ్రీమద్భక్తాన్ బ్రాహ్మణా
నాహూయ తాన్ వీణావేణుమృదంగ తాళాదికంచ సంపూజ్య రామ
భజనార్థం తాన్ నృత్యాన్ తైర్భజనాదికం కారయేత్ వారస్త్రీభి
ర్నృత్యగీతాదికం కారయేత్ శ్రీరామాయణస్థ రామాగమన కథాం
పఠిత్వా లాజాక్షత కుసుమ సుగంధ చూర్ణాదిభి ర్ధూపదీప నైవేద్య
నీరాజనాదిభిశ్చ యథావిభవం పుస్తకే ప్రతిమాయాంచ పూజాం
కుర్యాదితి శ్రీరామాగమోత్సవవిధి స్సమాప్తః॥

శ్రీసీతారామ పట్టాభిషేకప్రయోగః

ప్రాతః ఓం అస్య మంగళాగుచ్ఛ విచారితరీత్యా చైత్రశుక్ల
సప్తమ్యాం శ్రీరామార్తే గయోధ్యా పట్టాభిషేకోత్సవః కార్యః ।
తత్ప్రయోగః - శ్రీసీతారామ పట్టాభిషేక ప్రతిమానాం కల్యాణ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మంటపం ప్రవిశ్య నమస్సదస ఇతి పరిషదముపస్థాయ । నమస్సదసే
నమస్సదసస్పతయే నమస్సఖీనాం పురోగాణాంచక్షుషే నమోదివే
నమః పృథివ్యై । ఏతత్కల్యాణమంటపాంతః స్థితవిద్వన్మహాజనాః
శ్రీసీతారామపట్టాభిషేకాఖ్యం శుభకర్మకర్తుం మమయోగ్యతా
సిద్ధిరస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు - ఇతి ప్రార్థ్య యోగ్యతాసిద్ధిరస్త్వితి
తైరనుగృహీతః - తేభ్యో దక్షిణతాంబూలాదికం దత్వా । పవిత్ర
పాణిః పత్న్యా సహ ప్రాణానాయమ్య దేశకాలౌ సంకీర్త్య శ్రీసీతా
లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర ప్రీత్యర్థం
శ్రీసీతారామపట్టాభిషేకాఖ్యం శుభకర్మ కరిష్యే । ఇతి సంకల్ప్య ।
ఋత్విగ్వరణం కుర్యాత్ । అస్మిన్ పట్టాభిషేకే శుభకర్మణ్యాచార్యం
వసిష్ఠం త్వామహం వృణే । ఇతి సఫలాక్షతైర్వృణుయాత్ । వృతో
స్మి హ్యమీతి ప్రతివచనం । శ్లో । యథాచార్యో వసిష్ఠోభూదిక్ష్వా
కూణాం ద్విరేపురా । తథా పట్టాభిషేకేస్మిన్నాచార్యో భవ సువ్రత ।
ఇతి ప్రార్థ్య । అస్మిన్ శ్రీరామపట్టాభిషేక శుభకర్మణి బ్రహ్మాణం త్వా
మదేవం త్వామహం వృణే - ఇతి పూర్వవద్వృణుయాత్ పూర్వవత్ప్ర
తివచనం । శ్లో । వామదేవో యథాభూద్వై బ్రహ్మాయోధ్యాపురే
పురా । తథా పట్టాభిషేకేఽస్మిన్ బ్రహ్మా భవ బుధోత్తమ - ఇతి ప్రా
ర్థ్య । ఏవమేవ జాబాలిం కాశ్యపం కాత్యాయనం గౌతమం సుయ
జ్ఞం విజయం చేత్యష్టావృత్విజశ్చ పదప్రస్తారేణ వృత్వా ప్రార్థయేత్ ।
సర్వే స్వస్వకర్మకుశలాః సర్వే శ్రీరామరూపిణః । స్వస్వకర్మవినిర్వర్త్య
కృతార్థం కురుతాదరాత్ । ఇతి ప్రార్థ్య తాన్ మధుపర్కాదినా
పూజయేత్ । తే చ జాబాలికాశ్యపాదయః కర్మచ్ఛిద్రపిధానార్థం
శ్రీరామతారక సహస్రనామమంత్రం జపేయుః -
ఆచార్యబ్రహ్మాణౌ వసిష్ఠవామదేవౌ పట్టాభిషేకకర్మణి యుక్తౌ భూ
యాస్తాం । అథాచార్యో విఘ్నేశం విష్వక్సేనం వా చావాహ్య పూజయి
త్వా పుణ్యాహం వాచయేత్ । అపసంధి వేసంచ వాక్యైః పుణ్యాహం
వాచయేత్ । తదిత్థం - మహ్యం సహకుటుంబాయ శుద్ధివృద్ధ్యభ్యు
దయకర్మణే మహ జనాః నమస్కుర్వాణాయాద్య కరిష్యమాణ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామపట్టాభిషేకాఖ్యస్య కర్మణః పుణ్యాహం భవంతో బ్రువంతు। ఓం
పుణ్యాహం కర్మణోస్తు । ఓం మత్పుణ్యాంనక్షత్రింవదంతు తే, ఓం
మహ్యంసహకుటుంబాయ శుద్ధివృద్ధ్యభ్యుదయకర్మణే మహాజనాః
నమస్కుర్వాణాయాద్య కరిష్యమాణ శ్రీరామపట్టాభిషేకాఖ్య
కర్మణే స్వస్తి భవంతో బ్రువంతు– ఓం స్వస్తి కర్మణోస్తు । స్వస్తి నఇం
ద్రో వృద్ధశ్రవాః—ర్దధాతు । ఓం మహ్యంసహకుటుంబాయ శుద్ధి
వృద్ధ్యభ్యుదయకర్మణే మహాజనాః నమస్కుర్వాణాయ అద్య క
రిష్యమాణ శ్రీరామపట్టాభిషేకాఖ్యస్య కర్మణః బుద్ధింభవంతో
బ్రువంతు । ఓం కర్మబుద్ధ్యతాం । బుధ్యస్వ మస్తోమం– శామయుపా॥
శ్రీరస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు – అస్తు శ్రీః కల్యాణం భవంతో బ్రువంతు
అస్తు కల్యాణం–విరూపతేనత్యే దేశ=యూనాం । పుణ్యాహవాచన
ఫలసమృద్ధిరస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు పుణ్యాహవాచనఫలసమృద్ధి
రస్తు । ఏవం స్వస్తి వాచ్య గోమయోపలిప్తాయా మలంకృతాయాం
భూమ్యాం బ్రహ్మజజ్ఞానమిత్యాదిమంత్రైః ప్రాగపవర్గం రేఖా
త్రియంలిఖిత్వా బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీమతస్సురుచో
వేనఆవః—వబుధ్న్యా ఉపమా అస్య విష్ఠాస్సతశ్చయోనిమసతశ్చవివః ।
ఇతిమధ్యే । యమాయసోమగ్ంసునుత యమాయజుహుతా హవిః–
యమగ్ంహయజ్ఞోగచ్ఛత్యగ్నిదూతో అరంకృతః ఇతిదక్షిణతః ।
అహ్నాయుస్వనమేతుతే విశ్వేతసోన్ము ప్లియం భవా వాజస్యసంగథే ।
ఇత్యుత్తరతః । ఏవం త్రిస్రో రేఖాలిఖిత్వా యోరుద్రో అగ్నానిత్వాని
భిరుదగపవర్గం రేఖాత్రియం విలిఖేత్ । యో రుద్రో అగ్నౌ యో అ
ప్సుయఓషధీషు యోరుద్రో విశ్వాభువనావివేశతస్మై రుద్రాయ
నమో అస్తు– ఇతిమధ్యే,–అపక్షయః శ్యఇదంవిష్ణుర్విచక్రమే త్రేధానిద
ధేపదం । సమూఢమస్యపాగ్ంసురే ఇతి పశ్చాత్ । ఇంద్రంవిశ్వాఅ
వీవృధన్ సముద్రవ్యచసంగిరః రథీతమగ్ంరథీనాం వాజానాగ్ం
సత్పతింపతిం । ఇతిపురతః । ఏవంలిఖిత్వా– అద్భిరవోక్ష్య । తత్రచతు
ర్ద్రోణపరిమితవ్రీహీన్ నిక్షిప్య – తదుపరి తావత్యేవతండులరాశౌ
వస్త్రాలంకృత ప్రాగాద్యష్టదిక్షు బ్రహ్మజజ్ఞానమిత్యష్టౌ కలశాన్ ప్రతి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రాప్య - మధ్యే పూర్వాదిక్రమేణ చతురః కలశాన్ ప్రతిష్ఠాప్య
బ్రహ్మజజ్ఞానం=మసతశ్చవివః। ప్రతికలశం। మంత్రాన్తు త్రిః తేషా(మా)
పోవా ఇదగ్ం శన్నో దేవీరితి మంత్రాభ్యామష్టదిఙ్నదీతీర్థాని మథ(ల)
కుంభేషు దతుస్సముద్రతీర్థాని చాపూర్య - అలాభే శుద్ధోదకాన్యా
పూర్య। ఆపో వా ఇదగ్ం సర్వం విశ్వా భూతాన్యాపః - భూర్భువః
సువరాప ఓం। శన్నో దేవీరభిష్టయ ఆపో భవంతు పీతయే। శంయోరభి
స్రవంతు నః। ఇతి తీర్థాన్యాపూర్య। ఓం భూర్భువస్సువరోమిత్యక్ష
తాన్నిక్షిప్య। గంధకుసుమమాలాదిభిరలంకృత్య - తేషు కలశేషు।
కాండాత్కాండాదితి దూర్వాం నిక్షిప్య। మం। కాండాత్కాండాత్ప్రరో
హంతీ పరుషః పరుషః పరి। ఏవానో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేన చ।
పుష్పవతీరితి పుష్పాణి। మం। పుష్పవతీః ప్రసూవతీః ఫలినీరఫలా ఉత।
అశ్వా ఇవ సజిత్వరీ ర్వీరుధః పారయిష్ణవః। యాః ఫలినీరితి ఫలాని।
మం। యాః ఫలినీర్యా అఫలా అపుష్పా యాశ్చ పుష్పిణీః। బృహస్పతి
ప్రసూతాస్తానో ముంచత్వగ్ంహసః। అశ్వత్థే వ ఇతి పంచత్వక్పంచ
పల్లవాని। మం। అశ్వత్థే వో నిషదనం పర్ణే వో వసతిః కృతా। గోభాజ
ఇత్కిలాసథ యత్సనవథ పూరుషం। సహిరత్నానీతి పంచరత్నాని।
సహిరత్నాని దాశుషే సువాతి సవితా భగః। తం భాగం చిత్రమీమహే।
హిరణ్యరూప ఇతి హిరణ్యం। హిరణ్యరూపస్స హిరణ్యసందృగపాన్న
పాత్సేదు హిరణ్యవర్ణః - హిరణ్యయాత్పరి యోనేర్నిషద్యా హి
రణ్యదా దదత్యన్నమస్మై। గంధద్వారామితి శ్రీచందనగోరోచన
గైరికపద్మకంస్తు కుంకుమకర్పూర సిద్ధార్థసప్తమృత్తికా దేవదారు
ప్రముఖసుగంధద్రవ్యాణి నిక్షిప్య। మం। గంధద్వారాం దురాధర్షాం
నిత్యపుష్టాం కరీషిణీం। ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయే
శ్రియం। పూర్వదిక్ప్రవహన్నదీ తీర్థేభ్యో నమ ఇత్యాదినామ
మంత్రైః తత్తత్కలశేషు తత్తద్దిక్ప్రవహన్నదీతీర్థాన్యావాహ్య। ఓం
పూర్వదిక్ప్రవహన్నదీతీర్థేభ్యో నమః - ఓం ఆగ్నేయదిక్ప్రవహన్న
దీతీర్థేభ్యో నమః - ఓం యామ్యదిక్ప్రవహన్నదీతీర్థేభ్యో నమః - ఓం
నైరృతదిక్ప్రవహన్నదీతీర్థేభ్యో నమః - ఓం పశ్చిమదిక్ప్రవహన్నదీ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తీర్థేభ్యోనమః - ఓం వాయవ్యదిక్ప్రవహన్నదీతీర్థేభ్యోనమః -
ఓం ఉత్తరదిక్ప్రవహన్నదీతీర్థేభ్యోనమః - ఓం ఈశాన్యదిక్ప్రవహ
న్నదీతీర్థేభ్యోనమః । ఇత్యావాహ్య । ఇమంమేగంగే యమునే సర
స్వతి=సుషోమయా । ఇత్యభిమంత్ర్య । ఓం పూర్వసముద్రాయనమః
ఇత్యాదినామమంత్రైః పూర్వాదిక్రమేణ తత్తత్కలశే తత్తత్సము
ద్రమావాహ్య । ఓం పూర్వసముద్రాయనమః ఓం దక్షిణసము
ద్రాయనమః - ఓం పశ్చిమసముద్రాయనమః - ఓం ఉత్తరసముద్రా
యనమః - ఇత్యావాహ్య । సముద్రాయ వయునాయ సింధూనాం
పతయేనమః । నదీనాగ్ంసర్వాసాంపిత్రే జుహుతా విశ్వకర్మణే
విశ్వాహామర్త్యగ్ంహవిః - ఇత్యభిమంత్ర్య । తత్రతత్వాయామీతి
వరుణమావాహ్య । తత్వాయామి=ప్రమోషీః । ఆవాహితేభ్యస్తీ
ర్థేభ్యోనమఇతి షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య । దధిక్రావ్ణ్ణఇత్యాది
భిర్హిరణ్యవర్ణాః పవమానః సువర్జనఇతి మంత్రైరభిమంత్ర్య ।
దధిక్రావ్ణ్ణో అకారిషం=కారిషత్ । ఆపోహిష్ఠామయో=జనయథా
చనః । హిరణ్యవర్ణాశ్శుచయః=శగ్గ్స్యోనాభవంతు । పవమాన
స్సువర్జనః = జాతవేదామోర్జయంత్యాపునాతు । ఇత్యభిమంత్ర్య
నీరాజయేత్ । అనంతరం శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనూమ
త్సమేత శ్రీరామప్రతిమాం సౌవర్ణీం అగ్న్యుత్తారణాదిభిః సంస్కా
ర్యప్రాణైః ప్రతిష్ఠాపితాం పట్టాభిషేక మంటపాంతస్థిత దివ్యసింహా
సనే ప్రతిష్ఠాప్య పుస్తకాది సంస్థాప్య శ్రీరామచంద్రప్రీత్యర్థం
షోడశోపచారపూజాం కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య కలశపూజాపుర
స్సరం షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య - పుష్పాక్షతలాజవస్త్రాంగుళీయ ఛత్ర
చామరాది పట్టాభిషేక సంభారాన్ ప్రోక్షణాదినా శుచీకృత్య హో
మకరణపక్షే వక్ష్యమాణ ప్రకారేణ యథావిధి హోమంకుర్యాత్ ।
హోమాకరణపక్షే హోమద్రవ్యం బ్రాహ్మణాయదత్వా - శిరస్యం
జలిమాధాయేతి పట్టాభిషేకసర్గం . ఇత్యా - పూర్వాభి, మంత్రిత
కలశతీర్థోదకైర్యజమానః ఆచార్య ఋత్విగ్బ్రాహ్మణః కన్యామంత్రి
ముఖ్యాదిః సహృష్టాంగాదిః ద్విజైరభిషించేత్ । వసనవస్త్రా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పురస్తాదభిషించంతుగాయత్రేణ ఛందసా । రుద్రాస్త్వా దక్షిణతోఽభి
షించంతు త్రైష్టుభేనఛందసా । విశ్వేత్వాదేవా ఉత్తరతోఽభిషించం
త్వానుష్టుభేన ఛందసా। బృహస్పతిస్త్వోపరిష్టా దభిషించంతుపాంక్తే,
ఛందసా। సామ్రాజ్యాయసుక్రతుః । దేవస్యత్వాసవితుః ప్రసవే -
అశ్వినోర్బాహుభ్యాంపూష్ణోహస్తాభ్యామశ్వినోర్భైషజ్యేన । తేజ
సేబ్రహ్మవర్చసాయాభిషించామి । దేవస్యత్వాసవితుః ప్రసవే ।
అశ్వినోర్బాహుభ్యాం । పూష్ణోహస్తాభ్యామింద్రస్యేంద్రియేణ ।
శ్రియై యశసే బలాయాభిషించామి। అర్యమణం బృహస్పతిమింద్రం
దానాయచోదయ । వాచంవిష్ణుగ్ం సరస్వతీగ్ం సవితారంచ
వాజినం। సోమగ్ం రాజానం వరుణమగ్నిమన్వారభామహే । అది
త్యాన్విష్ణుగ్ం సూర్యంబ్రహ్మాణంచ బృహస్పతిం దేవస్యత్వా
సవితుః ప్రసవేఽశ్వినో ర్బాహుభ్యాంపూష్ణోహస్తాభ్యాగ్ం సరస్వత్యై
వాచోయంతుర్యంత్రేణాగ్నేస్త్వా సామ్రాజ్యేనాభిషించామీం
ద్రస్య బృహస్పతేస్త్వాసామ్రాజ్యే నాభిషించామి । ఇతి తైత్తిరీయ
బ్రాహ్మణమంత్రైరభిషిచ్య - తత ఐతరేయబ్రాహ్మణఖండి యా
చాభీషించేత్ । ఇంద్రియంవా ఏతదస్మింల్లోకేయద్దధి యద్దధ్నాభి
షించతీంద్రియమేవాస్మిం స్తద్దధాతి రసోవా ఏష ఓషధి వనస్పతిషు
యన్మధు యన్మధ్వాభిషించతి । రసమేవాస్మిం స్తద్దధాతి తేజోవా
ఏతత్పశూనాం యద్ఘృతం యద్ఘృతేనాభిషించతి తేజ ఏవాస్మిం స్తద్
ధాత్యమృతంవా ఏతదస్మింల్లోకేయదాపోయ దద్భిరభిషించ
త్యమృతమేవాస్మిం స్తద్దధాతి । ఇమా ఆపశ్శివతమా ఇమాస్స
ర్వస్య భేషజీః । ఇమారాష్ట్రస్య వర్ధనీరిమా రాష్ట్రభృతోఽమృతాః ।
యాభిరింద్రమభ్యషించత్ప్రజాపతిస్సోమం రాజానం వరుణం యమం
మనుమ్ । తాభిరద్భిరభిషించామి త్వామహం రాజ్ఞాం త్వమధిరాజో
భవేహ । మహాంతం త్వామహీనాం సమ్రాజం చర్షణీనాం - దేవీ
జనిత్ర్యజీజనద్భద్రా జనిత్ర్యజీజనత్ । దేవస్యత్వాసవితుః ప్రసవేఽశ్వినో
ర్బాహుభ్యాం పూష్ణోహస్తాభ్యామగ్నేస్తేజసాసూర్యస్య వర్చసేంద్ర
స్యేంద్రియేణాభిషించామి బలాయశ్రియై యశసేన్నాద్యాయ భూర్భు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పుష్పారోపణం । అమృతాభిషేకో స్త్వితి రామప్రతిమాం పుస్తకం
చాభిషిచ్య సర్వమంగళవాద్యపురస్సరం ధూపదీపాదిసర్వోపచా
రాన్ సమర్ప్య రత్నాంగుళీయ ఛత్రచామరాదిభిరలంకృత్య భక్ష్య
భోజ్యాదికం నివేద్య । కన్యాభిర్నీరాజ్య పుష్పాక్షతైరాశీర్వాచ
యిత్వా ఆరాధ్య దండవత్ప్రణమేత్ । అనంతరం శ్రీరామాయణమం
త్రార్థశ్రావయితారమాచార్యం సపత్నీకం శ్రీసీతారామరూపం
పూజయామీతి సంకల్ప్య । మహోన్నతపీఠే దంపతీ సంపాద్య పాద
ప్రక్షాళనం కృత్వా తత్తీర్థం శిరసి న్యస్త్వా గంధమాల్యధూపదీపాది
భిరభ్యర్చ్య ప్రథమమాచార్యాణ్యై పరిధా కుంకుమగంధపుష్ప
మాంగల్యపాదాంగుళ్యాభరణాదీని దత్వా నూతన కౌశేయాం
బరచ్ఛదత్వా అలంకృత్య — ఆచార్యాయ దివ్యవస్త్రయుగ్మం రామనా
మాంగుళీయకం చతుర్వింశతిసహస్ర శతదశక చతుర్వింశత్యన్యతమ
దక్షిణాం గోభూ శ్రీరామాయణపుస్తకస్వర్ణప్రతిమాపామకా ఛత్ర
చామరగృహోపకరణ ముక్తాహారాదికం చ యథావిభవం యథాశక్తి
దత్వా పూజయేత్ । అథ ఋత్విజాం వసిష్ఠాదిక్రమేణ కలశవస్త్రపవిత్ర
దక్షిణాతాంబూల చందనాదీని దత్వా సంపూజ్య — అష్టౌకన్యా హరిద్రా
కుంకుమచందనమాల్యవస్త్రాదిభిరారాధ్య నీరాజ్య దండవత్ప్రణమేత్ ।
అథ చతుర్వింశతి సహస్రం వా చతుర్వింశతిశతం వా చతుర్వింశతి
దశ వా చతుర్వింశత్యన్యూనా యథార్థవేయుస్తథా బ్రాహ్మణాన్
భోజయేదాశీర్వాచయేత్తేభ్యో దక్షిణాదికం దత్వా రాత్రౌ శ్రీరా
మాయణపుస్తకం ప్రతిమాం చ గజాదియానమారోప్య మహోత్సవం
గ్రామవీథీషు ప్రాదక్షిణ్యక్రమేణ కారయిత్వా పునర్గృహం ప్రవే
శయేత్ । ఏతదాచార్యపూజాదికం యదా కదా వా శ్రీరామాయణ
పట్టాభిషేకకరణే తదుత్సవసమయ ఏవ కుర్యాత్ । నవరాత్రోత్సవా
దిషూత్సవాంతే ఆచార్యపూజాదికం రాత్ర్యుత్సవాదికం చ కుర్యా
దితి శ్రీరామపట్టాభిషేకప్రయోగః । అథ హోమకరణపక్షే తద్విధిః ।

—

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అగస్త్యోక్తాగమ హోమవిధిః

శ్రీరామార్చనచంద్రికా ప్రతిపాదితాగస్త్యోక్తాగమమార్గే
ణాత్రప్రథమంలిఖ్యతె । తదనంతరం బోధాయనోక్త వైదికమార్గే
ణాపి । తత్రాయమాగమోక్తప్రయోగః । ఉపాసకానామయమేవ
ముఖ్యత్వేనవిహితః । యథా । యథావద్విహితే ఔపాసనకుండే
స్థితం వైదికాగ్నింప్రజ్వాల్య హోమంకుర్యాత్ । తదసంభవే లౌకి
కాగ్నిం శ్రోత్రియాగారాదాహృత్య । అరత్నిమాత్రపరిమితస్య రేఖో
ల్లేఖనాదినా యథావిధిసంస్కృతస్య కుండస్యస్థండిలస్యవాపురతః
పాత్రేణసంస్థాప్య । మూలమంత్రేణవీక్ష్య । ఫడిత్యస్త్రేణప్రోక్ష్య ।
తేనైవదర్భైఃసంతాడ్య । హుమితికవచేనావకుంఠ్య । ఏవంవీక్షణా
దిభిః క్రవ్యాదాంశం పరిత్యజ్య । దేవాంశమగ్నిం రమిత్యగ్నిబీజచై
తన్యేనసంయోజ్య మూలమంత్రేణాభిమంత్ర్య భూర్భువస్సువరో
మిత్యగ్నింస్థండిలేపరిష్టాత్సంప్రజ్వాల్య-ప్రాణానాయమ్య- దేశ
కాలౌసంకీర్త్య - శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం పట్టాభిషేకాఖ్యే
శుభకర్మణి సాంగంసాయుధం సపరివారం శ్రీరామం సిద్ధాన్నద్ర
వ్యేణయక్ష్యే । ఇతిసంకల్ప్య- నిత్యపూజాహోమే అన్వాధానాదికం
నాస్తి-ఇతరహోమేష్వకుర్యాదేవ । యథా । అగ్నిమిద్ధ్వా - అగ్నే
ర్ధ్యానమలంకృత్య-దర్భైః పరిస్తీర్య - ఉత్తరేణాగ్నిం ప్రాగగ్రాన్
దర్భాన్ త్వగ్గస్తీర్యేత్యాదివత్పాత్రాణ్యాసాద్య - ప్రోక్షణకాలే
మూలమంత్రేణ యజ్ఞసాధనసంభారాన్ ప్రోక్ష్యపూర్ణపాత్రస్థాప
నమాజ్యసంస్కారంకృత్వా ఇధ్మప్రక్షేపణాంతం స్వగృహ్యోక్త
ప్రకారేణకృత్వా వాగ్యతోధ్యాత్వాన్యాసంకుర్యాత్ । సహస్రా
ర్చిషే హృదయాయనమః- స్వస్తిపూర్ణాయశిరసేస్వాహా - ఉత్తిష్ఠ
పురుషాయశిఖాయైవషట్ - ధూమవ్యాపినేకవచాయహుం - సప్త
జిహ్వాయనేత్రత్రయాయవౌషట్ - ధనుర్ధరాయఅస్త్రాయఫట్ -
ఇతిన్యాసంకృత్వా । సమిద్ధస్య వైశ్వానరజాతవేద ఇహావహలోహి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తాడ్ పర్యుక్షణాన్యాశేసాధయిసాజ్యయే స్వాహా – ఏవమావాహ్యసమిధం
క్షిప్త్వా । ఓం చిత్పింగళహనదహపచపచ సర్వజ్ఞాజ్ఞాపయ
స్వాహా । ఇత్యగ్నింధ్యాయేత్ । అగ్నింప్రజ్వలితంవందే జాతవేదసమా
జిశంతం హిరణ్యవర్ణ మమలం సమిద్ధంసర్వతోముఖం । ఇతినమ
స్కృత్య । ఓం ఓమితిప్రణవపంచదశావృత్త్యా సకలజగత్కారణవ
హ్నేర్గర్భాధానాదికాః క్రియాస్సంపద్యంతాంస్వాహా । ఇతిగర్భా
ధానాది పంచదశసంస్కారాన్ । విభావ్య । మణిబంధౌసమాకృత్వా
తన్మధ్యంగుష్టకాక్షిపేత్ ముద్రేయం సప్తజిహ్వాఖ్యా దర్శయే
జ్జాతవేదసే । ఇతి సప్తజిహ్వాముద్రాం ప్రదర్శ్య । ఓం జాతవేదసేనమః
ఓం సప్తజిహ్వాయనమః – ఓం హవ్యవాహనాయనమః – ఓం అశ్వో
దరజాయనమః – ఓం వైశ్వానరాయనమః – ఓం కౌమారచేతసేనమః
ఓం విశ్వముఖాయనమః – ఓం దేవముఖాయనమః – ఇత్యష్టదిక్ష్వగ్నిం
సంపూజ్య – మధ్యేగ్నౌరత్నసింహాసనంవిభావ్య – తస్మిన్ శ్రీరామ
చంద్రం సాంగంసాయుధంసశక్తిం సపరివారంహితమావాహయామి ।
ఇతి పూజామండలస్థితం రామమావాహ్య మంత్రన్యాసంకుర్యాత్ ।
ఓం రాంనమః – శిరసి – ఓం రాంనమః భ్రూమధ్యే – ఓం మాంనమః
హృదయే – ఓంయంనమఃనాభౌ ఓం సంనమః గుహ్యే – ఓం మంనమః
పాదయోః – ఓం రాంనమః – శిరసి ఓం రామాయనమఃనాభౌ । ఓంనమో
నమః పాదయోః । ఏవంన్యాసంకృత్వా । ఆవాహినీ । స్థాపనీ । సన్ని
ధీకరణీ । సన్నిరోధినీ । సమ్ముఖీకరణీ । సకలీకరణీ । మవముద్రా ।
శంఖ చక్ర । గదా । పద్మ ధేను కౌస్తుభ । గరుడ । శ్రీవత్స । వన
మాలా యోనిముద్రాఖ్యాష్టదశముద్రాః ప్రదర్శ్య । గంధపుష్పా
క్షత ధూపదీపైరగ్నౌ శ్రీరామం సంపూజ్య । స్రువేణాజ్యమాదాయ
స్రుచిగృహీత్వా । ఆఘారావాఘారౌ చతుర్గృహీతేనాజ్యేనాగ్న
యేస్వాహా సోమాయస్వాహేత్యాజ్యభాగౌ హుత్వా । పునశ్చతు
ర్గృహీతే నాజ్యేనాగ్నయేస్వాహేత్యగ్నిముఖాహుతింజుహు
యాత్ । ఇత్యగ్నిముఖం । నతరమాజ్యప్లుతంహవిః । హుమితిశవచే
నావకుంఠ్య షడితస్త్రేణాభిరక్ష్య మూలమంత్రేణప్రోక్ష్య ధేనౌ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వాభిమంత్ర్య । హోమద్రవ్యం స్రువేణాన్య జ్జుహుయాత్స్రుగము
ద్రియా । నాగవల్లీదళయుజా తులసీగర్భయాథవా । మధ్యమానామి
కాంగుష్ఠైః స్రుగముద్రా ప్రకీర్తితా ॥ ఆదౌ - శ్రీరామాయణ
పఙ్క్తికాయస్వాహేతి షోడశాహుతీర్హుత్వా । నిత్యపూజహోమే
ద్వారపీఠాంగదేవతా హోమం కుర్యాత్ । శ్రీరామాయేదంనమ
మేతి త్యాగః । పట్టాభిషేకహోమే తు మూలమంత్రేణ సహస్రావర్తి
రాక్ష్నేవ హుత్వా రామగాయత్ర్యా చ సహస్రాహుతీర్హుత్వా
సంక్షేపపక్షే శ్లోకైకైకహుత్వా - తతః ద్వారపీఠాంగదేవతానామేకై
కాహుతిం జుహుయాత్ । తత్ర గణేశాదిద్వారార్థ్యాః త్రింశదృ
వంతి । ఓం గం గణేశాయస్వాహా గణేశాయేదంనమ । ఏవముత్తర
త్రాపి తత్తన్నామ్నా త్యాగః - మంత్రోక్త దేవతాభ్య ఇదంనమమే
తివా । ఓం సంపత్రియే స్వాహా - ఓం హాం శివాయస్వాహా - ఓం క్రీం
వాశక్త్యై స్వాహా - ఓం దీం దీపకళానాథాయస్వాహా - ఓం క్షం క్షేత్ర
పాలకాయస్వాహా - పూర్వద్వారే - ఓం ద్వారశ్రియైస్వాహా - ఓం
దేహళ్యైస్వాహా - ఓం ధాత్రేస్వాహా - ఓం విధాత్రేస్వాహా - ఓం
గంగాయైస్వాహా - ఓం యమునాయైస్వాహా । దక్షిణద్వారే । ఓం
ద్వారశ్రియైస్వాహా - ఓం దేహళ్యైస్వాహా ఓం భద్రాయస్వాహా -
ఓం సుభద్రాయస్వాహా ఓం గోదావర్యైస్వాహా - ఓం కృష్ణవేణ్యై
స్వాహా - ఓం పశ్చిమద్వారే । ఓం ద్వారశ్రియైస్వాహా - ఓం దేహళ్యై
స్వాహా - ఓం చండాయస్వాహా - ఓం ప్రచండాయస్వాహా - ఓం రే
వాయైస్వాహా - ఓం తాపిన్యైస్వాహా - ఉత్తరద్వారే । ఓం ద్వార
శ్రియైస్వాహా - ఓం దేహళ్యైస్వాహా - ఓం బలాయస్వాహా - ఓం
ప్రబలాయస్వాహా - ఓం వాణ్యైస్వాహా - ఓం వేణ్యైస్వాహా - ఓం
శంఖనిధయేస్వాహా - ఓం పద్మనిధయేస్వాహా । అథమండూకాదిపీఠ
దేవతాత్వష్టచత్వారింశత్ । ఓం మండూకాయస్వాహా - ఓం కాలా
గ్నిరుద్రాయ స్వాహా - ఓం కూర్మాయస్వాహా - ఓం ఆధారశక్త్యై
స్వాహా - ఓం క్షీరసాగరాయస్వాహా - ఓం శ్వేతద్వీపాయస్వాహా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓంరత్నమంటపాయస్వాహా- ఓంకల్పవృక్షాయస్వాహా - ఓం రత్నవే
దికాయైస్వాహా- ఓం రత్నసింహాసనాయస్వాహా - ఓం ధర్మాయ
స్వాహా - ఓంజ్ఞానాయస్వాహా - ఓం వైరాగ్యాయస్వాహా ఓం
ఐశ్వర్యాయస్వాహా - ఓం అధర్మాయస్వాహా - ఓం అజ్ఞాన య
స్వాహా - ఓం అవైరాగ్యాయస్వాహా- ఓం అనైశ్వర్యాయస్వాహా-
ఓం ఆనందకందాయస్వాహా - ఓం సంవిన్నాళాయస్వాహా-ఓం పర
తత్త్వసరోరుహాయస్వాహా ఓం ప్రకృతిపత్రేభ్యస్స్వాహా-ఓంవికారకే
సరేభ్యస్స్వాహా - ఓం పంచాశద్వర్ణాఢ్యకర్ణికాయైస్వాహా - ఓం
అ. అర్కమండలాయ ద్వాదశకలాత్మనేస్వాహా- ఓం చంద్రమండ
లాయ షోడశకలాత్మనేస్వాహా - ఓం రంవహ్నిమండలాయ దశకలా
త్మనేస్వాహా - ఓం సత్వాయప్రబోధాత్మనేస్వాహా - ఓం రజసేప
కృత్యాత్మనేస్వాహా - ఓం తమసేమోహాత్మనేస్వాహా - ఓం ఆత్మ
నేస్వాహా - ఓం అంతరాత్మనేస్వాహా - ఓం పరమాత్మనేస్వాహా -
ఓంజ్ఞానాత్మనేస్వాహా - ఓం మాయాతత్త్వాయస్వాహా - ఓం కలా
తత్త్వాయస్వాహా - ఓం విద్యాతత్త్వాయస్వాహా - ఓం పరతత్త్వాయ
స్వాహా - ఓం విమలాయైస్వాహా- ఓం ఉత్కర్షిణ్యైస్వాహా- ఓం
జ్ఞానాయైస్వాహా - ఓం క్రియాయైస్వాహా - ఓం యోగాయైస్వాహా
ఓం ప్రహ్వ్యైస్వాహా - ఓం సత్యాయైస్వాహా- ఓం ఈశానాయై
— ఓం అనుగ్రహాయై — ఓం ఓం నమోభగవతేవిష్ణవే
సర్వభూతాత్మనేవాసుదేవాయ సర్వాత్మయోగపీఠాత్మనే .... ।
తతః అంగావరణదేవతా అష్టాదశోత్తరశతం । ఓం రాం హృదయాయ
— ఓం రీం శిరసే - ఓం రూం శిఖాయై — ఓం
రైం కవచాయ .... ఓం రౌం నేత్రత్రయాయ .... ఓం రః
అస్త్రాయ .... ఓం ఆం ఆత్మనే ఓం నిం నివృత్త్యై —
ఓం అం అంతరాత్మనే ... ఓం ప్రం ప్రతిష్ఠాయై — ఓం పం
పరమాత్మనే — ఓం విం విద్యాయై .... ఓం జ్ఞాం జ్ఞానాత్మనే
.... ఓం శాం శాంత్యై .... ఓం వాం వాసుదేవాయ ....
ఓం శ్రీం శ్రియై — ఓం సం సంకర్షణాయస్వాహా - ఓంశాం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శాం త్యైస్వాహా - ఓం ప్రం ప్రద్యుమ్నాయ స్వాహా - ఓం రం రత్యై
స్వాహా - ఓం అం అనిరుద్ధాయస్వాహా - ఓం ప్రీం ప్రీత్యైస్వాహా
ఓం హం హనుమతేస్వాహా - ఓం సుం సుగ్రీవాయస్వాహా - ఓం భం
భరతాయస్వాహా - ఓం విం విభీషణాయస్వాహా - ఓం లం లక్ష్మణాయ
స్వాహా - ఓం అం అంగదాయస్వాహా - ఓం శం శత్రుఘ్నాయస్వాహా
ఓం జాం జాంబవతే స్వాహా - ఓం ధృం ధృష్టయేస్వాహా - ఓం జం
జయంతాయస్వాహా - ఓం విం విజయాయస్వాహా - ఓం సుం సురా
ష్ట్రాయస్వాహా - ఓం రాం రాష్ట్రవర్ధనాయస్వాహా - ఓం అం అశో
— ఓం ధం ధర్మపాలాయస్వాహా - ఓం సుం సుమంత్రాయ —
ఓం వం వసిష్ఠాయస్వాహా - ఓం వాం వాసుదేవాయస్వాహా - ఓం
జాం జాబాలయేస్వాహా । ఓం గౌం గౌతమాయస్వాహా - ఓం భం
భరద్వాజాయస్వాహా - ఓం కౌం కౌశికాయస్వాహా - ఓం వాం
వాల్మీకయేస్వాహా । ఓం నాం నారదాయస్వాహా - ఓం సం సన
కాయ స్వాహా - ఓం సం సనందనాయ ... ఓం సం సనాతనాయ
— - ఓం సం సనత్కుమారాయ స్వాహా । ఓం నీం నీలాయ
స్వాహా - ఓం నం నలాయస్వాహా - ఓం పం పనసాయస్వాహా -
ఓం గం గవాక్షాయస్వాహా - ఓం శం శరభాయస్వాహా ఓం సుం
సుషేణాయస్వాహా - ఓం మైం మైందాయస్వాహా - ఓం ద్విం ద్వివి
దాయస్వాహా - ఓం కిం కిరీటాయస్వాహా - ఓం కుం కుండలద్వయా
యస్వాహా ఓం శ్రీం శ్రీవత్సాయస్వాహా । ఓం కౌం కౌస్తుభాయ
— ఓం శం శంఖాయ — ఓం చం చక్రాయ .... । ఓం
గం గదాయై — ఓం పం పద్మాయ — ఓం ధృం ధృవా
యస్వాహా - ఓం ధం ధరాయస్వాహా । ఓం సోం సోమాయస్వాహా
ఓం ఆం అద్భ్యఃస్వాహా - ఓం అం అనిలాయ.... ఓం అం అన
లాయ — ఓం ప్రం ప్రత్యూషాయ .... ఓం ప్రం ప్రభా
సాయ వీం వీరభద్రాయ - శం శంభవే - గిం గిరీశాయ ... ఓం
అం అజైకపదే - అం అహిర్బుధ్న్యాయ - పిం పినాకినే - భుం భువ
నాధీశాయ - కం కపాలినే - దిం దిక్పతయే - స్థాం స్థాణవే భం భర్గా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యస్వాహా ఓం అ అరుణాయ—సూం సూర్యాయ ....వేం వేదాం
గాయ .... భా భానవే — ఇం ఇంద్రాయ .... రం రవయే గం
గభస్త్యే .... యం యమాయ .... హిం హిరణ్యరేతసే....దిం దివా
కరాయ....మిం మిత్రాయ .... విం విష్ణవే — ధాం ధాత్రే .... ఇం
ఇంద్రాయ .... రం అగ్నయే .... యం యమాయ .... ఊం నిర్రు
తయే....వం వరుణాయ .... వాం వాయవే .... కుం కుబేరాయ ....
ఈం ఈశానాయ అం బ్రహ్మణే....హ్రీం విష్ణవే .... వం వజ్రా
య .... శం శక్త్యే .... దం దండాయ .... కుం కుంతాయ....పాం
పాశాయ—ధ్వం ధ్వజాయ—గం గదాయై....త్రిం త్రిశూలాయ....
అం అబ్జాయ.... చం చక్రాయస్వాహా। ఏవంసర్వామిళితా అష్టప
వర్త్యధికైకశతదేవతాధయంతి। ఓం గం గణేశాయ....సం సవిత్రే-
మం మహేశాయ....హ్రీం హ్రియై। ఇతిచతస్ర ఆహుతీర్హుత్వా।
అగ్నయేస్విష్టకృతేస్వాహేతి స్విష్టకృతంహుత్వా। వజయాదయః।
దర్వ్యాపరిధీవనక్త్యాదివిధి ప్రహరణాంతంకృత్వా జుహ్వాగ్
స్రువంనిధాయ విశ్వాన్ దేవాన ద్దిశ్యపగ్గ పాత్రే-మాశ్వాతతో
బ్రహ్మవరణాదాంతిం జపేయాత్ । ఇతఃపరంప్రాణబుద్ధి దేహ
ధర్మాధికారతః జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్త్యవస్థాసువనసావాచా కర్మణాహ
స్తాభ్యాంపద్భ్యాముదరేణ శిశ్నా యదుక్తం యత్కృతంతత్సర్వం
బ్రహ్మార్పణం భవతు ఓం భూర్భువస్సువః .... ఇదం బ్రహ్మణేనమమ
తతః పూర్ణాహుతిః॥ పూర్ణఫలం కౌశేయవస్త్రేణావేష్ట్యతత్పంచ
రత్నసువర్ణ సుగంధద్రవ్యాదీని నిక్షిప్య పూజయిత్వా స్రువేణ
ధారయ ఉత్తిష్ఠ । మూ ముద్ధార్య సాంగాయ సాయుధాయ సవా
హనాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ శ్రీసీతాపతయే....శ్రీరామా
యేదం నమమ। ఇతి పూర్ణాహుతింహుత్వాపరిసమూహ్య - హుత
శేషం । వస్వేదేవస్వరూపాయపరాయపరమేష్ఠినే। శ్రీరామసేనా
యుక్తాయవిష్వక్సేనాయతేనమః। శ్రీరామపార్షదేభ్యోనమః-క్షేత్ర
పాలాయనమః- యోగినీభ్యోనమః। ఇతిబలిందత్వా। పూర్ణపాత్రో
దకే ప్రణీతోదకం నినీయతంపునస్తోయే నాపూర్య। మూలేనసప వా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మభిమంత్ర్య దూర్వాఙ్కులసీదలై స్తజ్జలేన పావమానీభి రాత్మాన మభిషిచ్య లక్ష్మ్యాయుష మితి భస్మనా తిలకం ధృత్వా - అగ్నిస్థితం శ్రీరామః సపరివారం పునర్హృదయకమలం ప్రవేశ్య - శ్రీయజ్ఞేశ్వరాయనమ ఇతి పంచోపచారై రభ్యర్చ్య అగ్నేనయేత్యాదినా ప్రదక్షిణం కృత్వా యస్యస్మృత్యా చేత్యాది హోమకర్మ సర్వం శ్రీరామాయార్పయేదిత్యగస్త్యసూత్రేణ హోమ పరికరణం సమాప్తమ్ ।
అథాత్రేయం కారికావళి రామార్చన చంద్రికోక్తా లిఖ్యతే । యథా ।

కారికావళిః

-- (౦) --

శ్లో॥ యథావద్విహితే కుండే స్థండిలే చతురశ్రకే । ఔపాసనం గార్హపత్యం లౌకికం వాగ్నిముజ్జ్వలేత్ । దేవాంశ మూలమంత్రేణ స్థాపయేదుత్తరే సుధీః । అన్వాధానాదికం కర్మ నిత్యస్యాత్ర న విద్యతే । వీక్షణం మూలమంత్రేణ ప్రోక్షణం చ తథా మతం । తేనైవ తాడనం దర్భై ర్వర్మణాభ్యుక్షణం మతం । అన్వాధాయాథ పర్యుక్ష్య పరిస్తీర్య యథావిధి । పాత్రాణామప్యలంకృత్య సాంగం పాయసమన్వయం । సిద్ధాన్నద్రవ్యతో యత్ర ఇతిపఃకల్ప్య వాగ్యతః న్యాసం కృత్వా ప్రణీతాంబు ప్రోక్షణ్యాధాయ తజ్జలైః । యజ్ఞసాధనసంభారాన్ ప్రోక్ష్యైవ మూలమంత్రతః । ఇధ్మం ప్రోక్షణం తథా చ కృత్వా కర్మస్వగ్రహ్యతః । సహస్రార్చిస్స్వస్తిపూర్ణః ఉత్తిష్ఠ పురుషః స్మృతః । ధూమవ్యాపీ సప్తజిహ్వో ధనుర్ధరః ఇతి క్రమాత్ । ఏవం ధ్యాత్వా నమస్కృత్వా సమిద్ధ సమిధం జపేత్ । వైశ్వానరతోదా వేదః పశ్వాదిహోమహ । లోకాంతరస్థదంపోః కృత్వా సర్వకర్మాణి సాధయ । వహ్నిజాయాంతకో మంత్ర స్తేన వహ్నిం తు ప్రార్థయేత్ । ఏవమావాహ్య సమిధం త్రిష్ట్వాగ్నిం దీపయేద్బుధః । చిత్పింగళ హన దహ పంచయుగ్మం తతః పరం । సర్వజ్ఞాజ్ఞాపయ స్వాహా మంత్రోయం వహ్నిదీపనే । అగ్నిం ప్రజ్వలితం వందే జాతవేదం హుతాశనం । సువర్ణవర్ణమమ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ల, సబుద్ధం పర్వతో సుఖం । మన్త్రేణానేన తం వహ్నిం స్రుపీతపరమా
దరాత్ । వణేబద్ధే సమాకృత్వా తన్మధ్యే గుప్తకాక్షిపేత్ । ముఖే దే
యుః సప్రజిహ్వాఖ్యా దర్శయేజ్జగతీవేదసే అష్టదిక్షుసుసంపూజ్య అష్ట
మూర్తిర్నమోంకారాః జాగనేదాస్య ప్రజిహ్వా హవ్యవాహనవచ ।
ఆశ్వోదరగజసఙ్ఘోన్య, పునర్వైశ్వానరాయయః । కౌమారతేజాస్స్య
ద్విశ్వ ముఖో దేవముఖస్మృ । తారాగ్నదేవదాద్యస్స్యర్నత్యం
తావహ్నిమూర్తయః । మధ్యేగ్నానవంయోజ్యం పూజామండ
లతఃప్రభుం । ఆవాహయేదాదిమచంద్రం పరివారసమన్వితం ।
మంత్రన్యాసవిధాయాస్మిన్ ప్రాగ్వన్ముద్రాప్రదర్శయేత్ । గంధ
పుష్పైర్ధూపదీపైః సాగ్నింసంపూజయేద్విభుం । దర్విదర్వ్యంసువే
దాన్య జుహుయాన్మూలమన్త్రియా । నాగవల్లీదళయుజా తులసీగర్భ
యాన్వితా । మధ్యమానామికాంగుష్ఠైః స్రుగ్గముద్రాప్రకీర్తితా ।
కృత్వాజ్యభాగావాఘారౌ కుర్యాద్దగ్ధ్వ్రంపూవినః ॥ కవచేనావకు
త్యాథ హృదసే ప్రపరిరక్షయేత్ । సంప్రోక్ష మూలమంత్రేణాభి
మంత్ర్యజుహుయాద్బుధః । సశక్తిబీజమంత్రేణ జుహుయాత్సాహవ
దే తతః । మాతాంతనామాంతే హుత్వా త్యాగఃసమాహుతిమ్యపి ।
షోడశాహుతిభిర్దేవ యజేద్వాగా సశక్తికః । ద్వారపీఠాంగదేవేభ్య
ఏకైకామాహుతింతతః । గణేశ్వరాదిద్వారస్థిత ద్వారస్థితిద్వారదే
వతాః । చండూకాదిపీఠదేవా భవంత్యష్టచత్వారింశత్ । అష్టాసశో
త్తరశతం భవంతిహృదయాదయః । ఏకాప్సాన్యాఅష్టేనన త్వథిరైకే
శతంభవేత్ । గణేశాదయతేచ సహస్రాసుహిర్మైతథా చతు
ర్థ్యఆహుతింహుత్వా తతో బ్రహ్మర్పణాహుతిః । తతఃపూర్ణాహు
తింకృత్వా భస్మనాతిలకంధరః । పూర్ణపాత్రంప్రోక్షణీమైః పూర్య
సప్తార్చిమంత్రైః । అభ్యాసమభిషించేత్కైకనమూన్వాతులసీదళైః ।
విక్షిప్యపుష్పాంజలిమేకభావః కుర్యాన్నమః శ్రీమాతభుక్షుఖాయ ।
ఉద్వాస్యవహ్నేస్త్రిదశాధిపేశం బలింహరేన్నైరృతవాయుగిస్థః ।
పురశ్చర్యావిధానగహోమేతు । శ్లో । జపస్యాథదశాంశేన హుత్వా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఛాద్యపుతం హవిః । తదశాంశేన మూలేన గంధపుష్పాక్షతోదకైః । సాంగం దేవం తర్పయామీ త్యేవం సంతర్పయేద్ బుధః । మంత్రిహ్యాంతే నమశ్శబ్దం దేవతారాధనే విధౌ । తదంతే హోమకాలే తు స్వాహాశబ్దం నియోజయేత్ । ఇతి కారికావళీ రామార్చనచంద్రికోక్తా । ఏవమగస్త్యోక్త తాంత్రిక హోమవిధిర్దర్శితః ।

బోధాయనోక్త వైదికహోమప్రయోగః

(౦)

అథ బోధాయనోక్త వైదికహోమో విరూప్యతే। అత్రైవావస్థా- హోమవిధిర్ద్వివిధః అగస్త్యోక్తాగమప్రకారవైకః బోధాయనోక్త వైదికప్రకారోన్యః యత్రియత్రి నవరాత్రోత్సవ పునర్వస్వభిషేచన సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవాదిషు రామార్చనచంద్రికానుసారి ద్వితీయగృహ్యరీత్యా దశావరణపూజా పురస్సరం పట్టాభిషేకోత్సవః క్రియతే తత్ర తత్ర పూర్వోక్తాగస్త్యోక్త ప్రకారేణ హోమః కార్యః యత్ర తన్నాస్తి కేవల పట్టాభిషేకోత్సవమాత్రం క్రియతే తత్ర వక్ష్యమాణప్రకారేణ బోధాయనోక్తం హోమ చరుధర్మే కుర్యాత్ । చరుహోమాసంభవే ఆజ్యేన కుర్యాత్ హోమాశక్తౌ హోమసమ త్రిజపం కారయేత్ హోమద్రవ్యపూజాదికం బ్రాహ్మణాయ వా దద్యాత్ । తత్రాయం ప్రయోగః॥ ఆచమ్య ప్రాణానాయమ్య । దేశకాలౌ సంకీర్త్య మమోపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీరామచంద్ర ప్రీత్యర్థం శ్రీరామపట్టాభిషేక శుభకర్మణి ఆజ్యచరుద్రవ్యేణ శ్రీరామం యక్ష్యే। ఇతి సంకల్ప్య। ఔపాసనాగ్ని మథవా శ్రోత్రియాగారాదానీతమగ్నిం వోపసమాధాయ చరుహోమపక్షే పయసా చరుం పక్త్వా అగ్నిముఖాంతే । ఆదౌ మూలమంత్రేణ స్వాహాంతేన షోడశాహుతీర్హుత్వా తతో గాయత్ర్యా సహస్రవారం ● శ్రీరామగాయత్ర్యా సహస్రవారం పక్షే షట్సహస్రోక్తైశ్చతుర్థమేన ప్రధానాయత్ర్యా ... జయాదిభిర్హుత్వా పరిధీన హుత్వా కర్మసమృద్ధ్యర్థం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

భ్య ఇతి ప్రజాపత్యవిశ్వేభ్యో దేవేభ్యః స్విష్టకృదాదిహోమం హుత్వా
అనాజ్ఞాతాదిప్రాయశ్చిత్తాహుతీర్హుత్వా - ఆజ్యేన పునర్యథాశక్తి
శ్రీరామ షడక్షరేణ హుత్వా సప్తతే అగ్న ఇతి పూర్ణాహుతిం
హుత్వా ప్రోక్షణ పూర్ణపాత్రవినయన బ్రహ్మోద్వాసనాంతం
గృహ్యోక్తవిధినాకృత్వా సంపాతాజ్యం శిరసిధృత్వా భస్మనాతి
లకం కృత్వాఽగ్నే నయేత్యాదినా ప్రదక్షిణంకృత్వా యస్యస్మృత్యా
చేతిసర్వంకర్మ శ్రీరామాయ సమర్ప్య అనంతరపట్టాభిషేకసర్గ
పఠనాది పట్టాభిషేకతంత్రశేషం సమాపయేదితి బోధాయనమః

——

కేచిత్పఠంతి పాంచరాత్రోపపురాణస్థా । శ్లో । అథా
చార్యశ్శుభదినే ప్రాతర్నియతమానసః కృత్వాతుమంగళ స్నానం
శిష్యైస్సహశుచివస్త్రైః । ధృతోర్ధ్వపుండ్రోవిధివచ్ఛుచిర్విహి
తాహ్నికః ప్రవిశ్యదివ్యభవనం రామార్థే సమలంకృతమ్ । తత్రా
సంస్థోపవిశ్య వృణుయాదృత్విజశ్శుచీన్ । నదీనదేభ్యః సింధుభ్యః
సమాహృత్యాపులంజలమ్ । పవిత్రైరభిమంత్ర్యాథ శుభేష్వథగృ
హేష్వపి సౌవర్ణ్యాం ప్రతిమాయాంతు రామమావాహ్యభక్తితః ।
సింహాసనే సమాసీనం స్నాపయేత్తాం యథావిధి । గంధైర్మాల్యైశ్చ
ధూపైశ్చ రత్నైశ్చాపి ప్రదీపైశ్శుభైః । ఆరాధయేద్దాశరథిం ప్రణామా
మ్యంజలిచకః । అగ్నింసమిధ్యవిధివత్ కృత్వాగ్నిముఖమాదితః ।
సహస్రం రంజుహుయాద్గాయత్ర్యాజ్యేనతత్త్వవిత్ । తతః శ్రీరామ
గాయత్ర్యా జుహుయాచ్చసహస్రకమ్ । సంక్షేపసర్గశ్లోకైశ్చ
ప్రత్యేకం హోమమాచరేత్ । జప్యైరపిగాథాభిర్వా సమ్యగ్ధ్యక్షరావిశే
షతః । తతః పూర్ణాహుతించాపి జుహుయాచ్ఛ్రద్ధయాన్వితః ।
హోమశక్త్యాభావే వా జపః కార్యశ్శుచివస్త్రైః । హోమాదవం
బ్రాహ్మణాయ దద్యాద్ద్వాదశలోభతః । కర్మణ్యాదాపికానాధం
నామత్రయమహామనున్ జపేయుర్బ్రాహ్మణాస్సహస్రం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రామతారకమ్ । రామాభిషేకసర్గం చ శ్రావయేతదాదరాత్ । ఆరాధయేద్రఘుపతిం స్థితం రామాయణాత్మనా । పుష్పైర్ధూపైశ్చ దీపైశ్చాప్యుపచారైర్యథాక్రమమ్ । అభిషించేదథ ఋత్విగ్భిః పూర్వవత్సర్వతో రాఘవమ్ । సామ్రాజ్యయోగిమంత్రేణ సిద్ధైః పూర్వాభిమంత్రితైః । ఋత్విగ్భిర్బ్రాహ్మణైః పూర్వం కన్యాభిర్మంత్రిభిస్తథా । యోధైస్సనైగమైశ్చాపి కార్యం రామాభిషేచనమ్ । వీణావేణుస్వనోన్మిశ్రైః కాంచీనూపురనిస్వనైః । నీరాజయేయుర్గాయంత్యో రాఘవం రమణీజనా ఇతి ।

జన్మకుండలీ ప్రకారోఽస్యరూప్యతే

స్వస్తి శ్రీ వైవస్వత మన్వంతరాంతః ప్రాప్త పంచమహాయుగత్రింశతి వర్షసహస్రావశిష్టాయాం త్రేతాయాం విళంబినామ సంవత్సర మేషసంక్రమణ చైత్రశుక్లనవమ్యాం బుధవాసరే పునర్వసూనక్షత్రే మధ్యాహ్నసమయే కర్కటలగ్నే పంచగ్రహేషూచ్చగతేషు శ్రీరామమూర్తేః అవతారః । తదానీం అశ్వినీతృతీయచరణే మేషరాశౌ రవిరుచ్చస్థః - పునర్వసూ చతుర్థచరణే కర్కటరాశౌ స్వక్షేత్రే చంద్రః - శ్రవణతృతీయచరణే మకరే ఉచ్చస్థో భౌమః ఉత్తరాభాద్రా తృతీయచరణే మీనే నీచస్థో బుధః - పుష్యనక్షత్రప్రథమచరణే కర్కటరాశౌ స్వోచ్చే చంద్రసహితో గురుః - రేవతీ చతుర్థచరణే మీనరాశౌ స్వోచ్చే శుక్రః - స్వాతీచతుర్థచరణే తులాయాముచ్చస్థశ్శనిః - పూర్వఫల్గునీ చతుర్థచరణే సింహే రాహుః - పూర్వాభాద్రా ద్వితీయచరణే కుంభే కేతుః । ఏవం విధగ్రహాదిగ్రహసంపత్తిః । ....

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామ జన్మకుండలి

బు శు	ర		
కే			అ చం గు
కు	రాశి		రా
		శ	

శు శ		కే	ర కు
			చం
	అంశ		గు
	రా	బు	

ఏతాదృశజననసమయస్య పునర్వసూచతుర్థచరణవ్యాప్తత్వాత్ కృత్తికాది వక్షత్రదశాప్రకారేణ - ఆదౌ గురుదశాశేషం వర్షచతుష్టయపర్యంతంవర్తతే - తతశ్శనిదశాయాం బుధభుక్తౌ అష్టమవర్షే పరాభవ సంవత్సర చైత్రశుక్లపంచమ్యాం శ్రీరామమూర్తేః ఉపనయనం - తతః శుక్రాంతర్దశాయాంద్వాదశవర్షే కీలక సంవత్సర - ఫాల్గునశుక్లపూర్ణిమాయాం ఉత్తరఫల్గునీనక్షత్రే - భూమిగర్భసమారభ్యపడ్వర్షవయోవత్యాః నిత్యయౌవనవత్యాః సీతాయాఃపాణిగ్రహోత్సవ - తదనంతరంసీతాయాసహద్వాదశవర్ష పరిమిత కాలస్స్వయోధ్యావాసః - తతఃరుధిరోద్గారిసంవత్సర చైత్రశుక్ల పంచమ్యాం నీచస్థబుధదశాయాం వనవాసస్యప్రారంభః - పునశ్శర్వరిసంవత్సర చైత్రశుక్లషష్ఠ్యాంవనవాసాదయోధ్యానగరప్రవేశః తత్పరదినేసప్తమ్యాం - ప్లవ్యపక్షే, శ్రీమదయోధ్యాపట్టాభిషేకోత్సవః - ఏవంషవనహప్రసంవత్సరో పరిదశమాసోత్తర చతుస్సప్తత్యుత్తర వవశతవర్షాణి దేవ్యాసహ్నావాసః - సహస్రపర్షి పరి ద్విమాసోత్తర పంచవింశతివర్షాణి దేవ్యావినావాసః - తతఃపరం సీతయాసహ శ్రీరామమూర్తే వై కుంఠప్రవేశః - ఏవమేకాదశ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వర్షసహస్ర కాలనిర్ణయః । అస్య ప్రమాణవచనాని క్రమాదుదా
హ్రియన్తే । యథా, వైవస్వతమన్వంతర్గతః ప్రాప్తపంచమత్రేతా
యుగ ఇత్యత్ర ప్రమాణం । శ్రీరంగమాహాత్మ్యే — వైవస్వతమనుపుత్రే
ఇక్ష్వాకుమహారాజే భగవంతం ప్రతితపః కుర్వతి - బ్రహ్మాణం ప్రతి
శ్రీరంగరాజవచనం । శ్రీభగవానువాచ । శ్లో । త్వయార్చితోఽహమ
ధునా శ్రీరంగే ధామ్ని పద్మజ । అయోధ్యాం గంతుమిచ్ఛామి రఘు
భిః పరిపాలితాం । తేషామంతర్వ్యయిష్యంతి చతుర్యుగ చతుష్ట
యం । తతః పరం ప్రయాస్యామి కావేరీం చోళరక్షితాం । చంద్రపుష్క
రిణీతీరే శయిష్యేఽహం చతుర్ముఖం । ఇతి భగవతా శ్రీరంగనాయ
కేనాదిష్టశ్చతుర్ముఖో బ్రహ్మా శ్రీరంగవిమానమిక్ష్వాకుమహారాజం
ప్రతిప్రాదాత్ - సచేక్ష్వాకుః ప్రథమత్రేతాయుగే అయోధ్యాయాం
సంస్థాప్య ఉత్సవాదికం కృతవాన్ । తథాచోక్తం తత్రైవ । శ్లో । తథా
హ్యపాల్గునే మాసే నక్షత్రే భగదైవతే । ఉత్సవావభృథంచక్రే పుత్ర
పౌత్రైస్సమన్వితః ఇతి । ఏవం చతుర్యుగ చతుష్టయం గతం తతః పంచ
మ త్రేతాయుగే రాజా దశరథః పుత్రకామేష్టిం కృతవాన్ - తదుక్తం
తత్రైవ । త్రేతాయుగే పంచమే తు రాజా దశరథోఽనఘః । పుత్రార్థం
హయమేధేన యజ్ఞం సముపచక్రమ ఇతి । ఇత్యాదివచనైః శ్రీరామా
వతారః పంచమత్రేతాయుగే భూదితి సిద్ధం । విళంబినామ సంవత్సర
ఇత్యత్ర ప్రమాణం । కాలప్రకాశికాయాం । శ్లో । ప్రమాదిఖరశోభకృ
ద్రాక్షసప్రభవేషు చ । ధనుర్గురుః ప్రమాద్యాది వర్షాణాం తు య
థాక్రమం । కుంభకర్కి ధనుర్మేష కన్యారాశౌ శనిః క్రమాత్ ।
అస్యార్థః । యదా ప్రమాదిఖరశోభకృద్రాక్షసప్రభవేషు పంచసు
సంవత్సరేషు ధనూరాశౌ సామాన్యతః గురుర్వర్తతే - తదా శని
స్తు తేష్వేవ పంచసు వత్సరేషు క్రమాత్కుంభకర్కటధనుర్మేష
కన్యారాశిషు సామాన్యతః వర్తతే - నతు నియమేన - ఏవం స్థితే శ్రీరా
మావతారసమయే కర్కటరాశౌ గురోః స్థితత్వే కర్కటస్య ధనూ
రాశేరష్టమగతత్వేన గురుప్రవిష్ట ఖరసంవత్సరాద్విళంబిసంవత్సర
స్యాష్టమత్వాత్ రామజన్మ సంవత్సరో విళంబీతి సిద్ధం - ఏవమేవ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శనిచారరీత్యాపి విచార్యమాణే ఏకోనవింశవత్సర ఏవ భవతి । అవశిష్టతిథ్యాదినిర్ణయః శ్రీరామాయణే వర్ణితః శ్రీవాల్మీకినా బాలకాండే ।
శ్లో॥ తతశ్చ ద్వాదశే మాసే చైత్రే నావమికే తిథౌ — నక్షత్రేదితి దైవత్యే స్వోచ్చసంస్థేషు పంచసు । గ్రహేషు కర్కటే లగ్నే వాక్పతావిందునా సహ । ప్రోద్యమానే జగన్నాథం సర్వలోకనమస్కృతం । కౌసల్యాజనయద్రామం దివ్యలక్షణసంయుతమ్ ఇతి పంచగ్రహేషూచ్చంగతేష్విత్యస్య ఫలమభిహితం జ్యోతిశ్శాస్త్రే — ఏకగ్రహోచ్చజాతస్య పర్వాదిష్టవినాశనం । ద్విగ్రహోచ్చే తు సామంతః త్రిగ్రహోచ్చే మహీపతిః । చతుర్గ్రహోచ్చే సమ్రాట్ స్యాత్ పంచోచ్చే లోకనాయక ఇతి ప్రత్యేకోచ్చగ్రహఫలమభిహితం తత్రైవ సూర్యే స్వోచ్చగతే జాతః సేనాపత్యమవాప్నుయాత్ । భౌమే స్వోచ్చగతే జాతో వనే రాజా భవిష్యతి । గురౌ స్వోచ్చగతే జాతో ధనీ రాజ్యాధిపో భవేత్ । శుక్రే స్వోచ్చగతే జాతో రాజ్యశ్రియమవాప్నుయాత్ । శనౌ స్వోచ్చగతే జాతో రాజ్యాధిపసమో భవేదితి ఏవం ప్రమాణవచనాని యథాసంభవముదాహృతాని అవశిష్టాంశో దైవజ్ఞశిరోమణిభిర్విచారణీయః । ఇతి శ్రీరామాయణసారసంగ్రహోక్త జన్మకుండలీ ప్రకరణమ్ సమాప్తమ్ ॥

శరన్నవరాత్రవిధిః

ఏవమేవ శరన్నవరాత్రేఽపి శ్రీరామనవరాత్రోత్సవః కార్యః । తత్రైవం ప్రయుంజ్యాత్ । ఆశ్వయుజశుక్ల ప్రతిపది నవరాత్ర ప్రారంభం కృత్వా సంకల్పకాలే శరన్నవరాత్రి వ్రతం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య — తతః విధిప్రకారేణ ఋత్విగ్వరణ మంటపపూజనం దేవతాస్థాపన రామాయణ పఠనారంభాదికం కృత్వా ద్వితీయరాత్రౌ నక్తం కృత్వా దశావరణ మహాపూజాం తృతీయరాత్రౌ నక్తం కృత్వా ప్రదోషపూజాం చ కృత్వా తద్వాది దశమీపర్యంతం ప్రాతఃపూజాం ప్రదోషపూజాం చ

CC0: In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కుర్యాత్ శ్రీరామాయణ పారాయణమపి ప్రతిపదిద్వితీయాయాం వా
యదాకదా శ్రీరామజన్మ సర్గపారాయణంసంభవతి ఏతద్గ్రంథో
క్తరీత్యా రామజన్మోత్సవః కార్యః - తథైవ యస్మిన్ దినే
సీతాకల్యాణపఠనం సంభవతి తస్మిన్ దినే ఏతద్గ్రంథోక్తరీత్యా
సీతాకల్యాణోత్సవః కార్యః - అష్టమ్యాం రాత్రౌ సీతాజన్మోత్సవమపి
కుర్యాత్ - విజయదశమ్యాం యథావిధిపట్టాభిషేకోత్సవం కుర్యాత్ ।
పత్నీసువాసినీ బ్రాహ్మణ పూజనభోజనఋత్విగాచార్య పూజనాదికం
దశమ్యాం రాత్రౌ గ్రామవీథీషు ప్రతిమాపుస్తకాదీనాముత్సవాదికర
ణం దీనాంధకృపణదీనాంసంతర్పణం దేవతా ప్రతిష్ఠాపనాదికం సర్వం
వసంతనవరాత్రవిధానోక్తరీత్యాకుర్యాత్ । అత్రాప్యేవం చతుర
మసమర్థశ్చేత్ త్రిరాత్రమేకరాత్రంవా కుర్యాత్ । తత్ర త్రిరాత్ర
పక్షే సప్తమ్యాం ప్రారంభః - అష్టమ్యాం సీతా జన్మోత్సవః -
నవమ్యాం రామజన్మోత్సవస్తద్రాత్రౌ కల్యాణోత్సవో దశమ్యాం
పట్టాభిషేకః కార్యః । ఏకరాత్రపక్షే నవమ్యాం ప్రాతరారంభో
మధ్యాహ్నే జన్మోత్సవో రాత్రౌ కల్యాణోత్సవో దశమ్యాం పట్టాభి
షేక ఇతి సర్వం వసంతనవరాత్రవత్కుర్యాత్ । ఏవం శరన్నవరా
త్రేపి భక్త్యా శ్రీసీతారామమారాధ్య తత్ప్రసాదాత్తత్పదంగచ్ఛ
తీతి శరన్నవరాత్రవిధిః । ఏతద్వ్యాసంతశారదనవరాత్రోత్సవ ద్వయ
ప్రతిపాదికా కారికావలిః శ్రీనవరత్నమాలాయాం తృతీయరత్నే
ద్రష్టవ్యా । తథైవ శ్రీరామపూజార్థం రామప్రీతికరాణాం నవవిధ
ఫలకుసుమాన్నభక్ష్యాది వస్తూనాం నవాయతనపూజాయాశ్చ ప్రతి
పాదికా కారికావలిస్త్వగ్రే ఉదాహరిష్యమాణ శ్రీమదానంద రామా
యణోక్తమాసనవమీ వ్రతవిధానే విలిఖితాద్రష్టవ్యా ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకప్రయోగః.

అథ స్కాందపురాణోక్త మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకవిధి స్తత్ప్రయోగశ్చనిరూప్యతే । అథాతో మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేక విధిం వ్యాఖ్యాస్యామః శ్రీరామాయణస్యాష్టోత్తరశతపారాయణానాం చతుర్వింశతి పారాయణానాంవా కర్తా శ్రీరామభక్తో యస్సచైత్రవైశాఖాశ్వయుజ కార్తీక మాఘఫాల్గునేషు మాసేషు మాఘాద్యాది దోషరహితేషు శుక్లపక్షే వా ప్రారబ్ధాగామిమాసశుక్లపక్షే సమాప్తిస్యాత్తథా జ్యోతిర్విదుక్తశుభదివసే పంచవింశతి షోడశాన్యతమ ఋత్విక్ప్రయుక్త మండలదీక్షావిధినా మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోత్సవం కర్తుమిచ్ఛుస్సర్వసామగ్రీం యాజ్ఞికీం వైవాహికీమివచసంపాద్య నదీతీరే దేవాలయేచోద్యానే పుణ్యక్షేత్రే మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోత్సవకరణే శ్రీశివరాచ్యకమునిసంవాదోక్త ప్రకారేణ మంటపనిర్మాణాదికం కుర్యాత్ । తద్యథా బిల్వాశ్వత్థనింబామ్రాది పుణ్యవృక్షాంచితే మ్లేచ్ఛాద్యశుచిజనాసంకీర్ణే కంటకశర్కరాదిరహితే మృదులమృత్తికాదియుక్తే భూదేశే సమచతురశ్రమష్టోత్తరశతపదమాత్రమావహనీయ విహరణ త్రాస్తే ప్రణవిహ్వత్వితఃప్రదేశం కపాలభస్మాస్థినిరసనేన నూతనమృత్తికాపూరణేనచ సంశోధ్యసమంకృత్వా తత్రైధావిభజ్యపునస్త్రిరః త్రైధాచ విభజ్యనవఖండాని చతురశ్రాణి విధాయతద్రేఖాసంధిషుషోడశ సుషోడశస్తంభానిఖాయమంటపం నిర్మాయ కదలీస్తంభపత్రాన తోరణ ధ్వజపతాకాదిభిర్యథావిధమలంకృత్య తత్ర వాయవ్యఖండే తద్దిక్పాలపూజన మృత్సంగ్రహణం తత్పూజనంచ కృత్వా మంత్రజపాదికం కారయేత్ । ఉత్తరఖండే ద్వారంకృత్వా దిక్పాలపూజనం భీషణక్షేత్ర సంహారభైరవయోః పూజనంకృత్వా తత్ర శ్రీరామాయణాది గ్రంథపారాయణాదికం కారయేత్ । ఈశాన్యఖండే దిక్పాలాన్ సంపూజ్య గుల్మదక్షిణం వేదింకృత్వా తత్ర ధాన్యమసీతిధాన్యం నిక్షిప్య కన్యాపతిం పత్నీయుక్తమఖండదీపం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రాఙ్ముఖంసంస్థాపయేత్ । పూర్వఖండే-ద్వారంకృత్వా దిక్పాలపూ
జనమసితాంగగురుభైరవయోః పూజనంచ కుర్యాత్ । ఆగ్నేయఖండే
వైశ్వానరసూక్తేనాగ్నిమావాహ్య పూజయిత్వాతత్ర తామ్రనిర్మిత
కలశం జలపూరితం ధాన్యోపరిసంస్థాప్య వస్త్రేణా చ్ఛాద్య
కలశస్యముఖే విష్ణురితిసంపూజ్య తస్మిః కుంభజలే శ్రీరామప్రతిమాం
సౌవర్ణీం సంస్థాప్యకలశోపరిపూర్ణ ఫలంనిధాయ కుసుమమాలా
దిభిరలంకృత్య పట్టాభిషేకపర్యంతం సంపూజయేత్ - తత్పశ్చా
ద్భాగే నవగ్రహయంత్రం విలిఖ్యసంస్థాప్యతత్రయథావిధినవగ్రహా
రాధనం కృత్వాపూజయేత్ । యామ్యఖండే-ద్వారంకృత్వాదిక్పాల
పూజనం చండభైరవక్రోధనభైరవయోః పూజనంకృత్వా తత్రమృ
త్యుంజయమంత్రజపం కారయేత్ । నిర్ ఋతిఖండే - దిక్పాలకసంపూ
జ్యపూజోపకరణాని తత్రైవసంస్థాపయేత్ । పశ్చిమఖండే - ద్వారం
కృత్వా - దిక్పాలపూజనమున్మత్తభైరవకపాలభైరవయోః పూజనం
కృత్వా తన్మధ్యేవేదింకృత్వా వారుణకలశం సముద్రోదక నద్యుదక
కలశాంశ్చ సంస్థాప్య వరుణమావాహ్యపూజయేత్ । తతఃమధ్య
ఖండే- బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వరానావాహ్య పూజయిత్వా తత్ప
శ్చాన్మధ్యదేశే రామతోభద్రం విలిఖ్య తద్దేవతా ఆవాహ్య పూజ
యిత్వా తన్మధ్యే భద్రపీఠం నిధాయతత్పీఠే-కలశస్థితాం సౌవర్ణీం
శ్రీరామప్రతిమాం పట్టాభిషేకదినే సంస్థాప్య పట్టాభిషేకం కుర్యాత్
తతఃపశ్చాత్ హోమార్థం వాసుదేవసంకర్షణ ప్రద్యుమ్నానాం
కుండాని త్రీణినిర్మాయ సంకర్షణకుండస్య పశ్చిమభాగే అనిరుద్ధ
కుండం కృత్వా తేష్వగ్నిం సంస్థాప్యవాసు-దేవకుండే - ముఖ్యదేవతా
హోమం సమిదన్నచర్వాజ్యైః కుర్యాత్ । సంకర్షణకుండేమూర్తి
హోమంశాంతిహోమం పౌష్టికహోమంచకుర్యాత్ - ప్రద్యుమ్న
కుండే ప్రాయశ్చిత్తాహుతీర్జుహుయాత్- అనిరుద్ధకుండే నవగ్రహా
ద్యంగదేవతా హోమంకుర్యాత్ । అనేనవిధినా మంటపనిర్మాణాది
కృత్వా యథావిధివక్ష్యమాణక్రమేణ సామ్రాజ్యపట్టాభిషేచనం
కుర్యాత్ । అథ గృహేసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోత్సవకరణేతు - గృహే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri

లంకారాదికంకృత్వా గృహస్య పశ్చిమభాగే దక్షిణభాగే చోత్తమే దేశే దేవతాస్థాపనార్థం మంటపంనిర్మాయ సంకల్పాదికంకృత్వా పంచత్రింశద్దినపర్యంతం జపహోమపారాయణ తర్పణాదిక ఋత్విగ్భిః కార్యం షష్ఠ్యాంశేదినే గృహస్యేశాన్యదేశే తత్ర వేదివి శాల్య మనువృత్య సమచతురశ్రం చతుర్వింశతిపదమాత్రం ద్వాదశ పదమాత్రం షట్పదమాత్రంవా స్థానీయ విహరణపద్యాహృత్య తత్ర పూర్వవత్సన్నకస్థానే విమానషోడశస్తంభే ర్మంటపం కృత్వా తస్మిన్ చతుర్దిక్కోణేషు చతుర్ద్వారాణివిధాయ-తత్రఆగ్నేయ కోణే నవగ్రహదేవతా స్థాపనంకుర్యాత్ - నిర్‌ఋతికోణేవాస్తు మండలంకుర్యాత్ - వాయవ్యకోణే సముద్రోదక నద్యుదకపూరిత ద్వాదశ కలశస్థాపనార్థం స్థండిలంకృత్వా తత్పురతఃప్రమసపంచక మౌదుంబరమాభిషేచనికోదక ధారణార్థం సంస్థాప్య తద్దక్షిణతః పూజాద్రవ్యాణి లాజాక్షతదీపాది పత్రఖ్యాత్యభద్రపీఠం పట్టాభిషేకార్థం- తదుత్తరతో దధిమధ్వాజ్యస్థాపనార్థం మానసందీర్ఘతియుమౌదుంబరంచ సంస్థాపయేత్ తత్ర ఈశాన్యకోణే హోమార్థం వాసుదేవ కుండమేకం చతురశ్రమరత్నిమాత్రం కృత్వా తస్మిన్నేవసర్వాన్ హోమాన్‌కుర్యాత్ । ఏవ మంటపంనిర్మాయ శమదమాదిసద్గుణసహితాన బాయాది హేయగుణరహితాన్ వేదాధ్యయన సంపన్నాన్ రామాయణాదిగ్రంథవాచన వ్యాఖ్యాన సమర్థాన్ ధర్మశాస్త్రజ్ఞాన్ సోమయాగవద్యాన్ విశిష్టాన్ రానాన్నాచానానూధ్యాన్ వాచోసంగహీనాన్ ఋత్విజః పంచవింశతి సంఖ్యాకానథవా షోడశసంఖ్యాకాన్ సమాహూయ- తత్ర - రామాయణ పారాయణార్థమేకం తదధిదైవత రామమంత్ర జపార్థం ద్వౌచ - తదర్ధమానిహనూమన్మంత్రజపార్థమేకం-తదుపద్రష్టృశివపంచాక్షరీజపార్థం ద్వౌ వృణుయాదయమేకోగణః । తత శ్రీరామమూర్తేః అవతారాంతర శ్రీకృష్ణలీలాప్రతిపాదక శ్రీభాగవతపారాయణార్థమేకం - తదధిదైవత గోపాలమంత్రజపార్థం ద్వౌ - తస్యైవాయగీవ బ్రహ్మవిద్యాంత్వా త్మన్మంత్రజపార్థమేకం - తస్యగాయత్ర్యధికరణత్వాత్తన్మ త

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

జపార్థం చైకం వృణుయాదయం ద్వితీయో గణః । తథా సన్మోక్ష
ధర్మాది సకల ధర్మప్రతిపాదక మహాభారత పారాయణార్థమేకం –
తస్య పంచమవేదత్వేన వ్యవహ్రియమాణత్వాత్ తన్మూలభూత వేద
త్రయ పారాయణార్థం త్రీన్ – తత్త్రయీమయస్య సూర్యస్యాష్టాంగ
నమస్కారార్థం ద్వౌ – తత్త్రయ్యంతర్గతాథర్వణ రహస్యానాం
మహావిద్యాసప్తశతీ షడామ్నాయ లక్ష్మీనారాయణ హృదయాదీ
నాం పారాయణార్థమేకం వృణుయాదయం తృతీయో గణః । తతః
శ్రీరామ పరబ్రహ్మ పరతత్త్వ ప్రతిపాదకాష్టోత్తర శతోపనిషద్గీతో
పనిషత్ తద్భాష్యాదీనాం పారాయణార్థమేకం – తత్పూర్వాశ్రీమ
త్పట్టాభిషేకాద్యుత్సవ ప్రయోగనిర్వర్తనార్థమాచార్యం బ్రహ్మా
ణం చ ద్వౌ – తత్కర్మణః సర్వోపసర్గశాంత్యర్థం నవగ్రహజపార్థం
చైకం వృణుయాదయం చతుర్థో గణః । అత్రయద్యపి మూల
గ్రంథే । శ్లో । ఏకేన వేదపఠనం భారతం చైకతస్తథా । ఏకేన భగవ
ద్గీతా పారాయణమనుక్రమాదితి భగవద్గీతాపారాయణమాత్ర
ముక్తం – తథాపి గదష్టోత్తరశతోపనిషదాముపలక్షణం గీతాపారా
యణస్య భారతపారాయణేన చరితార్థత్వేపి పునర్విశేషగ్రహణం
తస్యాఉపనిషదంతర్భావాదితి ఏవం సర్వేమిళిత్వా సదస్య వ్యతి
రిక్తాః పంచవింశత్యృత్విజస్సంపద్యంతే చత్వారో గణాః । శక్తాపత్స
మృత్విక్సంభవేచ శ్రీమదానంద రామాయణాధ్యాత్మ రామా
యణ పురాణసంహితాదీనాం పారాయణార్థం యథాశక్తి యథా
సంభవ మృత్విగ్వరణ మత్యంత శ్రేయస్కరమేవ అథవా పంచవిం
శతి ఋత్విగసంభవే సంకల్పకాలే షోడశర్త్విజో వృత్వాపరత్రింశే
దినే అన్యేషామృత్విజాం వరణం కార్యం । తత్రాప్యశక్తావసంభవా
షోడశర్త్విక్కల్ప ఏవగ్రాహ్యః – షోడశర్త్విక్పక్షేతు ప్రతిపా
రాయణార్థం ప్రతిమంత్రజపార్థమేకైకస్య వరణే షోడశర్త్వి
జస్సంపద్యంతే గణాశ్చత్వార ఏవ । ఏవమృత్విక్సంపత్తి నిఖిలసామగ్రీ
సంపత్తిం సంపాద్య సమాహితమనాః సంకల్పదివసాత్ పూర్వదినే
పంచగవ్య ప్రాశనాదికం కృత్వా శుద్ధో భూత్వా – పరదినే మహాసా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవారంభంకుర్యాత్ । తత్రాయంప్ర
యోగః । సంకల్పదివసే బ్రాహ్మే ముహూర్తేచోత్థాయేత్యాది
ప్రథమంతత్రోక్తరీత్యా దేవతాస్థాపనాదికంకుర్యాత్ । తత్రాయం
వికల్పః ఆచార్యాన్ విప్రైః స్వస్తివాచనం నాందీముఖంచకృత్వా -
సంకల్పకాలే శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం అద్యఅముకమాస
పక్షతిథివాసరమారభ్య - ఆగామ్యముక మాసపక్ష తిథివార పర్యం
తం పంచవింశతి షోడశాన్యతమఋత్విక్ప్రయుక్త మండల దీక్షావిధి
నా శ్రీసీతారామ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకాఖ్యం శుభకర్మక
రిష్యే - ఇతిసంకల్ప్య । గణపతింవిష్వక్సేనంవా సంపూజ్యఅఖండదీప
స్థాపనంకృత్వా - తతః ॥శ్లో॥ సామ్రాజ్యపట్టాభిషేక కరణంభాగ్యసి
ద్ధయే. నిష్కామో మోక్షమాప్నోతిక్రతుతుల్యం కరోతి । అహింసా
లేశసంసర్గ మప్రాయశ్చిత్తవర్తనమ్ । ఇమంనిష్పాద్యవాగ్యజ్ఞం
ముక్తబంధః పరంవ్రజేత్ । శతాశ్వమేధాదధికం తత్సామ్రాజ్యా
భిషేచనమ్ । పునర్భవ ప్రదంహ్యేద్య మపునర్భవమంతిమం తుక్ర
తీత్యా ఆహ్వవాగ్యజ్ఞస్యక్రతు తుల్యత్వాదగ్నిష్టోమవదృత్విగ్వరణ
మాహ్వానం కల్పకారాః । అస్మిన్ శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభి
షేకశుభకర్మణి పట్టాభిషేకప్రవాకంత్వాం మహంవృణే । వృతోస్మి
కరిష్యామీతి పట్టాభిషేక ప్రవాకః పట్టాభిషేక ప్రవాకమహాసా
మ్రాజ్య పట్టాభిషేకమృత్విగ్భ్యో మే బ్రూహి । కేభ్యః ఆచార్యా
దిభ్యః - పట్టాభిషేకప్రవాకః ప్రథమమాచార్య గృహం గత్వా ।
రామేశ్వరశర్మణః శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోత్సవో
భవిష్యతి తత్రభవతాచార్యత్వంకర్తవ్యం-తంప్రచ్ఛతి- కచ్చిద్దః
భవదారయః కేశారయంతి - యూయమన్యేచ - కచ్చిన్నవ్యస్త
మార్త్విజ్యం - నవ్యస్తమార్త్విజ్యం - కచ్చిత్కల్యాణ్యోదక్షిణాః
సంతికల్యాణ్యోదక్షిణాః సౌవర్ణోర్యక్షోత్రంసహస్రం -- ఓమిత్యంగీ
కుర్యాత్ । ఏవంబ్రహ్మాదీనపి తత్ర్యేత్ । రామేశ్వరశర్మణః శ్రీరా
మమహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవో భవిష్యతి తత్రభవతా బ్రహ్మ
త్వం కర్తవ్యం - ప్రశ్నప్రతివచనే పూర్వవత్ । ఏవమాచార్య

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

బ్రహ్మణో ప్రథమమామంత్ర్య అనంతరం రామాయణవక్తారమా
మంత్రయేత్ । అత్రాచార్యః పురోధాః కర్మనిర్వర్తకో యాజకోవా
బ్రహ్మతుశదనుమతా । అతఏవేద తత్కార్యనిర్వర్తకావితి । ఋత్వి
జౌ ద్వావభిమతౌ తస్యాస్తామృషిసత్తమౌ । వసిష్ఠో వామదేవశ్చ మం
త్రిణశ్చతథాపరే । ఇతి శ్రీరామాయణే రఘువంశజానాం వసిష్ఠవా
మదేవయోః ఋత్విఙ్ముఖ్యత్వేన ప్రతిపాదితత్వాత్ సర్వేషు రామో
త్సవేషు వసిష్ఠవామదేవస్థానీయావాచార్య బ్రహ్మాణావ వశ్యం
ప్రథమం వృణుయాదితి । రామేశ్వరశర్మణః శ్రీరామమహాసామ్రాజ్య
పట్టాభిషేకోత్సవో భవిష్యతి తత్రభవతా శ్రీరామాయణం కర్త
వ్యం । ప్రశ్న ప్రతివచనే పూర్వవత్ । రామేశ్వర = భవతా శ్రీ
భాగవత పారాయణం కర్తవ్యం । రామేశ్వర=భవతా శ్రీమహాభా
రత పారాయణం కర్తవ్యం । రామేశ్వరశర్మణః = భవతాష్టోత్తరశతో
పనిషద్భిరుపనిషత్పారాయణం కర్తవ్యం । రామేశ్వర = భవ
ద్భిః శ్రీరామతారకమంత్రజపః కర్తవ్యః । రామేశ్వర =భవద్భ్యాం
గోపాలమంత్రజపః కర్తవ్యః । రామేశ్వర = భవద్భిర్వేదత్రయ
పారాయణం కర్తవ్యం । రామేశ్వర = భవతా హనూమన్మంత్రజపః
కర్తవ్యః రామేశ్వర = భవతా హయగ్రీవమంత్రజపః కర్తవ్యః ।
రామేశ్వర = భవద్భ్యాం సూర్యాష్టాంగ నమస్కారాః కర్తవ్యాః ।
రామేశ్వర = భవద్భ్యాం పంచాక్షరీ జపః కర్తవ్యః । రామేశ్వర =
భవతా గాయత్రీమంత్రజపః కర్తవ్యః । రామేశ్వర=భవతాథర్వణ
రహస్యానాం పారాయణం కర్తవ్యం । రామేశ్వర=భవతా నసగ్రిహ
మంత్రజపః కర్తవ్యః । వరణప్రశ్న ప్రతివచనే పూర్వవత్ ।
షోడశఋత్విక్ప్రత్యేకశ్యేషాం భవతేత్యేకవచన నిర్దేశః । అత్రకే
చిత్కౌషీతకిమతానుసారేణ సదస్యం సప్తదశకమితిసమామనంతి
సకర్మణో ముపద్రష్టాభవతి । రామేశ్వర = భవతా సాదస్యం కర్త
వ్యం । ప్రశ్న ప్రతివచనే పూర్వవత్ । తతః కర్తా । అస్మిన్ శ్రీరా
మ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేక శుభకర్మణ్యాచార్యం త్వామహం
వృణే । ఇతి సఫలాక్షతైర్గంధాద్యైర్వృణుయాత్ ॥ వృతోస్మీతి [illegible]మీతి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రతివచనం । శ్లో । యథాచార్యో వసిష్ఠో హి దిక్ష్వాకూణాంపురే
పురా । తథాపట్టాభిషేకేస్మి న్నాచార్యోభవసువ్రతః ఇతి ప్రార్థ్య
నమస్కుర్యాత్ । అస్మిన్ శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక
శుభకర్మణి బ్రహ్మాణం త్వామహంవృణే। పూర్వవద్వరణప్రతివచనే ।
శ్లో। వామదేవో యథాఋత్విగ్బ్రహ్మయోధ్యాపురేపురా । తథా
పట్టాభిషేకేస్మిన్ బ్రహ్మభవబుధోత్తమ । ఇతి ప్రార్థ్య— అస్మిన్
శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేక శుభకర్మణి శ్రీరామాయణ
పారాయణార్థం వాల్మీకింత్వామహంవృణే । యథా పఠతివాల్మీకి
రయోధ్యారామసంసది । తథారామోత్సవేస్మిన్ త్వం రామాయణ
మనుంపఠ। ఇతి ప్రార్థ్య । అస్మిన్ శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్య పట్టాభి
షేక శుభకర్మణి శ్రీభాగవతపారాయణార్థం. శ్రీశుకంత్వామహం
వృణే ।శ్లో । శుకరూప ప్రబోధజ్ఞ సర్వశాస్త్రవిశారద । ఏతత్కథా
ప్రకాశేన మదజ్ఞానమపాకురు । ఇతిప్రార్థ్య ।అస్మిన్ శ్రీరామ మహా
సామ్రాజ్య పట్టాభిషేక శుభకర్మణి శ్రీమహాభారత పారాయణా
ర్థం వైశంపాయనంత్వామహంవృణే ।శ్లో। వైశంపాయనఆచార్య
యథావ్యాఖ్యాతిభక్తితః । తథారామోత్సవేస్మిన్ త్వం శ్రీమహాభా
రతం పఠ । ఇతిప్రార్థ్య— అస్మిన్ శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభి
షేక శుభకర్మణి గీతోపనిషద్బ్రహ్మసూత్రాణాంతత్తద్భాష్యాణాం
పారాయణార్థం వేదవ్యాసంత్వామహంవృణే ।శ్లో। వ్యాసరూపనమ
స్తేస్తు వేదాంతార్థవిశారద । రామసామ్రాజ్యపట్టాభి షేకాఖ్యే
స్మిన్ మహోత్సవే । శ్రీరామేణోపదిష్టానాం వాయుపుత్రాయధీ
మతే । తథాకృష్ణోపదిష్టానా మర్జునాయప్రియాయచ । కృపయా
స్తోతరాణాంచ శతోపనిషదాంతథా । గీతోపనిషదాంచాపి సూత్రా
ణాం బ్రహ్మణస్యచ । తత్తద్భాష్యాదికానాంచ వ్యాఖ్యానాద్వ్యాచ
నాదపి । మదజ్ఞానమపాకృత్య కృతార్థంకురు తేనమః । ఇతిప్రార్థ్య ।
అస్మిన్ శ్రీరామసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక శుభకర్మణి శ్రీరామతా
రకమంత్రజపార్థం త్వామహంవృణే। ఇతిపంచఋత్విజాం ప్రత్యేకం
వరణం । ఏవంపర్యన్తం । సంతానగోపాలమంత్రజపార్థం త్వామహం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వృణే । వేదపారాయణార్థం త్వామహంవృణే । హనూమన్మంత్ర
జపార్థం త్వామహంవృణే। హయగ్రీవ మంత్రజపార్థం త్వామ
హంవృణే। సూర్యాష్టాంగనమస్కారార్థం త్వామహంవృణే । పం
చాక్షరీజపార్థం త్వామహంవృణే । గాయత్రీజపార్థం త్వామహం
వృణే । అథర్వణరహస్యానాం పారాయణార్థం త్వామహంవృణే ।
నవగ్రహజపార్థం త్వామహంవృణే । సదస్యం త్వామహంవృణే ।
వృతోఽస్మి కరిష్యామీతి ప్రతివచనం । శ్లో । సర్వే స్వకర్మకుశలాః సర్వే
శ్రీరామరూపిణః । స్వస్వకర్మవినిర్వృత్త్యై కృతార్థం కురుతాదరాత్ ।
అస్య యాగస్య నివృత్త్యై భవంతః ప్రార్థితా మయా । సుప్రసన్నాః
ప్రకుర్వంతు శ్రీరామాభ్యభిషేచనం । ఇతిప్రార్థ్య । వరణక్రమేణ
విష్టరం పాద్యమాచమనీయం మధుపర్కం గాం వస్త్రాలంకారాభరణ
యజ్ఞోపవీతాదీన్ దత్వా మధుపర్కపూజాం కుర్యాత్ । తత్రాచా
ర్యబ్రహ్మాణౌ శ్రీరామపూజాహోమపట్టాభిషేకోత్సవాదికర్మనిర్వర్త
నెయుక్తౌ భూయాస్తాం। వాచకాః స్వస్వపుస్తకపూజనం కృత్వా మంగ
ళాచరణపూర్వకం తత్తద్గ్రంథవాచనం కుర్యుః। రామాయణవాచకస్తు
వక్ష్యమాణ క్రమేణ తత్తత్కాండానాం న్యాసధ్యానపూర్వ
కం శ్రీరామాయణ పారాయణం కుర్యాత్ । జపకాస్తత్తన్మంత్ర
జపం కుర్యుః । యథా । రామతారకహనూమన్మంత్ర శివపంచాక్షరీ
గోపాలమంత్రహయగ్రీవ గాయత్రీమంత్రజాపకాః స్వస్వజపస్థానం
సంప్రోక్ష్య పార్ష్ణిఘాతాదినా భూతాన్ ఉత్సార్య కూర్మ యంత్రం
విలిఖ్య చిత్రకంబళాదికేష్వాసనేషూపవిశ్య । ఆచమ్య ప్రాణానాయమ్య
శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం అద్యప్రథమదినమారభ్య మండల
పర్యంతం ప్రతిదినం త్రిసహస్రసంఖ్యాకం శ్రీరామ మహాసామ్రా
జ్య పట్టాభిషేకాంగభూతం అముకమంత్రజపం కరిష్యే ఇతిసం
కల్ప్య గురుధ్యానం కృత్వా కర్తృశ్చేద్భూతశుద్ధిమాతృకాన్యాసా
దికం కృత్వా స్వస్వమంత్రన్యాసధ్యానపూర్వకం తత్తన్మంత్రాన్
జపేయుః- రామ మంత్రజాపకాః శ్రీరామతారక మంత్రస్య పూర్వాం
గానాం గురుగణపతి సూర్యనారాయణమంత్రాణాం జపం తారక

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మంత్రదశాంశేన త్రిశత సంఖ్యాకం జపిత్వా అనంతరం ఋషిచ్ఛందో
న్యాసపూర్వకం త్రిసాహస్ర సంఖ్యాకం తారకమంత్రం జపిత్వా
అనంతరము త్రైరాంగానాం సీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమ
న్మంత్రాణాం జపంపూర్వవత్తారకమంత్ర దశాంశ జపిత్వా యథా
శక్తి రామగాయత్రీంజపేయుః। సతి సంభవే పర్వేజాపకాః తత్తద్గా
యత్రీజపం హృదయకవచమాలాపంజరాదీనాంయథాశక్తిజపపఠనం
కుర్యుః। నవగ్రహజాపకాః స్వాధిదేవతా సహితనవగ్రహాణాం మూల
మంత్రజపంకుర్యాత్। సూర్యాష్టాంగనమస్కారకాః అరుణపూర్వ
కం మహాత్రిచవిధానేన సూర్యాష్టాంగనమస్కారాన్ కుర్యాత్తాం।
సదస్య కర్మణాముపద్రష్టాన్యాన్ ఋత్విక్షు సహాయీభూయాత్।
తత ఆచార్యో బ్రహ్మణాసహ ప్రథమదినోక్త కర్మ కృత్వా మంటపపూజ
నదేవతాస్థాపనాదికం కృత్వా ద్వితీయ తృతీయదినోక్త కర్మ కృత్వా దశా
వరణమహాపూజనం సాయంకాల పూజనంచకుర్యాత్ - తద్దైవోపా
సనాగ్నౌ శాంతిహోమాగ్నౌవా అగస్త్యోక్తక్రమేణ నిత్యహోమంచ
కుర్యాత్। ఏవం ప్రాతర్మధ్యాహ్న సాయంకాలేషు యథావిభవం
నవవాద్య నృత్యగీత స్వస్తివాచన పూర్వకం మహారాజవిభూతి
భిర్మహాపూజాంకుర్వన్ సువాసినీబ్రాహ్మణాన్ మధురాదిపదార్థై
ర్భోజయన్-నవరాత్ర్యా (?) శ్రీరామాయణపారాయణం తదేవ దేవ
శ్రీభాగవతపారాయణం శ్రీమహాభారతమేకావృత్త్యా తద్వదేవ గీతో
పనిషత్పారాయణంచ యథాశక్తితరగ్రంథ పారాయణాదికం కార
యన్ - తత్తత్కాండావసానేషు తత్తత్ప్రకరణసమాప్తిషు। పట్టాభిషేక
కల్యాణాది తత్తదుత్సవదివసేషుచ విశేషోత్సవ దినమా మండలం
కుర్యాత్। తన్మధ్యే మాసాంతే త్రైకాలేంశేవనే (?) అవశిష్ట ఋత్విజాం
సంభవే యథాశక్తివృత్త్యా జపాదికం కారయన్ చతుర్దినపర్యం
తం జపదశాంశంక్షీరే గంధోదకాది నాతర్పణంకారయేత్।
తత్ర్యథా। దేశకాలౌసంకీర్త్య శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం శ్రీ
రామసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకాంగభూతం శ్రీరామ తారకహనూమ
న్మంత్ర శివపంచాక్షరీ గోపాలమంత్ర పంచయుగీ వమంత్రగాయత్రీ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మంత్రాణాం తత్తజ్జపదశాంశేన తర్పణం కుసుమాక్షతసహితేన
క్షీరేణ సుగంధోదకేనవా తత్తద్వృత్యోర్ద్వారా కారయిష్యే । ఇతిసం
కల్ప్య। తత్తజ్జపకాస్తత్తన్మూలమంత్రముచ్చార్య - ఓం శ్రీరామం
తర్పయామినమః ఓం శ్రీహనూమంతం తర్పయామినమః - ఓం శ్రీశి
వం తర్పయామినమః- ఓం శ్రీగోపాలంతర్పయామినమః-ఓం శ్రీహ
యగ్రీవం తర్పయామినమః-ఓం శ్రీగాయత్రీంతర్పయామినమః- ఇతి
కుసుమాక్షతైః క్షీరతర్పణంకుర్యుః । తత స్తత్ప్రభృతిపంచదిన పర్యం
తం జపశతాంశం హోమంకృత్వా— చత్వారింశదినే సామ్రాజ్యప
ట్టాభిషేకోత్సవంకుర్యాత్ । తత్ప్రకారః॥ పంచత్రింశేదినే ప్రాతఃకృ
త్యం నిర్వర్త్య-పూర్వోక్తరీత్యా గృహస్యైశాన్యభాగే ఉత్తరపూ
ర్వేణవామంటపం నిర్మాయ వితానతోరణాది భిరలంకృత్య ఆచా
ర్యోబ్రాహ్మణసహ మంటపపూజాంగభూతం పుణ్యాహంవాచ
యిత్వా మృత్సంగ్రహణ మంకురారోపణం కృత్వా స్థూణాపూజన
ద్వారపూజన పతాకోచ్ఛ్రయణతోరణపూజా పురస్సర యథా
విధి మంటపపూజాంకృత్వా మధ్యేవేద్యాం రామతోభద్రంలిఖేత్ ।
తత్ప్రకారః శ్లో॥ తిర్యగూర్ధ్వగమేకపంచాశద్రేఖా స్తత్ర దేశుచ ।
సప్తసప్తపదాతేద్వా పరిధీపీతవర్ణకా । కార్యాత్త్రికోణదేశేష్వం
దుస్త్రిపదశుక్లకః । శృంఖలంతుర్యపదాకృష్ణా త్రియోదశపదాలతా ।
హరితేశోవసుపదః కృష్ణవర్ణః ప్రకాశయేత్ । త్రిపదంలోహితం
జ్ఞేయం భద్రంవల్ల్యాంతికస్థితం । లింగమధ్యపార్శ్వపదే శుక్లవర్ణాప్ర
కారయేత్ । వహ్నిపాదాత్మికామధ్యా తస్యాః పూరణముచ్యతే ।
దశపదాన్యూర్ధ్వపఙ్క్తేః కృష్ణేనైవప్రపూరయేత్ । తదధశ్చద్వి
తీయాయాః శుక్లేనైవప్రపూరయేత్। తదధశ్చతృతీయాయాః పరిధ
మంచతృతీయకం । పంచమంసప్తమంచైవ హ్యష్టమందశమంతథా ।
కృష్ణవర్ణేనచైతాని సమ్యక్సంపూరయేత్క్రమాత్ । తదధశ్చచ
తుర్థ్యాశ్చ తృతీయ పంచమంతథా । సప్తమందశమంచైవ కృష్ణవ
ర్ణా నికారయేత్ । తదధః పంచమాయాశ్చ ప్రథమంచతృతీయకం ।
పంచసప్తాష్టమాన్యేవ దశమంచప్రపూరయేత్ । తదధోం మప

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri

ద్వాచ పరిధిమధ్యంచతృతీయకం । పంచషట్సప్తమాన్యేవ మష్టమం
దశమంతథా । మషిణాపూరయేత్తత్రి-భాతిగమేతిసత్పదం । కృష్ణే
తరాశిపదాని శుక్లాన్యత్ర కృతానిచేత్ । తత్రాద్రిదావగ్నిముద్రాస్స
త్రిసూపరిసయస్తథా । రక్తాలింగద్వయంభద్రం తథాలింగోపరిస్థితం ।
పదద్వయంపీతవర్ణం వీథీవల్ల్యానిమోజయేత్ । ద్వితీయేత్వేకము
ద్రాద్వా పరిధీద్వ్యాశివామతా । భద్రంనవపదంలింగ వల్ల్యోర్మధ్యేర
సాస్రం భద్రంపీతంలింగోపరి కంఠుర్యపదాత్మకం । లింగశృంఖ
పదేద్వేద్వే ప్రారితేవీథికాపిచ । భద్రాణి త్రీణి జ్ఞేయాని పీతం ద్వేలోహి
తేత్రిహిః తతోంతస్సర్వతోభద్రం కార్యంతత్రితువావిశా । చతు
రింశత్పదాభద్రం నవకోష్టం లతేశికా । త్రిపదోబ్జః పంచపదా శృంఖ
లాపరిధిస్తతః । శ్వేతేందుః శృంఖలాకృష్ణా వల్లీ నీలేనపూరయేత్ ।
భద్రాకుణాసితావాపి పీతేపరిధిగణికే । మధ్యేపద్మంరక్తవర్ణం
గచయేద్వావిచిత్రితం । పీతశుక్లరక్తకృష్ణా శ్యాం తేపరిధయః స్మృ
తాః । ఏతత్షోడశముద్రాభి రామలింగాఖ్యభద్రకం । ఏవంపంచవ
ర్ణైః షోడశముద్రారామలింగతోభద్రం విరచ్య - దేశకాలౌసం
కీర్త్య శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్య
పట్టాభిషేకాంగభూతం ఏతద్రామతోభద్రమండలే వేదపురాణోక్త
మంత్రైః బ్రహ్మాదిషట్పంచాశత్సర్వతోభద్రదేవతానాం సుషేణా
ద్యష్టాదశ రామలింగతోభద్రదేవతానాంచావాహన ప్రతిష్ఠాపన
పూజనంచ కరిష్యే । ఇతి సంకల్ప్య । అథ తాంగృహీత్వా । పూగీఫ
లాదిషు బ్రహ్మాదిషట్పంచాశద్దేవతాః మధ్యేసర్వతోభద్రమండలే
ఆవాహ్య ప్రతిష్ఠాప్య । తద్బాహ్యేసగ్నే లింగేషు- రుద్రాయనమః -
రుద్రమావాహయామి । సర్వేషులింగపార్శ్వదేషు-నలాయనమః —
నలమావాహయామి । సర్వేషుభద్రేషు సుగ్రీవాయనమః— సుగ్రీవ
మావాహయామి । సర్వేషుతిర్యగ్భద్రేషు గజాయనమః— గజమా వా
హయామి । సర్వేషులింగోపరిస్థతిర్యగ్భద్రేషు అంగదాయనమః-
అంగదమావాహయామి । సర్వాసుశృంఖలాసు విభీషణాయనమః -
భీవిషణమావాహయామి । సర్వాసువల్లీషు జాంబవతేనమః -జాంబ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పంతమావాహయామి సర్వేషు ఖండేందుషు - మైందాయనమః - మైందమావాహయామి । సర్వేషు పరిధిషు ద్వివిదాయనమః - ద్వివిదమావాహయామి । ముద్రియాం రామజానకీభ్యాంనమః - రామజానక్యావావాహయామి । ముద్రియాః పశ్చిమేపీతపరిధౌ - లక్ష్మణాయనమః -- లక్ష్మణమావాహయామి । ముద్రియాఉత్తరే భరతాయనమః - భరతమావాహయామి । ముద్రియాదక్షిణే శత్రుఘ్నాయనమః - శత్రుఘ్నమావాహయామి । ముద్రియాఃపురతః - వాయుపుత్రాయనమః - వాయుపుత్రమావాహయామి । సర్వేషు సమాపరిధిషుసుషేణాయనమః-సుషేణమావాహయామి । సర్వేషు పదమాత్రేషు సర్వేభ్యోవానరేభ్యోనమః - సర్వాన్ వానరానావాహయామి । బహిస్త్రిపరిధిషు - శ్వేతపరిధౌ భాగీరథ్యైనమః- భాగీరథీమావాహయామి । రక్తపరిధౌ సరస్వత్యైనమః - సరస్వతీమావాహయామి । కృష్ణపరిధౌ యమునాయైనమః - యమునామావాహయామి। ఇత్యష్టాదశదేవతాః ప్రతిష్ఠాప్యప్రతిష్ఠాపనసమయే ప్రత్యేకమావాహ్యపూజయేదథవాసర్వదేవతాప్రతిష్ఠాపనానంతరం ఆవాహితేభ్యస్సర్వేభ్యోదేవేభ్యోబ్రహ్మాదిభ్యోనమఇతి సహైవవాషోడశోపచారైఃపూజయేత్ తతోనైరృతకోణే వాస్తుమండలంవిలిఖ్య - యథావిధితద్దేవతా ఆవాహ్యపూజయేత్ । తత ఆగ్నేయకోణే స్థండిలం కృత్వానవగ్రహయంత్రం విలిఖ్యతస్మిన్ గ్రహమఖోక్తరీత్యా నవగ్రహానధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతాసహితాన్ ఆవాహ్య పూజయేత్। అత్రకేచిదగ్ని ప్రతిష్ఠానంతరంనవగ్రహస్థాపనమిచ్ఛంతి తత్కేవలగ్రహముఖవిషయం - యత్ర యత్ర నవగ్రహస్థాపనమంగత్వేనవిధీయతే తత్ర తత్ర గ్రహస్థాపనానంతరమేవాగ్ని ప్రతిష్ఠాయావిధానాత్ - అత్రాప్యేవం నవగ్రహస్థాపనంకృత్వా ఈశాన్యకోష్టే హోమార్థమరత్నిమాత్రే చతురశ్రం వాసుదేవకుండం కుర్యాత్ । తత్ప్రకారః ॥ యదాజపదశాంశం హోమంకృత్వా హోమదశాంశం తర్పణం కార్యమితిపక్షః పరిగృహ్యతేతదా లక్షహోమవిధానోక్తం ద్విహస్త విస్తృతం చతురస్ర విస్తృతంవా కుం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కుర్యాత్ । అత్ర జపదశాంశం తర్పణం కృత్వా తద్దశాంశం హోమం కార్యమితి పక్షస్య పరిగృహీతత్వాదయుత హోమవిధానోక్తం హస్తమాత్రమేవ కుండం కార్యం । ఏతత్కుండమండపవిధాయకశాస్త్రప్రమాణేన నవమరత్నే స్పష్టీక్రియతే । ఏవమరత్నిమాత్రం కుండం కృత్వా తత్పశ్చాదుపవిశ్య ఆచమ్య ప్రాణానాయమ్య శ్రీ సీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం శ్రీరామసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకాంగ భూతం శ్రీరామతారక హనూమన్మంత్ర శివపంచాక్షరీ గోపాలహయగ్రీవ గాయత్రీమంత్రాణాం తజ్జపదశాంశం తర్పణదశాంశం తత్తజ్జాపకైస్సహ సమిదాజ్య చరుద్రవ్యైరథవా కేవలాజ్యేన హోమం కరిష్యే । ఇతి సంకల్ప్య । శంఖోల్లేఖనాదినా కుండసంస్కారం కృత్వా ద్వితీయరత్నోక్తాగస్త్యోక్తరీత్యా అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య తాంత్రికమేవాగ్నిముఖం రత్నోక్తం కృత్వా -- తత్తన్మూలమంత్రేణ స్వాహాంతేన జపశతాంశం హోమం కుర్యాత్ . ఏవం పంచదినపర్యంతం హోమం కుర్వన్ తన్మధ్యే శక్త్యా శ్రీభాగవత దశమస్కంధహోమం సంక్షేపసర్గహోమం చ కృత్వా ప్రతిదినమావాహిత రామతోభద్ర వాస్తు నవగ్రహమండల దేవతానాం పూజనం సాయం ప్రాతఃకాలయోః కుర్యాత్ । గతశ్చత్వారింశే మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకదివసే ప్రాతరభ్యంగం కృత్వా ప్రాతఃకృత్యం నిర్వర్త్య సపత్నీకః కల్యాణమంటపం ప్రవిశ్య నమస్సదస ఇతి పరిషదుపస్థానాది పంచవాక్య స్వస్తివాచనాంతం పంచమరత్నోక్తరీత్యా కృత్వా । తతః వాయవ్యకోష్ఠే గోమయోపలిప్తాలంకృతాయాం భూమ్యామిత్యాది స్థండిలకరణ కలశస్థాపన తీర్థావాహనపూజనాదికం నీరాజనాంతం పంచమరత్నోక్తరీత్యైవ కుర్యాత్ । ఏవం కలశాన్ ప్రతిష్ఠాప్య తదుత్తరభాగే ఔదుంబర మాసందీత్రయం హరిద్రాపుష్పమాలాలంకృతం ప్రాగపవర్గం సంస్థాప్య । వసవస్త్వా గాయత్రేణ ఛందసా - ప్రథమం - రుద్రాస్త్వా త్రైష్టుభేన ఛందసా । ద్వితీయం - ఆదిత్యాస్త్వా జాగతేన ఛందసా తృతీయం । ఏవమాసాద్య తాసు క్రమేణ దధిమధుఘృత పూరితపాత్రాణి సంస్థాప్య । దధిక్రావ్ణో అకారిషం దధి - మధువా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తాంబుత్రాయతేజగాంవోభనంతునః । ఘృతం మిమిక్షిరే = వక్షిహ
వ్యం ॥ ఇత్యభిమంత్ర్య ॥ కలశానాంపురతః అభిషేచనికోదక ధార
ణార్థంచమసపంచకం సంస్థాప్య ॥ కలశానాందక్షిణతః నవధాన్యాని
నవరత్నాని సర్వౌషధీః పంచత్వక్పంచపల్లవాన్ కుంకుమాగరుశ్రీ
చందన యక్షకర్దమహరిద్రామిశ్రిత లాజానాంపాత్రాణి పుష్పమా
లాస్తులసీకుసుమాని ఛత్రచామర వస్త్రదర్పణాదీని నానావిధఫలాని
చాసాద్య ॥ కలశానాం పశ్చాద్భద్రపీఠ మాభిషేచనికార్థం సం
స్థాప్య ॥ తతః శ్రీరామతోభద్రమండలస్య పశ్చాద్భూశుద్ధింకృత్వా
చిత్రాసనాదికాసనే ఉపవిశ్యచతుర్దిక్షుదీపాన్ ప్రజ్వాల్య ॥ శ్రీరా
మతారకమంత్రం యథాశక్తి జపిత్వాసమాహితమనా భూత్వారామ
తోభద్రమండలదేవతా పూజనంకృత్వా ॥ శ్లో ॥ రామాయణాంగ
భూతంశ్రీరామపట్టాభిషేచనం । కరిష్యేబ్రాహ్మణైస్సార్ధం ప్రీతో
భవరఘూత్తమ॥ ఇతి ప్రార్థ్య॥ ప్రాణానాయమ్య॥ శ్రీసీతాలక్ష్మణ
భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సుగ్రీవ విభీషణాంగద జాంబవత్సమేత శ్రీ
రామచంద్ర ప్రీత్యర్థం శ్రీరామమహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేచనం
కరిష్యే ॥ ఇతిసంకల్ప్య ॥ భద్రపీఠం రామతోభద్రమండలోపరి ధ్రు
వంత ఇతిమంత్రేణసంస్థాప్య॥ ధ్రువం తే రాజా=ధారయతాం॥ తతఃప్రతి
ష్ఠితేగ్నౌశాంతిహోమంకుర్యాత్ ॥ శన్నోమిత్రశ్శంవరుణః= అవతు
వక్తారగ్ స్వాహా ॥ మంత్రోక్తదేవతాభ్యఇదం ॥ ఇతిహుత్వాశన్నో
వాతఃపవతామితిశాంతింపఠేత్ ॥ శంనోవాతఃపవతాం = శన్నోమా
హాసీత్=ం శాంతిః శాంతిః శాంతిః । తతః శ్రీభాగవతమహాభార
తాది గ్రంథసమాపనకథాంకృత్వా - తతఃపట్టాభిషేకసర్గం రామం
రత్నమయేపీఠ ఇత్యంతంవాచకాచ్ఛ్రుత్వా ॥ తతః ద్వితీయరత్నో
క్తనిత్యపూజావిధానేన పీఠపూజాం కలశ శంఖార్చనం కృత్వా తజ్జ
లేన పూజాద్రవ్యాణి శుచీకృత్య అనంతరం రామం రత్నమయేపీఠ
ఇతిశ్లోకేన నిత్యపూజామండలస్థాం రామప్రతిమాం సాలగ్రామంవా
తద్భద్రపీఠే వేదమంత్రైస్సంగళగీతైర్వాదిత్రైర్నిస్వనైస్సంస్థాప్య
మధ్యేజయజయనమోనమఇత్యుచ్చైర్వదన్ ఆవాహనాద్యాని ప్రదక్షి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ముద్రాః ప్రదర్శ్య నిత్యపూజాక్రమేణైవావాహనాసనార్ఘ్య పాద్య
త్యభ్యంగోద్వర్తనాంతం కృత్వా । తతశ్చతుర్దిక్షు స్థితైశ్చతుర్వేద
పారాయణకారిభిరన్యైః పట్టాభిషేక ఋత్విగ్భిస్సహ మహాభిషేచ
నం కుర్యాత్ । యథా । ఆదౌ పంచామృతేన తత్తన్మంత్రైస్సంస్నా
ప్య శుద్ధోదకేనాభిషిచ్య — తతః విష్ణుసూక్తేన ఆసంధీస్థ దధ్నాభిషిచ్య
శ్రీసూక్తేన మధునాభిషిచ్య భూసూక్తేనాజ్యేనాభిషిచ్య పురుషసూ
క్తేన శుద్ధశంఖోదకేనాభిషిచ్య తతో నారికేళోదకేన స్వాదుః పవ
స్వేతి నానాసుగంధద్రవ్యైర్గంధద్వారామితి గంధోదకేన యాః
ఫలినీరితి కదలీపనసామ్రేక్షురసాదినా హిరణ్యరూప ఇతి హిరణ్యశక
లైస్సహిరణ్యానీతి నవరత్నైః పుష్పవతీరితి సుగంధపుష్పోదకేనవా
భిషిచ్య । తతః పవస్వాప్రరసాదభిషించం త్వితి చతుస్సముద్రోదకై
సర్వనదీతీర్థోదకేన శుద్ధోదకేన శంఖమాపూర్య శతకృత్వః సహస్ర
కృత్వో వా యథాసంభవం యథాశక్తి మహాభిషేకం కుర్యాత్ ।
అత్రైతే చతుర్వేదమంత్రాః ॥ అథ ఋచః । పురుషసూక్తం సహస్ర
శీర్షా పురుషః । శ్రీసూక్తం హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం ॥ భూసూక్తం ।
సత్యేనోత్తభితా భూమిః । ఆపోహిష్ఠామయోభువ ఇతి నవ ఋచః ।
ఆపోహిష్ఠామయోభువః । విష్ణోర్నుకమితి వర్గత్రయే సూక్తత్రి
యం । విష్ణోర్నుకం వీర్యాణి ప్రవోచం । సంవామిత్యేకసూక్తం । సం
వాం కర్మణా సమిషాహినోమి — పరోమాత్రయేతి వర్గద్వయే సూ
క్తద్వయం — పరోమాత్రయాతన్వావృధాన । అస్యవామస్యేతి దశ
వర్గాః — అస్యవామస్య పలితస్య హోతుః పవమానాని యదంతి
యచ్చ దూరకే కోయమాత్మేత్యాదిఋచః కోయమాత్మా । అగ్న
ఇత్యాదికాశాంతిః అగ్న ఆయూంషి పవసే అథ యజూంషి । హిర
ణ్యశృంగానువాకః హిరణ్యశృంగం వరుణం ప్రపద్యే ॥ పవమాన
స్సువర్జన ఇత్యనువాకః — పవమానస్సువర్జనః సర్వేషు వేత్యనువా
కః — సర్వేషు వా ఏషు లోకేషు మృత్యవోన్వాయత్తాః । క్వేదమభ్రం
నివిశత ఇత్యాదిమంత్రాః — క్వేదమభ్రం నివిశతే ॥ కచ్చిద్ధవేత్యాది
మంత్రాః — కచ్చిద్ధవా అస్మాల్లోకాత్ప్రేత్య । అన్నపతేన్నస్యేత్యాది

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అన్నపతేన్నస్యనో దేహి । యత్తేచిత్రాను వాకః । యత్తేచితం
యదుచితంతేఆగ్నే - తపసాదేవా ఇతిమంత్రః - తపసాదేవా
దేవదాఋగ్రిఆయన్ । పవిత్రవంతఇత్యాద్యామంత్రాః— పవిత్రవంత,
పరివాజమాసతే । యఇమావిశ్వానువాకః - యఇమావిశ్వాభువనా
జుహ్వదృషిహోతా । భర్తాసన్నితి । భర్తాసన్భ్రియమాణో
దిభర్తి-సుష్వణఘర్మానువాకః — సువర్ణంఘర్మంపరివేదవేదవం ।
ఓం తద్బ్రహ్మేతిమంత్రః — ఓం తద్బ్రహ్మ - ఊర్ధ్వా అస్యాను
వాకః । ఊర్ధ్వా అస్యసమిధోభవంతి - త్వమగ్నేద్యుభిరితి — త్వమ
గ్నేద్యుభి స్త్వమాశుశుక్షిః । విష్ణోక్రమోసతిమంత్రాః । విష్ణోక్రమో
స్యభిమాతిహాగాయత్రం ఛంద ఆరోహపృథివీ మనువిక్రమస్వ ।
తాసూర్యేత్యనువాకః — తాసూర్యా చంద్రమసావిశ్వ భృత్తమా
మహత్ । ఇమానుకమితి శృతిః ఇమానుకంభువనాసీమ దేమఅసతో
ధిమనఇతి . అసతోమధినోసృజ్యత - సహస్రశీర్షంగేవమితి - సహ
స్రశీర్షం దేవం విశ్వాక్షంనాసదాసీదితి — నాసదాసీన్నోసదాసీత్తదా
నీం । అతోదేవేత్యాదిమంత్రాః—అతోదేవాఅవంతు ఇదంవిష్ణుః -
త్రీణిపదా — విష్ణోఃకర్మాణి - తద్విష్ణోః తద్విప్రాసో - విష్ణోర్నుకం వీ
ర్యాణి—విష్ణోరరాటమసి । యుంజతేమన ఇతిమంత్రాః — యుంజతే
మనఉతయుంజతే — అంతరస్మిన్నిమఇతి । అంతరస్మిన్నిమేలోకాః —
అంతర్విశ్వమిదంజగత్ । బ్రహ్మవిదాప్నోతీతిమంత్రః— బ్రహ్మవిదా
ప్నోతిపరమ్ । అథసామాని । బృహత్సామ - రథంతరసామ-యాజ్ఞా
యజ్ఞీయసామ । త్రివృత్సామ - వైరాజనసామ - వామదేవ్యసామ ।
వైరూపసామ । వారవంతీయసామ । ఆవోరాజానమిత్యాద్యాచారా
ద్రిసామ నీద్వా । విష్ణుసామ—రైవతసామ । శక్వరసామ । పావకా
నస్సరస్వతీతిసామ । పప్రికామ్యమనే నేత్యాదిసామాని । అథాథర్వ
ణమంత్రాః । చంద్రసాది - విష్ణుప్రథమఇతి - దేవోవప త్తదధిపతిరితి
మనుత్రయం । పవిత్రంధేనురితి - విష్ణురగ్రేభవదితి । విశ్వా విష్ణురి
తిశ్రుతిః. శ్రీరామోత్తరతాపినీ । నారాయణోపనిషత్ । లక్ష్మీసూ
క్తం । అథమహాభిషేకమంత్రాః । అథాతఇంద్రోమహాభిషేకఇత్యాది

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

చతసృభిఃఖండికాః । అథాతశ్ఛందో) మహాభిషేకః । సురాస్త్వామితిచ శ్లోకాః సురాస్త్వామభిషించంతు బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః । భద్రంక ర్ణేభిరిత్యాది దశశాంతయః । ఏతైర్మంత్రైః ఋగ్భిర్బ్రాహ్మణైః శిష్యైర్భిస్సద్భక్తైర్యథావకాశం యథాశక్తి యథాసంభవం మహాభిషేకం కృత్వా అభ్యుక్తాభిషేకో స్థిత్యుక్త్వాచమనం దత్వా । వాససీ పరిధాప్య ఉపవీత సహితముత్తరీయం దత్వా - పాదుకముద్రియా నిత్యపూజామండల పీఠే పూర్వవత్సంస్థాప్య భూషణసమర్పణప్రభృతి దశావరణపూజా పూర్వకం నైవేద్యాంతం ప్రథమరత్నోక్తనిత్యపూజావిధానేన కృత్వా అగ్నిముపసమాధానాది ప్రణీతోదక మార్జన దేవోద్వాసనాంతం పంచమరత్నోక్తయాగస్యోక్తమార్గేణ హుత్వా తతః ఉత్తరాపోశన తాంబూలనీరాజనా మంత్రపుష్పరాజోపచారాత్సర్వ । యస్యస్మృత్యేతి పూజాసమాప్త్యంతం కృత్వా పట్టాభిషేకసర్గశేషం కృత్వా పుస్తకపూజనం కుర్యాత్ । అథవా యథావిధి పట్టాభిషేకాంగహోమం కృత్వా అనంతరం పట్టాభిషేక సర్గ శేషం కృత్వా మహాభిషేక పూజనాదికం కృత్వా పట్టాభిషేక సర్గ శేషం శృణుయాత్ । అనంతరం రామాయణవాచకాది క్రమేణ యథావిభవం ఋత్విక్పూజనం సువాసినీ బ్రాహ్మణ పూజన గోదాన రాజ్యోత్సవ నవాయతనపూజా దేవతోద్వాసనాది పర్యంతం వసంతనవరాత్ర విధానవత్కుర్యాత్ । ఏవం శ్రద్ధాభక్త్యా శ్రీరామం మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకేణాభిషిచ్య త్రైవేహా దాదిహ స్వయమేవోపనతాన్ భోగావనుభూయా విద్యాబంధనం నిర్ధూయ జీవన్ముక్తోంతే మోక్షసామ్రాజ్యే పట్టాభిషిక్తో భవతీతి శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవవిధిః ఏతన్మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవ ప్రతిపాదక కారికావళిః శ్రీనవరత్నమాలాయాం పంచమరత్నే ద్రష్టవ్యా । కేవలపట్టాభిషేకదిన మాత్రకల్ప కారికావళిః స్కాందపురాణోక్తా ప్రసంగాజ్యతే । యథా శ్లో. సుదినే శుభనక్షత్రే చంద్రతారాబలాన్వితే । వాచకస్య చ రామస్య శుభక్షేత్రేభిషేచయేత్ । స్వగృహే చోత్తమే భాగే యాగమంటపమా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

చరేత్ । చతుర్ద్వారపతాకాఢ్యం సువితానం సతోరణమ్ ।
మహోత్సేధం మహారమ్యం పుష్పాద్యైస్సమలంకృతమ్ । శంఖచక్ర
హనూమద్భిః ప్రాగ్ద్వారే సమలంకృతమ । శార్ఙ్గబాణగరుత్మద్భి
ర్దక్షిణే సమలంకృతమ్ । గదాఖడ్గాంగదైశ్చైవ పశ్చిమే సమలంకృ
తమ్ । పద్మస్వస్తికనీలైశ్చ కౌబేరే సమలంకృతమ్ । మధ్యే హస్తచతు
ష్కాఢ్య వేదికాయుక్తమాయుతమ్ । విచిత్రనృత్యవాద్యైశ్చ గీతై
శ్చైవ సుసంయుతమ్ । పుణ్యాహం వాచయేత్తత్ర విద్వద్భిః పరితమా
నసైః । తతస్సంకల్పయేద్ధీమాన్ రామపట్టాభిషేచనమ్ । కరిష్య ఇతి
తత్రాదావాచార్యం వరయేద్వరమ్ । దాంతం కుటుంబినం విప్రం వేద
శాస్త్రరతం సదా । శ్రీరామపూజానిరతం సుశీలం దంభవర్జితమ్ ।
విధిజ్ఞం రామమంత్రాణాం గృహం గత్వా తదీయకమ్ । ఆహూయ భ
క్త్యా సంపూజ్య నత్వా తం ప్రార్థయేత్తతః । పట్టాభిషేచనం కుర్వే
శ్రీరామస్య ద్విజోత్తమ । తత్రాచార్యం వృణే త్వాం తు శ్రీరామోసి
త్వమేవ మే । చతురష్టద్వాదశ వా అభిషేర్థమాదరాత్ । ద్వారే
షు వేదపాఠార్థం వరయేద్బ్రాహ్మణాంస్తథా । తతస్త్వాజ్యేన తాన్
విప్రాన్ స్నాపయిత్వా తతః స్వయమ్ । తైలేనాభ్యజ్య చ స్నాయా
చ్చింతయన్ రాఘవం హృది । గంధపుష్పాక్షతైర్వస్త్రైః పూజయే
త్తాన్ ద్విజోత్తమాన్ । చతుర్భిః కలశైః స్వర్ణైస్సముద్రేభ్యస్సమా
హృతమ్ । చతుర్దిక్షు న్యసేత్తీర్థం మధ్యే నానానదీజలం । గంధప
ల్లవరత్నాద్యై ర్మాల్యైర్వస్త్రైరలంకృతాన్ । కలశాన్ స్థాపయే
ద్ధాన్యే ధ్రువం త ఇతి మంత్రితః । కలశోత్తరదిగ్భాగే త్వౌదుంబరవిని
ర్మితమ్ । ఆసందీత్రయమాస్థాప్య హరిద్రాపుష్పశోభితం । వసవస్త్వా
గాయత్రేణ ఛందసేత్యాదిమంత్రితః । తత్ర సంస్థాప్య తస్మింస్త్రీన్ ఘృ
తం దధి మధూత్తమం । ప్రాగ్భాగే కలశానాం తు స్థాప్యం చమసపం
చకం । పూజాద్రవ్యాదికం సర్వం స్థాపయేత్తస్య వామతః । నవధా
న్యాని రత్నాని సర్వబీజౌషధాని చ । సక్షీరాణాం చ వృక్షాణాం పంచ
త్వక్పంచపల్లవాన్ । కుంకుమాగరుగంధానాం పాత్రాణి వివిధాని చ ।
హరిద్రా [illegible] చామర

CC-0. In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ద్రాక్షాశ్చ స్థాపయేత్సుసమాహిత । దర్పణాదీనిలాజాంశ్చ ఫలానివివి
ధానిచ । శంఖస్ఫటికపాత్రాణి పూర్ణకుంభాంశ్చశోభితాన్ ॥
ఔదుంబరంభద్రపీఠం సర్వాలంకారభూషితం । పశ్చిమేకలశానాంత
స్థాపయేద్ధ్రువమంత్రితః ॥ దీపాన్ప్రజ్వాలయేత్తత్ర చతుర్దిక్ష్వతిశో
భితాన్ । విలిఖేద్రామతోభద్రం తత్రచావాహ్యదేవతాః ॥ తత్రన్య
సేద్భద్రపీఠం సర్వాలంకారశోభితం । భూశుద్ధింభూతశుద్ధించ కృత్వా
చాశ్యేణైస్వయం ॥ యథాశక్తిజపిత్వాథ తారకంభక్తిభావతః ।
యథాశక్తివియమ్యాథ పుర్యాత్సంకల్పమాదితః ॥ రామాయణాంగ
భూతం శ్రీరామపట్టాభిషేచనం । కరిష్యేబ్రాహ్మణైస్సార్ధం భవ
ప్రీత్యైరఘూత్తమ ॥ శాంతిహోమంతతః కృత్వా పఠత్సంశాంతిముత్త
[illegible] । పట్టాభిషేకసర్గంచ శృణుయాత్తైర్ముదాన్వితైః ॥ గ మం
రత్నమయేపీఠ ఇత్యంతంసియమాన్వితః । నిత్యపూజావిధానేన పీఠే
తద్దేవతాయజేన్ ॥ తతఃకుంభంచశంఖంచ ప్రత్యేకంపూజయేత్సుధీః ।
ధూపదీపాదినైవేద్యైః గంధమాల్యాదిభిస్తథా ॥ ముద్రాఃప్రదర్శ
యేత్తత శంఖధేన్వరిగారుడాః ॥ వేదమంత్రైశ్చసమ్మంత్ర్య మూల
మంత్రేణమంత్రవిత్ ॥ తత్తీర్థంపావనంధ్యాత్వా ప్రోక్షయేత్సర్వ
వస్తుషు । మధువాతేత్యాదిమంత్రైస్తంనిదధ్యాచ్చపూర్వవత్ ॥
రామంరత్నమయేపీఠే ఆద్యదిశ్లోకేనరాఘవం । సింహాసనేన్యసేద్వేద
మంత్రైర్వాదిత్రనిస్వనైః మధ్యేమధ్యేజయేత్యుచ్చైర్వ్యాసయేత్స
ర్వతోనఘైః । మంగళంచప్రయుంజీయాన్నిపుణకంఠిభిరీరితం ॥ మహాం
తముత్సవంకుర్వన్ శ్రీరామమభిషేచయేత్ । ఆవాహనాదికా
స్సప్తదశముద్రాః ప్రదర్శయేత్ । సాలగ్రామేసావరేచ నావాహ
నవిసర్జనే । పాద్యార్ఘ్యేచమనీయాదీన్ మధుపర్కంచశాస్త్ర
తః ॥ అభిషేకాంగవస్త్రంచ ధూపయేద్దంతరాంతరే గంధతైలేనచా
భ్యర్చ మర్దనోద్వర్తనాదికం ॥ కృత్వాభిషేచయేద్రామం చతు
ర్దిక్షుస్థితైర్ద్విజైః । ఆదౌపంచామృతస్నానంగంధశుద్ధోదకేనచ ఆసం
దీస్నేహధాన్యాచ మధునాజ్యేనవైపృథక్ । స్నాపయేద్విష్ణుసూక్తే
న తత్తన్మంత్రైశ్చసర్వశః । తతఃశ్రీభూమిసూక్తాభ్యాం మధ్వాద్యైరభి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

షేచయేత్ । స్నానం పురుషసూక్తేన శుద్ధశంఖోదకేనచ । నారికేళో
దకేనాపి కర్పూరాదిసుగంధినా । గంధద్రవ్యైశ్చబహుభిస్తథాగం
ధోదకేనచ ॥ ఇక్షువేణోదకేనాపి కర్పూరాదిసుగంధినా । కదలీపనస
సామ్రాణాం జలేనాపి సుగంధినా । నానాకషాయోదకేన సర్వతీ
ర్థాంబునాతదా । కస్తూరీగంధచూర్ణైశ్చ సువర్ణకలశైస్తథా ।
వస్త్రైశ్చబహుభిస్తద్వత్ కుసుమైర్గంధసంయుతైః । తతస్సముద్ర
తీర్థేన పర్వతీర్థోదకేనచ । శంఖాన్ సంపూర్య తైరేవ సపుష్పైశ్చ
రఘూత్తమం । స్నాపయేత్స్థాపయేన్మంత్రైః ఋగ్భిస్సహస్రా
స్రుః ॥ శతం సహస్రమయుతం కృత్వావాప్యభిషేచయేత్ । తతశ్శు
ద్ధజలేనైవ స్నాపయేత్పురుషోత్తమం । ఏవమేవాభిషిచ్యైనాం కృత
కృత్యశ్చరాన్యథా । సీతాసమేతం శ్రీరామం తన్మంత్రైరభిషేచ
యేత్ ॥ అథ ఋచః ॥ శ్లో ॥ ఆదౌ పురుషసూక్తేన సూక్తాభ్యాంచశ్రి
యోభువః । ఆపోహిష్ఠేత్యాదిఋగ్భిర్విష్ణోర్నుకమితిక్రమాత్ ॥
సూక్తత్రయేణాభిషిచ్య సంవాదమిత్యేకసూక్తతః । పణోమాతాత్రియ
ఇత్యాదిసూక్తాభ్యామభిషేచయేత్ । అస్యవామస్యవర్గైశ్చ దశ
భిఃక్రమశస్తతః పవమానైర్గోయమాత్మేత్యాదిఋగ్భిఃక్రమా
త్సుధీః ॥ అగ్నఇత్యాదికాంశాంతిం పఠన్సమభిషేచయేత్ । అథ
యజుః ॥ శ్లో ॥ హిరణ్యశృంగానువాకైః పవమానాఖ్యతస్తతః । సర్వే
షువేత్యాదినాంచానువాకేనాభిషేచయేత్ । క్ష్వేదమగ్రేనివి
శతేత్యాదిమంత్రైరనేకధా । కశ్చిద్వేత్యాదిమంత్రైస్తథాచాన్న
పతేతిచ । యత్తేచిత్రానువాకేన తపసాదేవామంత్రితః । పవిత్రవంత
ఇత్యాద్యైరిమానుకమితీశ్వరం । అభిషించేన్మహాభక్త్యాభర్తార
భ్రియమాణత । స్వర్ణఘర్మానువాకేన ఓంతద్బ్రహ్మేతిమంత్రతః ॥
ఊర్ధ్వాఅస్యానువాకేన త్వమగ్నేద్యుభిరిత్యపి । విష్ణోఃక్రమోసీతి
మంత్రైర్నాసూర్యేత్యనువాకతః ॥ ఇమానుకమితిశ్చ,త్వా ఆశతోధి
మనస్తతః । సహస్రశీర్ష్ణాం దేవంనా సదాసీత్తతఃపరం అతోదేవే
త్యాదిమంత్రైర్వ్యంజతేమనఇత్యపి । అంతరస్మిన్నిమఇతి బహిర్నవి
గిరిమంత్రతః ॥ అథసామాని ॥ శ్లో ॥ బృహద్రథంతరాభ్యాంచ యజ్ఞా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యజ్ఞీయ సామతః । త్రివృద్వై రాజనాభ్యాంచ వామదేవాఖ్యసామ
తః : వైరూపేణతథ సామ్నా వారవ తీయసామతః । ఆపోగాజాన
మితిచ తద్వ్రాగాయేతసామనీ । తతశ్చ విష్ణుసామ్నాచ రైవతేనతథై
వచ । శక్వరేణతథా సామ్నా పావకానస్సరస్వతీ । పపరికామ్యానునే
త్యాది సామభిర్బహుభిస్తథా । అథాథర్వణమంత్రైః । శ్లో॥ అథర్వ
ణేచందసా విష్ణుః ప్రథమఇత్యపి । దేవోపత్తతధిపతి రిత్యాద్యైర్మ
నుభిస్త్రిభిః । పవిత్రంతేనురితిచ విష్ణురగేభవత్తదా । విశ్వంవిష్ణురితి
కృత్వా తాపినోక్త్రసంజ్ఞయా । నారాయణోపనిషదా లక్ష్మీసూ
క్తేనచాంతతః । అథాణిఇందోత్ఖవామభిషే ఇత్యాదిభిః క్రియాత్ ।
ఖండికాభిశ్చతసృభిః స్నాపయేద్రఘుసత్తమమ్ । సురాస్త్వామితిచశ్లో
కైస్తథాచాఖిలశాఖిభిః । దత్వాచాచమనీయంచ వాససీపరిధాప
యేత్ । పునరాచమనీయంచ సోత్తరీయోపవీతకమ్ । పిఠమానీయ
సంస్థాప్య పాదుకాముద్రయాహరేమ్ । భూషయేద్భూషణైర్యోగ్యైః
స్తులసీదళమిశ్రైతైః । మూలేనవార్పయేద్గంధంయక్షకర్దమసంజ్ఞితమ్
కస్తూరికాయాద్వౌభాగౌ కుంకుమస్యాగరోస్తథా । చందనస్యత్రి
యోభాగాః శశినస్త్వేకఏవహి [illegible]
[illegible]
వామభాగే సమాసీనాం సీతాం కాంచనసన్నిభామ్ । లక్ష్మణం దక్షి
ణేభాగే తత్తన్మంత్రేణచార్చయేత్ । [illegible]
[illegible] । తత్తన్మంత్రైరర్చయిత్వా బహిరంగాన్
[illegible] । తతస్సింహాసనేతస్మిన్ కృత్యుక్తంయంత్రనామకమ్
లిఖిత్వాపూజయేన్మంత్రై [illegible] సంయుతమ్ । యంత్రం మం
త్రమయంప్రాహు [illegible] దేవతేతిచ । దేహాత్మనోర్యథా
భేదో మంత్రదేవతయోస్తథా । తస్మాత్పీఠే యంత్రరాజం లిఖిత్వా
తత్రపూజయేత్ । [illegible] । వినా
యంత్రేణచేత్పూజా దేవతానప్రసీదతి । షట్కోణేషుప్రథమావృతి
స్స్యాదంగైరగ్రతః క్రియాత్ । ద్వితీయాత్మాదికైర్దేవైః రష్టాబ్జదళ
మాలకే । తృతీయావాసుదేవాద్యైః రష్టపత్రాంతరేథవేత్ । చతు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ధీః వాయుపుత్రాద్యైస్తత్పత్రాగ్రేతుపూర్వవత్ । ధృష్ట్యాద్యైః పంచమావృతి ద్వితీయాష్టదళేతథా । షష్ఠీద్వాదశపత్రేషు వసిష్ఠాద్యైర్మహర్షిభిః । సప్తమీం షోడశచ్ఛదేష్వ నీలజాద్యైః కపీశ్వరైః । ధ్రువాద్యైరష్టమీం జ్ఞేయా ద్వాత్రింశద్దళపంకజే । ఇంద్రాద్యైర్భూగృహే బాహ్యే చాయుధాద్యైః క్రమాద్భవేత్ । పార్షదేభ్యో నమ ఇతి తృతీయే భూగృహే చ యజేత్ । బహిర్నాగేభ్యో నమ ఇత్యేవం భక్త్యార్చయేత్సుధీః । దశావరణపూజేయం కర్తవ్యా సాధకోత్తమైః । తతస్సహస్రనామాద్యైః పూజాం కృత్వాతిభక్తితః । తతస్సమర్పయేద్ధూపం దీపం వాదిత్రనిస్స్వనైః । భక్ష్యభోజ్యాదిసహితం నైవేద్యం వినివేదయేత్ । తన్మధ్యే తు జపేన్మంత్రం యథాశక్తి తతః పరమ్ । స్వగృహ్యోక్తవిధానేన కృత్వా వహ్నిముఖం తతః । సహస్రం మూలమంత్రేణ హునేదాజ్యప్లుతం హవిః । ద్వారపీఠాంగదేవేభ్యో హ్యేకైకామాహుతిం హువేత్ । గణేశ్వరాదిద్వాత్రింశద్భవంతి ద్వారదేవతాః । అష్టచత్వారింశత్పీఠదేవతా మండూకాదయః । అష్టాదశశతం దేవా భవంతి హృదయాదయః । గణేశాయ సవిత్రే చ సరస్వత్యై హ్రియై తథా । చతుర్ణామాహుతిం హుత్వా తతో బ్రహ్మార్పణాహుతిః । తతః పూర్ణాహుతిం దత్వా కృత్వా పరిసమూహనమ్ । త్రియాయుషం జమదగ్నే రితి తద్భస్మ ధారయేత్ ॥ పూర్ణపాత్రం పూర్వతోయైస్సమాహృత్యాభిమంత్రితైః । ఆత్మానమభిషించేత్తైస్సదూర్వైస్తులసీదళైః । వికీర్య పుష్పాంజలిమిధ్మవాసాంకుర్యాత్పాత్రాణామం హుతభుక్సుఖాను । ఉద్వాస్య వహ్నింత్రిదశాధిపేశం బలింహరేద్భైరవయోగినీభ్యః । ఏవం జపదశాంశేన హునేదాజ్యప్లుతం హవిః । తద్దశాంశేన మూలేన గంధపుష్పాక్షతోదకైః । సాంగం రామం తర్పయామి త్యేవం తర్పణమాచరేత్ । తద్దశాంశేన సద్భక్త్యా బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తతః । తతస్తంగామముద్వాస్య మూర్తౌ సంయోజ్య పూర్వవత్ । బ్రహ్మణే విష్వక్సేనాయ వక్రతుండాయ భానవే । భక్త్యా తూచ్ఛిష్టచండాయ శివచండీశ్వరాయ చ । బలిం సమర్పయే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

న్మంత్రైరన్యథానిష్ఫలంభవేత్ । ఉత్తరాపోశనందత్వా పశ్చాద్రా
మాయశాస్త్రతః । గాండూషికంజలందద్యా ద్దద్యాదాచమనంతతః ॥
హస్తవాసంసకర్పూరం మకుటంభూషణానిచ । కుండలానిచశంఖాది
దశముద్రాఃప్రదర్శయేత్ ॥ తాంబూలమర్పయేత్పశ్చా ద్దర్పణంఛ
త్రచామరే । వైదికంమంత్రముచ్చార్య దద్యాన్నీ రాజనంపరం ॥
పుష్పాంజలింతతోదద్యా ద్బ్రహ్మణైస్సహశాస్త్రతః । ప్రదక్షిణ
నమస్కారా ప్రార్థయిత్వాయథావిధి । పూజాంసమర్ప్యరా
మాయ యస్యస్మృత్యేతిశాస్త్రతః । పట్టాభిషేకసర్గస్య శ్రవణంశ్ర
ద్ధ్యాతిభక్తితః ॥ రామాయణంచార్చయిత్వా స్వస్వవిత్తానుసారతః ।
వస్త్రారమభిసంపూజ్య గురుంవిప్రాంశ్చపూజయేత్ ॥ ఋత్విగ్భ్యోద
క్షిణాందత్వా బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తతః । అంతఃపుష్పాంజలిందత్వా
సంన్యస్యత్వావరణాన్ హరా । భక్త్యాసంశోధితస్వాంతం విశ్వవిశ్రామ
హేతవే । ప్రార్థయేత్పాదుకాందత్వా సాంగముద్వాసయేద్ధరిమ్ ॥
శ్రీరామపట్టాభిషేకం కుర్యాద్దేవంవిచక్షణః । ఐహికానఖిలాన్భో
గాన్ భుక్త్వాంతేముక్తిమాప్నుయాత్ । పట్టాభిషేకసర్గాంతే ఫలా
న్యుక్తానియానిచ । తానిసర్వాణిసిద్ధ్యంతి క్షిప్రంరామప్రసాదతః ॥
నిష్కామేనకృతేనైవ సాక్షాత్కారోభవేదిహ । అథసిద్ధిస్సకామా
నాం సర్వంతన్నిష్ఫలంభవేత్ । తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన కృత్వారా
మాయణంబుధః । నిష్కామనోతిభక్త్యైవ పూజయేద్రఘునాయకమ్ ॥
రామాయణస్యశ్రవణం పఠనంచాభిషేచనమ్ । జపోహోమస్తర్ప
ణంచ విప్రాణామేవశస్యతే । తదన్యేషాంవిప్రవరా చ్ఛ్రవణంవిప్ర
భోజనమ్ । పూజోత్సవశ్చాతిభక్త్యా విప్రైణచవిధీయతే ।

స్కాందపురాణోక్త ఇతి శ్రీరామ

పట్టాభిషేచన విధిస్సమాప్తః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామాయణస్య పారాయణ

శ్రవణయోః క్రమః

హరిః ఓం ఏవమతీతేష్వష్టమరత్నేషు వసంతనవరాత్రోత్సవాద్య శేషపట్టాభిషేకోత్సవపద్ధతయ స్సప్రయోగా నిరూపితాః । అథేదానీం నవమరత్నే-అతీతరత్న ప్రతిపాదితప్రయోగోపయుక్తాః కేచిద్విషయాః, శ్రీరామాయణపారాయణ శ్రీరామసహస్రనామావళీ సీతాసహస్రనామావళీ సర్వతోభద్ర విధానారూఢ మంటపవిధానాదయః ప్రదర్శ్యంతే । తత్రాదౌ నవరాత్రోత్సవాదిషు శ్రీరామాయణపఠన శ్రవణయోరవశ్యకర్తవ్యత్వాదిదానీం తత్పఠనశ్రవణ విధిర్నిరూప్యతే । యః శ్రీరామభక్తస్స్వయం శ్రీరామాయణస్య పారాయణప్రారంభం శ్రవణారంభం వా చికీర్షతి స సద్గురోస్సకాశాత్తత్సంప్రదాయానుసారేణ తదుపదిష్టముహూర్తే యథావిధి శ్రీరామాయణ మహామంత్రోపదేశం లబ్ధ్వా యథోద్దిష్టసుముహూర్తే శ్రీరామాయణస్య పారాయణ ప్రారంభం శ్రవణారంభం వా కుర్యాత్ ।
అథాత్రాదౌ శ్రవణవిధిః॥ శమదమాదిసకలగుణగణాలంకృతమాచార్యం శ్రీరామాయణవాచనార్థం నిమంత్ర్య దివ్యాసనే ప్రాఙ్ముఖముదఙ్ముఖం వా నివేశ్య తం వాల్మీకిం విభావ్య మధుపర్కాదిభిః పూజయిత్వా తత్పురతో దివ్యసింహాసనం సంస్థాప్య తస్మిన్ పుస్తకం నిధాయ హనూమత ఉపవేశనార్థమన్యత్పీఠం నిధాయ స్వయం ప్రాఙ్ముఖ ఉదఙ్ముఖో వా దక్షిణే కర్ణే యథా కథా ప్రవిశేత్తథోపవిశేత్ । స్వయం పారాయణపక్షే నిజాసనే ప్రాఙ్ముఖ ఉదఙ్ముఖో వా ఉపవిశ్య స్వపురతస్సపుస్తకం సింహాసనం హనూమత్పీఠం చ నిధాయ । ఆచమ్య దేశకాలౌ సంకీర్త్య శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం శ్రీరామాయణ శ్రవణం కరిష్యే స్వయం పారాయణపక్షే-శ్రీరామాయణపారాయణం కరిష్యే । ఇతి సంకల్ప్య- కలశపూజాం కృత్వా కలశోదకేన పూజాద్రవ్యాణిశుచీకృత్య - నిర్విఘ్నపరిసమాప్త్యర్థం గణపతిపూజనం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

విష్వక్సేనపూజనంవా కృత్వా పుస్తకోపరిపురుషసూక్తేన శ్రీరామం షోడశోపచారైః సంపూజ్య హనూమంతంచారాధ్యదండవత్ప్రణమేత్ । అనంతరం శ్రీరామాయణమహామంత్రస్య ఋషిచ్ఛందో న్యాసధ్యాన మూలమంత్రజపాదికం యథాశక్తికృత్వా తదనంతరం తత్తత్కాండ పారాయణసమయేపి తత్తన్న్యాసధ్యానాదికంకృత్వా తత్తన్మూలమంత్రంయథాశక్తిజపేత్ । తత్ప్రకారః । అస్యశ్రీరామాయణమహామంత్రస్య- భగవాన్నారదఋషిః- అనుష్టుప్ఛందః- శ్రీశీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్రోదేవతా । ఓం బీజం ।శ్లో।ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామోదాశరధిర్యదితి శక్తిః। పౌరుషేచాప్రతిద్వంద్వః శరైనంజహిరావణి మితకీలకం-శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థేజపేవినియోగః।ధర్మాత్మాఅంగుష్ఠాభ్యాంనమః సత్యసంధశ్చ-తర్జనీ-రామః-మధ్యమా।దాశరధిర్యది-అనామికా।పౌరుషేచాప్రతిద్వంద్వః- కనిష్ఠికా । శరైనంజహిరావణిం । కరతలకర । ధర్మాత్మాహృదయా-సత్యసంధశ్చ। శిరసే-రామః - శిఖాయై - దాశరధిర్యది-కవచాయ - పౌరుషేచాప్రతిద్వంద్వః । నేత్రత్రయాయ । శరైనంజహిరావణిం- అస్త్రాయ- భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః- ధ్యానం - సహసాదిత్యసంకాశం సర్వశత్రునిబర్హణం- రామశక్తిమయం ధ్యాయే హ్యమోఘం రామసాయకం । లమిత్యాదిపంచపూజాం కుర్యాత్ । అథమనుః। ధర్మాత్మాసత్యసంధశ్చ రామోదాశరధిర్యది । పౌరుషేచాప్రతిద్వంద్వశ్శరైనం జహిరావణిం । ఇతియథాశక్తిజపిత్వా । పునర్న్యాసాదికంకుర్యాత్ ।

అథషట్కాండానాంన్యాసాః

బాలకాండస్య

అస్యశ్రీబాలకాండమహామంత్రస్య - ఋష్యశృంగఋషిః । అనుష్టుప్ఛందః- శ్రీరామోదేవతా - రాంబీజం-నమఃశక్తిః-రామాయేతి కీలకం- దశరథసహిత శ్రీరామప్రసాదసిద్ధ్యర్థే జపేవినియోగ -సుప్రసన్నః-అంగుష్ఠా। శాంతమనాః తర్జనీ-సత్యసంధః- మధ్య

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మా-జితేంద్రియః-అనామికా - ధర్మజ్ఞోనయసారజ్ఞః । కనిష్ఠికా । రాజా దశరథోజయీ। కరతలకర। సుప్రసన్నః హృదయాయ । శాంతమనాః। శిరసే-సత్యసంధః-శిఖాయై-జితేంద్రియః-। కవచాయ- ధర్మజ్ఞోనయసారజ్ఞః-కనిష్ఠికా-రాజాదశరథోజయీ- అస్త్రాయ-భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః - ధ్యానం ।శ్లో। ఇందీవరదళశ్యామః పుండరీకనిభేక్షణః । ధృతకోదండతూణీరో రామఏవగతిర్మమ । లమిత్యాది పంచపూజాంకుర్యాత్ । అథమనుః సుప్రసన్నః శాంతమనాః సత్యసంధోజితేంద్రియః । ధర్మజ్ఞోనయసారజ్ఞో రాజాదశరథోజయీ । ఇతి యథాశక్తిజపిత్వా-పునర్న్యాసాదికంకుర్యాత్ । ఇతి । ...

అయోధ్యాకాండస్య

అస్యశ్రీమదయోధ్యాకాండమహామంత్రస్య - వసిష్ఠఋషిః- అనుష్టుప్ఛందః-శ్రీభరతోదేవతా- భంబీజం - నమఃశక్తిః భరతాయేతి కీలకం భరతసహిత శ్రీరామప్రీత్యర్థే జపేవినియోగః- భరతాయ నమస్తస్మై- అంగుష్ఠా - సారంగాయ-తర్జనీ - మహాత్మనే - మధ్యమా- తాపసాయ- అనామికా- అతిశాంతాయ- కనిష్ఠికా- శత్రుఘ్న సహితాయ- కరతలకర - భరతాయనమస్తస్మై - హృదయాయ - సారంగాయ- శిరసే-మహాత్మనే-శిఖాయై - తాపసాయ- కవచాయ అతిశాంతాయ - నేత్రత్రయాయ - శత్రుఘ్నసహితాయ - అస్త్రాయ - భూర్భువస్సువరోమితిదిగ్బంధః । ధ్యానం- శ్రీరామపాదకమలద్వయ పాదుకాంతరాసక్తచిత్తకమలం కమలాయతాక్షం । బ్రాహ్మప్రసన్నవదనం సురుచాపదాన్యం శత్రుఘ్నసంయుతమహం భరతం నమామి। లమిత్యాదిపంచపూజాంకుర్యాత్ । మనుః- భరతాయనమస్తస్మై సారంగాయ మహాత్మనే । తాపసాయాతిశాంతాయ శత్రుఘ్న సహితాయచ । ఇతి యథాశక్తిజపిత్వా - పునరంగన్యాసాదికం కుర్యాత్ .... —— ....

అరణ్యకాండస్య

అస్యశ్రీమదరణ్యకాండమహామంత్రస్య- శచీపురందరఋషిః- ఇంద్రోదేవతా-ఓంబీజం-నమఃశక్తిః-మహేంద్రాయేతి కీలకం- శ్రీమ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

హేంద్రసహిత శ్రీరామచంద్ర ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే జపేవినియోగః- సహస్రనయనం- అంగుష్ఠా- దేవం-తర్జనీ - సర్వదేవనమస్కృతం మధ్యమా-దివ్యవజ్రాయుధధరం - అనామికా- వందేహంతం -కనిష్ఠికా-శచీపతిం-కరతలకర - సహస్రనయనం - హృదయాయ - దేవం శిరసే- సర్వదేవనమస్కృతం-శిఖాయై-దివ్యవజ్రాయుధధరం- కవచాయ వందేహంతం-నేత్రత్రయా-శచీపతిం-అస్త్రాయ-భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః । ధ్యానం ।శ్లో। శచీపతిం సర్వసురేంద్రవంద్యం రక్షోనిహంతారమసహ్యవేగం । శ్రీరామసేవానిరతంమహాంతం వందేమహేంద్రం ధృతవజ్రమీడ్యం లమిత్యాదిపంచపూజాంకుర్యాత్ । అథమనుః - సహస్రనయనందేవంసర్వదేవనమస్కృతం । దివ్యవజ్రాయుధధరం వందేహంతంశచీపతిం। ఇతియథాశక్తిజపిత్వా । పునరంగన్యాసాదికంకుర్యాత్ ।

కిష్కింధాకాండస్య

అస్యశ్రీ కిష్కింధాకాండమహామంత్రస్య - అగస్త్యఋషిః- అనుష్టుప్ఛందః - సుగ్రీవో దేవతా సుంబీజం - నమఃశక్తిః సుగ్రీవాయేతికీలకం - శ్రీసుగ్రీవసహిత శ్రీరామప్రీత్యర్థే జపేవినియోగః- సుగ్రీవః-అంగుష్ఠా- సూర్యతనయః- తర్జనీ । సర్వవానరపుంగవః- మధ్యమా -బలవాన్-అనామికా- రాఘవసఖా - కనిష్ఠికా - మాంపాయాచ్ఛదయానిధిః సుగ్రీవః- హృదయాయ । సూర్యతనయః- శిరసే- సర్వవానరపుంగవః । శిఖాయై- బలవాన్ - కవచాయవలం రాఘవసఖా- నేత్రత్రయా । పాంపాయాచ్ఛదయానిధిః । అస్త్రాయ భూర్భువస్సువరోమితిదిగ్బంధః। ధ్యానం।సుగ్రీవమర్కతనయంకపివర్య వంద్యమారాధితాచ్యుతపదాంబుజమాదరేణ । దైత్యప్రహారకుశలం బలపౌరుషాఢ్యమైశ్వర్యదాననిపుణం హృదిభావయామి। లమిత్యాది పంచపూజంకుర్యాత్ । అథమనుః సుగ్రీవసూర్యతనయ స్సర్వవానరపుంగవః । బలవాన్ రాఘవసఖా మాంపాయాచ్ఛదయానిధిః । ఇయథాశక్తిజపిత్వా పునన్యాసాదికంకుర్యాత్ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

 Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సుందరకాండస్య.

అస్య శ్రీసుందరకాండమహామంత్రస్య—హనూమాన్ ఋషిః — అనుష్టుప్ఛందః శ్రీజగన్మాతా సీతా దేవతా—శ్రీంబీజం—స్వాహా శక్తిః । సీతాయై కీలకం। శ్రీసీతారామప్రసాదసిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః—సీతాం— అంగుష్ఠాం—విదేహతనయాం—తర్జనీ — రామస్య దయితాం అనఘాం — మధ్యమా। హనూమతా సమాశ్వస్తాం— అనామికా—భూమిజాం — కనిష్ఠికా। శరణం భజే । కరతలకర। సీతాం — హృదయాయ । విదేహతనయాం — శిరసే — రామస్య దయితాం అనఘాం — శిఖాయై । హనూమతా సమాశ్వస్తాం—కవచాయ—భూమిజాం — నేత్రత్రయాయ । శరణం భజే । అస్త్రాయ ఫట్ — భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః । ధ్యానం। సీతాముదారచరితాం విధిశంభువిష్ణువంద్యాం త్రిలోకజననీం నతకల్పవల్లీం — హైమాం అనేక మణిరంజితకోటిభాస భూషోత్కరాం అనుదినం లలితాం నమామి। లమిత్యాది పంచపూజాం కుర్యాత్ । అథ మనుః సీతాం విదేహతనయాం రామస్య దయితాం అనఘాం। హనూమతా సమాశ్వస్తాం భూమిజాం శరణం భజే । ఇతి యథాశక్తి జపిత్వా పునర్న్యాసాదికం కుర్యాత్ । ప్రసంగాదత్రైవ సుందరకాండస్య సప్తసర్గపఠన ప్రతిపాదకశ్లోకాః పారాశర్యోపపురాణస్థా లిఖ్యంతే ।

సుందరకాండసప్తసర్గపఠనప్రకారః

పార్వత్యువాచ । శ్లో। కథం సుందరకాండస్య సప్తసర్గం పఠేన్నరః। విధానం తస్య మే బ్రూహి కృతార్థా స్యామహం ప్రభో । మహేశ్వరః । శ్లో। త్రివర్గఫలకామేన విపదుత్తరణే పునః । శ్రీమత్సుందరకాండస్య పాఠః కార్యో విచక్షణైః। శాంతికర్మణి సర్వత్ర తథా దుఃస్వప్నదర్శనే । గ్రహపీడాసు చోగ్రాసు రోగేష్వ విషమేషు చ। అన్యేష్వప్రాంతరేష్వపి శస్త్రచోరాగ్నిపీడనే । సర్వాస్వాపత్సు ఘోరాసు నైతస్మాత్తారకం పరం । శ్రీమత్సుందరకాండస్య సప్తసర్గాభివాచనైః । మహారాజ్యాదిసంపత్తిం లభత్యేతే దుర్లభా పిహ । ఆయుష్కామో శతాయుర్ధనకామో ధనాన్యపి । శ్రీరామః శ్రియమాప్నోతి పుల

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కామ స్తథాప్నుతిం । విద్యాకామ స్తథావిద్యాం స్త్రీకామశ్చ తథా స్త్రి
యః । ఆరోగ్యకామ స్త్వారోగ్యం సప్తసర్గాభిపాఠనాత్ । యదా
యదాహి రామస్య వృత్తం విపరీతే ద్బుధః తదా తదా తు ధర్మాత్మే
త్యేతన్మాలామనుం జపేత్ । శ్రీరామచరణాంభోజ ద్వంద్వం ధ్యాయన్
ప్రసన్నధీః । పశ్చాద్దేవీ చరమ శ్లోకం చ శుభదం జపేత్ । అనయోర్మం
త్రయోర్నను మహాత్మ్యం వేత్తి వల్లభే । అన్యత్రి జనకీనాథా దన్య
త్రిచ హనూమతః । శుభేహ్ని శుభనక్షత్రే స్వకలోవ్యపక్రమేర్బుధః ।
పాఠం సుందరకాండస్య సప్తసర్గాన్యథావిధి । సప్తసర్గమనుదినం
పఠేన్నియమపూర్వకం । పౌనఃపున్యేన తత్కాండం యావత్కాండస్స
మాప్యతే । అన్యూనానతిరిక్తం తు కాండాంతే సప్తసర్గకాః । సమా
ప్యంతే యదా దేవి తదా విప్రాంశ్చ భోజయేత్ । సర్గసంఖ్యైర్ద్విజాన్
స్తత్తుపూర్వ్యేనే నాన్యథా ప్రియే । ఏకం పారాయణం హ్యేత త్సప్తస
ర్గాశుచివ్రతే । సప్తకృత్వః పఠేదేవం తన్మహాసప్తసర్గకం । భోజ
యేద్బ్రాహ్మణానంతే నియమాగ్నిప్తసంఖ్యకాన్ । ఏవం పఠన్ పాఠ
యన్ వా దుర్గాణ్యతితరేదసౌ । లభతే భీప్సితాన్ కామాన్ సర్వానే
వ న సంశయః । పారనే ప్రతిపాఠం స్యాత్ పంక్తి తు దక్షిణా । వాచకాయ
ప్రదేయా స్యా ద్వస్త్రమాల్యానులేపనైః । మహాత్యాంగ సప్తసర్గ్యకం
తు సమాప్తాయామమరస్రిమాత్ । సువర్ణాన్ సర్గసంఖ్యాకాన్
దద్యాద్వావృత్య దక్షిణాం । ఇత్యేతత్కథితం దేవి యత్త్వయాష్టో మహామిహ
త్వయా మా శ్రీయుతాం హృదనోసదు శమానం చో ప్రితుమిచ్ఛసి । ఇతి
శ్రీపారాశర్యే - ఉపపురాణే - సప్తసర్గపఠన పాఠనవిధాన ప్రతిపా
దకశ్లోకాః ॥ పరిష్కృత మనుసరామః ॥

యుద్ధకాండస్య.

అస్య శ్రీయుద్ధకాండమహామంత్రస్య - విభీషణఋషిః అను
ష్టుప్ఛందః - విధాతా దేవతా - వి బీజం - నమః శక్తిః - విధాత్రే ఇతి
కీలకం - విధాతృప్రసాద సిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః విధాతా చ - అం
గుష్ఠాః మహాదేవః - తర్జనీ - భక్తానామభయప్రదః - మ్యధ్యమా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సర్వదేవప్రీతికర - అనామికా - భగవాన్ - కనిష్ఠికా - భగవత్ప్రియః - కరతలకర - విధాతా చ హృదయాయ - మహాదేవః - శిరసే - భక్తానామభయప్రదః - శిఖాయై - సర్వదేవప్రీతికరః - కవచాయ - భగవాన్ - నేత్రత్రయాయ - భగవత్ప్రియః - అస్త్రాయ - భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః ॥ ధ్యానం - విధిం విధాతారమహం సుభక్త్యా భక్తాభయశ్రీప్రదమాదిదైవం - సర్వామరప్రీతికరం సురాణాం వందే సదా భూతనయేశభక్తం । లమిత్యాదిపంచపూజాం కుర్యాత్ ॥ అథ మనుః ॥ విధాతా చ మహాదేవో భక్తానామభయప్రదః । సర్వదేవప్రీతికరో భగవాన్ భగవత్ప్రియః ఇతి యథాశక్తి జపిత్వా పునర్న్యాసాదికం కుర్యాత్ ।

ఏవం కాండన్యాసజపాదికం కృత్వా రామాయణ [illegible] ణారంభే పఠనీయా ఇమే శ్లోకాః ॥ శ్లో॥ రామాయణమహామంత్ర పఠనేన సనాతనః । పరః శివస్సదా రామః ప్రీత్యాదద్యాన్మమేప్సితమ్ । బ్రహ్మవిష్ణ్వీశ్వరా నిత్యం గృహీత్వంతు మే సదా । ఆకృష్టా రామమంత్రేణ కైంకర్యం సముపస్థితాః । ఘుటికాపాదుకాద్యష్ట సిద్ధయో నిధయో నవ । పార్వతీ చ రమా వాణీ కింకర్యస్సందసంతు మే ॥ ఇతి ప్రార్థ్య ॥ నారాయణం పద్మభువం వసిష్ఠమిత్యాది స్వస్వమతోపయుక్త గురుపరంపరాం త్రీనుసంధేయా । తతో మంగళాచరణం కుర్యాత్ ।

అత్రైతే మంగళశ్లోకాః.

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ । ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥ కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ । ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకికోకిలమ్ ॥ వాల్మీకేర్మునిసింహస్య కవితావనచారిణః । శృణ్వన్ రామకథానాదం కో న యాతి పరాం గతిమ్ ॥ యః పిబన్ సతతం రామ చరితామృతసాగరమ్ । అతృప్తస్తం మునిం వందే ప్రాచేతసమకల్మషమ్ ॥ గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసమ్ । రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ అంజనానందనం వీరం జానకీశోక

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

నాశనం। కపీశమక్షహంతారం వందే లంకాభయంకరమ్। జితం భగవతా తేన హరిణా లోకధారిణా। అజేన విశ్వరూపేణ నిర్గుణేన గుణాత్మనా। ఉల్లంఘ్య సింధోః సలిలం సలీలం యః శోకవహ్నిం జనకాత్మజాయాః। ఆదాయ తేనైవ దదాహ లంకాం నమామి తం ప్రాంజలిరాంజనేయమ్। యః కర్ణాంజలిసంపుటైరహరహస్సమ్యక్పిబత్యాదరాద్వాల్మీకేర్వదనారవిందగలితం రామాయణాఖ్యం మధు। జన్మవ్యాధిజరావిపత్తిమరణైరత్యంతసోపద్రవం సంసారం స విహాయ గచ్ఛతి పుమాన్విష్ణోః పదం శాశ్వతమ్। తదుపగతసమాససంధియోగం సమమధురోపనతార్థవాక్యబద్ధమ్। రఘువరచరితం మునిప్రణీతం దశశిరసశ్చ వధం నిశామయధ్వమ్। శ్లోకసారసమాకీర్ణం సర్గకల్లోలసంకులమ్। కాండగ్రాహమహామీనం వందే రామాయణార్ణవమ్। వైదేహీసహితం సురద్రుమతలే హైమే మహామండపే మధ్యే పుష్పకమాసనే మణిమయే వీరాసనే సుస్థితమ్। అగ్రే వాచయతి ప్రభంజనసుతే తత్త్వం మునిభ్యః పరం వ్యాఖ్యాంతం భరతాదిభిః పరివృతం రామం భజే శ్యామలమ్। నమోఽస్తు రామాయ సలక్ష్మణాయ దేవ్యై చ తస్యై జనకాత్మజాయై। నమోఽస్తు రుద్రేంద్రయమానిలేభ్యో నమోఽస్తు చంద్రార్కమరుద్గణేభ్యః। ఏవం మంగళాచరణం కృత్వా బాలకాండాదిషు కాండేషు ప్రత్యేకం రామధ్యానం క్రియతే। శ్లో॥ కాకపక్షధరం దేవం వనమాలావిభూషితమ్। శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయే ద్బాలకాండే మునీశ్వర। సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వాభరణభూషితమ్। సీతాపరిణయం ధ్యాయేదయోధ్యాకాండ ఉత్తమే। జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్। మునివేషధరం ధ్యాయేదారణ్యే కాండ ఉత్తమే। సుగ్రీవాదియుతం శ్రీశం ధన్వాంగావృతమీశ్వరమ్ మహేశ్వరం సముద్ధ్యాయే త్కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే। చంద్రబింబసమాకారం వాంఛితార్థప్రదాయకమ్ హనుమత్సేవితం ధ్యాయేత్సుందరే కాండ ఉత్తమే। రావణాదినిహంతారం శ్రీశరుద్రాదిసేవితమ్। సీతాదేవీయుతం యాదే రామం ధ్యాయేద్వృదం బుధైః। అగస్త్యాదిమునిస్తుత్యం వాంఛితార్థప్రదాయకమ్। సర్వదేవార్చితం ధ్యాయేదుత్తరే కాండ ఉత్తమే। ఇతి

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ధ్యాత్వా శ్రీరామాయణపఠనారంభం శ్రవణారంభంవా కుర్యాత్ మధ్యేవిరామ మకృత్వా సర్గాంతేవిరమేద్యది ప్రమాదాత్సర్గమధ్యే విరామేకృతే పునస్సర్గాదిపఠన ఏకసర్గం సర్గద్వయంవా యథాశక్తి యథానియమం పఠనశ్రవణే కుర్యాత్ । ఏవం పారాయణంసమాప్యతదంతే పఠనీయా ఇమేశ్లోకాః । కాయేనవాచా మనసేంద్రియైర్వాబు ....

పారాయణాంతేపఠనీయశ్లోకాః

ధ్యాత్మనావానుసృతఃస్వభావాత్ । కరోమియద్యత్సకలం పరస్మైనారాయణాయేతి సమర్పయామి । శ్లో । స్వస్తి ప్రజాభ్యఃపరిపాలయంతాం న్యాయేనమార్గేణమహీంమహీశాః । గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్శుభమస్తునిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినోభవంతు । కాలేవర్షతుపర్జన్యః పృథివీసస్యశాలినీ । దేశోయంక్షోభ రహితో బ్రాహ్మణాస్సంతునిర్భయాః । అపుత్రాఃపుత్రిణస్సంతు పుత్రిణస్సంతుపౌత్రిణః అధనాస్సధనాస్సంతు జీవంతుశరదాంశతమ్ । ఉ న ..త్తమాంగ జగన్మంగళాయు,శ్రీమాన్ । దినకరకిరణనిబోధిత వదన నోరామః । జ రఘు వంశతిలకః కౌసల్యాహృదయ రాముః । దశవదననిధనకారీ దాశ థిః పుండరీకాక్షః ॥ యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనంతుయద్భవేత్ । తత్సర్వంక్షమ్యతాందేవ నారాయ ణనమోస్తుతే । మంగళంకోసలేంద్రాయ మహనీయగుణాత్మనే । చక్రవర్తితనూజాయ సార్వభౌమాయమంగళమ్ । వేదవేదాంత వేద్యాయ మేఘశ్యామలమూర్తయే । పుంసాంమోహనరూపాయ పుణ్యశ్లోకాయమంగళమ్ । విశ్వామిత్రాంతరంగాయ మిథిలానగరీపతేః । భాగ్యానాంపరిపాకాయ భవ్యరూపాయమంగళమ్ । పితృభక్తాయనిరతం భ్రాతృభిస్సహసీతయా । నందితాఖిలలోకాయ రామచంద్రాయమంగళమ్ । త్యక్తసాకేతవాసాయ చిత్రకూటవిహారిణే । సేవ్యాయసర్వయమినాం ధీరోదారాయమంగళమ్ । సౌమిత్రిణాచ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

జానక్యా చాపబాణాసిధారిణే । సంసేవ్యాయ సదా భక్త్యా సానుజా-
యాస్తు మంగళమ్ ॥ దండకారణ్యవాసాయ ఖండితామరశత్రవే । గృధ్ర-
రాజాయ భక్తాయ ముక్తిదాయాస్తు మంగళమ్ ॥ సాదరం శబరీదత్త-
ఫలమూలాభిలాషిణే, సౌలభ్యపరిపూర్ణాయ సత్త్వోద్రిక్తాయ మంగ-
ళమ్ ॥ హనూమత్సమవేతాయ హరీశాభీష్టప్రదాయినే । వాలిప్రమథనా-
యాస్తు మహాధీరాయ మంగళమ్ ॥ శ్రీమతే రఘువీరాయ సేతూల్లంఘిత-
సింధవే । జితరాక్షసరాజాయ రణధీరాయ మంగళమ్ ॥ విభీషణకృతే
ప్రీత్యా విశ్వాభీష్టప్రదాయినే । జానకీప్రాణనాథాయ సదా రామా-
య మంగళమ్ ॥ ఆసాద్య నగరీం దివ్యామభిషిక్తాయ సీతయా । రాజాధి-
రాజరాజాయ రామచంద్రాయ మంగళమ్ ॥ ఇత్యాదిమంగళశ్లోకాన్
యథాశక్తి పఠిత్వా । పుస్తకోపరి శ్రీరామాయ పునః పూజాం సమర్ప్య
నీరాజనం దత్త్వా ఆచార్యం సంపూజ్య దండవత్ప్రణమేత్ । ఇతి రా-
మాయణ పారాయణ శ్రవణ క్రమః ॥ అత్ర నిరూపిత శ్రీరామాయణ

రాయణ శ్రవణవిధిః తదుపయుక్త తిథివార నక్షత్ర
దినిర్ణయశ్చ - వక్తృశ్రోతృనియమాః తత్తత్కాండావసా
వ్యవిధిః - తత్తత్కథాపఠన సమయే కర్తవ్య శ్రీరామ
ద్యుపచారవిధి - కల్యాణోత్సవ పట్టాభిషేకోత్సవాదీనాం
విధిః శ్రీరామాయణ వక్తృపూజావిధిః బ్రాహ్మణసువాసినీ భోజ-
నాది నియమాః । శ్రీ నవరత్నమాలాయాం ద్వితీయే రత్నే
ద్రష్టవ్యాః ।

— —

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరస్తు

అథ శ్రీమదానంద రామాయణాంతర్గత

శ్రీ సీతాష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం శ్రీసీతాయై నమః
జానకీదేవ్యై
వైదేహ్యై
రాఘవప్రియాయై
రమాయై
అవనిసుతాయై
రామాయై
రాక్షసాంతప్రకారిణ్యై
రత్నగుప్తాయై
మాతులుంగ్యై
మైథిల్యై
భక్తతోషదాయై
పద్మాక్షజాయై
కంజనేత్రాయై
స్మితాస్యాయై
నూపురస్వనాయై
వైకుంఠనిలయాయై
మాయాయై
శ్రియైనమః
ముక్తిదాయై ౨౦
కామపూరిణ్యై
నృపాత్మజాయై
[illegible]

ఓం మృదులాంగ్యై నమః
సుభాషిణ్యై
కుశాంబికాయై
దివ్యదాయై
లవమాత్రే
మనోహరాయై
హనూమద్వందితపదాయై ౩౦
ముగ్ధాయై
కేయూరధారిణ్యై
అశోకవనమధ్యస్థాయై
రావణాదిమోహిన్యై
విమానస[illegible]యై
సుభ్రువే
సుకేశ్యై
రశనాన్వితాయై
రజోరూపాయై
సత్యరూపాయై ౪౦
[illegible]స్యై నమః
వహ్నివాసిన్యై
హేమమృగాసక్తచిత్తాయై
వాల్మీకాశ్రమవాసిన్యై
పతివ్రతాయై
మహామాయాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పీతకౌశేయవాసిన్యై నమః
మృగనేత్రాయై
బింబోష్ఠ్యై
ధనుర్విద్యావిశారదాయై ౪౦
సౌమ్యరూపాయై
దశరథస్నుషాయై
చామరవీజితాయై
సుమేధ దుహిత్రే
దివ్యరూపాయై
త్రైలోక్యపాలన్యై
అన్నపూర్ణాయై
మహాలక్ష్మ్యై
ధియై నమః
లజ్జాయై ౫౦
సరస్వత్యై
శాంత్యై
పుష్ట్యై నమః
క్షమాయై
గౌర్యై
ప్రభాయై
అయోధ్యానివాసిన్యై
వసంతశీతలాగారీస్నాన
సంతుష్టమానసాయై
రమారామభద్రసంస్థాయై
హేమకుంభపయోధరాయై
సురార్చితాయై

ధృత్యై నమః
కాంత్యై నమః
స్మృత్యై నమః
మేధాయై నమః
విభావర్యై నమః
లఘూదరాయై
వరారోహాయై
హేమకంకణమండితాయై
ద్విజపత్న్యర్పితనిజభూషాయై
రాఘవతోషిణ్యై
రామసేవనరతాయై
రత్నతాటంకధారిణ్యై
రామవామాంకసంస్థాయై
రామచంద్రైకరంజన్యై
సరయూజలసంక్రీడాకారిణ్యై
రామమోహిన్యై
సువర్ణతులితాయై
పుణ్యాయై
పుణ్యకీర్త్యై నమః ౬౦

కలావత్యై
కలకంఠాయై
కంబుకంఠ్యై
రంభోరవే
గజగామిన్యై
రామార్పితమనసే
రామవందితాయై
రామవల్లభాయై
శ్రీరామపదచిహ్నాంకాయై
రామరామేతిభాషిణ్యై ౭౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం రామపర్యంకశయనాయైనమః
రామాంఘ్రిక్షాళిన్యై
వరాయై
కామధేన్వన్నసంతుష్టాయై
మాతులుంగకరాయై

ఓం అద్వయాయైనమః
దివ్యచందనలిప్తాయై
మూలకాసురమర్దిన్యై ౧౦౮
శ్రీసీతాపరమేశ్వర్యై

ఇతి సీతాష్టోత్తరశతనామాని సమాప్తాని

శ్రీరస్తు

అథ శ్రీవాల్మీకివిరచితాద్భుతోత్తరరామాయణాంతర్గత
శ్రీసీతాసహస్రనామావలిః

ఓం సీతాయై
ఉమాయైనమః
పరమాశక్త్యై
అనంతాయై
నిష్కలాయై
అమలాయై
శాంతాయై
మహేశ్వర్యై
నిత్యాయై
శాశ్వత్యై
పరమాక్షరాయై
అచింత్యాయై
కేవలాయై
అనంతాయై
శివాత్మాయై
పరమాత్మికా

ఓం అనాదయే
అవ్యయాయై
శుద్ధాయై
దేవాత్మాయై ౨౦
సర్వగోచరాయై
ఏకాయై
అనేకవిభాగస్థాయై
మాయాతీతాయై
సునిర్మలాయై
మహామహేశ్వర్యై
శక్త్యై
మహాదేవ్యై
నిరంజనాయై
కాష్ఠాయై
సర్వాంతరస్థాయై
చిచ్ఛక్త్యై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం అఖిలాసారాయైనమః
జానక్యై
మిథిలానందాయై
రాక్షసాంతవిధాయిన్యై
రావణాంతకర్యై
రమ్యాయై
రామవక్షస్థలాలయాయై
ఉమాసర్వాత్మికాయై ౪౦
విద్యాయై
జ్యోతిరూపాయై
అయుతాక్ష్యై
శాంత్యై
ప్రతిష్ఠాయై
సర్వేషాంనివృత్తయే
అమృతప్రదాయై
వ్యోమమూర్తయే
వ్యోమమయ్యై
వ్యోమాధారాయై ౫౦
అచ్యుతాయై
లతాయై
అనాదినిధనాయై
యోషాయై
కారణాత్మనే
కలాకలాయై
నందప్రథమజాయై
నాభ్యైనమః
అమృతస్యాంతసంశ్రయాయై
ప్రాణేశ్వరప్రియాయై ౬౦

ఓం మాత్రేనమః
మహ్యై
మహిషవాహనాయై
ప్రాణేశ్వర్యై
ప్రాణరూపాయై
ప్రధానపురుషేశ్వర్యై
సర్వశక్త్యై
కలాయై
కాష్ఠాయై
జ్యోత్స్నాయై ౭౦
ఇందుమహిమాస్పదాయై
సర్వకార్యనియంత్ర్యై
సర్వభూతేశ్వరేశ్వర్యై
అనాదయే
అవ్యక్తగుణాయై
మహానందాయై
సనాతన్యై
ఆకాశయోనయే
యోగస్థాయై
సర్వయోగీశ్వరేశ్వర్యై
శవాసనాయై
చితాంతస్థాయై
మహేశ్యై
వృషవాహనాయై
బాలికాయై
తరుణ్యై
వృద్ధాయై
వృద్ధమాత్రే

CC0. In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం జరాతురాయై నమః
మహామాయాయై ౯౦
సుదుష్పూరాయై
మూలప్రకృత్యై
ఈశ్వర్యై
సంసారయోనయే
సకలాయై
సర్వశక్తిసముద్భూతాయై
సంసారపారాయై
దుర్వారాయై
దుర్నిరీక్ష్యాయై
దురాసదాయై ౧౧౦
ప్రాణశక్త్యై
ప్రాణవిద్యాయై
యోగిన్యై
పరమాకలాయై
మహావిభూతయే
దుర్ధర్షాయై
మూలప్రకృతిసంభవాయై
అనాద్యనంతవిభవాయై
పరాత్మాయై
పురుషావశ్యై ౧౧౦
సర్గస్థిత్యంతకరణ్యై
సుదుర్వాచ్యాయై
దురత్యయాయై
శబ్దయోనయే
శబ్దమయై
నాదాఖ్యాయై

ఓం నాదవిగ్రహాయై నమః
ప్రధానపురుషాతీతాయై
ప్రధానపురుషాత్మికాయై
పురాణ్యై
చిన్మయై నమః
పుంసామాదయే
పురుషరూపిణ్యై
భూతాంతరాత్మాయై
కూటస్థాయై
మహాపురుషసంజ్ఞికాయై
జన్మమృత్యుజరాతీతాయై
సర్వశక్తిసమన్వితాయై
వ్యాపిన్యై
అనవచ్ఛిన్నాయై ౧౩౦
ప్రధానాయై
సుప్రవేశిన్యై
క్షేత్రజ్ఞశక్త్యై
క్తలక్షణాయై
మలవర్జితాయై
అనాదిమాయాయై
అసంభిన్నాయై
త్రితత్వాయై
ప్రకృత్యై నమః
గుణాయై ౧౪౦
మహామాయాసముత్పన్నాయై
తామస్యై
పౌరుష్యై
ధ్రువాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం వ్యక్తావ్యక్తాత్మికాయై నమ
కృష్ణాయై
రక్తాయై
శుక్లాయై
ప్రసూతికాయై
స్వకార్యాయై ౧౫౦
కార్యజనన్యై
బ్రహ్మాస్యాయై
బ్రహ్మసంశ్రయాయై
వ్యక్తాయై
ప్రథమజాయై
[illegible]
మహత్యై
జ్ఞానరూపిణ్యై
వైరాగ్యైశ్వర్యధర్మాత్మికాయై
బ్రహ్మమ ౧౬౦
హృదిస్థితాయై
జయదాయై
జిత్వర్యై
జైత్ర్యై
జయశ్రియై
జయశాలిన్యై
సుఖదాయై
శుభదాయై
సత్యాయై
శుభాయై ౧౭౦
సంక్షోభకారిణ్యై
అహం మానతే

ఓం స్వయంభువాత్యై నమః
మనస్యై
తత్వసంభవాయై
ఈశ్వరాణ్యై
శర్వాణ్యై
శంకరార్ధశరీరిణ్యై
భవాన్యై
రుద్రాణ్యై ౧౮౦
మహాలక్ష్మ్యై
అంబికాయై
మహేశ్వరీ సముత్పన్నాయై
భుక్తిముక్తిఫలప్రదాయై
సర్వేశ్వర్యై
సర్వవర్ణాయై
నిత్యాయై
[illegible]తమానసాయై
బ్రహ్మేంద్ర [illegible] యై
శంకరేచ్ఛానువర్తిన్యై ౧౯౦
ఈశ్వరార్ధాసనగతాయై
రఘూత్తమపతివ్రతాయై
సకృద్విభాతాయై
సర్వాయై
సముద్రపరిశోషిణ్యై
పార్వత్యై
హిమవత్పుత్ర్యై
పరమానందదాయిన్యై
గుణాఢ్యాయై
యోగదాయై ౨౦౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం యోగ్యాయైనమః
జ్ఞానమూర్తి వికాసిన్యైనమః
సావిత్రైనమః
కమలాయై
లక్ష్మ్యై
శ్రియై
అనంతోరసిస్థితాయై
సరోజనిలయాయై
శుభ్రాయై
యోగనిద్రాయై ౨౧౦
సుదర్శనాయై
సరస్వత్యై
సర్వవిద్యాయై
జగజ్జ్యేష్టాయై
సుమంగళాయై
[illegible]
[illegible]
వాదాయై
స్మృ కీర్త్యై
సర్వార్థసాధికాయై ౨౨౦
వాగీశ్వర్యై
సర్వవిద్యాయై
మహావిద్యాయై
సుశోభనాయై
గుహ్యవిద్యాయై
ఆత్మవిద్యాయై
సర్వవిద్యాయై
ఆత్మభావితాయై

ఓం స్వాహాయై
విశ్వంభర్యై
సిద్ధ్యై
స్వధాయై
మేధాయై
ధృత్యై
శృత్యై
నాభ్యై
సునాభ్యై
సుకృత్యై
మాధవ్యై
వరవాహిన్యై ౨౪౦
పూజాయై
విభావర్యై
సౌమ్యాయై
భగిన్యై
భోగదాయిన్యై
శోభాయై
వంశకర్యై
లీలాయై
మానిన్యై
పరమేష్ఠినే ౨౫౦
త్రైలోక్యసుందర్యై
రమ్యాయై
సుందర్యై
కామచారిణ్యై
మహానుభావమధ్యస్థాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం మహామహిషమర్దిన్యైనమః
పద్మమాలాయైనమః
పాపహరాయై
విచిత్రముకుటాననాయై
కాంతాయై
చిత్రాంబరధరాయై
దివ్యాభరణభూషితాయై
హంసాఖ్యాయై
వ్యోమనిలయాయై
జగత్సృష్టివివర్ధిన్యై
నిర్యంత్రాయై
మంత్రవాహస్థాయై
నందిన్యై
భద్రకాళికాయై
ఆదిత్యవర్ణాయై
కౌమార్యై
మయూరవరవాహిన్యై
వృషాసనగతాయై
గౌర్యై
మహాకాళ్యై
సురార్చితాయై
అదిత్యై
నియతాయై
రౌద్ర్యై
పద్మగర్భాయై ౨౮౦
వివాహనాయై
విరూపాక్ష్యై
లేలిహానాయై

ఓం మహాసురవినాశిన్యై
మహాఫలాయై
అనవద్యాంగ్యై
కామరూపాయై
విభావర్యై
విచిత్రరత్నముకుటాయై
ప్రణతార్తివివర్ధిన్యై ౨౯౦
కౌశిక్యై
కర్షిణ్యై
రాత్ర్యై
త్రిదశార్తివినాశిన్యై
విరూపాయై
సురూపాయై
భీమాయై
మోక్షప్రదాయిన్యై
భక్తార్తినాశిన్యై
భవ్యాయై ౩౦౦
భవభావవినాశిన్యై
నిర్గుణాయై
నిత్యవిభవాయై
నిస్సారాయై
నిరపత్రపాయై
యశస్విన్యై
సామగీత్యై
భవాంగనిలయాయై
అలయాయై
దీక్షాయై
విద్యాధర్యై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం దీప్తాయైనమః
మహేంద్రవినిపాతిన్యై
సర్వాతిశాయినీవిద్యాయై
సర్వశక్తిప్రదాయిన్యై
సర్వేశ్వరప్రియాయై
తార్క్ష్యై
సముద్రాంతరవాసిన్యై
అలంకాయై
నిరాధారాయై
నిత్యసిద్ధాయై
నిరామయాయై
కామధేనవే
వేదగర్భాయై
ధీమత్యై
మోహనాశిన్యై
నిస్సంకల్పాయై
నిరాంతకాయై
వినయాయై
వినయప్రదాయై 330
జ్వాలామాలాయై
సహస్రాభ్యాయై
దేవదేవ్యై
మనోన్మన్యై
ఉర్వ్యై
గుర్వ్యై
గురుశ్రేష్ఠాయై
సగుణాయై
షడ్గుణాత్మికాయై

ఓం మహాభగవత్యై 340
భావ్యాయై
వసుదేవసముద్భవాయై
మహేంద్రోపేంద్రభగిన్యై
భక్తిగమ్యాయై
పరాయణాయై
జ్ఞానజ్ఞేయాయై
జరాతీతాయై
వేదాంతవిషయాయై
గత్యై
దక్షిణాయై
దహనాయై
బాహ్యాయై
సర్వభూతనమస్కృతాయై
యోగమాయాయై
విభావజ్ఞాయై
మహామోహాయై
మహీయస్యై
సత్యాయై
సర్వసముద్భూత్యై
బ్రహ్మవృక్షాశ్రయాయై 360
మతయే
బీజాంకురసముద్భూతయే
మహాశక్త్యై
మహామతయే
ఖ్యాత్యై
ప్రతిజ్ఞాయై
చిదేవమః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం సావిదేనమః

మహాయోగీంద్రశాయిన్యై
వికృత్యై 320
శాంకర్యై
శాస్త్ర్యై
గంధర్వయక్షసేవితాయై
వైశ్వానర్యై
మహాశాలాయై
దేవసేనాయై
గుహప్రియాయై
మహారాత్ర్యై
శివానందాయై

శచ్యై 330
దుస్స్వప్ననాశిన్యై
పూజ్యాయై
అపూజ్యాయై
జగద్ధాత్ర్యై
దుర్విజ్ఞేయస్వరూపిణ్యై
గుహాంబికాయై
గుహోత్పత్తయే
మహాపీఠాయై
మరుత్సుతాయై
హవ్యవాహాంతరాయై 340
గార్గ్యై
హవ్యవాహసముద్భవాయై
జగద్యోనయే
జగన్మాత్రే
జగన్మృత్యవే

ఓం జరాతిగాయై
బుద్ధయే
ఋద్ధ్యై
బుద్ధిమత్యై
పురుషాంతరవాసిన్యై
తపస్విన్యై
సమాధిస్థాయై
త్రినేత్రాయై

దివిసంస్థితాయై
సర్వేంద్రియమనోమాత్రే
సర్వభూతహృదిస్థితాయై
సంసారతారిణీవిద్యాయై
బ్రహ్మవాదిమనోలయాయై
బ్రహ్మాణ్యై
బృహత్యై
బ్రాహ్మ్యై
బ్రహ్మభూతాయై
భయావన్యై
హిరణ్మయ్యై
మహారాత్ర్యై
సంసారపరివర్తికాయై
సుమాలిన్యై
సురూపాయై
తారిణ్యై
భావిన్యై
ప్రభాయై
ఉన్మీలన్యై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం సర్వసహాయైనమః
సర్వప్రత్యయసాక్షిణ్యై
తపిన్యై
తాపిన్యై
విశ్వాయై
భోగదాయై
ధారిణ్యై
ధరాయై ౪౩౦
సుసౌభాగ్యాయై
చందనగ[illegible]
తాండవాసక్తమానసాయై
సత్వశుద్ధికర్యై
శుద్ధ్యై
మలత్రయవినాశిన్యై
జగత్ప్రియాయై
జగన్మూర్తయే
త్రిమూర్తయే
అమృతాశ్రయాయై ౪౪౦
నిరాశ్రయాయై
నిరాహారాయై
నిరంకుశరణోద్భవాయై
చక్రహస్తాయై
విచిత్రాంగ్యై
స్రగ్విణ్యై
బ్రహ్మధారిణ్యై
పరాపరవిధానజ్ఞాయై
మహాపురుషపూర్వజాయై

ఓం విద్యేశ్వరప్రియాయైనమః
అవిద్యాయై
విద్యుజ్జిహ్వాయై
జితశ్రియాయై
విదామయ్యై
సహస్రాక్ష్యై
సహస్రశ్రవణాగమ్యాయై
సహస్రరశ్మయే
పద్మస్థాయై
మహేశ్వరపదాశ్రయాయై
౪౬౦
పద్మనాభ్యై
తైజస్యై
పద్మరోధికాయై
మహాభోగావాశ్రయాయై
మాన్యాయై
మహాదేవమనోరమాయై
వ్యోమలక్ష్మ్యై
సింహరథాయై
చేకితాన్యై
అమితప్రభాయై ౪౭౦
విశ్వేశ్వర్యై
విమానస్థాయై
విశోకాయై
శోకనాశిన్యై
అనాహతాయై
కుండలిన్యై
నళిన్యై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం పద్మవాసిన్యై నమః
శతానందాయై
సతాంకిత్యై ౪౮౦
సర్వభూతహృదయస్థితాయై
వాగ్దేవతాయై
బ్రహ్మకళాయై
కలాతీతాయై
కళావత్యై
బ్రహ్మర్షయే
బ్రహ్మహృదయాయై
బ్రహ్మవిష్ణుశివప్రియాయై
వ్యోమశక్త్యై
క్రియాశక్త్యై ౪౯౦
జనకశక్త్యై
పరాగతయే
క్షోభితాయై
రాదికాయై
భేద్యాయై
భేదాభేదవివర్జితాయై
అభిన్నాయై
భిన్నసంస్థానాయై
వంశిన్యై
హంసవాహిన్యై ౫౦౦
గుహ్యశక్త్యై
గుణాతీతాయై
సర్వదాయై
సర్వతోముఖ్యై
భగిన్యై

ఓం భగవత్యై నమః
సకలాయై
కాలకారిణ్యై
సర్వవిదే
సర్వతోభద్రాయై ౫౧౦
గుహ్యాతీతాయై
గుహావత్యై
ప్రక్రియాయై
యోగమాత్రే
గంధాత్రై
శ్వేతాశ్వతర్యై
కపిలాయై
కపిలాకాంతాయై
కనకాభాయై
కలాంతరాయై ౫౨౦
పుణ్యాయై
పుష్కరిణ్యై
భోక్త్ర్యై
పురందరపురస్సరాయై
పోషిణ్యై
పరమైశ్వర్యభూతిదాయై
భూతిభూషణాయై
పంచబ్రహ్మసముత్పత్తయే
పరమాత్మస్వవిగ్రహాయై
నర్మదాయై ౫౩౦
భానుమత్యై
యోగజ్ఞేయాయై
మనోజవాయై ౫౩౩

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం బీజరూపాయై నమః
రజోరూపాయై
వశిన్యై
యోగరూపిణ్యై
సుమంత్రాయై
మంత్రిణ్యై
పూర్ణాయై ౫౪౦
హ్లాదిన్యై
క్లేశనాశిన్యై
మనోహార్యై
మనోరత్యై
తాపస్యై
వేదరూపిణ్యై
వేదశక్త్యై
వేదమాత్రే
వేదవిద్యాప్రకాశిన్యై
యోగేశ్వరేశ్వర్యై ౫౫౦
మాలాయై
మహాశక్త్యై
మనోమయ్యై
విశ్వావస్థాయై
వీరముక్త్యై
విద్యున్మాలాయై
విహాయస్యై
పీవర్యై
సురభ్యై
వంద్యాయై ౫౬౦
నందిన్యై

ఓం నవపల్లవాభాయై నమః
భారత్యై
పరమానందాయై
పరాపరవిభేదికాయై
సర్వప్రహరణోపేతాయై
కామ్యాయై
కామేశ్వరేశ్వర్యై
అచింత్యాయై
అచింత్యమహిమాయై ౫౭౦
దుర్లేఖాయై
కనకప్రభాయై
కూశ్మాండ్యై
ధనరత్నాఢ్యాయై
సుగంధాయై
గంధదాయిన్యై
త్రివిక్రమపదోద్భూతాయై
ధనుష్పాణయే
శిరోహయాయై
సుదుర్లభాయై ౫౮౦
ధనాధ్యక్షాయై
ధన్యాయై
పింగళలోచనాయై
భ్రాంత్యై
ప్రభావత్యై
దీప్త్యై
పంకజాయతలోచనాయై
ఆద్యాయై
హృత్కమలోద్యుకాన్త్యై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం పరామూర్త్యైనమః ౫౯౦
రణప్రియాయై
సత్క్రియాయై
గిరిజాయై
నిత్యశుద్ధాయై
పుష్పనిరంతరాయై
దుర్గాయై
కాత్యాయన్యై
చండికాయై
చర్చికాయై
శాంతవిగ్రహాయై ౬౦౦
హిరణ్యవర్ణాయై
రంజి.
జగత్సంత్రప్రవర్తికాయై
మందరాద్రినివాసాయై
శారదాయై
స్వర్ణమాలిన్యై
రత్నమాలాయై
రత్నగర్భాయై
పృథ్వ్యై
విశ్వప్రమాథిన్యై ౬౧౦
పద్మాసనాయై
పద్మనిభాయై
నిత్యతుష్టాయై
అమృతోద్భవాయై
ధున్వత్యై నమః
దుష్ప్రకంపాయై
సూర్యమాత్రే

ఓం దృషద్వత్యై
మహేంద్రభగిన్యై
మాయాయై ౬౨౦
వరేణ్యాయై
వరదర్పితాయై
కల్యాణ్యై
కమలాయై
రామాయై
పంచభూతవరప్రదాయై
వాచ్యాయై
వరేశ్వర్యై
నంద్యాయై
దుర్జయాయై ౬౩౦
దురతిక్రమాయై
కాళరాత్ర్యై
మహావేగాయై
వీరభద్రహితప్రియాయై
భద్రకాళ్యై
జగన్మాత్రే
భక్తానాంభద్రదాయిన్యై
కరాళాయై
పింగళాకారాయై
నామవేదాయై ౬౪౦
మహానదాయై
తపస్విన్యై
యశోదాయై
యథాధ్వపరివర్తిన్యై
శంఖిన్యై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం పద్మిన్యై నమః
సాంఖ్యాయై
సాంఖ్యయోగప్రవర్తికాయై
చైత్ర్యై
సంవత్సరాయై ౬౫౦
రుద్రాయై
జగత్సంపూరణ్యై
ద్రిజాయై
శుంభాసురాయై
ఖేచర్యై
స్వస్థాయై
కంబుగ్రీవాయై
కలిప్రియాయై
ఖరధ్వజాయై
ఖరారూఢాయై ౬౬౦
పరాధ్యాయై
పరమాలిన్యై
ఐశ్వర్యరత్ననిలయాయై
విరక్తాయై
గరుడాసనాయై
జయంత్యై
హృద్గుహారమ్యాయై
సత్వవేగాయై
గణాగ్రగాయై
సంకల్పసిద్ధాయై ౬౭౦
సామ్యస్థాయై
సర్వవిజ్ఞానదాయిన్యై
కలికల్మషహంత్ర్యై

ఓం గుహ్యాయై
ఉపనిషదుత్తమాయై
నిత్యదృష్ట్యై
స్మృత్యై
వ్యాప్త్యై
పుష్ట్యై
తుష్ట్యై
క్రియావత్యై
విశ్వాయై
అమరేశ్వరేశాయై
భుక్త్యై
ముక్త్యై
శివామృతాయై
లోహితాయై
సర్వమాత్రే
భీషణాయై
వనమాలిన్యై ౬౯౦
అనంతశయనాయై
అనాద్యాయై
నరనారాయణోద్భవాయై
నృసింహ్యై
దైత్యమథన్యై
శంఖచక్రగదాధరాయై
సంకర్షణసముత్పత్యై
అంబికోపాంతసంశ్రయాయై
మహాజ్వాలాయై
మహామూర్త్యై ౭౦౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం సుమూర్తయేనమః
సర్వకామదుహే
సుప్రీతాయై
సురూపాయై
గౌర్యై
ధర్మకామార్థమోక్షదాయై
శ్రీమత్స్యనిలయాయై
అపూర్వాయై
ప్రధానపురుషాతీతాయై
మహావిభూతిదాయై ౨౧౦
మధ్యాయై
సరోజనయనాయై
అష్టాదశభుజాయై
నాట్యాయై
నీలోత్పలదళప్రభాయై
సర్వశక్తిసమారూఢాయై
ధర్మాయై
ధర్మానువర్తిన్యై
వైరాగ్యజ్ఞాననిరతాయై
నిరాలోకాయై ౨౨౦
నిరింద్రియాయై
విచిత్రగహనాయై
ధీరాయై
శాశ్వతస్థాననాసిన్యై
స్థానేశ్వర్యై
నిరానందాయై
త్రిశూలవరధారిణ్యై
అశేషదేవతామూర్తయే

ఓం దేవతాయైనమః
పరదేవతాయై ౨౩౦
గణాత్మికాయై
గిరేఃపుత్ర్యై
నిశుంభవినిపాతిన్యై
అవర్ణాయై
వర్ణరహితాయై
నిర్వర్ణాయై
బీజసంభవాయై
అనంతవర్ణాయై
అనన్యస్థాయై
శంకర్యై
శాంతమానసాయై
అగోత్రాయై
గోమత్యై
గోప్త్ర్యై
గుహ్యరూపాయై
గుణాంతరాయై
గోశ్రియై
గవ్యప్రియాయై
గౌర్యై
గణేశ్వరనమస్కృతాయై
సత్యమాత్రాయై
సత్యసంధాయై
త్రిసంధ్యాయై
సంధివర్జితాయై
సర్వవాదాశ్రయాయై
సాంఖ్యాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం సాంఖ్యయోగసముద్భవాయై
అసంఖ్యేయాయై
అపరిమేయాఖ్యాయై
అరూపాయై
శుద్ధకులోద్భవాయై
బిందునాదసముత్పత్త్యై
శంభువామాయై
శశిప్రభాయై
విశంగాయై
భేదరహితాయై
మనోజ్ఞాయై
మధుసూదన్యై
మహాశ్రియై
శ్రీసముత్పత్త్యై
తమఃపారేప్రతిష్ఠితాయై
త్రితత్త్వమాత్రే
త్రివిధాయై
సుసూక్ష్మపదసంశ్రయాయై
శాంత్యతీతాయై
మలాతీతాయై
నిర్వికారాయై
నిరాశ్రయాయై
శివాఖ్యాయై
చిత్రనిలయాయై
శివజ్ఞానస్వరూపిణ్యై
దైత్యదానవనిర్మాత్రే
కాశ్యప్యై
కాలకర్ణికాయై

ఓం శాస్త్రయోనయే నమః
క్రియామూర్తయే
చతుర్వర్గప్రదర్శికాయై
నారాయణ్యై
నవోద్భూతాయై
కౌముద్యై
లింగధారిణ్యై
కాముక్యై
లలితాయై
తారాయై
పరాపరవిభూతిదాయై
పరాంతజాతమహిమాయై
బడబాయై
వామలోచనాయై
సుభద్రాయై
దేవక్యై ౬౩౦
సీతాయై
వేదవేదాంగపారగాయై
మనస్విన్యై
మన్యుమాత్రే
మహామన్యుసముద్భవాయై
అమూర్తయే
అమృతాస్వాదాయై
పురుహూతాయ
పురుష్టుతాయై
అశోచ్యాయై ౬౦౦
భిన్నవిషయాయై
హిరణ్యరజతప్రియాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం హిరణ్మయ్యై
రాజత్యై
హైమ్యై
హేమాభరణభూషితాయై
విభ్రాజమానాయై
దుర్జ్ఞేయాయై
జ్యోతిష్టోమఫలప్రదాయై
మహానిద్రాసముద్భూత్యై
బలీంద్రాయై
సత్యదేవతాయై
దీర్ఘాయై
కకుద్మిన్యై
విద్యాయై
శాంతిదాయై
శాంతివర్ధిన్యై
లక్ష్మ్యాదిశక్తిజనన్యై
శక్తిచక్రప్రవర్తికాయై
త్రిశక్తిజనన్యై
జన్యాయై
షడూర్మిపరివర్జితాయై
స్వాహాయై
కర్మకరణ్యై
యుగాంతదళనాత్మికాయై
సంకర్షణాయై
జగద్ధాత్ర్యై
కామయోనయే
కిరీటిన్యై
ఐంద్ర్యై ౧౪౦

ఓం త్రైలోక్యసమితాయై
వైష్ణవ్యై
పరమేశ్వర్యై
ప్రద్యుమ్నదయితాయై
దాంతాయై
యుగ్మదృష్ట్యై
త్రిలోచనాయై
మహోత్కటాయై
హంసగత్యై
ప్రచండాయై
చండవిక్రమాయై
వృషావేశాయై
వియన్మాత్రాయై
వింధ్యపర్వతవాసిన్యై
హిమవన్మేరునిలయాయై
కైలాసగిరివాసిన్యై
చాణూరహంత్ర్యై
వినయాయై
నీతిజ్ఞాయై
కామరూపిణ్యై ౧౬౦
వేదవిద్యావ్రతరతాయై
ధర్మశీలాయై
అనిలాశనాయై
అయోధ్యానిలయాయై
వీరాయై
మహాకాలసముద్భవాయై
విద్యాధరప్రియాయై ౧౬౭

CC-0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓంసిద్ధవిద్యాధరనిరాకృత్యైనమ

ఆప్యాయంత్యై

ఐవాంత్యై ౮౭౦

పావన్యై

పోషిణ్యై

ఖలాయై

మాతృకాయై

మన్మథోద్భవాయై

వారిజాయై

వాహనప్రియాయై

కరీషిణ్యై

స్వధాయై

వాణ్యై ౮౮౦

వీనావాదనతత్పరాయై

సేవితాయై

సేవికాయై

సేవాయై

సినీవాల్యై

గరుత్మత్యై

అరుంధత్యై

హిరణ్యాక్ష్యై

మణిదాయై

వసుదాయై ౮౯౦

వసుమత్యై

వసోర్ధారాయై

వసుంధరసముద్భవాయై

వరారోహాయై

వరార్హాయై

ఓంవపుస్సంగసముద్భవాయై నమః

శ్రీఫలాయై

శ్రీమత్యై

శ్రీశాయై

శ్రీనిరాపాయై ౯౦౦

హరిప్రియాయై

శ్రీధర్యై

శ్రీకర్యై

శ్రీమాయై

శ్రీధరార్ధశరీరిణ్యై

అనంతరదృష్టయే

అక్షుద్రాయై

ధాత్ర్యై

ఈశాయై

ధనదప్రియాయై ౯౧౦

దైత్యసింహానాం నిహంత్ర్యై

సింహికాయై

సింహవాహిన్యై

సుసేనాయై

చంద్రనిలియాయై

సుకీర్త్యై

ఛిన్నసంశయాయై

బలజ్ఞాయై

బలదాయై

వామాయై ౯౨౦

లేలిహానాయై

అమృతాశ్రియాయై

నిత్యోదితాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం స్వయంజ్యోతిషే నమః
ఉత్సుకాయై
అమృతజీవిన్యై
వజ్రదంష్ట్రాయై
వజ్రజిహ్వాయై
వైదేహ్యై
వజ్రవిగ్రహాయై - ౩౦
మంగళాయై
మంగళ్యాయై
మాలాయై
మలినాయై
మలహారిణ్యై
గాంధర్వ్యై
గారుడ్యై
చాంద్ర్యై
కంబళాశ్వతరప్రియాయై
సౌదామిన్యై నమః
జనానందదాయై
భృకుటీకుటిలాననాయై
కర్ణికారకరాయై
కక్ష్యాయై
కంసప్రాణాపహారిణ్యై
యుగంధరాయై
యుగావర్తాయై
త్రిసంధ్యాయై
హర్షవర్ధిన్యై
ప్రత్యక్షదేవతాయై - ౪౦
దివ్యాయై

ఓం దివ్యగంధాయై
దివాకరాయై
శక్రాసనగతాయై
శాక్ర్యై
సాధ్వ్యై
నార్యై
శవాసనగతాయై
ఇష్టాయై
విశిష్టాయై
శిష్టేష్టాయై
శిష్టాయై
శిష్టప్రపూజితాయై
శతరూపాయై
శతావర్తాయై
వినీతాయై
సురభ్యై
సురాయై
సురేంద్రమాత్రే
సుద్యుమ్నాయై - ౫౦
సుషుమ్నాయై
సూర్యసంస్థితాయై
సమీక్ష్యాయై
సత్ప్రతిష్ఠాయై
నివృత్తయే
జ్ఞానపారగాయ
ధర్మశాస్త్రార్థకుశలాయై
ధర్మజ్ఞాయై
ధర్మవాహనాయై - ౬౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం ధర్మాధర్మవినిర్మాత్రై నమః
ధార్మికాణాంశివప్రదాయై
ధర్మశక్త్యై నమః
ధర్మమయ్యై
విధర్మాయై
విశ్వధర్మిణ్యై
ధర్మాంతరాయై
ధర్మమధ్యాయై
ధర్మపూర్వాయై నమః
ధనప్రియాయై
ధర్మోపదేశాయై ౯౯౦
ధర్మాత్మాయై
ధర్మలభ్యాయై
ధరాధరాయై
కపాలశాయై

ఓం కలామూర్త్యై నమః
కలాకలితవిగ్రహాయై
సర్వశక్తివినిర్ముక్తాయై
సర్వశక్త్యాశ్రయాశ్రయాయై
సర్వాయై
సర్వేశ్వర్యై ౧౦౦౦
సూక్ష్మాయై
సుసూక్ష్మజ్ఞానరూపిణ్యై
ప్రధానపురుషేశానాయై
మహాపురుషసాక్షిణ్యై
సదాశివాయై
వియన్మూర్త్యై
దేవమూర్తయే
అమూర్తికాయై
శ్రీసీతాపరమేశ్వర్యై

ఇతి శ్రీసీతాసహస్రనామాని సమాప్తాన్యపర

ఓం వం సహస్రనామభిస్సంపూజ్యః

అథ మంత్రవర్ణసంపుటిత శ్రీరామాష్టోత్తరశతనామాని

హరిః ఓం

ఓం శ్రీమత్సూర్యకులాంభోధి వర్ధనీయకలానిధయే నమః
ఓం శ్రీమద్బ్రహ్మేంద్రరుద్రాది వందనీయజగద్గురవే నమః
ఓం శ్రీమత్సౌభాగ్యసౌందర్య లావణ్యాంబుధిపంకజాయ నమః
ఓం శ్రీమచ్చింతామణీపీఠమధ్య సింహాసనేశ్వరాయ నమః
ఓం శ్రీమద్రాజాధిరాజేంద్రమకుటాంకితపాదుకాయ నమః
ఓం శ్రీమ[illegible]దేయపదాంబుజాయ నమః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం శ్రీజగన్మోహనాకార దివ్యలావణ్యవిగ్రహాయనమః
ఓం శృంగారరససంపూర్ణముఖమండలాంతః సుధాకరాయనమః
ఓం శ్రీకంఠకరకోదండపరిక్షిప్త పరాక్రమాయనమః
ఓం శ్రీమత్స్యసృష్ట్యాదివివిధకార్యకారణమూర్తయేనమః ౧౦
ఓం శ్రీవత్సలాంఛనాత్యంతమణిభూషణభూషితాయనమః
ఓం శ్రీభూనీళాలింగనోత్థపులకాంకితవిగ్రహాయనమః
ఓం శ్రీమదమ్లానతులసీవనమాలా విరాజితాయనమః
ఓం శ్రీసాంబదేవహృత్పద్మవికాసనదివాకరాయనమః
ఓం శ్రీక్షీరవార్ధిపర్యంకవిహారాత్యంతబాలకాయనమః
ఓం శ్రీమత్సురారాధ్యపాదయుగపద్మవిరాజితాయనమః
ఓం శ్రీకరాకారకోదండకాండోపేత కరాంబుజాయనమః
ఓం శ్రీజానకీముఖాంభోజమండలీయ ప్రభాకరాయనమః
ఓం శ్రీరాజాధిరాజారాజేంద్ర రమణీయగుణాకరాయనమః
ఓం రావణాదివధోద్యుక్త విజృంభిత పరాక్రమాయనమః ౨౦
ఓం రాకేంద్వర్కాగ్నివిమలనేత్రత్రయవిభూషితాయనమః
ఓం రాత్రించరౌఘమత్తేభవినిర్భేదమృగేశ్వరాయనమః
ఓం రాజత్సౌదామినీతుల్య దివ్యకోదండమండనాయనమః
ఓం రమామనోజ్ఞవక్షోజదివ్యగంధసువాసితాయనమః
ఓం రాక్షసేశ్వర సంసేవ్య దివ్యశ్రీపాదపంకజాయనమః
ఓం రాకేందుకులసంభూతమణిప్రాణనాయకాయనమః
ఓం రత్ననిర్మితభూషాఢ్యచరణాంబుజశోభితాయనమః
ఓం రామాజనమనోహారిదివ్యకందర్పవిగ్రహాయనమః
ఓం రాఘవాన్వయసంజాతనృపవేణీశిరోమణయేనమః
ఓం రాకాశశిసమాకారవక్త్రమండలమండితాయనమః ౩౦
ఓం రావణాసురకాసారచండభానుశరోత్తమాయనమః
ఓం రమావక్షోజకస్తూరీ వాసనాస్వాదలోలుపాయనమః
ఓం రణత్కింకిణిసంపూర్ణసహస్ర స్తంభమంటపాయనమః
ఓం రత్నమ[illegible] విష్టరాయనమః

CC0. In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం రణత్కింకిణీసంశోభిమండలీకృతకార్ముకాయనమః
ఓం రత్నౌఘకాంతివిలసద్దోలాఖేలనశీలనాయనమః
ఓం మాణిక్యోజ్జ్వలసందీప్తకుండలద్వయమండితాయనమః
ఓం మానినీజనమధ్యస్థసౌందర్యాతిశయాశ్రయాయనమః
ఓం మందస్మితాననాంభోజమోహితానేకతాపసాయనమః
ఓం మాయామారీచసంహారకారణానందవిగ్రహాయనమః ౬౦
ఓం మకరాక్షాదిదుస్సాధ్యదుష్టదర్పాపహారకాయనమః
ఓం మాద్యన్మధువ్రతవ్రాతవిలసత్కేశసంవృతాయనమః
ఓం మనోబుద్ధీంద్రియప్రాణవాగాదీనాం విలక్షణాయనమః
ఓం మనస్సంకల్పమాత్రేణనిర్మితాజాండకోటికాయనమః
ఓం మారుతాత్మజసంసేవ్య దివ్యశ్రీచరణాంబుజాయనమః
ఓం మాగురామానుషవేషేణమాయికాసురఖండనాయనమః
ఓం మార్తాండకోటిజ్వలితమకరాకారకుండలాయనమః
ఓం మాలతీతులసీమాల్యవాసితాఖిలవిగ్రహాయనమః
ఓం మారకోటిప్రతీకాశమహాదద్భుతదేహభృతేనమః
ఓం మహర్షీయదయావేశకలితాపాంగలోచనాయనమః ౭౦
ఓం మకరందరసాస్వాదమాద్యద్భృంగ భూషణాయనమః
ఓం మహాదేవసమారాధ్యమణినిర్మితపాదుకాయనమః
ఓం మహామాణిక్యఖచితాఖండతూణీధనుర్ధరాయనమః
ఓం మందరోద్భూతదుగ్ధాబ్ధిబిందుపుంవవిభూషణాయనమః
ఓం యక్షకిన్నరగంధర్వస్తూయమానపరాక్రమాయనమః
ఓం యత్నపూర్వజనానందస్వర్థానచతురోద్యమాయనమః
ఓం యమాద్యష్టాంగశీలాదియమివృత్తప్రమోదనరాయనమః
ఓం యశోదాహ్లాదయానందసింధుపూర్ణసుధాకరాయనమః
ఓం యాజ్ఞవల్క్యాదిఋషిభిస్సంసేవితపదద్వయాయనమః
ఓం యామళార్జునపాపౌఘపరిహారిపదాంబుజాయనమః ౮౦
ఓం యాకినీకులసంఘభూతపీడాజాలాపహారకాయనమః
ఓం యాదఃపతిపయః[illegible]రాసనాయనమః

CC0. In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం యామినీపద్మినీనాధకృతశ్రీకర్ణకుండలాయనమః
ఓం యాతుధానాగ్రణీఘాతవిభీషణవరప్రదాయనమః
ఓం యాగపావకసంజాతప్రదాత్రీపతిమానరక్షకాయనమః
ఓం యక్షరాక్షసకృత్యనాధర్వణముద్యద్భీషణసాయకాయనమః
ఓం యామధేనవదళగీర్వాణసైన్యనిర్మూలనాస్త్రవిదేనమః
ఓం యద్వనావలద్వంద్వోహామందస్మితముఖాంబుజాయనమః
ఓం యామళాగమవేదకస్తూయమానయశోధనాయనమః
ఓం యాకినీసాకినీస్థానషడాధారాంబుజాశ్రియాయనమః ౭౦
ఓం యతీంద్రబృందసంసేవ్యమానాఖండపవిత్రాయనమః
ఓం యథోచితాంతర్యాగాదిపూజనీయమహేశ్వరాయనమః
ఓం నానావేదాదివేదార్థైః ప్రశంసితనిజాకృతయేనమః
ఓం నారదాదిప్రేమానందసందోహవర్ధనాయనమః
ఓం నాగరాజాంకపర్యంకశాయిసుందరవిగ్రహాయనమః
ఓం నాగారిమణిసంకాశదేహకాంతివిరాజితాయనమః
ఓం నాగేంద్రఫణిసోపానవృక్షలీలావిహారణాయనమః
ఓం నమద్గీర్వాణకోటిమకుటమణిరంజితపాదుకా నమః
ఓం నాగేంద్రభూషణప్రేమాతిశయపాత్రవల్లభాయనమః
ఓం నానాప్రసూనవిలసద్వనమాలావిరాజితాయనమః ౮౦
ఓం నవరత్నావళీశోభితాపాదతలసుస్తనాయనమః
ఓం నవమల్లీప్రసూనాభిశోభమానశిరోరుహాయనమః
ఓం నళినీశంఖచక్రాసిగదాశార్ఙ్గేషుఖేటధృతేనమః
ఓం నాదానుసంధానపరైర్యోగిలోకైర్నిజాకృతయేనమః
ఓం నరాసురసురవ్రాతకృతపూజోపహారకాయనమః
ఓం నఖకోటిప్రభాజాలవ్యాప్తబ్రహ్మాండమంటపాయనమః
ఓం నతశ్రీకరసౌందర్యకరుణాపాంగవీక్షణాయనమః
ఓం నవదూర్వాదళశ్యామశృంగారాకారవిగ్రహాయనమః
ఓం నరకాసురదోర్దండశౌర్యనిర్వాపక్షమాయనమః
ఓం నానాద్భుతసంపద్వైచిత్ర్యప్రదర్శనత్వంపండితాయనమః ౯౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం మాధ్యాహ్న్యర్కప్రభాజలప్రంజకింజల్కసన్నిభాయనమః
ఓం మనువంశ్యకిరీటాగ్రశోభమానశిరోమణయేనమః
ఓం మలయాచలసంభూతదివ్యచందనచర్చితాయనమః
ఓం మందరాధారకమఠాకారలాకాగణవిగ్రహాయనమః
ఓం మహోదాదిప్రపంచాంతర్వ్యాప్తవ్యాపారవిగ్రహాయనమః
ఓం మహామాయాసమావేశితాండకోటిగణేశ్వరాయనమః
ఓం మరామరేతిసంజప్యమానవమౌనీశ్వరప్రియాయనమః
ఓం మహాత్మగుణరూపైకవ్యక్తికృతనిరాకృతయేనమః
ఓం మత్స్యకచ్ఛపవారాహనృసింహాద్యవతారకాయేనమః
ఓం మంత్రిమంత్రార్థమంత్రాంగశాస్త్రవిశారదాయనమః
ఓం మత్తేభవక్త్రషడ్వక్త్రపంచవక్త్రసుపూజితాయనమః
ఓం మాయాకల్పితవిధ్యండమంటపాంతర్బహిస్థితాయనమః
ఓం మనోన్మన్యచలేంద్రోర్ధ్వశిఖరస్థదివాకరాయనమః
ఓం మహేంద్రసామ్రాజ్యఫలసంధానాప్తత్రివిక్రమాయనమః
ఓం మాతృకామండలవ్యాప్తకృతాచరణమస్తకాయనమః
ఓం మనోహరమహానీలమేఘశ్యామసువపుర్ధరాయనమః
ఓం మధకాలాంత్యకాలాదికాలభేదవివర్జితాయనమః
ఓం మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోత్సుకహృదాంబుజాయనమః ౧౦౮

శ్రీ సీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణేనమః

ఇతి మంత్రవర్ణసంపుటిత శ్రీరామాష్టోత్తర శతనామావళి

స్సమాప్తః

— —

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీ రామ నవమి నిర్ణయః

అథ శ్రీరామజన్మకాలనిర్ణయస్యావశ్యకత్వాదిదానీం శ్రీరామ
నవమీనిర్ణయః క్రియతే। తదుక్తం వ్రతచంద్రికాయాం। చైత్రశుక్ల
నవమీ శ్రీరామనవమీ–సా చ మధ్యాహ్నవ్యాపినీ గ్రాహ్యా– తథాచో
క్తం సంహితాయాం చైత్రశుక్లనవమ్యాంతు శ్రీరామస్య ప్రపూజనం– కార్యం
మధ్యాహ్నవేళాయాం తత్ర జాతో యతో హరిః। అత్ర మధ్యాహ్నః
పంచధా విభక్తస్యాహ్నస్తృతీయో భాగః – తత్రైకైకస్త్రన్యాయేన
షట్పక్షా అవతారణీయాః – తద్యథా – పూర్వేద్యురేవ మధ్యాహ్న
వ్యాప్తిః– పరేద్యురేవ మధ్యాహ్నవ్యాప్తిః– దినద్వయేపి కార్త్స్న్యేన
మధ్యాహ్నవ్యాప్తిః– దినద్వయేపి మధ్యాహ్నవ్యాప్త్యభావః– దినద్వ
యేపి సామ్యేన మధ్యాహ్నైకదేశవ్యాప్తిః – దినద్వయే వైషమ్యేణ
మధ్యాహ్నైకదేశవ్యాప్తిః – తత్రాద్యయోర్ద్వయోర్న సందేహః –
కర్మకాలవ్యాప్తేస్సత్త్వాత్ – తృతీయచతుర్థయోః పరా గ్రాహ్యా–
నసిద్ధః। ద్వయోర్మధ్యాహ్నయుక్తా చేన్నోపోష్యా పూర్వసంయుతా।
పరవిద్ధైవ కర్తవ్యా శ్రీరామనవమీతిథిరితి – దినద్వయే మధ్యాహ్న
వ్యాప్తౌ తదభావే వా పూర్వాం పునర్వసుయుక్తామపి త్యక్త్వా పరైవ
గ్రాహ్యేతి రాసూర్యనచంద్రికాయామభిధానాచ్చ। పంచమప
క్షే సుయత్రమహతీ సా గ్రాహ్యా। షష్ఠే తు పరా గ్రాహ్యా – తదాచోక్త
మగస్త్యసంహితాయాం। శ్లో। నవమీ చాష్టమీవిద్ధా త్యాజ్యా రామప
రాయణైః। ఉపోషణం నవమ్యాం వై దశమ్యామేవ పారణం। యస్తు
మానవమ్యాంతు నియతస్స [illegible]। తే సర్వే తత్ర తథా దేవ
యాంతి విష్ణోః పరంపదం। యస్తు రామనవమ్యాంతు భుంజీత స విమూ
ఢధీః। కుంభీపాకేషు సర్వేషు పచ్యంతే నాత్ర సంశయః। శ్రీరామజన్మ
నవమీ సంపూర్ణఫలదా సదా। ఖండా చేత్పరవిద్ధైవ కర్తవ్యా తు
విశేషతః। ద్వయోర్మధ్యాహ్నయుక్తా చేన్నోపోష్యా పూర్వసం
యుతా। పరవిద్ధైవ కర్తవ్యా మధ్యాహ్నవ్యాపినీ సదా। ఇతి శ్రీరామ
నవమీనిర్ణయః। నూతనప్రతిమాయాః ప్రాణప్రతిష్ఠాక్రమః

ప్రాణప్రతిష్ఠా प्राण प्रतिष्ठा

ఏవం శ్రీరామనవమీం నిర్ణీయాథేదానీం శ్రీరామజన్మో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

త్సవ కల్యాణోత్సవ పట్టాభిషేకోత్సవాదిషు పురాణప్రతిమాస్థాపనం
చ నూతనప్రతిమాయా ముత్సవాదీనాం నిర్వర్తనపక్షే తాదృశనూ
తనప్రతిమాయాః ప్రాణప్రతిష్ఠాపనార్థం అగ్న్యుత్తారణాదిక్రియా
నిరూప్యతే । శ్రీరామప్రతిమాం సీతాప్రతిమాంచ తత్తత్కాలోపస్థి
ప్రకారేణ సువర్ణాదినా కారయిత్వా తత్ప్రతిమాశోధనార్థం
[illegible] సంకీర్త్య - తాపనతాడనధ్మానాది దోషపరిహారార్థం
[illegible]శోధనం కరిష్యే । ఇతి సంకల్ప్య । తాం ప్రతిమాం కాంస్యపాత్రే
నిధాయ. తత విభురితి గోమూత్రేణ - అప్సరస్సు య ఇతి గోమయేన-
సం తే పయాగ్ంసి ఇతి క్షీరేణ - దధిక్రావ్ణ్ణ ఇతి దధ్నా - ఘృతం మిమి
క్షిర ఇత్యాజ్యేన - దేవస్యత్వేతి కుశోదకేన సువర్ణం ఘర్మ మితి ఉష్ణో
దకేన - మూలమంత్రేణ గాయత్ర్యా చాభిషిచ్య తతః - అగ్నిస్స
ప్తి మిత్యగ్నిపదసహితేనాగ్నిపదరహితేనాగ్నిసూక్తేనచాభిషించేత్ ।
అగ్నిసూక్తం । అగ్నిస్సప్తిం వాజంభరం దదాత్యగ్నిర్వీరం శ్రుత్యం కర్మ
నిష్ఠాం అగ్నీ రోదసీ విచరత్సమంజన్నగ్నిర్నారీం వీరకుక్షిం పురంధిం-
అగ్నేరప్నసస్సమిదస్తు భద్రాగ్నిర్మహీ రోదసీ ఆవివేశ అగ్నిరేకం చోద
యత్సమత్స్వగ్నిర్వృత్రాణి దయతే పురూణి - అగ్నిర్హత్యం జరతః కర్ణ
మావాగ్నిరద్భ్యో నిరదహజ్జరూథం - అగ్నిరత్రిం ఘర్మ ఉరుష్యదంత
రగ్నిర్నృమేధం ప్రజయాసృజత్సం - అగ్నిర్దాద్ద్రవిణం వీరపేశా
అగ్నిరృషిం యస్సహస్రా సనోతి - అగ్నిర్దివి హవ్య మాతతానా
గ్నేర్ధామాని విభృతా పురుత్రా - అగ్నిముక్థైరృషయో విహ్వ
యంతేగ్నిం నరో యామని బాధితాసః - అగ్నిం వయో అంతరిక్షే ప
తంతోగ్నిస్సహస్రా పరి యాతి గోనాం - అగ్నిం విశ ఈళతే మానుషీర్యా
అగ్నిం మనుషో నహుషో విజాతాః - అగ్నిర్గాంధర్వీం పథ్యామృతస్యా
గ్నేర్గవ్యూతిర్ఘృత ఆనిషత్తా - అగ్నయే బ్రహ్మ ఋభవస్తతక్షుర
గ్నిం మహామవోచా సువృక్తిం అగ్నే ప్రావ జరితారం యవిష్ఠా
గ్నే మహి ద్రవిణ మాయజస్వ । ఇత్యగ్నిపదసహితం సూక్తం జపిత్వా - ఏవమే
వాగ్ని పదరహితం సూక్తం జపేత్ తతః ప్రతిమాం శీతే నిధాయ ప్రాణ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ । తత్ప్రకారః॥ అస్య శ్రీసీతారామప్రతిమా ప్రాణ
ప్రతిష్ఠామహామంత్రస్య - బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరా ఋషయః - ఋగ్యజు
స్సామాథర్వాణః ఛందాంసి - చైతన్యస్వరూపా ప్రాణశక్తిః పరా దే
వతా - ఆం బీజం - హ్రీం శక్తిః - క్రోం కీలకం శ్రీ సీతారామప్రతిమా
ప్రాణప్రతిష్ఠాపనే వినియోగః - ఓం అం కం ఖం గం ఘం ఙం ఆం
పృథివ్యప్తేజో వాయ్వాకాశాత్మనే - అంగుష్ఠాభ్యాం నమః -- ఓం ఇం
చం ఛం జం ఝం ఞం ఈం - శబ్దస్పర్శరూపరసగంధాత్మనే - తర్జనీభ్యాం
నమః - ఓం ఉం టం ఠం డం ఢం ణం ఊం - త్వక్చక్షుః శ్రోత్రజిహ్వా
ఘ్రాణాత్మనే - మధ్యమాభ్యాం నమః - ఓం ఎం తం థం దం ధం నం
ఐం - వాక్పాణిపాదపాయూపస్థానాత్మనే - అనామికాభ్యాం నమః - ఓం ఓం
పం ఫం బం భం మం ఔం - వచనాదానగమనవిసర్గానందాత్మనే కని
ష్ఠికాభ్యాం నమః - ఓం అం యం రం లం వం శం షం సం హం ళం
క్షం అః - మనోబుద్ధిచిత్తాహంకారాత్మనే కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం
నమః॥ ఏవం హృదయాదిన్యాసః । అథ ధ్యానం । రక్తాంభోధిస్థపో
తోల్లసదరుణసరోజాధిరూఢా కరాబ్జైః పాశం కోదండమిక్షూద్భవమణి
గణమప్యంకుశం పంచబాణాన్ । బిభ్రాణాసృక్కపాలం త్రినయన
విలసత్పీనవక్షోరుహాఢ్యా దేవీ బాలార్కవర్ణా దిశతు సుఖకరీ ప్రాణ
శక్తిః పరా నః । ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యరలవశషసహోం హంస - శ్రీ సీతా
రామప్రాణ ఇహ ప్రాణః - ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యరలవశషసహోం
హంసః శ్రీసీతారామజీవ ఇహ స్థితః - ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యరలవశ
షసహోం హంసః - శ్రీసీతారామ సర్వేంద్రియాణి వాఙ్మనశ్చక్షుః
శ్రోత్రజిహ్వాఘ్రాణా ఇహైవాగత్య సుఖం చిరం తిష్ఠంతు స్వాహా - అసు
నీతే పునరస్మాసు - అమృతం వై ప్రాణా అమృతమాపః ప్రాణానేవ
యథాస్థానముపహ్వయతే । శ్రీసీతారామం సాంగం సాయుధం సవాహ
నం సశక్తిపత్నీపుత్రపరివారసమేతం ప్రతిమాయామావాహయామి
పూజయామి । ఏవం ప్రాణప్రతిష్ఠాపనం కృత్వా తత్తదుత్సవకాలోక్త
పూజాభిషేకాది తంత్రశేషం సమాపయేత్ ।

CC0: In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రామదాసవిష్ణుసంవాదే

౭౭

అథాగ్నిగా. శ్లో॥ నత్వేశానః రామమానందకందం మాయాతీతంనిర్వికారంనిరీహం । విద్యాధీశంవద్మగౌరాత్రిశుంచవక్ష్యేఽభద్రం రామనామాంకితంతత్ ॥ తిర్యగూర్ధ్వా మేకపంచాశదేకా స్తత్పదేషుచ । సప్తసప్తపదా తేద్వే పరిధీపీతవర్ణకౌ ॥ కార్యౌ తత్రకోణే దేశే ద్వింద్వస్త్రిపదశుక్లకః । శృంఖలతుర్యపదాః కృష్ణాత్రయోదశపదాలతా ॥ హరితేజోవసుపదః కృష్ణవర్ణైః ప్రకారయేత్ । త్రిపద లోహితం జ్ఞేయం భద్రింవల్ల్యాం తిరస్థితం ॥ లింగమధ్య పార్శ్వ పదే శుక్లవర్ణైః ప్రకారయేత్ । షష్టిపాదాత్మకాముద్రా తస్యాఃపూరణముచ్యతే ॥ దశపదాన్యూర్ధ్వపఙ్క్తౌ కృష్ణేనైవప్రపూరయేత్ । తదథశ్చద్వితీయాయాః శుక్లేనైవప్రపూరయేత్ । తదథశ్చతృతీయాయాః ప్రథమంచతృతీయకం । పంచమంసప్తమంచైవ హ్యష్టమందశమం తథా॥ కృష్ణవర్ణేనచైకాని సర్వ్యశ్చపూరయేత్క్రమాత్ । తదథశ్చ తుర్థ్యాశ్చ తృతీయంపంచమంతథా ॥ షష్ఠమందశమంచైవ కృష్ణవర్ణానికారయేత్ । తదధఃపంచమాయాశ్చ ప్రథమంచతృతీయకం । పంచసప్తాష్టమాన్యేవ దశమంచప్రపూరయేత్ । తదథోంతిమపఙ్క్తౌంచ ప్రథమంచతృతీయకం॥ పంచషట్సప్తమాన్యేవ మష్టమందశమంతథా । మషీణాపూరయేత్తత్ర భాతిరామేతిసత్పదం । కృష్ణేతరాణిపాదాని శుక్లాన్యత్రకృతానిచేత్ ॥ తత్రాగ్నిదావాగ్నినుదాస్త్రత్త్రిస్రగాపరిధయస్తథా । రక్తాలింగద్వయంభద్రం తథాలింగోపరిస్థితం పదద్వయంపీతవర్ణం వీథీవల్ల్యానియోజయేత్ । ద్వితీయేత్వేకముద్రాద్వా పరిధీద్వౌశివామతౌ । భద్రానవపదంలింగ వల్ల్యోర్మధ్యేకసాత్మకం । భద్రీకిలాలింగోపరిర క్రంతుర్యపదాత్మకం ॥ లింగస్య—థేపదేద్వేద్వే హరితేవిధికాపిచ భద్రాణితీనిజ్ఞేయాని పీతంద్వేలోహితేతిహి ॥ తతోంతస్సర్వతోభద్రం కార్యంతత్రతువాపిరా॥ చతుస్త్రింశత్పదాభద్ర మంకకోష్టంలరేఖా । త్రిపదోబ్జఃపంచపదా శృంఖల... ద్వేవేదే... కృష్ణ... లేనపూర

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యేత్ । భద్రాగ్రిరుణాసితావాపి పీతే పరిధికల్పితే । మధ్యే పద్మం లగకత్త్రవ
ర్ణం రచయేద్వా విచిత్రితం పీతశుక్లరక్తకృష్ణాశ్చైం తే పరిధయః
స్మృతాః । ఏతత్షోడశముద్రాభీ రామలింగాఖ్యభద్రకం । సదానాద
మయం శాంతం చిజ్జ్యోతిమమనామయం । సర్వావభాసకం నిత్యం
స్వాత్మానం సముపాస్మహే । అతోప్రపాప్య రామముద్రా రుద్రశ్చో
పాసకః స్మృతః ॥ శ్రీరామలింగతోభద్ర మతమేవోచ్యతే బుధైః ॥ రామ
లింగాత్మకం చేదం యోగ్యం విష్ణోర్హరస్య చ । పూజనే త్వేకమేవాత్ర
తద్విభేదోత్ర విధ్యతే । శివస్య పూజనే లింగ ముపాస్యం పరిచింతయేత్ ।
ఉపాసితా రామముద్రా జ్ఞేయమేవం బుధోత్తమైః । లింగతోభద్రవ
చ్చాత్ర దేవాంశ్చాపి హావాయేద్బుధః । రామతోభద్రకే పూజ్యా
రామావరణదేవతాః । అథోర్ధ్వం తే దైవతాని రామాసనభవా[illegible]చ ।
మధ్యే థ సర్వతోభద్రే సమావాహ్య థ తత్సురాన్ । తతో బహిస్తు లిం
గేషు రుద్రాపీఠేషు వైనలం । సుగ్రీవం తత్రిభద్రేషు తిర్యగ్భద్రేషు
వై గజం । లింగోర్ధ్వం చతుష్పాద దిర్యగ్భద్రేషు చాంగదనం సర్వా
సు శృంఖలాస్వేవం సమావాహ్య విభీషణం । వల్లీషు జాంబవంతం చ
మైదం ఖండేందుమస్మరేత్ । ద్వివిధం పరిధిష్వేవ ముద్రాయాం రాఘ
వం స్మరేత్ । ముద్రాయాః పశ్చిమే చాథ దక్షిణే హ్యుత్తరే పురః ।
లక్ష్మణం భరతం చాపి శత్రుఘ్నం వాయునందనం । పూజ్యపూజకయో
ర్మధ్యే జ్ఞేయా పూర్వాదిగగ్రిహి । సీమా పరిధిష్వత్రైవ సుషేణం
పరిచింతయేత్ । సర్వతోభద్రమాత్రేషు చింతయేత్సర్వవానరాన్ ।
బహిస్త్రిపరిధిష్వేవ త్రివేణీ పరిచింతయేత్ । ఏవం శ్రీరామతోభద్ర
రచనా కథితా మయా । మనస్కృత్వా మహాద్భావ్య గురుపాదసరో
రుహం । సంసారశారకపత్యా మ్యాత్త్రైవాధ్యాత్మసంగ్రహం । చం
ద్రకలం రామలింగ తోభద్రం యద్వికల్పితం । నిర్విచారం వస్తుత
స్తున్న వివేకస్తు విచిచ్యతే । కల్పితస్సవరో రాజా రామలింగయుతః
స్మృతః రమణాద్రామ ఇత్యుక్తో యోగిగమ్యం పరం మహః । రమంతే
యోగినోనంతే నిత్యానందే చిదాత్మని । ఇతి రామపదేనాసౌ పరం బ్ర
హ్మాభిధీయతే । యదాప్యసిద్ధం రామేతి సర్వస్మాదేవ వ్యాపకం ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తథాలింగంచేతినామ రూపంచపరమాత్మనః । లీయంతే యత్ర భూ
తాని నిర్గచ్ఛంతియతఃపునః । తే లింగంపరంవ్యోమే త్యుక్తంబ్ర
హ్మవిదుత్తమైః । లింగ్యతేఽనంత్యతేయేన భావేనభగవాంశ్శివః ।
లింగరూపీసధామేతి లింగంచేతిద్వినామకః । బహూనిసంతినామాని
రామేశస్యపరాత్మనః । రజాంసిగణయేత్కోఽపి భూమర్త్యైర్నవాఖిలే
శితుః । అతస్సర్వాణినామాని రూపాణిచాంతరాత్మనః । సంతితేనశబ్ద
భేదే రూపభేదేఽపిసర్వదా । తత్త్వతోనైవభేదోఽస్తి హ్యర్థస్యైకస్య
వస్తునః । సబ్రహ్మాసశివశ్చాథ సహరిస్ససురేశ్వరః । సోఽక్షరః పరమ
శ్చైవ స్వరాడితివేదవాక్ । తస్మిన్ యద్యప్యతోభద్రం హృదయం
తత్ప్రకీర్తితం । తత్రపద్మమష్టపత్రం సకేసరసుకర్ణికం । తత్స్థానం
రామభద్రస్య ధ్యానార్థంపరికల్పితం । అన్యథాసర్వగస్యాస్య కథం
దేశాదిభేదతా । చిజ్జ్యోతిఃపరమాత్మాయం స్వమాయావశతాంగతః ।
ధర్మార్థకామమోక్షార్థం సృష్ట్వోపాధింప్రవిష్టవాన్ । తస్యచైతన్య
చంద్రస్య షోడశైవాఃకలాఃపరాః । చేష్టాశ్చద్వారభూతా
ఘటాదీన్విషయాంసహ । ప్రకాశయంతి గృహ్ణంతి త్యజంతిచస్వభా
వతః । బుద్ధిరేకాతథాచిత్తం సన్నికృష్టాశివాత్మనః । ప్రాణాపానౌ
తథావ్యానౌ సమానోదానకావితి । శ్రవణంనయనం ఘ్రాణం త్వగ్ర
సనేంద్రియంతథా । వాక్పాణిపాదపాయూప స్థాశ్చకర్మేంద్రియా
ణిచ । ఏవంషోడశసంఖ్యానం కలానాముచ్యతేబుధైః । తాసుసర్వా
సుచైతన్యం రామనామేతివిశ్రుతం । ప్రవిష్టందీప్యతేశశ్వత్ తైనవిశ్వం
ప్రచేష్టతే । చిదాత్మంహృద్గతంజ్ఞాత్వా యోఽసావసోఽహమితీరయా ।
ఆచార్యస్సత్యయాసమ్య క్పరమోపాసనంగతః । దృష్టేఽస్మిన్ రచితే
భేదే యద్ద్వైతంప్రవిచార్యతే । తదాచితైపరాప్రీతి జాయతేవిదు
షాంపరాం । అనేకపుణ్యపుంజైస్సుకృతైర్జన్మవ్యపాశుభిః । సజ్జతే
స్వద్భిరుక్తేన మార్గేణైతి యదాతదా । రామఃబ్రహ్మదర్శనార్థం
ముదాప్రసాదంపూరయిష్యతి । యుక్త్యా చదత్తయాసిద్ధిర్నస్యాద్యా
మూలఘ్రాంశ్చచిత్ । యథాలోకేజనసమ్యక్ సంపాద్యఘృగ్యతే
శ్చనిధిప్రత్యక్షతస్స్వద్భిః సంయాతినాన్యథా । ఏవమత్రాపి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తుల్యం సాధనం యచ్చతుష్టం । సంపాద్య చేత్తేఽనద్ధం, రామేతి
పదమవ్యయం । కేచిదాత్రపతోఽథదిశ ముద్రావిక్షిపదాత్మకా ।
ాంకితా చసంక్లప్తే వివిచ్యేతే చ తేశుభే । లోకాస్సప్త యథాం
డేస్మిన్ స్తథే వాత్రప్రకల్పితాః । తే నేయ గదనాథుల్యా జ్ఞాత్వా
హృత్సముదీర్యతే । బ్రహ్మాండం రామతోఽభద్రం ముద్రాశ్రితాని
సమ్మతాః । రామచైతన్యయుక్తాని సమ్మతానితు సూరిభిః । యస్యాం
స్వాన్ముద్రితాపస్తు రాముదేశి నిగద్యతే । ముద్రితం చిహ్నితం చాథ
విహితం హ్యర్థతోఽభవేత్ । తద్వత్సర్వాసు చైతాసు బ్రహ్మముద్రిత
ముచ్యతే । తన్నామ్నాం సాంప బాహ్యాంత శ్చైతన్యం సంప్రకాశతే ।
ఆహ్వాదివిషికలశే స్ఫటికే తిర్యహిఃకల । దీపప్రకాశయేత్కృత్స్నం
లోపయేద్విభిద్యతే । మూర్తాసిక్తం తా మ్రపం తదాకారం ప్రప
ద్యతే । యథా బ్రహ్మపరాకారం ముద్రాకారం విభాసతే । పురశ్చ్రకే
ప్రభుస్సర్వాః పురుపురుష ఆవిశత్ । ఇక్ష్వాకు [illegible] ణ్యాశాఖా మా
మస్తాపిహపశ్యతే ఏకోవశీ సర్వభూతాంతరాత్మేతి శ్రుతేర్వచః ।
ఏకో దేవస్సర్వభూతేషు గూఢ చైవాపరాశ్రుతిః । పురస్సృష్టాః పరేణైవ
నైంతా [illegible] । సృష్ట్వైషాం మానుషీం ముద్రాం వరం తోష
ముపాపసః । ముద్రాకోటిదేవస్య దాశివయేద్దుఃఖపాతకే । ఇతి ముద్రా
సురుక్తిశ్చ మంత్రశాస్త్రే ప్రవర్తతే । అతస్సర్వేషు దేహేషు సద్రూ
పశ్రీహాంకితమ్ । స్వర్గాపవర్గయోశ్చైవ సాధికార్యస్మిన్న చే
తరే । లోకేష్వసిద్ధిరేకశ్చ దాశిమువాంకితోనరః । అధికారీతు మ
న్యంతే పూజయంత్యాదరాదిభిః । తథావహాంకితో జీవో ధికారీతా
ప్రభూమిషు । నానాత్వభిర్వ్యనిభిజ్ఞాతుం శక్యతే స్వాత్మనః పః మొ
తస్మిన్ శ్చైవ జనోపాఖ్యం పదానిష్షిపంతిహి । తానిసంక్షేపతస్సమ్యక్
శ్రీదర్శనం తేనబుధ్యమే । అవిద్యా కామకర్మాణి భోక్తృ భాగా
సుషుప్తికా । వట్పదానితు జ్ఞేయాని దేహాకారసంజ్ఞకే । తస్మా
జ్ఞానమవిద్యేతి శబ్దాఃకాన్తవాచినః । అతో గుణాగ్రహణాన్నాత్రిదృశ్య
నేవట్సుభోదిజ। లింగేపుర్యష్టకేఽవిద్యా కామకర్మగృహాస్మృతః
తథాప్యత్ర [illegible] వే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్యవస్థానా తత్కారణేకారణాత్మనా । కామస్యకర్మణశ్చాత్రతయిః
సూక్ష్మరూపతా । అవిద్యాయాముఖ్యతాతి విద్యతేకారణాత్మని ।
వ్యక్తస్తునకామోత్రికామనావాశ్రితేర్మతమ్। అష్టత్రింశత్పదానీవ
విద్యంతేసూక్ష్మదేహకే । దశేంద్రియాణిపంచైవ ప్రాణోబుద్ధిర్మన
స్త్వతి । సప్తదశాత్మకంలింగం ప్రసిద్ధంశాస్త్రసంమతమ్ । పంచవిష
యగ్రహాణం పంచకర్మక్రియాస్తథా । పంచపంప్రాణవాయుపారాః
సంకల్పోనిశ్చయస్త్వితి । సప్తదశచైవదగుణాః ప్రసిద్ధాశ్శాస్త్రస
మ్మతాః । స్వప్నాభిమానినోభోగో రజశ్చేతిచతుష్టయం । దేవానా
మింద్రియాణాంచ స్థానాభావేః ప్రివృత్తితః । స్థూలదేహేషోడశైవ
పదానిసమ్మతానిహి । గణస్సప్తదశశేషా మపానవ్యానయోఃపదే ।
పాయుత్వక్శ్రానయోర్జేయే వాచోరసనికేతనే । ప్రాణస్యనాసప
శ్చాపి బుద్ధిస్థానేపదంత్వితి । పదానిద్వాదశేమాని భోక్తృభోగాతథా
గుణః । అవస్థాజాగ్రతిశ్చేతి కథితావిమనీషిభిః । మాత్రామేతాదృశీం
ప్రాప్య వేదచేదాత్మన పదమ్ । తస్యజన్మకృతార్థంస్యా న్నహతీవ
ష్టిరన్యథా । రామశ్చకథితశ్చాద్ధ సర్వతోభద్రమీర్యతే । స్థానతో
నామతశ్చాపి సంశయస్యాపనుత్తయే । కల్యాణంసర్వతఃపుంసాం చిం
తనాద్యస్యబ్రిహ్మణః తద్భద్రవాచకంను క్యం మంగళానాంచమం
గళమ్ । యత్రియద వ్యజ్యతేసాక్షా త్తన్నామ్నాతదుదీర్యతే। అత్రతస్య
లింగవాప్యాది నిరుక్తమర్థవద్భవేత్ । లింగంగమక మిత్యాహు
ర్జ్ఞానసంజ్ఞాపకమిత్యపి । పియూషవాపనాద్వాపీ భద్రంభద్రసమీ
[illegible] । మనశ్చంద్రోమహామోహః శృంఖలాస్నేహమల్లికా। త్రైరి
దంసర్వతస్త్వేం వేష్టితంఘటవోస్తుఃసూత్ । తిర్యగూర్ధ్వమహా
కారః ప్రసృతఃపటతంతువత్ । తేనస్థానానిజాతాని లక్షణాంచను
రష్టహి। గుణాస్తేషుప్రపూర్యంతే యథాకుంభఃఘటోభవేత్। తత్రతస్మాత్క
ముతనీల మిత్యాదిశృతిశాసనాత్ । వహ్నిరూపిపరస్మిన్ స్థూపా
రంభవేదితిహి । సత్వంరజస్తమోనష్టం తయా మాయా సువేష్టితమ్
అథద్వైత తథాధ్యాత్మం సర్వతోభద్రమిష్యతే । విరించ్యక్షేత్రతోభ
యాంచ ప్రోచ్యతేపసువర్ణకే । అథద్వైతేనయుద్ధ్యం ద్వం తదాదా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పుచ్యతే మూలమ్। అండబ్రహ్మాద్బ్రహ్మలోకస్తు సర్వతోభద్రముచ్యతే । తేనైవ భద్రః సర్వేషాం లోకానామిహ స్థితిః ॥ తత్ర స్వర్ణమయం వేశ్మ నిర్మితం ప్రభుణా స్వయమ్ । తత్పద్మమితి విజ్ఞేయం యత్ర కార్య చితిః స్వయమ్ ॥ న్యాసేన సన్న్యస్తానాం గతానాం సర్వయోగినాం । ప్రణోపాసనవిష్టానాం బ్రహ్మణా చిత్ప్రకాశతే । బ్రహ్మణా సహ తే సర్వే శ్రుతిస్మృతిరథాగమః । క్రమముక్తేస్త్వయం పంథాః శ్రుతిసమ్మతి మత్తోమలః । అథాత్ర ...
తేన భద్రే శకల్యాణం సర్వేష్వేవ మునీనాం ... తత్రియత్పుండరీకం తద్బ్రహ్మణః స్థానముచ్యతే । శ్రుతావేవ ప్రసిద్ధిర్హి దహరాంబుజ వేశ్మత ॥ సాధనసంపత్సంయుక్తాస్తస్మిన్ యే తు సమాహితాః । గురూపదిష్టయా యుక్త్యా తేషాం బ్రహ్మ ప్రకాశతే । ఏతాదృశేన బోధేన భూత్వా బ్రహ్మస్వరూపకాః కృతకృత్యాస్స్వయం తీర్త్వా పద్మపార్శ్వ గ్రాహయంతి చ । ప్రకృతీరామతోభద్రం వికృతిర్లింగసంయుతమ్ । అన్యే వికారాస్సంజ్ఞేయా హ్యేవం కృతిస్త్రిధా భవేత్ ॥ ఏకం సంసార శూన్యం సకలసుఖనిధిం సచ్చిదానందకందం మాయా యోగేన విశ్వాత్మకమిహ సకలం బ్రహ్మ నిష్ప్రపంచమ్। సృష్టిస్థిత్యంతహేతుం నిగమవినుతం సర్వభూతాత్మభూతం సర్వజ్ఞం సర్వశక్తిం రఘువరమమృతం తన్మహోభావయే హమ్। సంగ్రహేణైవం విచారితో రామభద్రప్రసంగః ॥

ఏకముద్రా రామతోభద్రమండలోద్ధారః

శ్రీమదానందరామాయణే- రాజ్యకాండే శ్లో॥ రామముద్రా స్వరూపం చ తే వదామి శృణు వ్యక్తత్ । తిర్యగూర్ధ్వం పంచదశ రక్త రేఖాః ప్రకల్పయేత్ ॥ సీతాప్రథమికా పంక్తి శ్చతుర్దశ ప్రకారయేత్ । పంక్తిద్వితీయా శ్రైవ జ్ఞాతవ్యా చతుర్థాష్టమా । తతశ్చైవ శగాగభ తృతీయా యాంతథా క్రమాత్ । వక్ష్యమాణపదాన్ నే. వ
రాపయాచరేత్ ॥ ఆరంభశ్చిత్రరాయాం హి సమాప్తిర్దశమ్యాం తా । పశ్చిమాభిముఖా సా పక్షమదాశ్రిత్య సమున్నఖా పూర్వాస్యేన పదాన్యేయం తదాకారాన్ వినిశ్చయాత్ । ప్రథమం హి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ద్వితీయంచ చతుర్థంవష్ఠసప్తమే । అష్టమంనవమంచైవ తథైకాదశముచ్యతే ॥ తతశ్చతుర్థ్యాంపఞ్చాహి చతుర్థంవష్ఠసప్తమే । తథైకాదశసంజ్ఞేయం పంచమాయాఃక్రమేధువా । ప్రథమంహిద్వితీయంచ చతుర్థంవష్ఠసప్తమే । నవమైకాదశేచాపి షష్ఠ్యాయాశ్చక్రమేధువా । ప్రథమంహిద్వితీయంచ చతుర్థంవష్టముత్తమమ్ । నవమైకాదశేచాపి సప్తమ్యాంసకలాఽసితా ॥ నవమ్యాఃప్రథమంకృష్ణం ద్వితీయంచచతుర్థకమ్ । షష్ఠంహిసప్తమంచాపి నవమందశమంస్మృతమ్ । తథైవద్వాదశంచాపి దశమ్యాశ్చక్రమేధునా। చతుర్థంచతిథావష్టం సప్తమార్కే తథాఽసితే । ఏకాదశ్యాశ్చప్రథమం ద్వితీయంహిచతుర్థకమ్ । షష్ఠాష్టనవమాన్యేవదశమార్కే తథాస్మృతే । ద్వాదశ్యాఃప్రథమంకృష్ణం ద్వితీయంహిచతుర్థకమ్ । షష్ఠంచసప్తమంచాపి హ్యష్టమంనవమంతథా ॥ దశమార్కేతథాప్రోక్తే కృష్ణకృత్సాన్నత్రయోదశీ । ఏవంబుధ్యాపూరయిత్వా రాజారామేతివై స్ఫుటమ్ । సితవర్ణం రామనామ ముద్రాయాంహినిరీక్షయేత్ । ఏవం శ్రీరామముద్రాయాః స్వరూపం తేసమోదితమ్ ॥ సంపూర్ణం

మంటపకుండవిధానం

అథ శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోత్సవాదిషుక్రియమాణమంటపవిధానం కుండవిధానమతోఽభిధీయతే॥శాంతిసారే ॥ అయుతలక్షహోమవిధి-మాత్స్యే ॥శ్లో॥ కథితోయుతహోమోయంలక్షహోమమతఃశృణు । సర్వకామాప్తయేయస్మా ల్లక్షహోమంవిదుర్బుధాః। పితౄణాంవల్లభస్సాక్షా ద్భుక్తిముక్తిఫలప్రదః । గ్రహతారాబలంలబ్ధ్వా కృత్వాబ్రాహ్మణవాచనం । గృహస్యోత్తరపూర్వేణ మంటపం కారయేద్బుధః । రుద్రాయతనభూమౌవా చతురశ్రముదక్ప్లవం । దశహస్తానథాష్టౌవా హస్తాన్కుర్యాద్విధానతః । ప్రాగుత్తరప్లవాంభూమిం కారయేద్యత్నతోనరః । ప్రాగుత్తరంసమాసాద్య ప్రదేశంమంటపస్యతు । శోభనంకారయేత్కుండం యథావల్లక్షణాన్వితం నవగ్రహమఖేకుండం [illegible] చతురస్ర

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సమంతాత్తు యోనివక్త్రింసమేఖలం । చతురంగుళవిస్తారా మేఖలా తద్వదుచ్ఛ్రితా । ప్రాగుదక్ప్రవణాకారా సర్వతస్సమవిస్తృతా । శాంత్యర్థం సర్వలోకానాం నవగ్రహముఖస్స్మృతా । మానహీనాధికంకుండ మనేకభయదంభవేత్ । యస్మాత్తస్మాత్సుసంపూర్ణం శాంతికుండంవిధీయతే । తస్మాద్దశగుణ ఇత్యగ్రేదశకేనాదేశావత్పర్యంత మయుతహోమాంగవిధానం । ఇదంచకుండపరిమాణం నలక్షహోమమ్ - తత్రపరిమాణాంతరవిధానాత్ । కింత్వయుతహోమః । శ్లో । అస్మాద్దశగుణంప్రోక్తం లక్షహోమేస్వయంభువా । ఆహుతిభిస్తదాన్నైన దక్షిణాభిస్తథైవచ । ఆహుతిభిరితినస మిదాద్యాహుతిగ్రహణం । వసిష్ఠ సంహితాయామయుత హోమాదిక్రియ పురస్కారేణ తత్ర అష్టశతాది సంఖ్యావిధానాత్ । అన్నేనేతి బ్రాహ్మణభోజనేనేత్యర్థః । ద్విహస్తవిస్తృతం తద్వచ్చతుర్హస్తాయతంపునః । లక్షహోమేభవేత్కుండం యోనివక్త్రంత్రిమేఖలం । తద్వచ్ఛ్రీతోవికల్పార్థః - వక్త్రం - కంఠః - యోనిశ్చవక్త్రంచత్రిమేఖలాశ్చవిద్యంతే యస్యేత్యర్థః । సర్వేషూపాసనావ్రతోద్యాపనాదిష్వేవ మేవకుండ పరిమాణం । ఇతి మంటపకుండవిధానం దర్శితం ।

చతురస్రసాధనప్రకారః

అథైతత్కుండమంటపయోశ్చతురస్రసాధనప్రకారోలిఖ్యతే । శ్లో । యావత్ప్రమాణరజ్జుస్స్యాత్తావానేవాగ్రమోభవేత్ । అగ్రమార్ధేతు శంకుస్స్యాదంతరార్ధేనిరంచనం । ప్రమాణాంతేనియమ్యాంతావపాయమ్యనిరంచనం । కోట్యామాగమమధ్యేస్యాచ్ఛంకుః కోణత్రియంభవేదితి । ....

ఇతి కుండమంటపవిధానం

అథైతన్మంటపాంతర్విన్యసితవ్య రామలింగతోభద్రమండలం - దేవవాస్తుమండలం - నవగ్రహచక్రం - తథైవ రామనామ సప్తాహోత్సవాదిషు విన్యసితవ్యమేకముద్రారామతోభద్రమండలం - శ్రీరామ యంత్రోద్ధారంచ సుఖబోధార్థం రేఖావిన్యాసపూర్వకం విన్యస్యతే । ....

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అత్రిదా శ్రీరామమహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవ శ్రీరామవ్రతోద్యాపన రామవిష్ణుప్రతిష్ఠా కల్పప్రయోగ ప్రయోక్తౄణాం సుఖబోధార్థం సర్వతోభద్రమండలగర్భిత షోడశముద్రారామతోభద్రమండలం - ఏకముద్రారామతోభద్రమండలంచ రేఖావిన్యాసపూర్వకంవిన్యస్య - తత్రపంచరంగపూరణార్థం తత్ర తత్కోష్ఠేష్వేకబిందు ద్విబిందు త్రిబింద్వాది చిహ్నైశ్చిహ్నితాని-తద్బోధార్థమత్రిదా తేషాం సూచనాక్రియతే । ....

ఏదాదృశబిందురహితకోష్ఠేషు శ్వేతవర్ణం శ్వేతధాన్యంవా పూరయేత్ । *

బింద్వేకయుక్తకోష్ఠేషుపీతవర్ణంపీతధాన్యంవాపూరయేత్ ।

బిందుద్వయయుక్తకోష్ఠేషు రక్తవర్ణం రక్తధాన్యంవా పూరయేత్ । *

బిందుత్రయయుక్తకోష్ఠేషు హరితవర్ణం హరితధాన్యంవా పూరయేత్ । *

ఏతాదృశనీలవర్ణకోష్ఠేషు కృష్ణవర్ణం కృష్ణధాన్యంవా పూరయేత్ । *

ఏకముద్రారామతోభద్రమండలమాత్రేతునీలవర్ణకోష్ఠేషు కృష్ణవర్ణామపివారక్తవర్ణం రక్తధాన్యంవాపూరయేదితిశివం ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నవరాత్రి కలశ స్థాపనము

శ్లో॥ నవాక్షరేణమంత్రేణ ప్రథమాచారయేద్బుధః ॥ తత్రప్రతిపదిప్రాతరభ్యంగంకృత్వా దేశకాలౌసంకీర్త్య । మమేహజన్మనిదుర్గాప్రీతిద్వారా సర్వాపద్విశాంతిపూర్వక దీర్ఘాయుర్విపులధనపుత్రపౌత్రాద్యనవచ్ఛిన్న సంతతివృద్ధిస్థిరలక్ష్మీ కీర్తిలాభశత్రుపరాజయసదాభీష్టసిద్ధ్యర్థం శారదనవరాత్రప్రతిపదివిహితకలశస్థాపన దుర్గాపూజాకుమారీ పూజాదికం కరిష్యే। ఇతిసంకల్ప్య । మహీద్యౌరితి భూమింస్పృష్ట్వా । ఓషధయస్సమితి యవాన్నిక్షిప్య । ఆకలశేష్వితి కుంభంసంస్థాప్య । ఇమంమేగంగేతిజలమాపూర్య । గంధద్వారామితి గంధంక్షిప్త్వా । యాఓషధీరితి సర్వౌషధీః । కాండాత్కాండాదితిదూర్వాః॥ అశ్వత్థేవఇతిపంచపల్లవాన్ । స్యోనాపృథివీతిసప్తమృదః।యాః ఫలినీరితిఫలం। సహిరత్నానీతిపంచరత్నాని హిరణ్యగర్భఇతిహిరణ్యం క్షిప్త్వా । యువంవస్త్రాణీతి వస్త్రేణ వేష్ట్య । పూర్ణాదర్వీతిపూర్ణపాత్రంనిధాయ । తత్రవరుణంసంపూజ్య । జీర్ణాయాం నూతనాయాంవా ప్రతిమాయాం దుర్గామావాహ్యపూజయేత్ । తతోదేవీస్థాపనార్థం నవార్ణయంత్రం లిఖ్యతే। తల్లేఖనప్రకారః ॥శ్లో॥ చతురస్రాష్టషట్కోణ త్రికోణేబిందుముద్ధరేత్ । ఇమంయంత్రంమహాయంత్రం సర్వకామఫలప్రదం ॥ అస్మిన్యంత్రేత్రికోణే ఐం హ్రీం క్లీం ఇతిబీజత్రయంన్యసేత్ ॥ తత్రైవషట్కోణేషు క్రమేణ చాముండాయైవిచ్చే ఇతిషడక్షరాణ్యాలిఖేత్ ॥ తస్మిన్యంత్రే యంత్రాధిష్ఠాతృదేవతాసహితాం ప్రతిమాం సంస్థాప్య । ఆవాహనాది షోడశోపచారైఃపూజయేత్ ॥ తత్రయంత్రదేవతానాంస్వేస్వేస్థానే ఆవాహనప్రకారోలిఖ్యతే । బిందుమధ్యేమహాలక్ష్మీమావాహయేత్ త్రికోణే బీజత్రయేషు మహాకాళ్యాదిత్రయం।తతస్త్రికోణస్తాత్ । ఓంకారాదిపీఠత్రయం । షట్కోణేగురుషట్కం । తతశ్చతురశ్రేపూర్వాది దిక్షుక్రమే ఓఢ్యాణాది అష్టపీఠేశ్వరపాదుకా । తతశ్చతురశ్ర చతుష్కోణేషు భేతాళచతుష్టయం। తత్రైవజయాది చతుష్టయం । చతు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రశ్రిచతుర్ద్వారేషు గణేశాది చతుష్టయం। తతోష్టదళే పూర్వాదిక్రమేణ బ్రాహ్మ్యాదిశక్త్యష్టకం । తత్రైః భైరవాష్టకం ॥ తత్రైనాష్ట దిక్పాలాః । తతష్షట్కోణేషడక్షర సమీపే పూర్వాదిక్రమేణానం దాదిషట్కం । తతస్త్రికోణే మహాకాళ్యాదిత్రయస్య పృష్ఠే రుద్రాది మిథునత్రయం । త్రికోణాద్బహిర్దక్షిణే కాళం । వామే మృత్యుం । తతః అధోభాగే దక్షిణే సింహ్వం । వామే మహిషం పునః । త్రికోణ మధ్యే మిథునత్రయస్య పృష్ఠే రుద్రం గణపతిం త్రికోణ .... ఆధారం వామే కూర్మం దక్షిణే ऽనంతం । అనంతస్యోపరి పృథివీం । షట్కోణాద్బహిః పూర్వే విష్ణుమాయాదిపంచకం । దక్షిణే ఛాయా దిషట్కం । పశ్చిమే శాంత్యాదిషట్కం । ఉత్తరే స్మృత్యాదిషట్కం। పునస్త్రికోణమధ్యే నవబీజాని త్రీణి త్రీణి విభజ్య త్రికోణేష్వావాహ యేత్ । తతః పీఠాద్బహిరష్టదిక్షు చతుష్షష్టిభైరవానావాహ్య పూజ యేత్ । అనేన ప్రకారేణ యంత్రాధిష్ఠాత్రీం దేవతాసహితాం దేవీమా వాహ్య పూజయేత్ । అథాన్య ప్రకారేణ యంత్రదేవతానాం స్వే స్వే స్థానే ఆవాహన ప్రకారో లిఖ్యతే । తతశ్చతురశ్రే పూర్వాదిదిక్షు క్ర మేణ ష్టపీఠాని లిఖేత్ । తతశ్చతురశ్రి చతుష్కోణే క్షేత్రశచతుష్ట యం । తతః పూర్వాద్యష్టదిక్షు క్రమేణ చతుష్షష్టి యోగినీభిః సహ భైర వానావాహయేత్ । తతశ్చతురశ్రాంతరాళే అష్టదిక్షు క్రమేణ లోక పాలానావాహయేత్ । తతః అష్టదళాగ్రేషు పూర్వాదిక్రమేణ భైర వాష్టకం తతశ్శక్త్యష్టకం తతో ऽష్టదళమధ్యే నవదుర్గా ఆవాహయేత్ । తతష్షట్కోణోపరి షోడశకుమారీః పూర్వాదిక్రమేణావాహయేత్ । తతష్షట్కోణే నందాదిషట్కం । తతష్షట్కోణే పూర్వే విష్ణుమాయాది పంచకం । తతః దక్షిణే ఛాయాదిషట్కం తతః పశ్చిమే శాంత్యాదిష ట్కం । తతః ఉత్తరే స్మృత్యాదిషట్కం । దక్షిణే సింహం । పృష్ఠే శత్రు సంఘాతే త్యేకవింశతిః । త్రికోణాద్బహిః దక్షిణే ధూమ్రలోచనేతి షట్కం । త్రికోణాగ్రే దుర్గాయై । పృష్ఠే వికలాయై । త్రికోణే కామే శ్వర్యై ఇతి । నవత్రికోణే కామేశ్వర్యై ఇతి నవ । త్రికోణే వినాయకాది త్రయం । త్రికోణాద్బహిః ప్రధానస్య పృష్ఠే సరస్వతీస్వతీ[illegible]చిభ్యాం।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

దక్షిణేగాంకురాభ్యాం । వామేలక్ష్మీహృషీకేశాభ్యాం । బిందుబా
హ్యత్రికోణేబలపుష్ట్యై ఇతిత్రయం । బిందుమధ్యేఅష్టాదశభుజాయైతత్ర
యం । మధ్యేగురుభ్యోనమః దక్షిణేపరమగురుభ్యోనమః । చతురశ్రా
ద్బహిః పశ్చిమేభగవత్యాం అగ్రతోనిధినావాహయేత్ । చతుర
శ్రాద్బహిః పూర్వాదిక్రమేణాష్టసిద్ధీరావాహయేత్ । చతురశ్రాద్బ
హిః పూర్వాదిక్రమేణాష్టలక్ష్మీరావాహయేత్ । చతురశ్రాద్బ
హిః పూర్వాదిక్రమేణాడరూమైఇత్యష్టకం । చతురశ్రాద్బహిః పూ
ర్వాదిక్రమేణాయుధానావాహయేత్ । చతురశ్రాద్బహిః పూర్వాది
క్రమేణ దిగ్దేవీరావాహయేత్ । అనేనప్రకారేణయంత్రాధిష్ఠాత్రీం
దేవతాసహితాం దేవీమావాహ్యపూజయేత్ । ఇతియంత్రలేఖనప్ర
కారః॥ ఏవంగుణవిశేషణవిశిష్టాయాం శుభతిథౌ మమజగదంబాలయ
గమనానేకల్పావచ్ఛిన్నమహత్ప్రీతిలోకభోగాపూర్వాంగినాసహిత
దేవీపదప్రాప్త్యై ఆధిదైవికాధిభౌతికాధ్యాత్మిక తాపత్రయనివృ
త్త్యై ఆధివ్యాధిజరామరణ భయశోకనివృత్త్యై భూతభవ్యభవి
ష్యత్త్రివిధోత్పాతశాంతయే । ఉత్పన్నోత్పత్స్యమాని ఉపసర్గోప
సృష్టశాంతయే । ప్రాక్కోటిజన్మజన్మసు మనోవాక్కాయకృతా
నాం పాపానాముపశాంతయే । శ్రుతిస్మృతిపురాణోక్త పుణ్యఫలా
వాప్త్యై నానాభిచారగ్రహభూతప్రేతపిశాచ శాకినీఢాకినీహాకినీ
లాకినీ తస్కరోపద్రవాద్యుపశాంతయే సువర్ణరౌప్యాద్యఖిలధాతు
ప్రవాళమాణిక్య మౌక్తికేంద్ర నీలవైడూర్యాది నానారత్నప్రా
ప్త్యై । వ్రీహియవతిలముద్గమాషప్రియంగు యుగంధరాద్యనేకధా
న్యానాంవృద్ధయే । అశ్వశాల గోశాలాది స్వస్వచతుష్పదశాలాపాక
శాలావిద్యాభ్యాసనశాలా దేవశాలాభుక్తి శాలాశయనభండాగ్రద్రవ్య
నిక్షేపాస్థలగ్రామనగర పర్వతవనమధ్యేతాదీనాం దురితోపశాం
తయే । మనుష్యలాభేష్టసిద్ధయే దుర్వ్యశోకనివారణ ప్రీతిదానౌ సకల
యశోభివృద్ధయే । నవరాత్రమహోత్సవనిమిత్తం మహాకాళీ మహా
లక్ష్మీ మహాసరస్వతీ ప్రీత్యర్థం । బ్రాహ్మణవరణపూర్వకం సకలశోధి
ష్ఠాతృదేవతానాం దేవీమూర్తిసహితా స్థాపనప్రతిష్ఠాపూజా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

దిక్కంకరిష్యే। ఇతి సంకల్ప్య, అథభూతశుద్ధిప్రాణప్రతిష్ఠాంతన్యాసాన్కృత్వా బహిరాత్మకృత్యన్యాసంకుర్యాత్ ॥ శ్లో ॥ ప్రాచ్యాంరక్షతుమామైంద్రీ ఆగ్నేయ్యామగ్నిదేవతా । దక్షిణాదిశివారాహీ నైరుత్యాంఖడ్గధారిణీ। ప్రతీచ్యాంవారుణీరక్షేద్వాయవ్యాంమృగవాహినీ।ఉదీచ్యాంరక్షకౌబేరీ ఈశాన్యాంశూలధారిణీ । ఊర్ధ్వంబ్రహ్మాణీమేరక్షేదధస్తా ద్వైష్ణవీతథా ॥ ఇత్యనేనదిగ్బంధనంకుర్యాత్ ॥ అథప్రతిని యమః హస్తేఫలంగృహీత్వా । ఆద్యాదినవరాత్రాంతం భూమిశాయీజి తేంద్రియః । నక్తమేహనిభోక్తవ్యం శరణంపరమేశ్వరీకని యమ తతఃశుద్ధోదకమాదాయశంఖంపూరయిత్వా। తత్రగంధాక్షతపుష్పాణి నిక్షిప్య ॥ శ్లో॥ త్వంపురాసాగరోత్పన్నో విష్ణునావిధృతఃకరే। పూజిత స్సర్వదేవైశ్చ పాంచజన్యనమోస్తుతే । గర్భాదేవాదినారీణాం విశీ ర్యంతే సహస్రధా। తవనాదేనపాతాళం పాంచజన్యనమోస్తుతే । శంఖమధ్యేస్థితంతోయం భ్రామితంకేశవోపరి । అంగలగ్నంమను ష్యాణాం బ్రహ్మహత్యాయుతందహేత్ ॥ శంఖనిర్ఘోషితంచైవ గరు డంధేనుమేవచ । చత్రముద్రాంచసగరత్యప్రుష్ణేణపునర్వోర కే। అప విత్రఃపవిత్రోవా.... ---శ్శుచిః॥తదుపరిలక్ష్మ్యైనమః।సరస్వత్యైనమః తుష్ట్యైనమః । పుష్ట్యైనమః। బ్రహ్మాణ్యైనమః। అనుహాయైనమః । ఇతి శంఖారాధనం । దేవస్యత్వాసవితుఃరితి మంత్రేణార్ఘం జలేనత్రి(సిత్రి) వారమభిషిచ్య । గోష్ఠోదకేన కలశద్రవ్యాణిచాభిషిచ్య పునః శంఖం పూరయిత్వా । తత్రగంధాక్షతపుష్పాణినిక్షిప్య । ఆపోహిష్ఠేదగ్ంస ర్వమితి మంత్రేణాభిమంత్రయేత్ ॥ తతోసవార్ణవేనగేహాన్యాస దే హాన్వాసౌకృత్వాద్వారపూజాంకుర్యాత్ । అథద్వారపూజనం । పశ్చిమద్వారేద్వారశ్రియైనమః। చండికాయైనమః । పద్మాయైనమః। పద్మవర్ణాయైనమః । పద్మహస్తాయైనమః। తస్యైనమః । జ్వలిన్యై నమః । దండాయైనమః। ఖడ్గాయైనమః। పాశాయైనమః। అంకుశాయై నమః । నమోదేవ్యైఇతిపూజామంత్రః। కృష్ణాగరుగంధం సంకుమా క్షతాక్షవస్త్రం రక్తపుష్పం సుధాపూపాన్న నైవేద్యం తాంబూలంసుర

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ర్ణ పుష్పం కర్పూరనీరాజనం । జాతవేదసఇతి మంత్రపుష్పం జలిందత్వా । ఉత్తరద్వారే ద్వారశ్రియైనమః । గంగాయైనమః । యమునాయైనమః । ఉమాయైనమః । గౌర్యైనమః । స్వర్ణమాలిన్యైనమః స్వర్ణమాలిన్యైనమః వరప్రదాయైనమః । సర్వాగ్రహాణాయైనమః । స్వర్ణరజితాయైనమః । సూర్యాయైనమః । శ్రీదక్షిణామూర్తయేనమః ।

శ్లో॥ మాలామంత్రం ప్రవక్ష్యామి మహారాజ్ఞాం మహోదయం । యస్యస్మరణమాత్రేణ చక్రపూజ ఫలంలభేత్ । శ్రీదేవ్యువాచ శ్లో॥ భగవాన్ దేవదేవేశ సర్వజ్ఞః కరుణానిధే । శుద్ధింశక్తి మహామంత్రం బహిమేపకల్పదం । ఈశ్వర ఉవాచ శ్లో॥ శృణు దేవి ప్రవక్ష్యామి యన్మాం త్వం పరిపరి పృచ్ఛసి । తస్యస్మరణమాత్రేణ చక్రజా ఫలం లభేత్ । అస్య శ్రీ శుద్ధశక్తి మాలామహామంత్రస్య । ఉపస్థేంద్రియాధిష్ఠాయీ వరుణాదిత్యరుషిః । గాయత్రీఛందః । సాత్వికకకారభట్టారకపీఠ [illegible] మేశ్వరీ సమలలితా మహాభట్టారికా దేవతా । ఐం బీజం । క్లీం శక్తిః । సౌః కీలకం । ఖడ్గసిద్ధౌ వినియోగః । మూలేనన్యాసః । ధ్యానం శ్లో॥ ధ్యాయేత్పద్మనిభాం దేవీం బాలార్కకిరణారుణాం । జపాకుసుమసంకాశాం దాడిమీకుసుమోపమాం । పద్మరాగప్రతీకాశాం కుంకుమారుణసన్నిభాం । స్ఫురన్ముకుటమాణిక్య కింకిణీజాలమండితాం । మణిరత్నప్రభాపూర్ణ కిరీటేందువిరాజితాం । కల్పప్రసూనవకోత్తంస కబరీభారశోభితాం । కరాళకులసంకుటిలాలకపల్లవాం । ప్రత్యగ్రారుణసంకాశ వదనాంభోజమండలాం । కించిదర్ధేందుకుటిల లలాటమృదుపంక్తికాం । పినాకిధనురాకార భ్రూలతాం పరమేశ్వరీం । [illegible] చనాం । స్ఫురన్మయూఖసంఘాత విలసద్దేమకుండలాం । సుగంధ [illegible] డలాంగ జితేందు మృదుమాంసలాం । [illegible] ప్రపుష్పనాశికాం । సూర్యాకారసమాకార నానాభరణభూషితాం । తామ్రవిద్రుమబింబాభ రక్తోష్ఠీం [illegible] పమాం । స్మితమాధుర్యవిజితమాధుర్యరససాగరాం । దాడిమీబీజవజ్రాభ దంతపంక్తి విరాజితాం ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రత్నదీపశిఖాభాస జిహ్వాలలనభాసురాం । అనువమ్యగుణోపేత చుబుకోద్దేశశోభితాం ॥ కంబుగ్రీవాం మహాదేవీం మృణాళలలితాంబుజైః ॥ మణికంకణ కేయూర భూషణైశ్చ విశోభితాం ॥ రక్తోత్పలదళాకార సుకుమారకరాంబుజాః । కదాంబుజనఖజ్యోతిర్వితతాసితనభస్థలాం ॥ బాహుమూలేన కేయూర కటిసూత్రవిరాజితాం । భువనోత్పత్తికల్యాణ కంఠసూత్రవిరాజితాం మణిమంగళసూత్రేణ విలసత్కంబుకంధరాం । ముక్తాహారలతోపేత సమున్నతపయోధరాం ॥ త్రివళీవలయాయుక్త మధ్యదేశసుశోభితాం । లావణ్యసరిదావర్త కరనాభిసుశోభితాం । అనర్ఘ్యరత్నఖచిత కాంచీయుక్త నితంబినీం । నితంబబింబద్విరద రోమరాజీవరాంకుశాం ॥ కదళీలవితస్తంభ సుకుమారోరుమీశ్వరీం । లావణ్యకదళీతుల్య జంఘాయుగళమండితాం ॥ గూఢగుల్ఫపదద్వంద ప్రపదాజితకచ్ఛపాం । తనుదీర్ఘాంగుళీభాస్వన్నఖచంద్రవిరాజితాం । బ్రహ్మవిష్ణుశిరోరత్ననిఘృష్టచరణాంబుజాం । శీతాంశుశతసంకాశ కాంతిసంతానశాలినీం ॥ పర్యంకబంధనశ్లాఘ్యా స్వస్తికాసనశాలినీం । లోహితాంచితసిందూర జపాదాడిమరాళినీం ॥ రక్తవస్త్రపరీధాన పాశాంకుశకరోద్యతాం । రక్తపద్మనివిష్టాంచ రక్తాభరణమండితాం । చతుర్భుజాంత్రినేత్రాంచ పంచబాణధనుర్ధరాం । కర్పూరశకలోన్మిశ్ర తాంబూలాపూరితాననాం ॥ మహామృగమదోద్దామ కుంకుమారుణవిగ్రహాం ॥ సర్వశృంగారవేషాఢ్యాం సర్వాలంకారభూషితాం జగదాహ్లాదజననీం జగద్రంజనకారిణీం । సర్వమంత్రమయీం దేవీం । సర్వసౌభాగ్యసుందరీం ॥ సర్వలక్ష్మీమయీం నిత్యాం పరమానందవందితాం । మహాత్రిపురసుందర్యాః స్మృత్యాదావాహనముద్రయా ॥ విద్యయా బాహ్యసుధగే నమస్కారం నియుక్తయా ॥ పూర్వోక్తయా హాగకేంద్రమహాత్రిపురసుందరీం ॥ చక్రమధ్యేతు విన్యస్య విశ్వంయుజవమారభేత్ బాలార్కమండలాభాసాం చతుర్బాహుం త్రిలోచనాం ॥ పాశాంకుశధనుశ్శ్యామాం ధారయంతీం శివాం భజే ॥ అరుణాం కరుణాంతరంగితాక్షీం ధృతపాశాంకుశపంచబాణచాపాం ॥ అణిమాదిభిరావృతాం మయూఖైరహమిత్యేవ విభావయే భవానీం ॥

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ధ్యాయేత్పద్మశివాంకస్థాం పాశాంకుశధనుశ్శరాం। భాసమావచతు ర్బాహు మరుణామరుణాంశుకాం । ఇక్షుకాదండపుష్పేషు పాశాంకుశచతుర్భుజాం। ఉద్యత్సూర్యనిభాం దేవీం మహాత్రిపుసుందరీం ॥ తాదృశంఖడ్గమాప్నోతి యేనహ స్తస్థితో భవేత్ । అష్టాదశమహాద్వీప సామ్రాట్భోక్తా భవిష్యతి । మాలామంత్రం మహారాజ్ఞ స్సర్వసిద్ధిప్రదాయకం। ఏకత్రింశత్సహస్రాణి త్రిలోకీమోహన క్రమః॥

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లీం సౌః ఓం నమస్త్రిపురసుందరీ హృదయదేవీ శిరోదేవీ శిఖాదేవీ కవచదేవీ నేత్రదేవీ అస్త్రదేవీ కామేశ్వరీ భగమాలినీ॥ నిత్యక్లిన్నే భేరుండే వహ్నివాసినీ మహావిద్యేశ్వరీ శివదూత్యేత్వరితే కులసుందరీ నిత్యేనీలపతాకే విజయేసర్వమంగళే జ్వాలామాలినీ చిత్రేమహానిత్యే పరమేశ్వర పరమేశ్వరీమిత్రేశమే షష్టీశమయ వోడ్డీశమయి చర్యానాథమయి లోపాముద్రమయి అగస్త్యమయి కాలతాపనమయి ధర్మాచారమయి ముక్తకేశీశ్వరమయి దీపకళానాథమయి విష్ణుదేవమయి ప్రభాకరదేవమయి తేజోదేవమయి మనోజదేవమయి కల్యాణదేవమయి రత్నదేవమయి వాసుదేవమయి శ్రీరామానందనాథమయి అణిమాసిద్ధే లఘిమాసిద్ధే మహిమాసిద్ధే ఈశిత్వసిద్ధే వశిత్వసిద్ధే ప్రాకామ్యసిద్ధే భుక్తిసిద్ధే ఇచ్ఛాసిద్ధే ప్రాప్తిసిద్ధే సర్వకామసిద్ధే బ్రాహ్మీ మాహేశ్వరీ కౌమారీ వైష్ణవీ వారాహీ మాహేంద్రీ చాముండీ మహాలక్ష్మీ సర్వసంక్షోభిణీ సర్వవిద్రావిణీ సర్వాకర్షిణీ సర్వవశంకరీ సర్వోన్మాదినీ సర్వమహాంకుశే సర్వఖేచరీ సర్వబీజే సర్వయోనే సర్వత్రిఖండే త్రైలోక్యమోహన చక్రస్వామినీ ప్రకటయోగినీ కామాకర్షిణీ బుద్ధ్యాకర్షిణీ అహంకారాకర్షిణీ శబ్దాకర్షిణీ స్పర్శాకర్షిణీ రూపాకర్షిణీ రసాకర్షిణీ గంధాకర్షిణీ చిత్తాకర్షిణీ ధైర్యాకర్షి స్మృత్యాకర్షిణీ నామాకర్షిణీ బీజాకర్షిణీ ఆత్మాకర్షిణీ అమృతాకర్షిణీ శరీరాకర్షిణీ సర్వాశాపరిపూరక చక్రస్వామినీ గుప్తయోగినీ అనంగకుసుమే అనంగమేఖలే అనంగమదనే అనంగమదనాతురే అనంగరేఖే అనంగవేగినీ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అనంగాంకుశే అనంగమాలినీ సర్వసంక్షోభణ చక్రస్వామినీ గుప్త
తరయోగినీ సర్వసంక్షోభిణీ సర్వవిద్రావిణీ సర్వాకర్షిణీ సర్వహ్లా
దనీ సర్వసంమోహినీ సర్వస్తంభినీ సర్వజృంభిణీ సర్వవశంకరీ సర్వ
రంజనీ సర్వోన్మాదినీ సర్వార్థసాధినీ సర్వసంపత్తిపూరణి సర్వ
మంత్రమయి సర్వద్వంద్వక్షయంకరీ సర్వసౌభాగ్యదాయక చక్ర
స్వామినీ సంప్రదాయయోగినీ సర్వసిద్ధిప్రదే సర్వసంపత్ప్రదే సర్వ
ప్రియంకరీ సర్వమంగళకారిణి సర్వకామప్రదే సర్వదుఃఖవిమోచని
సర్వమృత్యుప్రశమని సర్వవిఘ్ననివారణి సర్వాంగసుందరి సర్వసౌ
భాగ్యదాయిని సర్వసంపత్ప్రదే ర్వప్రియంకరి సర్వమంగళాకా
రిణి సర్వకామప్రదేశే సర్వదుఃఖవిమోచని సర్వమృత్యుప్రశమయిని
సర్వవిఘ్ననివారిణి సర్వాంగసుందరి సర్వసౌభాగ్యదాయినీ సర్వార్థ
సాధక చక్రస్వామిని కుళోత్తీర్ణయోగినీ సర్వజ్ఞే సర్వశక్తి సర్వై
శ్వర్యప్రదే సర్వజ్ఞానమయి సర్వవ్యాధివినాశని సర్వాధారస్వరూపే
సర్వపాపహరే సర్వానందమయి సర్వరక్షాస్వరూపిణి సర్వేప్సిత
ఫలప్రదే సర్వరక్షాకారచక్రస్వామిని గర్భయోగినివశిని కామేశ్వర
మోదిని విమలే అరుణే జయినే సర్వేశ్వరి కౌళిని సర్వరోగహర చక్ర
స్వామినిరహస్యయోగిని బాణిని చాపని అంకుశని మహాకామేశ్వరి
మహావజ్రేశ్వరి మహాభగమాలిని మహాత్రిపురసుందరి సర్వసిద్ధిప్రద
చక్రస్వామిని అతిరహస్యయోగిని మహాభట్టారకే సర్వానందమయ
చక్రస్వామిని పరాపరరహస్యయోగిని త్రిపురే త్రిపురేశి త్రిపురసుం
దరి త్రిపురవాసిని త్రిపురాశ్రీః త్రిపురమాలిని త్రిపురాసిద్ధే త్రిపు
రాంబా మహాత్రిపురసుందరి మహామహేశ్వరి మహామహారాజ్ఞే
మహామహాశక్తే మహామహాజ్ఞప్తే మహామహాగుప్తే మహానందే
మహామహాస్పందే మహామహాసేవ్యే మహామహాశ్రీచక్రనగలసా
మ్రాజ్ఞే నమస్తే నమస్తే స్వాహా ।

ఉత్తరన్యాసః

శ్లో॥ మాలామంత్రమహాభాగ స్సర్వసిద్ధిప్రదాయకః । శక్తి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

న్యాసస్యసమయే మాలామంత్రంపఠేచ్ఛుధీః । ఏకత్రింశత్సహస్రాగ్ని
స్త్రిలోకేమోహనక్షణాత్ । ఏషావిద్యామహాసిద్ధి దాయినీస్మృతి
మాత్రతః। అగ్నివాతమహాక్షోభ రాజరాష్ట్రస్యవిప్లవే । లుంఠతే
తస్కరభయే సంగ్రామేసలిలప్లవే । సముద్రయానేవిక్షేపే భూతప్రే
తాదికేభయే । ఢాకినీపూతనాయక్షరక్షకూష్మాండజేభయే । అప
స్మారజ్వరవ్యాధి మృత్యోన్మాదాదిజేభయే । మిత్రభేదేగ్రహభయే
వ్యసనేచాభిచారకే। విరసాధనకాలేచ శూలప్రేతాదిసాధనే । అన్యే
ష్వపిచరోగేషు మాలామంత్రంస్మరేద్బుధః । సర్వోపద్రవనిర్ముక్త
స్సర్వవ్యాధివివర్జితః । సర్వదాపూర్ణహృదయః సాక్షాచ్ఛివసమో
భవేత్ । ఆపత్కాలేనిత్యపూజాం విస్తారాత్కర్తుమక్షమః । ఏకావ
ర్తనమాత్రేణ సర్వపూజాఫలంలభేత్ । నవావరణదేవీనాం లలితా
యాంమహౌజసాం । ఏకత్రగణనారూపా వేదవేదాంగగోచరా ।
సర్వాంగమరహస్యార్థ స్మరణాత్పాపనాశినీ । లలితాయాంమహే
శాన్యా మాలావిద్యామహీయసీ । నరవశ్యంనరేంద్రాణాం వశ్యా
నాంచనళంకరీ । అణిమాదిగుణైశ్వర్యం రంజనంచాపిభంజనం । తత్త
ధావరణస్థాయి దేవతామంత్రబృందకం । మాలామంత్రమిదంగుహ్యం
పరంధామప్రకీర్తితం । శక్తిమాలాపంచధాస్యా చ్ఛివమాలాపితా
దృశీ। ద్వంద్వమాలాపితాదృక్స్యా దేవంపంచదశక్రమాత్ । ఏకైక
కలలితామంత్ర వర్ణాదభ్యుదితాఇమే। శుద్ధానమోంతాస్స్వాహాంతా
స్తర్పణాంతాజయాంతికా । పరివృత్తోయః పంచధాస్యుః మాలాసుని
ఖిలాస్వపి । ఋషిశ్ఛందోదేవతాస్వ వినియోగాః పృథక్పృథక్ ।
సర్వాగమేషుపర్యంతే గుహ్యాసప్తాష్టమాలికా । సప్తాష్టమాలామా
హాత్మ్యం వక్తుంవర్షశతైరపి । నశక్నోమివరారోహే పంచభిర్వదనై
రపి । శ్రీగురోఃకృపయాలబ్ధ సర్వకామఫలప్రదం । మాలామంత్రో
మహాదేవ్యాః రహస్యాంతరహస్యకం । కుంభస్థజలసామర్థ్యా తజ్జలం
చసదాపిబేత్ । మహావిద్యాప్రసాదేన వాచాసిద్ధిశ్చజాయతే । గురుం
సంపూజ్యయత్నేన పురశ్చరణంసమారభేత్ । సహస్రావర్తమాత్రేణ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మంత్రసిద్ధిశ్చజాయతే ॥ మోహనస్యశతార్ధంచ మారణేద్విసహ స్రకం । యోయోప్రయోగసిద్ధ్యర్థం జపఃకారణముచ్యతే । శుద్ధా మాళ్యక్తిమాలాయాః జపస్తేనవిధీయతే । దేవ్యాస్తోత్రంపఠేద్యస్తు ధ్రువంముచ్యేతబంధనాత్ । గోపనీయంప్రయత్నేన మదాజ్ఞాపరమే శ్వరి । ఏకావర్తనమాత్రేణ సాక్షాచ్ఛివసమోభవేత్ । యఃపఠేత్స సహస్రాక్షః త్రియుతంమోహనక్షమః । నిరంతరంవావిఘ్న ఘర్మసం తాపశాంతయే । కరింద్రముఖకల్లోల లహరింతనుమాత్రయే । బ్రా హ్మీకాలసమాధిసాంప్రమరుణాసౌభాగ్యవిద్యాప్రదం । బ్రహ్మవిష్ణు శివప్రభావమనిశం బ్రహ్మండదీపాంకురం । బాహ్యాంతస్ఫురణం ప్రకా శచరణం బాహ్యాప్టకాలంకృతం సోమాద్యష్టగుణైర్యుతంత్రిపథగం సారంభజేద్భైరవం ॥

ఇతి శ్రీకామేశ్వరతంత్రే ఉమామహేశ్వరసంవాదే మాలా మంత్రస్తోత్రం సంపూర్ణం ॥

ఐం హ్రీం శ్రీం పరదేవతాయైనమః

శ్లో॥ మాలాసృణీపుస్తకపాశహస్తాం బాలాంబికాంశ్రీలలి తాకుమారీం । కుమారకామేశ్వరికేళిలోలాంసేవేతగౌరీం నవవర్ష కన్యాం ॥ మాణిక్యవీణాంముపలాలయంతీం మదాలసాంమంజులవా గ్విలాసాం । మహేంద్రనీలద్యుతికోమలాంగీం మాతంగకన్యాంమన సాస్మరామి ॥

శ్రీజగదీశ్వరీమహాదేవ్యైనమః ।

రామసహస్రం ప్రత్యేకగ్రంథమందు చూడగలరు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామాష్టోత్తరశతనామావళిః

ఓం శ్రీరామాయ నమః
రామభద్రాయ
రామచన్ద్రాయ
శాశ్వతాయ
రాజీవలోచనాయ
శ్రీమతే
రాజేన్ద్రాయ
రఘుపుంగవాయ
జానకీవల్లభాయ
జైత్రాయ ౧౦
జితామిత్రాయ
జనార్దనాయ
విశ్వామిత్రప్రియాయ
దాన్తాయ
శరణత్రాణతత్పరాయ
వాలిప్రమథనాయ
వాగ్మినే
సత్యవాచే
సత్యవిక్రమాయ
సత్యవ్రతాయ ౨౦
వ్రతధరాయ
సదాహనుమదాశ్రితాయ
కౌసలేయాయ
ఖరధ్వంసినే
విరాధవధపణ్డితాయ
విభీషణపరిత్రాత్రే
హరకోదణ్డఖణ్డనాయ
సప్తతాళప్రభేత్త్రే
దశగ్రీవశిరోహరాయ
జామదగ్న్యమహాదర్పదళనాయ ౩౦
తాటకాన్తకాయ
వేదాన్తసారాయ
వేదాత్మనే
భవరోగస్య భేషజాయ
దూషణత్రిశిరోహన్త్రే
త్రిమూర్తయే
త్రిగుణాత్మకాయ
త్రివిక్రమాయ
త్రిలోకాత్మనే
పుణ్యచారిత్రకీర్తనాయ ౪౦
త్రిలోకరక్షకాయ
ధన్వినే
దణ్డకారణ్యవర్తినాయ
అహల్యాశాపశమనాయ
పితృభక్తాయ
వరప్రదాయ
జితేన్ద్రియాయ
జితక్రోధాయ
జితామిత్రాయ
జగద్గురవే ౫౦
ఋక్షవానరసంఘాతినే
చిత్రకూటసమాశ్రయాయ
జయన్తత్రాణవరదాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సుమిత్రాపుత్రసేవితాయ
సర్వదేవాదిదేవాయ
మృతవానరజీవనాయ
మాయామారీచహన్త్రే
మహాదేవాయ
మహాభుజాయ
సర్వదేవస్తుతాయ ౬౦
సౌమ్యాయ
బ్రహ్మణ్యాయ
మునిసంస్తుతాయ
మహాయోగినే
మహోదారాయ
సుగ్రీవేప్సితరాజ్యదాయ
సర్వపుణ్యాధికఫలాయ
స్మృతసర్వాఘనాశనాయ
ఆదిపురుషాయ ౭౦
పరమపురుషాయ
మహాపూరుషాయ
పుణ్యోదయాయ
దయాసారాయ
పురాణపురుషోత్తమాయ
స్మితవక్త్రాయ
మితభాషిణే
పూర్వభాషిణే
రాఘవాయ
అనన్తగుణగమ్భీరాయ
ధీరోదాత్తగుణోత్తరాయ ౮౦
మాయామానుషచారిత్రాయ
మహాదేవాదిపూజితాయ
సేతుకృతే
జితవారాశయే
సర్వతీర్థమయాయ
హరయే
శ్యామాఙ్గాయ
సున్దరాయ
శూరాయ
పీతవాససే ౯౦
ధనుర్ధరాయ
సర్వయజ్ఞాధిపాయ
యజ్వనే
జరామరణవర్జితాయ
విభీషణప్రతిష్ఠాత్రే
సర్వావగుణవర్జితాయ
పరమాత్మనే
పరస్మైబ్రహ్మణే
సచ్చిదానన్దవిగ్రహాయ
పరస్మైజ్యోతిషే ౧౦౦
పరస్మైధామ్నే
పరాకాశాయ
పరాత్పరాయ
పరేశాయ
పారగాయ
పారాయ
సర్వదేవాత్మకాయ
పరస్మైనమః ౧౦౮

శ్రీరామాష్టోత్తరశతనామావళి సమాప్తః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరస్తు

శ్రీ రామ సహస్రనామావళిః

ఓం రాజీవలోచనా
యనమః
శ్రీమతే
శ్రీరామాయ
రఘుపుంగవాయ
రామభద్రాయ
సదాచారాయ
రాజేన్ద్రాయ
జానకీపతయే
అగ్రగణ్యాయ
వరేణ్యాయ ౧౦
వరదాయ
పరమేశ్వరాయ
జనార్దనాయ
జితామిత్రాయ
పరార్థైకప్రయోజ
నాయ
విశ్వామిత్రప్రియా
దాన్తాయ
శత్రుజితే
శత్రుతాపనాయ
సర్వజ్ఞాయ ౨౦
సర్వదేవాదయే
శరణ్యాయ
వాలిప్రమర్దనాయ
జ్ఞానభావ్యాయ
అపరిచ్ఛేద్యాయ
వాగ్మినే
సత్యవ్రతాయ
శుచయే
జ్ఞానగమ్యాయ
దృఢప్రజ్ఞాయ ౩౦
ఖరధ్వంసినే
ప్రతాపవతే
ద్యుతిమతే
ఆత్మవతే
వీరాయ
జితక్రోధాయ
అరిమర్దనాయ
విశ్వరూపాయ
విశాలాక్షాయ
ప్రభవే ౪
పరివృఢాయ
దృఢాయ
ఈశాయ
ఖడ్గధరాయ
శ్రీమతే
కౌసలేయాయ
అనసూయకాయ
విపులాంసాయ
మహోరస్కాయ
పరమేష్ఠినే ౫౦
పరాయణాయ
సత్యవ్రతాయ
సత్యసంధాయ
గురవే
పరమధార్మికాయ
లోకజ్ఞాయ
లోకవన్ద్యాయ
లోకాత్మనే
లోకకృతే
పరస్మై ౬౦
అనాదయే
భగవతే
సేవ్యాయ
జితమాయాయ
రఘూద్వహాయ
రామాయ
దయాకరాయ
దక్షాయ
సర్వజ్ఞాయ
సర్వపావనాయ ౭౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సత్రిహాణ్యాయ
నీతిమతే
గోప్త్రే
సర్వదేవమయాయ
హరయే
సున్దరాయ
పీతవాససే
సూత్రకారాయ
పురాతనాయ
సౌమ్యాయ ౮౦
మహర్షయే
కోదణ్డినే
సర్వగాయ
సర్వగోచరాయ
కవయే
సుగ్రీవవరదాయ
సర్వపుణ్యాధికప్రదాయ
భవ్యాయ
జితారిషడ్వర్గాయ
మహోదారాయ ౯౦
అఘనాశనాయ
సుకీర్తయే
ఆదిపురుషాయ
కాన్తాయ
పుణ్యకృతాగమాయ
కల్మషాయ
చతుర్బాహవే

సర్వావాసాయ
దురాసదాయ
స్మితభాషిణే ౧౦౦
నివృత్తాత్మనే
స్మృతిమతే
వీర్యవతే
ప్రభవే
ధీరోదాత్తాయ
ఘనశ్యామాయ
సర్వాయుధవిశారదాయ
అధ్యాత్మయోగనిలయాయ
సుమనసే
లక్ష్మణాగ్రజాయ ౧౧౦
సర్వతీర్థమయాయ
శూరాయ
సర్వయజ్ఞఫలప్రదాయ
యజ్ఞస్వరూపిణే
యజ్ఞేశాయ
జరామరణవర్జితాయ
వర్ణాశ్రమగురవే
వర్ణినే
శత్రుజితే ౧౧౮
పురుషోత్తమాయ
విభీషణప్రతిష్ఠాత్రే
పరమాత్మనే
పరాత్పరాయ

ప్రమాణభూతాయ
దుర్జ్ఞేయాయ
పూర్ణాయ
పరపురంజయాయ
అనన్తదృష్టయే
అనన్దాయ
ధనుర్వేదాయ ౧౩౦
ధనుర్ధరాయ
గుణాకరాయ
గుణశ్రేష్ఠాయ
సచ్చిదానన్దవిగ్రహాయ
అభివన్ద్యాయ
మహా[illegible]యాయ
విశ్వకర్మణే
విశారదాయ
వినీతాత్మనే
వీతరాగాయ ౧౪౦
తపస్వీయాయ
జనేశ్వరాయ
కల్యాణప్రకృతయే
కల్యాయ
సర్వేశాయ
సర్వకామదాయ
అక్షరాయ
పురుషాయ
సాక్షిణే
కేశవాయ ౧౫౦
పురుషోత్తమాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

లోకాధ్యక్షాయ
మహామాయాయ
విభీషణవరప్రదాయ
ఆనన్దవిగ్రహాయ
జ్యోతిషే
హనూమత్ప్రభవే
అక్షయాయ
భ్రాజిష్ణవే
సహనాయ ౧౭౦
భోక్త్రే
సత్యవాదినే
బహుశ్రుతాయ
సుఖదాయ
కారణాయ
కర్త్రే
భవబన్ధవిమోచనాయ
దేవచూడామణయే
నేత్రే
బ్రహ్మణ్యాయ ౧౮౦
బ్రహ్మవర్ధనాయ
సంసారోత్తారకాయ
రామాయ
సర్వదుఃఖవిమోక్ష
కృతే
విద్వత్తమాయ
విశ్వకర్త్రే
విశ్వహర్త్రే
విశ్వధృతే

నిత్యాయ ౧౮౯
నియతకల్యాణాయ
సీతాశోకవినాశకృతే
కాకుత్స్థాయ
పుణ్డరీకాక్షాయ
విశ్వామిత్రభయాప
హాయ
మారీచమథనాయ
రామాయ
విరాధవధపణ్డితాయ
దుస్స్వప్ననాశనాయ
దమ్యాయ
కిరీటినే ౧౯౦
త్రిదశాధిపాయ
మహాధనుషే
మహాకాయాయ
భీమాయ
భీమపరాక్రమాయ
తత్త్వస్వరూపిణే
తత్త్వజ్ఞాయ
తత్త్వవాదినే
సువిక్రమాయ
భూతాత్మనే ౨౦౦
భూతకృతే
స్వామినే
కాలజ్ఞానినే
మహాపటవే
అనిర్విణ్ణాయ

గుణగ్రాహిణే
నిష్కళఙ్కాయ
కళఙ్కఘ్నే
స్వభావభద్రాయ
శత్రుఘ్నాయ ౨౧౦
కేశవాయ
స్థాణవే
ఈశ్వరాయ
భూతాదయే
శంభవే
ఆదిత్యాయ
స్థవిష్ఠాయ
శాశ్వతాయ
ధ్రువాయ
కవచినే ౨౨౦
కుణ్డలినే
చక్రిణే
ఖడ్గినే
భక్తజనప్రియాయ
అమృత్యవే
జన్మరహితాయ
సర్వజితే
సర్వతాపనాయ
అనుత్తమాయ
అప్రమేయాత్మనే
సర్వాదయే ౨౩౦
గుణసాగరాయ
సమాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సమాత్మనే
సమగాయ (య
జటామకుటమణ్డితా
అజేయాయ
సర్వభూతాత్మనే
విష్వక్సేనాయ
మహాతపసే ౨౪౦
లోకాధ్యక్షాయ
మహాబాహవే
అమృతాయ
వేదవిత్తమాయ
సహిష్ణవే
సద్గతయే
శాస్త్రే
విశ్వయోనయే
మహాద్యుతయే
అతీన్ద్రాయ
ఊర్జితాయ
ప్రాంశవే
ఉపేన్ద్రాయ
వామనాయ
బలినే
ధనుర్వేదవిధాత్రే
బ్రహ్మణే
విష్ణవే
శంకరాయ
హంసాయ ౨౫౦
మరీచయే

గోవిన్దాయ
రత్నగర్భాయ
మహామతయే
వ్యాసాయ
వాచస్పతయే
సర్వదర్పితాసురమర్ద
నాయ
జానకీవల్లభాయ
పూజ్యాయ
ప్రకటాయ ౨౬౦
ప్రీతివర్ధనాయ
సంభవాయ
అతీన్ద్రియాయ
వైద్యాయ
అనిర్దేశ్యాయ
జామ్బవత్ప్రభవే
దమనాయ
మథనాయ
వ్యాపినే
విశ్వరూపిణే ౨౭౦
నిరఞ్జనాయ
నారాయణాయ
అగ్రిణ్యే
సాధవే
జటాయుఃప్రీతివర్ధ
నాయ
నైకరూపాయ
జగన్నాథాయ

సురకార్యహితాయ
స్వభువే
జితక్రోధాయ ౨౮౦
జితారాతయె
ప్లవగాధిపరాజ్యదాయ
వసుదాయ
సుభుజాయ
నైకమాయాయ
భవ్యాయ
ప్రమోదనాయ
చణ్డాంశవే
సిద్ధసంకల్పాయ
శరణాగతవత్స
లాయ ౩౦౦
అగదాయ
~~రోగహర్త్రే~~ రోగహర్త్రే
మన్త్రవిదే
మన్త్రభావనాయ
సౌమిత్రివత్సలాయ
ధుర్యాయ
వ్యక్తావ్యక్తస్వరూప
ధృతే
వశిష్ఠాయ
గ్రామణ్యై
శ్రీమతే ౩౧౦
అనుకూలాయ
ప్రియంవదాయ
అతులాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సాత్త్వికాయ
ధీరాయ
శరాసనవిశారదాయ
జ్యేష్ఠాయ
సర్వగుణోపేతాయ
శక్తిమతే
తాటకాన్తకాయ
వైకుణ్ఠాయ
ప్రాణినాంప్రాణాయ
కమఠాయ
కమలాపతయే
గోవర్ధనధరాయ
మత్స్యరూపాయ
కారుణ్యసాగరాయ
కుమ్భకర్ణప్రభేత్త్రే
గోపీగోపాలసంవృతాయ
మాయావినే ౩౩
స్వాపనాయ
వ్యాపినే
రైణుకేయబలాపహాయ
పినాకమథనాయ
వన్ద్యాయ
సమర్థాయ
గరుడధ్వజాయ
లోకత్రయాశ్రయాయ
లోకచరితాయ

భరతాగ్రజాయ ౩౪౦
శ్రీధరాయ
సద్గతయే
లోకసాక్షిణే
నారాయణాయ
బుధాయ
మనోవేగినే
మనోరూపిణే
పూర్ణాయ
పురుషపుంగవాయ
యదుశ్రేష్ఠాయ ౩౫౦
యదుపతయే
భూతావాసాయ
సువిక్రమాయ
తేజోధరాయ
ధరాయ
అవ్యగ్రాయ
చతుర్మూర్తయే
మహానిధయే
చాణూరమర్దనాయ
దివ్యాయ ౩౬౦
శాన్తాయ
భరతవన్దితాయ
శబ్దాతిగాయ
గంభీరాత్మనే
కోమలాఙ్గాయ
ప్రజాగర్భాయ
లోకగర్భాయ

శేషశాయినే
క్షీరాబ్ధినిలయాయ
అమలాయ ౩౭౦
ఆత్మయోనయే
అదీనాత్మనే
సహస్రాక్షాయ
సహస్రపదే
అమృతాంశవే
మహాగర్భాయ
నివృత్తవిషయస్పృహాయ
త్రికాలజ్ఞాయ
మునయే
సాక్షిణే ౩౮౦
విహాయసగతయే
కృతినే
పర్జన్యాయ
కుముదాయ
భూతావాసాయ
కమలలోచనాయ
శ్రీవత్సవక్షసే
శ్రీరామాయ
వీరఘ్నే ౩౯౦
లక్ష్మణాగ్రజాయ
లోకాభిరామాయ
లోకారిమర్దనాయ
సేవకప్రియాయ
సనాతనతమాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం మేఘశ్యామలాయ
రాక్షసాన్తకృతే
దివ్యాయుధధరాయ
శ్రీమతే
అప్రమేయాయ
జితేన్ద్రియాయ ౪౦౦
భూదేవవన్ద్యాయ
జనకప్రియకృతే
ప్రపితామహాయ
ఉత్తమాయ
సాత్త్వికాయ
సత్యాయ
సత్యసంధాయ
త్రివిక్రమాయ
సువ్రతాయ
సులభాయ ౪౧౦
సూక్ష్మాయ
సుఘోషాయ
సుఖదాయ
సుహృదే
దామోదరాయ
అచ్యుతాయ
శార్ఙ్గిణే
వామనాయ
మధురాధిపాయ
దేవకీనన్దనాయ
శౌరయే
మధుకైటభమర్దనాయ

సప్తతాళప్రభేత్త్రే
మిత్రవంశప్రవర్ధనాయ
కాలస్వరూపిణే
కాలాత్మనే
కాలాయ
కల్యాణదాయ
కవయే
సంవత్సరాయ ౪౨౦
ఋతవే
పక్షాయ
అయనాయ
దివసాయ
యుగాయ
స్తవ్యాయ
వివిక్తాయ
నిర్లేపాయ
సర్వవ్యాపినే
నిరాకులాయ ౪౩౦
రసాయ
రసజ్ఞాయ
సారజ్ఞాయ
లోకసారాయ
రసాత్మకాయ
సర్వదుఃఖాతిగాయ
విద్యారాశయే
పరమగోచరాయ
శేషాయ
విశేషాయ ౪౪౦
విగతకల్మషాయ

రఘునాయకాయ
వర్ణశ్రేష్ఠాయ
వర్ణబాహ్యాయ
వర్ణ్యాయ
వర్ణగుణోజ్జ్వలాయ
కర్మసాక్షిణే
అమరశ్రేష్ఠాయ
దేవాసురనమస్కృతాయ
దేవాదిదేవాయ ౪౫౦
దేవర్షయే
దేవాసురవరప్రదాయ
సర్వదేవమయాయ
చక్రిణే
శార్ఙ్గపాణయే
అనుత్తమాయ
మనసే
బుద్ధయే
అహంకారాయ
ప్రకృతయే ౪౬౦
పురుషాయ
అవ్యయాయ
అహల్యాపావనాయ
స్వామినే
పితృభక్తాయ
వరప్రదాయ
న్యాయాయ
నయధరాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీమతే
నయాయ
నగధరాయ
ధ్రువాయ
లక్ష్మీవిశ్వంభరాభర్త్రే
దేవేన్ద్రాయ
బలిమర్దనాయ
బాణారిమర్దనాయ
యజ్వనే
అనుత్తమాయ
మునిసేవితాయ
దేవాగ్రణ్యై ౯౦
పరధ్యానతత్పరాయ
పరమాయ
పరస్మై
సామగానప్రియాయ
అక్రూరాయ
పుణ్యకీర్తయే
సులోచనాయ
పుణ్యాయ
పుణ్యాధికాయ
పూర్వస్మై ౧౦౦
పూర్ణాయ
పూరయిత్రే
రవయే
జటిలాయ
కల్మషధ్వాన్తప్రభ
ఞ్జనవిభావసవే

అవ్యక్తలక్షణాయ
అవ్యక్తాయ
దశాస్యద్విపకేసరిణే
కలానిధయే
కలారూపాయ ౧౧౦
కమలానన్దవర్ధనాయ
యాయ
రాఘవే
సర్వాఘశమనాయ
భవభఞ్జనాయ
అలంకరిష్ణవే
అచలాయ
రోచిష్ణవే
విక్రమోత్తమాయ
అంశవే ౧౨౦
శబ్దపతయే
శబ్దగోచరాయ
రఞ్జనాయ
రఘవే
నిశ్శబ్దాయ
ప్రణవాయ
మాలినే
స్థూలాయ
సూక్ష్మాయ
విచక్షణాయ ౧౩౦
ఆత్మయోనయే
అయోనయే
సప్తజిహ్వాయ

సహస్రపదే
సనాతనతమాయ
స్రగ్విణే
పేశలాయ
జవినాంవరాయ
శక్తిమతే
శంఖభృతే ౧౪౦
నాథాయ
గదాపద్మరథాఙ్గభృతే
నిరీహాయ
నిర్వికల్పాయ
చిద్రూపాయ
వీతసాధ్వసాయ
శతాననాయ
సహస్రాక్షాయ
శతమూర్తయే
ఘనప్రభాయ ౧౫౦
హృత్పుణ్డరీకశయ
నాయ।
కఠినాయ
ద్రవాయ
ఉగ్రాయ
గ్రహపతయే
కృష్ణాయ
సమర్థాయ
అనర్థనాశనాయ
అధర్మశత్రవే
రక్షోఘ్నాయ ౧౬౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పురుహూతాయ
పురుష్టుతాయ
బ్రహ్మగర్భాయ
బృహద్గర్భాయ
ధర్మధేనవే
ధనాగమాయ
హిరణ్యగర్భాయ
జ్యోతిష్మతే
సులలాటాయ
సువిక్రమాయ ౧౭౦
శివపూజారతాయ
భవానీప్రియకృతే
వశినే
నరాయ
నారాయణాయ
రామాయ
కపర్దినే
నీలలోహితాయ
ఉగ్రాయ
పశుపతయే ౧౮౦
స్థాణవే
విశ్వామిత్రాయ
ద్విజేశ్వరాయ
మాతామహాయ
మాతరిశ్వనే
విరించాయ
విష్టరశ్రవసే
అక్షోభ్యాయ
సర్వభూతేశాయ
చణ్డాయ ౧౯౦
సత్యపరాక్రమాయ
వాలఖిల్యాయ
మహాకల్పాయ
కల్పవృక్షాయ
కళాధరాయ
నిదాఘాయ
తపనాయ
అమోఘాయ
శ్లక్ష్ణాయ
పరబలాపహృతే ౨౦౦
కబన్ధమథనాయ
దివ్యాయ
కమ్బుగ్రీవాయ
శివప్రియాయ
శఙ్ఖాయ
అనిలాయ
సునిష్పన్నాయ
సురభయే
శిశిరాత్మకాయ
అసంస్పృష్టాయ ౨౧౦
అతిథయే
శూరాయ
పరర్ధయే
పాపనాశకృతే
వసుశ్రవసే
కవ్యవాహాయ
ప్రతపసే
విశ్వభోజనాయ
క్షేమాయ ౨౧౯
నీలోత్పలశ్యామాయ
జ్ఞానస్కన్ధాయ
మహాద్యుతయే
పవిత్రపాదాయ
పాపారయే
మణిపూరాయ
నభోగతయే
ఉత్తారణాయ
దుష్కృతిఘ్నే
దుర్ధర్షాయ
దుస్సహాయ
అభయాయ
అమృతేశాయ
అమృతవపుషే
ధర్మిణే
కృపాకరాయ
భర్గాయ
వివస్వతే
ఆదిత్యాయ
యోగాచార్యాయ
దివస్పతయే ౨౪౦
ఉదారకీర్తయే
ఉద్యోగినే
వాఙ్మయాయ
సదసన్మయాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నక్షత్రమాలినే
నాకేశాయ
స్వాధిష్ఠానాయ
షడాశ్రయాయ
చతుర్వర్గఫలాయ
వర్ణినే ౧౫౦
శక్తిత్రయఫలాయ
నిధయే
నిధానగర్భాయ
నిర్వ్యాజాయ
నిరీశాయ
వ్యాలమర్దనాయ
శ్రీవల్లభాయ
శివారమ్భాయ
శాన్తయే
భద్రాయ ౧౬౦
సమఞ్జసాయ
భూశయాయ
భూతికృతే
భూతయే
భూషణాయ
భూతవాహనాయ
అకాయాయ
భక్తకాయస్థాయ
కాలజ్ఞాదయే
మహావటవే
పరార్థవృత్తయే
అచలాయ

వివిక్తాయ
శ్రుతిసాగరాయ
స్వభావభద్రాయ
మధ్యస్థాయ
సంసారభయనాశ
వేద్యాయ (నాయ
వైద్యాయ
వియద్గోప్త్రే ౧౮౦
సర్వామరమునీశ్వ
సురేన్ద్రాయ [రాయ
కరుణాయ
కర్మణే
కర్మకృతే
కర్మిణే
అధోక్షజాయ
ధ్యేయాయ
అగ్రధుర్యాయ
ధాత్రీశాయ ౧౯౦
సంకల్పాయ
శర్వరీపతయే
పరమార్థగురవే
వృద్ధాయ
శుచయే
ఆశ్రితవత్సలాయ
విష్ణవే
జిష్ణవే
విభవే
యజ్ఞాయ ౨౦౦

యజ్ఞేశాయ
యజ్ఞపాలకాయ
ప్రభవిష్ణవే
గ్రసిష్ణవే
లోకాత్మనే
లోకభావనాయ
కేశవాయ
కేశిఘ్నే
కావ్యాయ
కవయే ౨౧౦
కారణకారణాయ
కాలకర్త్రే
శేషాశేషాయ
వాసుదేవాయ
పురుష్టుతాయ
ఆదికర్త్రే
వరాహాయ
మాధవాయ
మధుసూదనాయ
నారాయణాయ ౨౨౦
నరాయ
హంసాయ
విష్వక్సేనాయ
జనార్దనాయ
విశ్వకర్త్రే
మహాయజ్ఞాయ
జ్యోతిష్మతే
పురుషోత్తమాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వైకుణ్ఠాయ
పుణ్డరీకాక్షాయ ౨౩౦
కృష్ణాయ
సూర్యాయ
సురార్చితాయ
నారసింహాయ
మహాభీమాయ
వజ్రదంష్ట్రాయ
నఖాయుధాయ
ఆదిదేవాయ
జగత్కర్త్రే
యోగీశాయ ౨౪౦
గరుడధ్వజాయ
గోవిన్దాయ
గోపతయే
గోప్త్రే
భూపతయే
భువనేశ్వరాయ
పద్మనాభాయ
హృషీకేశాయ
ధాత్రే
దామోదరాయ ౨౫౦
ప్రభవే
త్రివిక్రమాయ
త్రిలోకేశాయ
బ్రహ్మేశప్రీతివర్ధనా[య
వామనాయ
దుష్టదమనాయ

గోపతయే
గోపవల్లభాయ
భక్తప్రియాయ ౨౬౦
సత్యాయ
సత్యాయ
సత్యకీర్తయే
ధృతయే
స్మృతయే
కారుణ్యాయ
కరుణావాసాయ
పాపఘ్నే
శాన్తివర్ధనాయ
సంన్యాసినే
శాస్త్రతత్త్వజ్ఞాయ
మన్దరాద్రినికేతనాయ
బదరీనిలయాయ
శాన్తాయ
తపస్వినే
వైద్యుతప్రభాయ
భూతావాసాయ
గుహావాసాయ
శ్రీనివాసాయ
శ్రియఃపతయే
తపోవాసాయ ౨౭౦
ముదావాసాయ
సత్యవాసాయ
సనాతనాయ

పురుషాయ
పుష్కరాయ
పుణ్యాయ
పుష్కరాక్షాయ
మహేశ్వరాయ
పూర్ణమూర్తయే
పురాణజ్ఞాయ ౨౮౦
పుణ్యదాయ
పుణ్యవర్ధనాయ
శఙ్ఖినే
చక్రిణే
గదినే
శార్ఙ్గిణే
లాఙ్గలినే
ముసలినే
కిరీటినే ౩౦౦
కుణ్డలినే
హారిణే
మేఖలినే
కవచినే
ధ్వజినే
యోద్ధ్రే
జేత్రే
మహావీర్యాయ
శత్రుజితే
శత్రుతాపనాయ ౩౧౦
శాస్త్రే
శాస్త్రకరాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శాస్త్రియ
సతతంశంకరస్తుతాయ
సారథయే
సాత్త్వికాయ
స్వామినే
సామవేదప్రియాయ
సమాయ
పావనాయ ౮౨౦
సాహసాయ
శక్తయే
సంపూర్ణాఙ్గాయ
సమృద్ధిమతే
స్వర్గదాయ
కామదాయ
శ్రీదాయ
కీర్తిదాయ
అకీర్తినాశనాయ
మోక్షదాయ ౮౩౦
పుణ్డరీకాక్షాయ
క్షీరాబ్ధికృతకేతనాయ
సర్వాత్మనే
సర్వలోకేశాయ
ప్రేరకాయ
పాపనాశనాయ
సర్వదేవాయ
జగన్నాథాయ
సర్వలోకమహేశ్వ
రాయ

సర్వస్థిత్యన్తకృతే ౮౪౦
దేవాయ
సర్వలోకసుఖావ
హాయ
అక్షయ్యాయ
శాశ్వతాయ
అనన్తాయ
క్షయవృద్ధివివర్జితాయ
నిర్లేపాయ
నిర్గుణాయ
సూక్ష్మాయ
నిర్వికారాయ ౮౫౦
నిరఞ్జనాయ [య
సర్వోపాధివినిర్ముక్తా
సత్తామాత్రవ్యవస్థి
తాయ
అధికారిణే
విభవే
నిత్యాయ
పరమాత్మనే
సనాతనాయ
అచలాయ
నిర్మలాయ ౮౬౦
వ్యాపినే
నిత్యతృప్తాయ
నిరాశ్రయాయ
శ్యామాయ
యూనే

లోహితాక్షాయ
దీప్తాస్యాయ
మితభాషణాయ
ఆజానుబాహవే
సుముఖాయ ౮౭౦
సింహస్కన్ధాయ
మహాభుజాయ
సత్త్వవతే
గుణసమ్పన్నాయ
స్వయంతేజసే
సుదీప్తిమతే
కాలాత్మనే
భగవతే
కాలాయ ౮౮౦
కాలచక్రప్రవర్తకా
నారాయణాయ (య
పరస్మైజ్యోతిషే
పరమాత్మనే
సనాతనాయ
విశ్వసృజే
విశ్వగోప్త్రే
విశ్వభోక్త్రే
శాశ్వతాయ
విశ్వేశ్వరాయ
విశ్వమూర్తయే ౮౯౦
విశ్వాత్మనే
విశ్వభావనాయ
సర్వభూతసుహృదే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శాన్తాయ
సర్వభూతానుకమ్ప
నాయ
సర్వేశ్వరేశ్వరాయ
పరస్మై
శ్రీమతే
ఆశ్రితవత్సలాయ
ససర్వగాయ ౯౦౦
సర్వభూతేశాయ
ర్వభూతాశయ
స్థితాయ (శ్రేష్ఠతే)
అభ్యన్తరస్యతమస
నారాయణాయ
పరస్మై
అనాదినిధనాయ
స్రష్ట్రే
ప్రజాపతిపతయే
హరయే
నారసింహాయ ౯౧౦
హృషీకేశాయ
సర్వాత్మనే
సర్వదృశే
వశినే
జగతస్తస్థుషఃప్రభవే
నేత్రే
సనాతనాయ
కర్త్రే
ధాత్రే

విధాత్రే ౯౨౦
సర్వేషాంప్రభవే
ఈశ్వరాయ
సహస్రమూర్తయే
విశ్వాత్మనే
విష్ణవే
విశ్వదృశే
అవ్యయాయ
పురాణపురుషాయ
స్రష్ట్రే
సహస్రాక్షాయ ౯౩౦
సహస్రపదే
తత్త్వాయ
నారాయణాయ
విష్ణవే
వాసుదేవాయ
సనాతనాయ
పరమాత్మనే
పరస్మైబ్రహ్మణే
సచ్చిదానన్దవిగ్రహాయ
పరస్మైజ్యోతిషే ౯౪౦
పరస్మైధామ్నే
పరాకాశాయ
పరాత్పరాయ
అచ్యుతాయ
పురుషాయ
కృష్ణాయ
శాశ్వతాయ

శివాయ
ఈశ్వరాయ
నిత్యాయ ౯౫౦
సర్వగతాయ
స్థాణవే
ఉగ్రాయ
సాక్షిణే
ప్రజాపతయే
హిరణ్యగర్భాయ
సవిత్రే
లోకకృతే
లోకభృతే
విభవే ౯౬౧
రామాయ
శ్రీమతే
మహావిష్ణవే
జిష్ణవే
దేవహితావహాయ
తత్త్వాత్మనే
తారకబ్రహ్మణే
శాశ్వతాయ
సర్వసిద్ధిదాయ
అకారవాచ్యాయ
భగవతే ౯౭౧
శ్రీపతయే
భూపతయే
పుంసే
సర్వలోకేశ్వరాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీమతే
సర్వజ్ఞాయ
సర్వతోముఖాయ
స్వామినే
సుశీలాయ ౯౮౦
సులభాయ
సర్వజ్ఞాయ
సర్వశక్తిమతే
నిత్యసంపూర్ణకామాయ

నైసర్గికసుహృదే
సుఖినే
కృపాపీయూషజలధయే
సర్వదేహినాంశరణ్యాయ
నారాయణాయ
స్వామినే ౯౯౦
జగతాంపతయే
ఈశ్వరాయ

శ్రీశాయ
భూతానాంశరణ్యాయ
సంశ్రితాభీష్టదాయకాయ
అనన్తాయ
శ్రీపతయే
రామాయ
గుణభృతే
నిర్గుణాయ
మహతే నమః ౧౦౦౧

ఇతి శ్రీరామసహస్రనామావళిః

యథాశక్తి పుష్పాణిపూజయేత్ ॥ యత్పురుషమితిధూపం ॥ యత్పురుషంవ్యదధుః । కతిధావ్యకల్పయన్ । ముఖంకిమస్యకౌబాహూ । కాపూరూపాదావుచ్యేతే। శ్లో ॥ శ్రీఖండలాక్షారసకుంకుమ దివ్య కర్పూరకాలాగరుచందనాని । ఖచోరకృష్ణాగరుదేవదారు మాచీయుతాస్సేనసజపూతికాశ్చ । ధూపం ॥ బ్రాహ్మణోఽస్యముఖమాసీత్ । బాహూరాజన్యఃకృతః । ఊరూతదస్యయద్వైశ్యః । పద్భ్యాగ్ంశూద్రోఅజాయతః ॥ శ్లో ॥ సూర్యేంధుకోటిప్రభవాసుదేవ। దీపావళీగోఘృతవర్తియుక్తం । స్వమాయయాఽంధీకృతసర్వలోకజ్ఞాన ప్రదీపంకురుతేనమోఽస్తు దీపం। చంద్రమామనసేతినైవేద్యమ్। చంద్రమామనసోజాతః చక్షోస్సూర్యోఅజాయత। ముఖాదింద్రశ్చాగ్నిశ్చ। ప్రాణాద్వాయురజాయత ఓమ్భూర్భువస్సువః—త్ । సత్యంత్వర్తేనపరిషించామి అమృతమస్తు అమృతోపస్తరణమసి ॥ శ్లో ॥ సౌవర్ణస్థాలిమధ్యేమణిగణఖచితే గోఘృతాక్తాన్ సుపక్వాన్ భక్ష్యాన్భోజ్యాంశ్చలేహ్యాన్ నపరిమితరసాన్ చోష్యమన్నంనిధాయ । నానాశాకైరుపేతం దధిమధుసగుడక్షీరపానీయయుక్తం తాంబూలం చాపివిష్ణోః ప్రతిదివసమహంమానసేకల్పయామి ... నాభ్యా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఆసీదితితాంబూలం । నాభ్యా ఆసీదంతరిక్షం । శీర్ష్ణోద్యౌస్సమవర్త
త । పద్భ్యాం భూమిర్దిశశ్శ్రోత్రాత్ । తథాలోకాగ్ం అకల్పయన్ ।
శ్లో । పూగీఫలైస్సకర్పూరై ర్నాగవల్లీదళైర్యుతం । ముక్తాచూర్ణస
మాయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం । తాంబూలం । వేదాహమే
తమితినీరాజనమ్ । వేదాహమేతం పురుషం మహాంతం । ఆదిత్యవర్ణం
తమసస్తుపారే । సర్వాణిరూపాణివిచిత్యధీరః । నామానికృత్వాభి
[illegible]యదాస్తే । వర్చ్యప్రజాంమేగోపాయ । అమృతత్వాయ జీవసే ।
జాతాంజనిష్యమాణాంచ । అమృతేసత్యేప్రతిష్ఠితాం । అథర్వపితుం
మేగోపాయ । రసమన్నమిహాయుషే । అదబ్ధాయోఽశీతతనో । అవి
షంనఃపితుంకృణు । శగ్గ్ స్యపశూన్మేగోపాయ । ద్విపాదోయేచతు
ష్పదః । అష్టాశఫాశ్చయఇహాగ్నే । యేచైకశఫాఆశుగాః । సప్రథస
భాంమేగోపాయ । యేచసభ్యాస్సభాసదః । తానింద్రియావతః కురు ।
సర్వమాయురుపాసతాం । అహేబుధ్నియమంత్రంమేగోపాయ । యమృ
షయస్త్రైవిదావిదుః । ఋచస్సామాని యజూగ్ంషి । సాహిశ్రీరమృ
తాసతాం । మానోహిగ్ంసీ జ్జాతవేదోగామశ్వం పురుషం జగత్
అబిభ్రదగ్న ఆగహిశ్రియామాపరిపాతయ । సమ్రాజంచ విరాజం
చాభిశ్రీర్యాచనోగృహే । లక్ష్మీరాష్ట్రస్యయాముఖేతయామాసగ్ం
సృజామసి । సంతతశ్రీరస్తు । సమస్తమంగళానిభవంతు । నిత్యశ్రీరస్తు
నిత్యమంగళానిభవంతు । ధాతాపురస్తాదితి మంత్రపుష్పమ్ । ధాతా
పురస్తాద్యముదాజహార । శక్రఃప్రవిద్వాన్ ప్రదిశశ్చతస్రః । తమేవం
విద్వానమృతఇహభవతి । నాన్యఃపంథా అయనాయవిద్యతే । సహస్ర
శీర్షం దేవంవిశ్వాక్షం .. అస్తు సదాశివోమ్ । శ్రీరామచంద్ర....నమః ।
సువర్ణదివ్యమంత్రపుష్పం సమర్పయామి । శ్లో । యానికానిచపాపాని
జన్మాంతరకృతానిచ । తానితానివినశ్యంతి ప్రదక్షిణపదేపదే । పా
పోఽహం పాపకర్మాఽహం పాపాత్మాపాపసంభవః । త్రాహిమాం
కృపయాదేవశరణాగతవత్సల అన్యథాశరణంనాస్తిత్వమేవశరణంమమ ।
తస్మాత్కారుణ్యభావేన రక్షరక్షజనార్దన । శ్రీరామ .. నమః । ఆత్మ
ప్రదక్షిణ....నమః । ఛత్రంసమర్పయామి । చామరంసమర్పయామి । +ని ।

పూజాప్రకరణం సమాప్తమ్

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామసీతాకల్యాణోత్సవః

హరిః ఓం. ఏవంనవమ్యాం మధ్యాహ్నే శ్రీరామజన్మోత్సవం కృత్వా । అనంతరం కల్యాణోత్సవా. చరణస్యావశ్యకత్వాత్ । నవమ్యాం దశమ్యాం వా కల్యాణోత్సవః కార్యః । తద్యథా యద్యపి శ్రీమద్రామాయణే సుందరకాండే।

శ్లో॥ యజుర్వేదవినీతశ్చ వేదవిద్భిస్సుపూజితః । ధనుర్వేదేచ వేదేషు వేదాంగేషుచ నిష్ఠితఇతి । సీతాంప్రతిహనూమదుక్త వచన పర్యాలోచనయా । శ్రీరామచంద్రస్య యజుర్వేదత్వాత్ । తస్యయాజుష ప్రయోగేణైవ కల్యాణోత్సవాదికం కర్తుంయుక్తం । తథాపి సర్వవేదినాం సర్వశాఖానాంచానుకూలత్వాయ । నిఖిలనిగమాగమ ప్రతిపాద్యయోః శ్రీసీతారామయోః కల్యాణోత్సవప్రయోగః కపిం జలసంహితాగమోక్త ప్రకారేణాత్రలిఖ్యతే । తద్యథా। కదలీస్తంభైర్వితానతోరణ ధ్వజపతాకాదిభిః కల్యాణమంటపం నిర్మాయ । తదంతర్వివాహ వేదింకృత్వా। రంగవల్యాదిభిరలంకృత్య।తత్రకల్యాణ పీఠం సంస్థాప్య। తదుపరివస్త్రంవితత్య। ప్రస్థపరిమిత తండులంనిక్షిప్య తదుపరికలశం సంస్థాప్య। గోధూమఫలపుష్పాదిభిరాపూర్య। కౌశేయ వస్త్రేణాచ్ఛాద్య । తదుపరితండులపూరితం పూర్ణపాత్రం నిధాయ । తస్మిన్ కుంకుమాదినాష్ట దళపద్మంలిఖిత్వా తత్రశ్రీసీతాశ్రీరామ ప్రతిమాం సౌవర్ణీం పాత్రైః ప్రతిష్ఠాపితాం సంస్థాప్య । షోడశోపచారైస్సంపూజ్య । కల్యాణోత్సవం కుర్యాత్ । అశక్తౌపుస్తకంవా సంస్థాప్య తత్రైవసర్వంకుర్యాత్ । తదిత్థం ।

శ్లో॥ అథోచ్యతేచసీతాయాః పాణిగ్రహణముత్తమం । సర్వకల్యాణజననం సౌఖ్యశ్రీకీర్తివర్ధనం। వివాహాదివసేప్రాప్తే మహాహారైర్దేశికోత్తమః । పృథగ్దేవస్యదేవ్యాశ్చ బధ్నీయాత్కంకణోత్కరం ॥

తత్రాయంప్రయోగః। అస్యకర్తాపరిక్షాళితపాణిపాదః । స్వాచాంతః కల్యాణమంటపం ప్రవిశ్య। గణాధిపమభ్యర్చ్య । పుణ్యాహం వాచయిత్వా । మాతృకాపూజాంకృత్వా।తదంగఆచార్యాది ఋత్వి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

గ్వరణంకుర్యాత్ । తద్యథా । ఓం నమస్సదసే+రుసాదతాం నమో
మహద్భ్య+దేవాః । అశేషేహే - ఏతత్కల్యాణమంటపాంతస్థిత
విద్వన్మహాజనాః ।

శ్రీసీతారామ కల్యాణోత్సవం కర్తుం మమయోగ్యతాసిద్ధి
రస్త్వితి భవత్యనుగృహాణ । ఇతిప్రార్థ్య । యోగ్యతాసిద్ధిరస్త్వితి
తైరనుగృహీతః। తేభ్యోదక్షిణాం తాంబూలాదీనిదత్వా । సపత్నీక
సహిత ఉపవిశ్య । ఆచమ్యప్రాణానాయమ్య । ఏవంగుణ విశేష -
సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న సమేత శ్రీరామచంద్ర కల్యాణోత్సవా
ఖ్యం అద్యకర్మకరిష్యే ।

అస్మిన్ శ్రీసీతా - శ్రీరామచంద్ర కల్యాణోత్సవే కర్మణి
ఆచార్యం వసిష్ఠంత్వా మహాంవృణె । ఇతిసఫలాక్షతైర్వృణుయాత్ ।
వృతోస్మికరిష్యామి ఇతిప్రతివచనం శ్లో। యథాచార్యోవసిష్ఠోభూ
దిక్ష్వాకూణాంపురేపురా । కల్యాణోత్సవరామే తస్మిన్ తథాచా
ర్యోభవానఘ । ఇతిప్రార్థ్య।

అస్మిన్కల్యాణోత్సవే । వామదేవం బ్రహ్మాణంత్వామహం
వృణే। వామదేవోయథాబ్రహ్మరామవైవాహికోత్సవే । కల్యాణో
త్సవ ఏతస్మిన్ స్తథాబ్రహ్మ భవానఘ । ఇతిప్రార్థ్య। ఏవం రామ
కల్యాణోత్సవ ఋత్విజాదీన్వృత్వా అనంతరం। సీతాకల్యాణోత్స
వేద్వౌ ఋత్విజౌవృణుయాత్ । అస్మిసీతా కల్యాణోత్సవే । శతా
నందమాచార్యంత్వా మహంవృణే । యథాచార్యశ్శతానంద స్సీతా
వైవాహికోత్సవే। కల్యాణోత్సవ ఏతస్మిన్ స్తథాచార్యోభవానఘ ।
ఇతిప్రార్థ్య । అస్మిన్ సీతాకల్యాణోత్సవే । యాజ్ఞవల్క్యం బ్రహ్మా
ణంత్వా మహాంవృణే। యాజ్ఞవల్క్యోయథాబ్రహ్మ సీతావైవాహి
కోత్సవే । కల్యాణోత్సవ ఏతస్మిన్ స్తథాబ్రహ్మాభవానఘ । ఇతిప్రా
ర్థ్యం। అనంతరముభయపక్షే । ఏకః సద్రష్టారం । వృణుయాత్ ।
అస్మిన్ శ్రీసీతారామకల్యాణోత్సవే ! విశ్వామిత్రముపద్రష్టారంత్వా
మహాంవృణే విశ్వామిత్ర ఉపద్రష్టా సీతారామోత్సవే యథా
కల్యాణోత్సవఏతస్మిన్ స్నుపద్రష్టాతథాభవ। ఇతిప్రార్థ్య। తాన్ మధు
పర్క విధినా దక్షిణతాంబూలాదిభిః పూజయిత్వా । ప్రార్థయేత్ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అస్యోత్సవస్యనిష్పత్త్యైభవంతః ప్రార్థితామయా । సుప్రసన్నాః ప్రకుర్వంతు వివాహంవిధిపూర్వకం ఇతి నమస్కుర్యాత్ । తతోఽప్రవిష్టా రామతారకజపపరోభూయాత్ । ఇతరే శ్రీసీతారామకల్యాణోత్సవకర్మణి యుక్తాభూయాసుః । అనంతరమాచార్యోగణపతిం విష్వక్సేనంవా సంపూజ్య స్వస్తివాచనం కుర్యాదిత్యేకః పక్షః । అనంతరం కలశస్థాపన ప్రతిమాశోధనాదికం విధివత్ప్రకారేణకుర్యాత్ । వస్త్రోపర్యష్టదళపద్మం లిఖిత్వాష్టదళేషు । విమలాదిశక్త్యష్టకమావాహయేత్ । ఓం విమలాయైనమః । ఓం ఉత్కర్షిణ్యైనమః । ఓం జ్ఞానాయైనమః ఓం క్రియాయైనమః ఓం యోగాయైనమః । ఓం ప్రహ్వ్యైనమః । ఓంసత్యాయైనమః । ఓం ఈశానాయైనమః । మధ్యే ఓం అనుగ్రహాయైనమః । ఏవమావాహ్య పూజయిత్వా శ్రీసీతారామ ఊర్మిళాలక్ష్మణ మాండవీ భరత । శ్రుతకీర్తి శత్రుఘ్నయోః । ప్రతిమాః । పుస్తకంచ మంగళవాద్య పురస్సరం మహారాజోపచారైస్సహ । యుంజానః ప్రథమం మనఇతి యజుర్వేదినః కనిక్రదజ్జనుషం-దేవీంవాచ- తైతు వివాహాగారంప్రవిశ్య । అష్టదళపద్మమధ్యేస్థాప్య । దేవస్యఅర్ఘ్యపాద్యాచమనీయ మధుపర్కాదినా సంపూజ్య తత శ్రీసీతారామకల్యాణోత్సవ సగణం పఠిత్వా । పృథివ్యాః మేరుపృష్ఠఋషిః కూర్మోదేవతా సుతలంఛందః । పాత్రాసనేవినియోగః । శ్లో । పృథ్వీత్వయా ధృతా లోకా దేవిత్వం విష్ణునాధృతా । త్వంచధారయమాందేవి పవిత్రం కురుచాసనం । దేవిగాయత్రీ-శుభతిథౌ । అస్య దేవదేవస్య అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకస్య జగత్కుటుంబినః । సకలలోకజననాన్యాః । సీతాయాశ్చ పాణిగ్రహణాధికార సిద్ధ్యర్థం జగదభీష్టఫలం ఆదౌ కౌతుకబంధనం కరిష్యే । సువర్ణకౌతుకం సుగంధేనానులిప్య । అర్ఘ్యమనామితి మంత్రేణాభిమంత్ర్య । అర్యమణం బృహస్పతి మింద్రం దానాయచోదయ వాచంవిష్ణుగ్ం సరస్వతీగ్ం సవితారంచవాజినం । సోమగ్ం రాజానం వరుణమగ్నిమన్వారభామహే । ఆదిత్యాన్ విష్ణుగ్ం సూర్యం బ్రహ్మాణంచ బృహస్పతిం । విష్ణోరరాటమసీత్యష్టవారమభిమంత్ర్య । కౌతుకదేవతాభ్యోనమః । ధ్యానాదిషోడశోపచారైస్సంపూజ్య । జితంతఇతి దేవస్య దక్షిణకరే కంకణంబధ్వా । జితంతే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

దక్షిణతోవృషభ ఏధిహవ్యః । ఇందో౹జయాతినపరాజయాతా అధిరజో౹రాజసు రాజయాతి । బృహత్సామేతి దేవ్యా వామకరే। బృహత్సామక్ష....సగరేణరక్షా । ఇతి । విశ్వేత్త్రాతేభార్గవోనేమో విశ్వేదేవాజగతీ కంకణబంధనే వినియోగః । విశ్వేత్త్రాతేసవనేషు ప్రవాచ్యాయాచ కర్దమఘవన్నింద్రసున్వతేః పారావతం యత్పురుహం భృతవస్వపావృణో శ్శరభాయఋషిబాధవే । ఇతిత యోః। కంకణే । బధ్వా । ఏవం-శుభతిథౌ । అస్యభగవతో దేవదేవస్య చతుర్దశ భువనాధీశ్వరస్య శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకస్య । జగత్కుటుంబినః శ్రీరామచంద్రస్య । అనంతరాశ్రిమయోగ్యతాసిద్ధ్యర్థం । ద్వితీయ యజ్ఞోపవీతధారణంకరిష్యే । యజ్ఞోపవీతం కస్తూరి కుంకుమాదిభ్యామనులిప్య। గంధద్వారా శ్రియం। ఇత్యభిమంత్ర్య। సంపూజ్య। దేవస్యాచమనం సమర్ప్య । విష్ణోరరాటమసీ విష్ణవేత్వా। యజ్ఞోపవీతం తేజ । ఇతియజ్ఞోపవీతం సమర్ప్య। పునరాచమనీయందత్వా ఏవం శుభతిథౌ శ్రీరామచంద్రప్రీత్యర్థం కన్యావరణంకారయిష్యేతి సంకల్ప్య। కన్యాంవృణీధ్వమితి చతురోవరాన్ వసిష్ఠాదీన్ బ్రాహ్మణాన్ ప్రేషయేత్ । తేవిష్ణోర్నుకం రుగాయః। అతోదేవాయిత్రిసూక్తం జపేత్ । ఇతిమద్భిరనుమంత్ర్య । అనృక్షరాఋజవఃసంతు పంథా ఇతిప్రేరయేత్ । తేబ్రాహ్మణాః కన్యావరణార్థం దాతారంజనకమహారాజంగత్వా । బ్రూయాత్ । వాసిష్టమైత్రావరుణ కౌండిన్యత్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్టగోత్రోద్భవస్య ఇక్ష్వాకువంశోద్భవస్య రఘుమహారాజ వర్మణో నప్త్రే। అజమహారాజవర్మణః పౌత్రాయ । దశరథమహారాజ వర్మణః పుత్రాయ । యజుశ్శాఖాధ్యాయినే వాసిష్టమైత్రావరుణకౌండిన్య త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్టగోత్రోద్భవాయ, త్రిభువనాధీశ్వరాయ అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకాయ । తత్త్వాతీత సచ్చిదానందమూర్తయే । సూర్యవంశపావనాయ। శ్రీమదిక్ష్వాకువంశోద్భవాయ । సాక్షాన్నారాయణస్వరూపిణే । శ్రీరామచంద్రవరాయ । ఆంగీరసఆయాస్యగౌతమత్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమసగోత్రోద్భవస్య చంద్రవంశోద్భవస్య స్వర్ణరోముడు మహారాజవర్మణోనప్త్రీం హ్రస్వరోముడు మహారాజవర్మణ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పౌత్రీం। సీరధ్వజ జనకమహారాజవర్మణః పుత్రీం । యజుశ్శాఖాధ్యా యినీం। ఆంగీరసాయాప్య గౌతమ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమస గోత్రోద్భవాం। చతుర్దశ భువనాధీశ్వరీం। అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాం డనాయకీం। తత్స్వరూపిణీం । చంద్రవంశ ప్రదీపాం నిమివంశోద్భవాం లక్ష్మీస్వరూపిణీం । సీతానామ్నీం కన్యాం వృణీమహే । వృణీధ్వం । తస్మై దాస్యామి । ఇతి త్రివారం వదేత్ । తతః సామ్రాజ్యం। యశస్క రం బలవంతం ప్రభుత్వం తమేవ రాజాధిపతిర్బభూవ । సంకీర్ణ నాగాశ్వ పతిర్నరాణాం సుమంగల్యం । సతతం దీర్ఘమాయుః । సామ్రాజ్యం భోజ్యం స్వారాజ్యం వైరాజ్యం పారమేష్ఠ్యం రాజ్యం మహారాజ్యమా ధిపత్యమయః సమంతపర్యాయీ స్యాత్సార్వభౌమః స్సార్వాయుష ఆంతాదాపరార్ధాత్ పృథివీ సముద్రపర్యంతాయా ఏకరాళితి । ఇత్యా శీర్వాదం కుర్యాత్ ।

తతః ఉదగగ్రం రామచంద్రస్య సనార్ధం కూర్చం దద్యాత్ । అహం వర్ష్మ సజాతానాం విద్యుతామివ సూర్యః । ఇదం తమధితిష్ఠామి యో మా కశ్చాభిదాసతి ఇత్యుదగగ్రే విష్టర ఉపవిశేత్ । తత ప్రతద్వి ష్ణుస్స్తవతే వీర్యాయ మృగో న భీమః కుచరో గిరిష్ఠాః । యస్యోరుషు త్రిషు విక్రమణేష్వధిక్షియంతి భువనాని విశ్వా । నయశ్చ రామాయ విద్మహే సహస్రజ్వాలాయ ధీమహి । తన్నశ్చక్రః ప్రచోదయాత్ । అస్మిన్ రాష్ట్రే శ్రియం దధాతు మే । ఇమం మే గంగే-మయా । పాదాప్రక్షాళ్య । పుష్పోదకస్నపనం వా కృత్వా। అర్చత ప్రార్చత-ధృష్ట్యర్చతః హిరణ్య రూపస్స హిరణ్య - దత్యాన్న మస్మై । గంధాక్షత పుష్పమాలాభిరలం కుర్యాత్ । అమృతోపస్తరణమసి । ఇత్యపః పీత్వా । మధుపర్కమా హ్రియమాణమీక్షేత । మిత్రస్య త్వా చక్షుషా ప్రతీక్షే । అయం తే మధుపర్క - ఇతి త్రిర్నివేదయేత్ । మధువాతా ఇతి తృచస్య రహూ । గణపుత్రో గౌతమో విశ్వేదేవా గాయత్రీ । మధుపర్కాపేక్షణే విని యోగః। మధువాతా - భవంతునః । సవ్యే పాణౌ కృత్వా। అనామిక యాచాంగుష్ఠేన చ త్రిః ప్రదక్షిణమాలోడ్య । వసవస్త్వా గాయత్రేణ చ్ఛందసా భక్షయంతు ఇతి పురస్తాన్నిమార్ష్టి - భూతేభ్యస్త్వా । ఇతి మధ్యాదాదాయ మంత్రావృత్త్యా త్రిరుత్క్షిప్య భూమౌ పాత్రం నిధా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

య । తస్యైకదేశం గృహీత్వా। విరాజోదోహోసి । విరాజోదోహ
మశీయా మయిదోహః పద్యాయై విరాజ ఇతి । ప్రథమద్వితీయతృతీయ
పర్యాయేషు। అమృతాపిధానమసి। సత్యంయశః శ్రీర్మయిశ్రీ శ్రియ
తామిత్యాశ్వలాయనానాం । యన్మధునో మధవ్యం పరమమన్నా
ద్యంవీర్యం। తేనాహంమధునోమధవ్యేన। పరమేణాన్నాద్యేనవీర్యేణ
పరమోన్నాదోమధవ్యోసాని సకృన్మంత్రేణద్విస్తూష్ణీం । అమృతాపి
ధానమసీతి పునరపఃనీత్వా । హస్తప్రక్షాళనంకృత్వ । తతఃయుపం
వస్త్రాణీతి వస్త్రంందద్యాత్ । యువంవస్త్రాణి సచేథే । వస్త్రంందద్యా
త్ తతః చరణం పవిత్రం రేమ । సిద్ధమన్నం భూతమిత్యుక్తే భూ
తంసావిరాట్ । తన్మాక్షాయితస్య తేశీయ । తన్మఊర్జంధాః। ఓంకల్ప
యత। అన్నంప్రాణ ప్రజానాం । తతఃదైవజ్ఞోఘటికాజలయంత్రేణ।
ముహూర్తం సమ్యగవలోక్య నక్షత్రమార్గమవలోక్య యవనికాం
నిధాయ । మహాసంకల్పంకారయేత్ । ఓంతద్ధానంతవీర్యస్యేతి అస్య
శ్రీభగవతో సంవత్సరే అయనేఋతౌ మాసే పక్షేతిథౌవారే నక్ష
త్రేయోగేకరణే । ఏవంవిశిష్టేదేశేకాలేచ । అనాద్య విద్యా వాస
నయా అస్మిన్ సంసారచక్రేవిచిత్రాభిఃకర్మగతిభిః । విచిత్రాసుయో
నిషు పునఃపునః । అనేకధాజనిత్వా । కేనాపిభాగ్యవిశేషేణ । ఇదా
నీంతనమానుష్యే ద్విజత్వజన్మప్రాప్తవతః మమజన్మప్రభృత్యేతత్క్ష
ణపర్యంతం । మనోవాక్కాయ కర్మభిః జ్ఞానతోజ్ఞానతశ్చ సంభావి
తానాం పాపానాం । సద్యః అపనోదనద్వారా శ్రీసీతారామచంద్ర
ప్రీత్యర్థం । ఇహలోకేమనోభిలషిత కామసిద్ధిద్వారా శ్రీసీతారా
మచంద్ర సాయుజ్య ప్రాప్త్యర్థంచ యథాశక్త్యాలంకృతకన్యాదానం
కరిష్యే। హిరణ్యగర్భ-హావిహావిధేమ । కన్యాంకనకసంపన్నాం-జిగి
వయా । కన్యాంసాలంకృతాం సాధ్వీం సుశీలాయ సుధీమతే ప్రియ
తోహం ప్రయచ్ఛామి ధర్మకామార్థసిద్ధయే । ఇయంసీతా మమసు
తాసహధర్మచరీతవ । ప్రతీచ్ఛచైనాం భద్రంతే పాణింగృహ్ణీష్వపా
ణినా। పతివ్రతా మహాభాగా ఛాయేవానుగతాసదా। ఇత్యుచ్చార్య।
పునః కన్యావరగోత్ర నామాన్యుక్త్వా । యజుశ్శాఖాధ్యాయినీం-శ్రీ
లక్ష్మీ స్వరూపిణీం సీతానామ్నీం ... కన్యాం ... । యజుశ్శాఖా సా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ష్ణూనారాయణ స్వరూప శ్రీరామచంద్రాయతుభ్యం ప్రజాసహ
త్వ కర్మభ్యః ప్రతిపాదయామి ॥ ఇతిసహిరణ్య ఫలాక్షత సహిత
కన్యాహస్తం ముదకపూర్వం వరహస్తేదద్యాత్ ॥ అథవరోదేవస్య
త్వేతికన్యాం ప్రతిగృహ్ణీయాత్ । దేవస్యత్వా-గృహ్ణామి। రాజాత్వా
వరుణోనయతు దేవిదక్షిణే । ప్రజాపతయె కన్యాం తేనామృతత్వమ
శ్యాం వయోదాత్రేమయోమహ్య మస్తుప్రతిగ్రహీత్రే।కఇందకస్మా
అదాత్-ప్రతిగృహ్ణామి । ఇతికన్యాం ప్రతిగృహ్ణీయాత్ । తతఃకన్యా
దాన సాద్గుణ్యార్థం గోదాన భూదాన సాలగ్రామాది షోడశమహా
దానానికుర్యాత్ ॥ యజ్ఞసాధన భూతాయ విశ్వస్యాఘప్రణాశని ।
విశ్వరూపధరోదేవః ప్రీయతామనయాగవా ॥ సర్వసస్యాశ్రయా
భూమి ర్వరాహేణ సముధృతా । అనంతసస్యఫలదా అతశ్శాంతిం
ప్రయచ్ఛమె॥ సాలగ్రామశిలాచక్రే భువనానిచతుర్దశ । యస్మాత్త
స్మాచ్ఛివంమేస్యా తతశ్శాంతింప్రయచ్ఛమే ఇత్యాదిషోడశమహాదాన
నానికుర్యాత్ । తతఃలోకాచారక్రమేణ మంగళాష్టకాదానిపఠేత్ ॥తదే
వలగ్నం-స్మరామి। శ్రీదేవీతనయా శివస్సుఖకరోమిత్రః శశికంపనః ।
సర్వేతేమునయశ్చలా దశదిశస్సర్పామృగేంద్రాఃఖగాః నద్యః పుణ్య
సరోవరాణి దితిజాస్తీర్థానికం జాసనశ్ఛందోవహ్న్యమరానదాజల
ధయః। కుర్వ తువాంమంగళం । సులగ్నేసావధాన । సుముహూర్తే
సావధాన, లక్ష్మినారాయణధ్యాన సావధాన । ఇత్యన్యాని మంగళా
ష్టకాని పఠేత్ సుముహూర్తే వధూవరయో శ్శిరసిసజీరక గుండనిక్షి
పేత్ ॥ తతఃఅఘోరచక్షుఃపతి । అభ్రాతృఘ్నిమితిచ పరస్పరం నిరీ
క్షేయాతాం॥ తతస్స్నాతం వస్త్రాభరణాద్యైరలంకృత్య । మాంగల్యం
హరిద్రాద్యైస్సంపూజ్య । మాంగల్యతంతునానేన జగజ్జీవనహేతు
నా। కంఠేబధ్నామిసుభగే సాజీవశరదశ్శతం॥ నీలలోహితం-బధ్యతే
ఇతిమంగళసూత్రంబధ్వా॥ ఆర్ద్రాక్షతానారోపయేత్ ॥ ఘృతక్షీరేణ
శ్రీసీతారామయోరంజల్యో రుపస్తీర్య ద్విస్తండులానోప్య । ద్విరభి
ఘార్య। తతహిరణ్యంనిధాయ దక్షిణాఃపాంతు।బహుదేయంచాస్తు ।
పుణ్యాం వర్ధతాం । శాంతిః పుష్టిస్తుష్టిశ్చాస్తు । ఆధికరణ ముహూర్త
జన్మనక్షత్రం [illegible] త్ప్రజాపతిస్త్రయోదయశః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ముఖ్యయోరదదాత్సపం। కామస్యతృప్తిమానందం । తస్యాగ్నేభజ యోహామా। మోదః ప్రమోద ఆనందః । ముఖ్యయోర్నిహితస్సపః । సృత్వేవకామస్య తృప్త్యాణిదక్షిణానాంప్రతిగృహే । మనసశ్చిత్తమా కూతిం వాచస్సత్య మశీమహి పశూనాగ్ం రూపమన్నస్యయశః శ్రీ శ్రియతాంమయి। యథాహమస్యా అతృపగ్ స్త్రియైపుమాం।యథా స్త్రీతృప్యతి పుగ్ంసిప్రియేప్రియా । ఏవంభగస్యతృప్యాణి యజ్ఞస్య కామ్యప్రియః దదామీత్యగ్నిర్వదతి తథేతివాయురాహతత్ । హం తేతిసత్యంచంద్రమాః।ఆదిత్యస్సత్యమోమితి। ఆపస్తత్సత్యమాభర యశోయజ్ఞస్యదక్షిణాం ప్రజామేకామస్సమృధ్యతాం । ఇతిపధూ వరయోశ్శిరస్యక్షతారోపణంకృత్వా । ఏవంఘృతేవక్షీరేణ శ్రీసీతా రాఘవయో రంజల్యోరుపస్తీర్యేత్యాది । పవహోమేకామస్సమృ ధ్యతాం। యజ్ఞోమేకామస్సమృధ్యతామితి ద్వితీయంతృతీయం మం త్రవర్జంతూష్ణీం చతుర్థం ఏవమక్షతారోపణంకృత్వా। యోవై తామితి । బ్రహ్మగ్రంథింకుర్యాత్ । అనంతరం సీతారామయోః కల్యాణోత్సవప్రయుక్త షోడశోపచారపూజాంకుర్యాత్ ।

ఇతిఋగ్వేదీనాం సీతారామకల్యాణోత్సవస్సమాప్తః

——

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీ సీతా జన్మోత్సవ విధిః

హరిః॥ ఓం॥ అథ చైత్రశుక్లాష్టమ్యాం రాత్రౌ శ్రీసీతా జన్మోత్సవః కార్యః। తద్యథా। తస్మిన్ దినే ప్రాతర్మధ్యాహ్నయోః పూజాంచ యథావిధి నిర్వర్త్య। హరిద్రాన్న ముద్గాన్న గుడాన్న క్షీరాన్న దధ్యన్న చిత్రాన్నై రాజ్యాపూపాదిభిర్యథా విభవం సువాసినీ బ్రాహ్మణాన్ భోజయిత్వా తదా రాత్రావపి సువాసినీ బ్రాహ్మణానాహూయ ప్రథమం గుడోదకశర్కరోదక నారికేళోదక క్షీరాదికం ద్రవద్రవ్యజాతం ద్వితీయం శష్కులీమాషాపూపమోదకచణకాద్యుపహారజాతం ద్రాక్షేక్షురంభా నారికేళాదిఫలజాతంచ కమలకల్హారకరవీరజపా మల్లికాదికుసుమమాలా శ్రీచందన కస్తూరీకుంకుమాది సుగంధద్రవ్యజాతంచ సంపాద్య. ధూపవర్తిభిర్దీపపంక్తిభిః దీపదర్శనకుంభైర్యథావిభవం మంటపమలంకృత్య, దీపమాలాభిః ప్రజ్వాల్య వారనారీభిర్నృత్తగీతాదికం కారయన్ సీతా జన్మోత్సవం కుర్యాత్ ।

తత్రాయం ప్రయోగః.

ఆదౌ సీతా జన్మకథాం పఠిత్వా। పత్నీకః ప్రాణానాయమ్య। దేశకాలౌ సంకీర్త్య, శ్రీరామసహిత శ్రీసీతాపరమేశ్వరీ ప్రీత్యర్థం। శ్రీసీతాజన్మోత్సవప్రయుక్త షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే। ఇతి సంకల్ప్య। కలశారాధనం కృత్వా। శంఖమభ్యర్చ్య। శంఖోదకేన దేవమాత్మానం పూజాద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య। పుష్పాక్షతాన్ గృహీత్వా సీతాం ధ్యాయేత్ ॥

తదిత్థం। మూలాధారాద్ బ్రహ్మరంధ్రం జ్వలంతీం। జ్వలదనలనిభాం। పరచిద్రూపాం। ప్రకాశలహరీం। శక్తిత్రయాత్మికాం। మూలప్రకృతిరూపిణీం। సీతాం విభావ్య। పుష్పాంజలిమానీయ। ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సీతాయై పరమేశ్వర్యై సాంగాయై సావాహనశక్తి పుత్ర్యై [illegible] మో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

జ్యపుష్పాంజలిం దత్వా। స్వర్ణమయకమలకర్ణికా పీఠస్థితనిర్విశేష పరబ్రహ్మాత్మక శ్రీరామవామాంకే। హిరణ్యవర్ణాం—మమావహ। ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం। ఇత్యావాహ్య। ప్రాణప్రతిష్ఠాంకృత్వా।

శ్లో॥ సీతే సర్వజగన్మాతః శ్రీరామానందదాయినీ। యావత్పూజాం సమాప్స్యేహం తావత్వంసుస్థిరాభవ। ఇతిసమ్ముఖీకృత్య। తాంమఆవహ—నహం। ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం।శ్రీరామసహిత శ్రీసీతా భగవత్యైనమః। సింహాసనం సమర్పయామి।

అశ్వపూర్వాం—జుషతాం। ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం। శ్రీరామ। భగవత్యై।పాద్యం। కాంసోస్మితాం - శ్రియం। ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం। శ్రీరామ సీతా మహాలక్ష్మైన్యైనమః। అర్ఘ్యంసమర్పయామి।

చంద్రాంప్రభాసాం—త్వాంవృణే। ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సీతాయైనమః। ఆచమనీయం స....మి।

శ్లో॥ దుగ్ధం కామదుఘోత్పన్నం దేవానాంప్రీతిదాయకం। స్నానార్థం తేమయానీతం గృహాణఘటసంభృతం। క్షీరేణస్నపయామి ఆప్యాయస్వ—గథే।

శ్లో॥ దధిస్నాతుం దదామ్యేత దానీతందధి సాగరాత్। గృహాణమసృణం స్వర్ణఘటస్థం చారుశీతలం। దధిక్రా+ ద్ధ్నాస్నపయామి।

శ్లో॥ ఘృతంపితృ మనుష్యాణాం దేవానాంప్రీతికారణం। స్నాతుంగృహాణ తత్కాలం ప్రతప్తనవనీతజం। ఘృతంమిమిక్షే। ఘృతేనస్నపయామి।

శ్లో॥ మధుభ్రమర సంఘుష్టం నానాపుష్పరసోద్భవం। భక్త్యామయాహృతంశుద్ధం స్నానార్థంప్రతిగృహ్యతాం। మధువాతా। మధునాస్నపయామి।

శ్లో॥ శర్కరాంగుడసంభూతాం శుభ్రాంమల నివారిణీం। తుభ్యందదామిస్నానార్థం స్వాదుస్వాదుతిరామహం। స్వాదుః పవస్వ। శర్కరయాస్నపయామి।

CC0. In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్లో॥ మధుపర్కంగృహాణేమం కాంస్యసంపుటసంస్థితం ।
దధ్యాజ్యమధురూపంత్వం విధిపూర్వకమర్పితం ॥ మధుపర్కం ॥

శ్లో॥ తైలపుష్పంసుగంధాఢ్యం భ్రామ్యద్భ్రమరనాదితం । విలేపయామిసర్వాంగే సువర్ణఘటకస్థితం । సుగంధతైలాదిభిస్నాపయామి ।

శ్లో॥ ఉన్మర్దనంతవాంగేస్మిన్ లేపయామిసుభక్తితః । కాశ్మీరాగరుకర్పూరమృగనాభివినిర్మితం । ఉద్వర్తనం సమర్పయామి॥ ఆదిత్యవర్ణే=అలక్ష్మీః ॥

శ్లో॥ స్నానార్థం జలమానీతం శీతముష్ణంయథారుచి । సుగంధితం సర్వనదీతీర్థేభ్యః ప్రతిగృహ్యతాం । అహంరుద్రేభిరితి లక్ష్మీసూక్తేనపద్మాసనే=తన్నోలక్ష్మీఃప్రచోదయాత్ । అభిషిచ్య । స్నానానంతరమాచమనీయం స—మి ।

శ్లో॥ ఉపైతుమాం - దదాతుమే । వస్త్రయుగ్మంగృహాణేదం రత్నకింకిణికాయుతం । శ్వేతం పీతం తథారక్తం నీలచిత్రంయథారుచి । ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సీతాపరమేశ్వర్యైనమః । కౌసుంభాంబరం

శ్లో॥ యజ్ఞసూత్రం త్రివృతౌస్త్రం రాజతంకాంచనంనవం । రత్నగ్రంథియుతంశుద్ధం మంత్రితం ప్రతిగృహ్యతాం॥ యజ్ఞోపవీతం ।

శ్లో॥ ముక్తామణిగణాకీర్ణం నానావర్ణవిచిత్రితం । దివ్యం పరమశోభాఢ్యం కంచుకం దేవిధార్యతాం । ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీసీతాయైనమః । కంచుకం స మి ।

శ్లో॥ హరిద్రారంజితా దేవి సుఖసౌభాగ్యదాయినీ । అతస్తుభ్యంప్రయచ్ఛామి హరిద్రాంసర్వకామదాం । హరిద్రాచూర్ణం

శ్లో॥ కుంకుమంకామదంనిత్యం స్త్రీణాం ఫాలస్యభూషణం । ధారయస్వమహాదేవి ప్రీత్యార్పితముత్తమం కుంకుమం । స—మి ।

శ్లో॥ ఉదితారుణసంకాశం జపాకుసుమసన్నిభం సీమంతభూషణార్థాయ సిందూరం దేవిగృహ్యతాం । సిందూరం స—మి ।

శ్లో॥ యవజగన్నైకచక్షునేత్రశోభాం ర్యసాధనం, చక్షుషోఃకజ్జలందేహి దేవికర్ణశోభయా । కజ్జలం స—మి ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్లో॥ రత్నకంకణ కేయూర ముక్తాహారం సనూపురం । కుండలే కంఠసూత్రంచ గృహాణాభరణం శుభే ॥ క్షుత్పిపాసా = గృహాత్ । ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీ సీతాయైనమః సమస్తాభరణాన్ సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ కంఠసూత్రం తాళపత్రం హరిద్రాకుంకుమాంజనం । సిందూరాదీన్ప్రదాస్యామి సౌభాగ్యం దేహి మేవ్యయం॥ సమస్త మాంగళ్యద్రవ్యాన్ సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ కస్తూర్యాద్యాశ్రియాగంధా భోగార్థం తేమయాహృతాం । నానాపరిమళద్రవ్యం గృహాణపరమేశ్వరీ । గంధద్వారాం=శ్రియం । ఐం హ్రీం శ్రీం । శ్రీసీతాయైనమః । దివ్యచందనం సమర్పయామి ।

శ్లో॥ అక్షతాన్ ధవళాన్ దివ్యాన్ శాలీయాన్ తండులాన్ శుభాన్ । హరిద్రాకుంకుమోపేతాన్ గృహ్యతాం దేవిజానకి ॥ఆయనే తేపరాయణే అక్షతాన్ స.... మి ॥

శ్లో॥ మాల్యానిచసుగంధీని మాలత్యాదీనిజానకి । మయాహృతాని పూజార్థంపుష్పాణిప్రతిగృహ్యతాం । మనసః కామ + యశః ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీ సీతాదేవ్యైనమః । పుష్పాణి సమర్పయామి ॥

(అనంతరం సీతాష్టోత్తర శతసహస్రనామైర్వాపూజయేత్)

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీసీతాపరమేశ్వర్యై నమః । నానావిధ పరిమళ పత్ర పుష్పాణి స....మి । కర్దమేనప్రజా = మాలినీం శ్లో। వనస్పతి....గృహ్యతాం। ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ధూపం। ఆపస్స్రజం=మేకులే శ్లో। సాజ్యం....త్రివర్తి=పహ । ఐం హ్రీం శ్రీం సీతాపరమేశ్వర్యై దీపం దర్శయామి ధూపదీపానంతర మాచమనీయం సమర్పయామి నైవేద్యం। తతశ్చతురశ్రమండలం కృత్వాలంకృత్యతదుపరిసువర్ణరజితాదిభాజనధరితం ఖండలడ్డుకశష్కుల్యపూపాద్యపహారాదికం నివేదనార్థం నిక్షిప్య । గాయత్ర్యాద్భిః ప్రోక్ష్య। మూలమంత్రేణాభిమంత్ర్య। ఆర్ద్రాం పుష్కరిణీం=మమావహ, ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం నైవేద్యం । మధ్యేమధ్యేపానీయం । ఉత్తరాపోశనం । హస్తప్రక్షాళనం । పాదప్రక్షాళనం । పునరాచమనీయం శ్లో। పూగీఫలసమా....గృహ్యతాం। ఆర్ద్రాం యఃకరిణీం=మమావహ ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం తాంబూలం । తామ్మఆవహ=పురుషానహం । ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం నీరాజనం । యశ్శుచిః ప్రయతో- జపేత్ ॥ పద్మాసనే = నారాయణినమోస్తుతే । జాతవేదసే=త్యగ్నిః । తామగ్నివర్ణాం-నమః। అగ్నేత్వం పారయా-క।, యోః విశ్వానిన-తనూనాం। ప్రతినాజితగం-త్యగ్నిః । మహాలక్ష్మ్యైచ విద్మహే విష్ణుపత్న్యై చధీమహి తన్నోలక్ష్మీః ప్రచోదయాత్ । ఇతి మంత్రపుష్పం సమర్పయామి ।

శ్లో। ఇందీవరదళాశ్యామో రామో రాజీవలోచనః । మానసే వర్తతే యస్య స్తాం సీతాం ప్రణమామ్యహం । శ్లో। మనసే సర్వ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రూపిణ్యై జగద్ధాత్ర్యై నమో నమః । సంసారభయసంత్రస్తాం త్రాహి
మాం దేవి జానకి । ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీ సీతామహాలక్ష్మ్యై నమః ।
ప్రదక్షిణనమస్కారాన్ సమర్పయామి । ఆవహంతీవితన్వానా =
పశుభిస్సహ స్వాహా । శ్లో । మయాద్యయేన కామేన పూజితాసి మ
హేశ్వరి । రాజ్యసౌభాగ్యపుత్రాది సంపదం చాంబ దేహి మే । ఓం ఐం
హ్రీం శ్రీం శ్రీసీతా = నమః ఇతి ప్రార్థ్య సీతోపనిషదం పఠేత్ .... ।
మంగళ వాద్యాది శ్రావయేత్ । ఛత్రచామరాది రాజోప
చారాన్ సమర్ప్య । యస్యస్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపః పూజాక్రి
యాదిషు । న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతు సద్యో వందే తజ్జానకీం ।
శ్లో । మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం మహేశ్వరి । యత్పూ
జితం మయా దేవి పరిపూర్ణం తదస్తు మే । అనేన షోడశోపచార
పూజనేన భగవతీ సర్వాత్మికా శ్రీరామచంద్రసమేత శ్రీసీతామహా
లక్ష్మీ సుప్రీతా సుప్రసన్నా వరదా భవతు । ఇతి సంపూజ్య । తతస్సువా
సినీం ప్రాజ్ఞ మంత్రితామభ్యంజనాదిభిస్సంస్కృతాం షోడశాబ్దప
రత అత్రింశద్వర్షాం దీక్షితాం । భర్త్రాన్యైస్సులక్షణైర్యుతాం ।
శ్రీసీతారూపిణీం తాం తు ప్రక్షాళితపాదామాసనే సముపవేశయేత్ ।
సా చేదదీక్షితా చేత్తద్దైవశోధనవిధిః । శ్రీసీతామూలమంత్రేణ మం
త్రితేన శంఖోదకేన ప్రోక్ష్య ।

శ్లో । శాంతిరస్తు శివం చాస్తు ప్రణశ్యత్వశివం చ యత్ । యతఏ
వాగతం పాపం తత్రైవ ప్రతిగచ్ఛతు । ఇత్యుచ్చార్య । తస్యాః కర్ణే
శ్రీమతి లక్ష్మీబీజం జపిత్వా । తాం సీతారూపాం విభావ్య । శ్రీసీతాయై
అముకం కల్పయామి నమ ఇతి । హరిద్రాకుంకుమ శ్రీచందన పుష్ప
మాలా ధూపదీప నైవేద్యాదీని దత్వా । సతీవిధవే వసువసనాభరణా
దీని దత్వా । ప్రథమం గుడోదక శర్కరోదక క్షీరాదికం ద్వితీయం చణ
కోపహార ఫలతాంబూల మంగళద్రవ్య పరిపూరితశూర్పవాయన
దక్షిణాదికం దత్వా । సంతోష్య । అన్యాస్సువాసినీ హరిద్రాకుంకుమ
పుష్పఫలయుత తాంబూలాదిభిః పూజయిత్వా । అనంతరం (బ్రాహ్మ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ణపూజనంకృత్వా । మంగళగీత డోలాగీత నృత్యవాదిత్రైర్మహో త్సవంకుర్యాత్ । నీరాజ్య । నీరాజితృభ్యో దక్షిణా తాంబూలాద కందద్యాత్ । ఏవంభక్త్యాశ్రద్ధయాచలోభవర్జితః సీతాం భగవతీం జగన్మాతా రమా రాధ్య ఇహభోగానీప్సితాన్ భుక్త్వా । అంతేతత్ప్ర పయా మోక్ష సామ్రాజ్యంగచ్ఛతీతి । సితాజనోత్సవవిధిః । ప్రయో గశ్చదర్శితః ।

శ్రీరామజన్మోత్సవప్రయోగః

ఏవమష్టమ్యాంకర్తవ్య సీతాజన్మోత్సవవిధిం నిర్ణయ నవమ్యాంకర్తవ్య శ్రీరామజన్మోత్సవవిధి రప్యస్మిన్నేవగుచ్ఛే విచార్యతే, యద్యప్యష్టమీనవమీ దినద్వయకర్తవ్యసీతా జన్మోత్సవ రామజన్మోత్సవ ప్రయోగయోర్గుచ్ఛద్వయకరణం యుక్తం తథాపి । చంద్రికాచంద్రయోరివ సీతారామయోః ప్రకృతిపురుషయోః ప్రపంచమాతాపిత్రోరవినాభావ సంబంధిత్వేన వృథక్కరణస్యాయోగాత్ । తజ్జన్మోత్సవప్రయోగయోరపి పృథగ్గుచ్ఛకరణమయుక్తమిత్యస్మిన్నేవ గుచ్ఛే రామజన్మోత్సవ ప్రయోగోలిఖ్యతే । సయథా । చైత్రశుక్లనవమ్యాం మధ్యాహ్నే । శ్రీరామజన్మోత్సవః కార్య । శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకస్య । సకలదేవతాభీష్ట వరప్రదాన దుష్టదానవసంహార క్రియాసమారంభ సంభ్రమ సంభృత కరకంకణస్య । శ్రీమత్సచ్చిదానందమూర్తేః । శ్రీరామచంద్రస్య జన్మోత్సవం ప్రకర్తుంమామనుగృహ్ణంతుభవంతః । తతస్సపత్నీకశ్శోభనమంటపంప్రవిశ్య । తత్రసువర్ణాదినిర్మితాం డోలాం దధ్వానోచే తస్మిన్ తీర్థేవాతీర్థజలపూరితకలశం సంస్థాప్య । తదుపరితండులపూరిత పూర్ణపాత్రం నిధాయతస్మిన్ కుంకుమేనాష్టదళ పద్మంగ లిఖిత్వా । తన్మధ్యేకనక ప్రాయా దశరథ కౌసల్యాంకగతాం భ్రాత్రాదిసహితాం । యథాశక్తి సువర్ణకృతాం శ్రీరామ ప్రతిమాంసంస్థాప్య । నోచేత్సాలగ్రామంవా సంస్థాప్య । అష్టదళాదిషు భరతాద్యావాహనార్థం పూగీఫలాదికంనిధాయ । తత్సమీపేపుస్తకంచ సంస్థాప్య । జన్మోత్సవంకుర్యాత్ ।

CC0. In Public Domain. Krtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తత్రాయంప్రయోగః॥ ఆచమ్యప్రాణానాయమ్య - అస్మాకం సకుటుంబానాం పుత్రపౌత్రాద్యవిచ్ఛిన్న సంతానావాప్త్యర్థం। శ్రీరామచంద్రప్రీత్యర్థం శ్రీరామజన్మోత్సవం కరిష్యే। తత్రాదౌనిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం గణాధిపమభ్యర్చ్య। స్వస్తివాచనంకృత్వా। తదంగఆచార్యాది ఋత్విగ్వరణంకరిష్యే। అస్మిన్ శ్రీరామ జన్మోత్సవకర్మణి। వసిష్ఠం ఆచార్యం త్వామహంవృణే। వామదేవంఋత్విజంత్వామహంవృణే। ఇతిఋత్విజోవృణుయాత్ కలశస్థాపనంకుర్యాత్। (తత్రమంత్రాః)

౧. స్యోనాపృథివీభవానృక్షరానివేశనీ। యచ్ఛానశ్శర్మసప్రథాః। ఇతిభూమింస్పృశ్య।

౨. యేనతోకాయతనయాయధాన్యం బీజంవహధ్వే అక్షితం అస్మభ్యం తద్ధత్తనయద్వ ఈమహేరాధోవిశ్వాయ సౌభగం। ధాన్యరాశింపరికల్ప్య।

౩. తంతుంతన్వన్రజసో భానుమన్విహిజ్యోతిష్మతః పథోరక్ష ధియాకృతాన్। అనుల్బణంవయతజోగువామపో మనుర్భవ జనయా దైవ్యంజనం॥ ఇతితంతునా వేష్ట్య।

౪. ధన్వనాగాధన్వ నాజింజయేమ ధన్వనాతీవ్రాస్సమదోజయేమ। ధనుశ్శత్రోరపకామం కృణోతిధన్వనాసర్వాఃప్రదిశోజయేమ।

౫. తత్సవితుర్యాత్। గంధద్వారాం-శ్రియం। ఆప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వతస్సోమవృష్ణియం। భవావాజస్యసంగథే। ఇతిక్షీరం।

౬. దధిక్రావ్ణో అకారిషం జిష్ణోరశ్వస్యవాజినః। సురభినోముఖాకరత్ ప్రణఆయూంషితారిషత్। ఇతిదధి।

౭. ఘృతంమిమిక్షే ఘృతమస్యయోని ర్ఘృతేశ్రితో ఘృతమ్వస్యధామ। అనుష్వధమావహ మాదయస్వ స్వాహాకృతంవృషభ వక్షి హవ్యం। ఇతిగోమూత్రగోమయ క్షీరదధిఘృతాదిపంచగవ్యాని నిక్షిపేత్।

౮. ఆప్యాయస్వేతిక్షీరం। దధిక్రావ్ణ్ణ ఇతిదధి। ఘృతంమిమిక్షేతి। ఘృతం। మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరంతిసింధవః। మాధ్వీర్న

CC0. In Public Domain. Nirukant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్సంతోష్వధీః । మధునక్తముతోషసి మధుమత్పార్థివగ్ం రజః । మధు ద్యౌరస్తు నః పితా । మధుమాన్నో వనస్పతిర్మధుమాగ్ం అస్తు సూర్యః । మాధ్వీర్గావో భవంతు నః । ఇతి మధు ।

౯। స్వాదుః పవస్వ దివ్యాయ జన్మనే స్వాదురింద్రాయ సుహవీతు నామ్నే స్వాదుర్మిత్రాయ వరుణాయ । వాయవే బృహస్పతయే మధుమాగ్ం అదాభ్యః । ఇతి క్షీరదధి ఘృతమధుశర్కరాది పంచామృతాని నిక్షిప్య ।

౧౦। యాః ఫలినీర్యా అఫలా అపుష్పా యాశ్చ పుష్పిణీః । బృహస్పతిప్రసూతాస్తా నో ముంచంత్వగ్ంహసః । ఇతి ఫలాని నిక్షిప్య ।

౧౧। రువతిభీమో వృషభస్తవిష్యయా శృంగే శిశానో హరిణీ విచక్షణః ఆ యోనిగ్ం సోమస్సుకృతం నిషీదతి గవ్యయీ త్వగ్భవతి నిర్ణిగవ్యయీ । ఇతి పంచత్వచః ।

౧౨। ప్రవో యజ్ఞేషు దేవయంతో అర్చంద్యావా నమోభిః పృథివీ ఇషధ్యై । యేషాం బ్రహ్మాణ్యసమాని విప్రా విష్వగ్వియంతి వనినో న శాఖాః ఇతి పంచపల్లవాని నిక్షిప్య ।

౧౩। బళిత్థా పర్వతానాం ఖిద్రం బిభర్షి పృథివి । ప్రయా భూమిం ప్రవత్వతి మహ్నా జినోషి మహిని । ఇతి పర్వతధాతూన్ ।

౧౪। శతం వో అంబ ధామాని సహస్రముత వో రుహః । అధా శతక్రత్వో యూయమిమం మే అగదం కృత । శతోషధీః ।

౧౫। ఓషధయస్సంవదంతే సోమేన సహ రాజ్ఞా । యస్మై కరోతి బ్రాహ్మణస్తం రాజన్ పారయామసి । ఇతి ఓషధయః ।

౧౬। సహిరత్నాని దాశుషే సువాతి సవితా భగః । తం భాగం చిత్రమీమహే । ఇతి నవరత్నాని పంచరత్నాని వా నిక్షిప్య ।

౧౭। హిరణ్యరూపస్స హిరణ్యసందృగపాం నపాత్సేదు హిరణ్యవర్ణః । హిరణ్యయాత్పరి యోనేర్నిషద్యా హిరణ్యదా దదత్యన్నమస్మై । ఇతి హిరణ్యాదీని నిక్షిప్య ।

౧౮। యువం వస్త్రాణి పీవసా వసాథే యువోరచ్ఛిద్రా మంతవో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

హాసర్గాః। అవాతిరతమనృతాని విశ్వాయుతేనమిత్రావరుణాపచేధే।
వస్త్రయుగ్మేనవేష్టయ ।

౧౯। ఇమంమెగంగే-సుషోమయా । సితాసితేసరితో యత్ర సంగ
తేతత్రాప్లుతాసోదివముత్పతంతి। ఏవైతన్వాం విసృజంతిధీరాస్తే
జనాసో అమృతత్వంభజన్తే । ఇదంతేనాభిరసమాన మద్భిరాః
కాశ్చసింధుంప్రవహంతివద్యః। సర్పోజీర్ణామివత్వచం జహాతిపాపం
సశిరస్కోఽభ్యుపేత్య ।

౨౦। యాఃప్రవతోనివతఉద్వతఉదన్వతీ రనుదకాశ్చయాః । తా
అస్మభ్యంపయసాపిన్వమానాశ్శివా దేవీరశిమిదాభవంతుసర్వా న
ద్యోఅశిమిదాభవంతు। గంగేచ-కురు ।శ్లో। గంగాగోదావరీచైవతుంగ
భద్రా సరస్వతీ। భాగీరథీనర్మదాచ యమునా కృష్ణవేణికా। మలా
పహారీ కావేరీ చంద్రభాగాకుముద్వతీ । పయోష్ణీఫల్గునీరమ్యా నదీభీ
మరథీశుభాః । పంపాపవిత్రమనీనదీ చర్మణ్వతీశుభాః । అర్జునీ
వంజులాదేవీ యాశ్చాన్యాస్సర్వగాశ్శుభాః । ఏతాః పుణ్యామహా
నద్యః నిత్యంకలశమాశ్రితాః । సర్వేసముద్రాస్సరితస్తీర్థానిజలదా
నదాః । ఆయాంతుదేవపూజార్థందురితక్షయకారకాః । ఇతిపుణ్య
తీర్థాన్యావాహ్య ।

౨౧। యేనదేవాః-పునాతు । యుతోస్వేంద్ర-సిహానసి । ఆపో
హిష్ఠా-చనఃతదంగ ప్రతిమాశోధన-కరిష్యే । తాడదభేదనకార్యాది
నివృత్త్యర్థం పంచగవ్యైః పంచామృతైశ్చాభిషిచ్య । అగ్నిస్సప్తిం
వాజంభరందదాత్యగ్నిర్వీరం శ్రుత్యంకర్మనిష్ఠాం । అగ్నీరోదసీవిచ
రత్సమంజన్నగ్నిర్నారీం వీరకుక్షిం పురంధిం । అగ్నేరప్నసస్సమిదస్తు
భద్రాగ్ని ర్మహీరోదసీఆవివేశ । అగ్నిరేకంచోదయత్సమత్స్వగ్ని
ర్వృత్రాణిదయతేపురూణి । అగ్నిర్హత్యంజరతః కర్ణమావాగ్నిర
ద్భ్యోనిరదహజ్జరూథం అగ్ని రత్రింఘర్మఉరుష్యదంతరగ్నిర్నృమేథం
ప్రజయాసృజత్సం । అగ్నిర్దాదద్రవిణంవీరపేశా అగ్నిరృషింయస్స
హస్రాసనోతి । అగ్నిర్దివిహవ్యమాతతానాగ్నేర్ధామాని విభృతా
పురుత్రా । అగ్నిముకెబ్రుపయో విహ్వయంతేగ్నిం నరోయామని

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

బాధితాసః । అగ్నింవయోఅంతరిక్షేప తంతోగ్నిస్సహసాప్రపరీ యా
థినోనాం । అగ్నింవిశఈళతేమానుషీర్యా । అగ్నింమనుషోనహుషో
విజాతః అగ్నిర్గాంధర్వీంపథ్యా మృతస్యాగ్నేర్గవ్యూతి ఘృతఆని
షత్తా । అగ్నయెబ్రహ్మఋభవస్తతక్షురగ్నిం మహామవోచామాసు
వృక్తిం । అగ్నేప్రాతేరితారం యవిష్ఠాగ్నే మహిద్రవిణమాయ
జస్వ । ఇత్యగ్నిపదహితే నరహితేనచాభిషిచ్యసప్తిం వాజ భరంద
దాశ్వీరం శ్రుత్యంకర్మనిష్ఠాం-ప్రసజరితారం యవిష్ఠమహిద్రవిణ
మాయజస్వ । ఇత్యగ్నిపదరహితసూక్తంజపిత్వా । అగ్న్యుత్తారణం
కృత్వా । ప్రతిమాఃవస్త్రేణపరిమృజ్య । వస్త్రసౌవర్ణఅష్టదళపద్మే
నిధాయప్రాణప్రతిష్ఠాంకృత్వా । ధ్రువంతేరాజా-ధ్రువమితిప్రతిష్ఠాప్య
శ్రీరామజన్మోత్సవ సర్గంపఠిత్వా । కలశపూజాశంఖపూజాంచకృత్వా
శంఖోదకేన దేవమాత్మానం పూజాద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య । పుష్పా
క్షతాన్గృహీత్వా । ధ్యాయేత్ ।

అథ ధ్యానాదిషోడశోపచారపూజా.

శ్లో॥ మాతుః పార్శ్వేచరంతం మణిమయశయనే మంజు
భాషాం చితాంగం మందం మందం పిబంతం ముకుళితనయనం స్తన్య
మన్యస్తనాగ్రం । అంగుళ్యాగ్రైః స్పృశంతం సుఖపరవశయా సుస్మి
తాలింగితాంగం గాఢంగాఢంజనన్యాః కలయతు హృదయం మామ
రామబాలం । ఇతి దశరథ కౌసల్యాంకగతం శ్రీరామం బాల
రూపిణంధ్యాత్వా । పుష్పాంజలావానీయ । సహస్రశీర్షేతి ప్రతిమా
యాం సంయోజయన్ పుష్పాంజలిందత్వా వాహయేత్ । కోమ
లాంగం విశాలాక్షమిందీనీలసమప్రభం దక్షిణాంగేదశరథంపుత్రా
వేక్షణతత్పరం । పృష్ఠతోలక్ష్మణందేవం సచ్ఛన్నంకవకప్రభం । పా
ర్శ్వేభరతశత్రుఘ్నౌచామరవ్యజనాన్వితౌ । అగ్రేవ్యగ్రంహనూమం
తం రమానుగ్రహకాంక్షిణం । ఇతివాధ్యాయేత్ ।

శ్లో॥ ఆవాహయామి విశ్వేశం జానకీవల్లభంప్రభుం । కౌ
సల్యాతనయంవిష్ణుం శ్రీరామం ప్రకృతేఃపరం । సహస్రశీర్షా -

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

గులం॥ ఆవాహ్య ఓం దశరథాయనమః। కౌసల్యాయైనమః। దశరథకౌసల్యాంకగతం శ్రీరామమావాహయామి। ఇత్యావాహ్య। అష్టదళేషు। భరతాదీనావాహయేత్। పూర్వదళేషు భరతాయనమః। భరతమావాహయామి। దక్షిణదళే లక్ష్మణాయనమః। లక్ష్మణమావాహయామి। పశ్చిమదళే। శత్రుఘ్నాయనమః। శత్రుఘ్నమావాహయామి। ఉత్తరదళే ఓం సుమిత్రాయైనమః। కైకేయైనమః। సుమిత్రాకైకేయీమావాహయామి। ఈశాన్యదళే। ఓం దుర్గాయైనమః దుర్గామావాహయామి। ఆగ్నేయదళే, గణపతయేనమః। గణపతిమావాహయామి। నిరృతిదళే। ఓం క్షేత్రపాలకాయనమః। క్షేత్రపాలకమావాహయామి। వాయవ్యదళే। ఓం సరస్వత్యైనమః। సరస్వతీమావాహయామి। అష్టదళాగ్రేషు। ప్రాగాదిక్రమేణ ఇంద్రాదిలోకపాలకాన్ తద్బహిర్వస్త్రాణ్యావాహయేత్। ఓం ఇంద్రాయనమః। అగ్నయేనమః యమాయనమః। నిరృతయేనమః। వరుణాయనమః వాయవ్యేనమః। కుబేరాయనమః। ఈశానాయనమః। ఇత్యష్టలోకపాలకానావాహ్య। తద్బహి ఓం వజ్రాయనమః। శక్త్యేనమః। ఓం దండాయనమః। ఓం కుంతాయనమః। ఓం పాశాయనమః। ఓం అంకుశాయనమః। ఓం ఖడ్గాయనమః। ఓం శూలాయనమః। ఏవం వస్త్రాణ్యావాహ్య। మధ్యే రామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః।

శ్లో॥ పరిపూర్ణపరానంద నమోరామాయవేధసే। గృహాణార్ఘ్యంమయాదత్తం కృష్ణవిష్ణోజనార్దన। త్రిపాదూర్ధ్వ=అభి—అర్ఘ్యం స—మి॥

శ్లో॥ నమస్సత్యాయశుద్ధాయ నిత్యాయజ్ఞానరూపిణే। గృహాణాచమనంనాథ సర్వలోకైకనాయక। తస్మాద్విరాడ....=పురః — ఆచమనీయం స—మి।

వా॥ సరావణాంతకరాఘవ। యావత్పూజాంసమాప్యేహం। తావత్త్వంసన్నిధౌభవ। ఇతిసన్నిధా।

శ్లో॥ రఘునాయకరాజర్షేనమోరాజీవలోచనం। రఘునందనమేదేవ శ్రీరామాభిముఖోభవ। ఇతి సంముఖీకరణం। సహస్ర=గులం।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్లో॥ రాజాధిరాజ రాజేంద్ర రామచంద్ర మహీపతే । రత్న సింహాసనం తుభ్యం దాస్యామి స్వీకురు ప్రభో ॥ పురుష.... = హతి ॥ ఆసనం । స....మి ।

శ్లో॥ త్రైలోక్యపావనానంత నమస్తే రఘునాయక । పాద్యం గృహాణ రాజర్షే నమో రాజీవలోచన । ఏతావానస్య=దివి పాద్యం సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ తప్తకాంచనసంకాశం పీతాంబరమిదం హరే । సంగృహాణ జగన్నాథ రామచంద్ర నమోస్తుతే ॥ తంయజ్ఞం= శ్చయే వస్త్రం సమర్పయామి ।

శ్లో॥ శ్రీరామాచ్యుత యజ్ఞేశ శ్రీధరానంత రాఘవ బ్రహ్మసూత్రంచోత్తరీయం గృహాణ రఘునందన ॥ తస్మాద్యజ్ఞా – శ్చయే ఉపవీతం । స—మి ॥

శ్లో॥ బ్రహ్మాండోదరమధ్యస్థ స్తీర్థైశ్చ రఘునందన । స్నాపయిష్యామ్యహం భక్త్యా త్వం గృహాణ జనార్దన ॥ యత్పురుషేణ – ర్హవిః । స్నానం శ్లో॥ నమశ్శ్రీవాసుదేవాయ తత్త్వజ్ఞాన స్వరూపిణే । మధుపర్కం గృహాణేదం మధురం మధుసూదన.... మధుపర్కం । స.... మి ।

శ్లో॥ పంచామృతం మయానీతం పయోదధిఘృతం మధు । శర్కరాసహితం చైవ రామ త్వం ప్రతిగృహ్యతాం ॥ అప్యాయస్వేత్యాదినా పంచామృతస్నానం పరికల్ప్య । చందనం । పుష్పం । ధూపం దీపం । నైవేద్యం సమర్ప్య । సంప్రోక్ష్య నిర్మాల్యం విసృజ్య । పురుష సూక్తైర్విష్ణుసూక్తైశ్చాభిషించేత్ । స్నానానంతర మాచమనీయం సమర్పయామి ।

పురుషసూక్తం పఠిత్వా తదుపరి విష్ణుసూక్తమ్ హరి ఓం । అతో దేవా అవంతునో యతో విష్ణుర్విచక్రమే । పృథివ్యాస్సప్తధామభిః ।౧ ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదం । సమూఢమస్యపాంసురే ।౨। త్రీణి పదా విచక్రమే విష్ణుర్గోపా అదాభ్యః । అతో ధర్మాణి ధారయన్ ।౩। విష్ణోః కర్మాణి పశ్యత యతో వ్రతాని పస్పశే । ఇంద్రస్య యుజ్యస్సఖా ।౪। తద్విష్ణోః పరమం పదం సదా పశ్యంతి సూరయః ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

దివీవ చక్షు రాతతమ్ । ౫ । తద్విప్రాసోవిపన్యవో జాగృవాంసస్సమింధతే । విష్ణోర్యత్పరమంపదమ్ । ౬ । హరిః ఓం తత్సత్ ।

శ్లో॥ కుంకుమాగరుకస్తూరీ కర్పూరంచందనంతథా । తుభ్యందాస్యామిరాజేంద్ర శ్రీరామస్వీకురుప్రభో । తాస్మాద్వ్యజ్ఞాత్సా — దజాయత । పరిమళగంధం సమర్పయామి ।

శ్లో॥ అక్షతాన్ హీరకనిభాన్ శ్రీరామ శ్వేతాన్ యథారుచిశోభార్థంసంప్రదాస్యామి సంగృహాణసుమనోహరాన్ । ఆయనేతే — ఇమే । అక్షతాన్ సమర్పయామి ।

శ్లో॥ తులసీకుందమందార జాజీపున్నాగచంపకైః । కదంబకరవీరైశ్చ కుసుమైశ్శతపత్రకైః నీలాంబుజైర్బిల్వపత్రైశ్చం పకైరాఘవంవిభుం పూజయిష్యామ్యహంభక్త్యా సంగృహాణజనార్దన । తస్మాదశ్వా—అజాయత । పుష్పపత్రాణి సమర్పయామి ।

శ్లో॥ తులసీకుందమందార పారిజాతాంబుజైర్యుతాం । వనమాలాంప్రదాస్యామిగృహాణజగదీశ్వర । పుష్పవనమాలాంస....మి।

ఆ ధాం గ పూ జా

శ్రీరామచంద్రాయనమః । పాదౌ పూజయామి। రాజీవలోచనాయనమః । గుల్ఫౌపూజయామి । రావణాంతకాయనమః జానునీ వాచస్పతయేనమః। ఊరూ । విశ్వరూపాయనమః । జంఘేలక్ష్మణాగ్రజాయనమః। కటిం। విశ్వమూర్తయేనమః। మేఢ్రం। విశ్వామిత్రప్రియాయనమః నాభిం। పరమాత్మనేనమః । హృదయం । శ్రీకంఠాయనమః। కంఠం। సర్వాస్త్రధారిణేనమః। బాహూన్ । రఘూద్వహాయనమః। ముఖం । పద్మనాభాయనమః । ఓష్ఠౌ । దామోదరాయనమః। దంతాన్। సీతాపతయేనమః। లలాటం। జ్ఞానగమ్యాయనమః। శిరః । సర్వాత్మనేనమః । సర్వాణ్యంగానిపూజయామి ।

ఇతి రామాష్టోత్తరశతనామావళి

అతః శక్త్యాసహస్రతులసీ సమర్పణంకార్యం యత్పురుషం - ఉచ్యేతే।

శ్లో॥ వనస్పతిరసోద్భూతో గంధాఢ్యోగంధఉత్తమః । రామచంద్రమహీపాల ధూపోయంప్రతిగృహ్యతాం .... । ధూపమాఘ్రాపయామి ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్లో॥ జ్యోతిషాంపతయెరుభ్యం నమోరామాయవేధసే । గృహాణదీపకంచైవ త్రైలోక్యమితిరాపహ ॥ బ్రాహ్మణోస్య=జాయత । దీపందర్శయామి ॥

శ్లో॥ ఇదందివ్యాన్నమమృతం రసైషడ్భిస్సమన్వితం । తేహ్యపేయంచనైవేద్యం సీతేశప్రతిగృహ్యతాం ॥ చంద్రమా= రజాయత, నైవేద్యం స—మి । మధ్యేమధ్యేపానీయం । ఉత్తరాపోశనం హస్తాప్రక్షాళనం। కగోద్వర్తనార్థంచందనం ॥ వునరాచమనీయం। సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ నాగవల్లీదళైర్యుక్తం పూగీఫలసమన్వితం । తాంబూలంగృహ్యతాంరామ కర్పూరాదిసమన్వితం । తాంబూలం ॥ సమర్పయామి ।

శ్లో॥ ఇదం ఫలంమయాదేవ స్థాపితంపురతస్తవ । తేనమసఫలావాప్తి ర్భవెజ్జన్మనిజన్మని ॥ యాఃఫలినీ=హసః । ఫలార్పణం । హిరణ్యగర్భ=విధేమ । దక్షిణాం సమర్పయామి ।

శ్లో॥ దక్షిణాంసర్వరత్నాఢ్యాం స్వర్ణరౌప్యపరిష్కృతాం । విపులాంబహులోపార్థం స్థాపయామితవాగ్రతః — దక్షిణాం । సమర్పయామి ।

శ్లో॥ మంగళార్థంమహీపాల నీరాజనమిదంహరే । సంగృహాణజగన్నాథ। రామచంద్రనమోస్తుతే । ఓంనాభ్యాఅసీ=ల్పయఃకర్పూరనీరాజనం । సమర్పయామి ।

శ్లో॥ మంత్రపుష్పాంజలింపూజా న్యూనత్వాధిక్యపూరణం। దదామితంచపౌరాణమంత్రోశ్చారణపూర్వకం। యజ్ఞేనయజ్ఞ=దేవాః మంత్రపుష్పం సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ పదేపదేశ్వమేధస్య ఫలంభవతికుగ్వతాం । తాః కకోమితప్రీత్యై । ధ్యానపూర్వంప్రదక్షిణాః । ప్రదక్షిణనమస్కారాః ।

శ్లో॥ అశోకకుసుమైర్యుక్తం రామార్ఘ్యం సమర్పయేత్ దశాననశ్రాద్ధార్థాయ ధర్మసంస్థాపనాయ చ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

త్యానాం నిధనాయచ। పరిత్రాణాయసాధూనాం జాతోరామస్స్వయం హరిః॥ గృహాణార్ఘ్యంమయాదత్తం భ్రాతృభిస్సహితోనఘ। శ్రీరామచంద్రాయ సాంగాయ సపరివారాయనమః। ఇదమర్ఘ్యంసమర్పయామి॥ శ్లో॥ నృత్తైర్గీతైశ్చవాద్యైశ్చ పురాణపఠనాదిభిః। రాజోపచారైరఖిలైస్సంతుష్టో భవరాఘవ। ఛత్రం చామరం నృత్యంగీతం వాద్యం నాట్యం ఆందోళనం అశ్వానారోపయామి గజానారోపయామి రథానారోపయామి సమస్తరాజోపచారాన్సమర్పయామి॥ యస్యస్మృత్యేత్యాది॥ అనేనయథాజ్ఞానేన కృతపూర్వోత్తరారాధనేన భగవాన్ శ్రీరామచంద్రః ప్రీయతాం అథ బ్రాహ్మణ సువాసినీపూజనం కుర్యాత్ ॥ ఏవందివా సంపూజ్య ఉపవాసం కృత్వా రాత్రౌప్రదోషపూజానంతరం జయంతీ మహాత్మ్యశ్రీరామకథా పఠనశ్రవణాదిభిః డోలాగీతమంగళగీతవాద్యాది మహోత్సవైః డోలోత్సవంకుర్వన్ చాతుర్యామపూజా పురస్సరంజాగరణం కుర్యాత్ ఏవంశుభతిథౌ శ్రీరామచంద్రప్రీతయేపూజిత వస్త్రకలశం ప్రతిమాదానంకరిష్యే॥ తత ఆచార్యం వస్త్రాభరణాద్యైస్సంపూజ్య॥ శ్రీరామచంద్రస్వరూపస్య బ్రాహ్మణస్య ఇదమాసనం॥ గంధాః॥ ఇమానివః॥ పుష్పాణి సకలారాధనైః స్వర్చితమస్తు శ్లో॥ ప్రతిమాంవస్త్రసంయుక్తాం గల్పోక్తఫలసిద్ధయే తుభ్యం దాస్యామివిప్రేంద్ర యథోక్తఫలదోభవ॥ ఇమాంస్వర్ణమయీం రామప్రతిమాంసమలంకృతాం చిత్రవస్త్రయుగచ్ఛన్నాం రామోహంరాఘవాయతే। శ్రీరామప్రీతయేదాస్యే తుష్టోభవతురాఘవః। ఇతిమంత్రముచ్చార్యాచార్యాయ దద్యాత్॥ బ్రాహ్మణబుద్ధ్యావిప్రాన్ యథావిభవం సంపూజ్య। ఏవం శ్రీరామభక్తా శ్రీరామనవమ్యాం రామజన్మోత్సవం సకృత్సర్వదావా యథావిధి పరయాభక్త్యాయః కురుతే। శ్రీరామప్రసాదాదిహ భోగేష్విష్టాన్భుక్త్వాఽంతే శ్రీరామసాయుజ్య గచ్ఛతీతి। ఇతిశ్రీరామజన్మోత్సవవిధిః॥

అథ రాజోపచారాః

తతః ఏకముద్రారామతో భద్రమండలంవిలిఖ్య। తన్మధ్యే నావ బ్రహ్మా[illegible] సపరివారాయ [illegible] సీతారామ[illegible]

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నమః। ఇతిపూగీఫలేనాద స్వరూపిణం శ్రీరామామావాహ్య । తత్రైవరామస్య దక్షిణతః నారదాయనమః । పర్వతాయనమః । తుంబురవే నమః ఇత్యావాహ్య ఉత్తరతః । వాల్మీకయేనమః । కుశలవాభ్యాం నమః। భరద్వాజాయనమః। ఇత్యావాహ్య। పశ్చాత్ । వసిష్ఠ విశ్వామిత్రాదిపరమఋషిభ్యోనమః । శుకసనకసనందనాది పరమయోగిభ్యోనమః । ప్రహ్లాదవిభీషణాది పరమభాగవతేభ్యోనమః । ఇత్యావాహ్య పురతః । సప్తస్వరాధిదేవతాభ్యోనమః । తాళరాగాధిదేవతాభ్యోనమః। గంధర్వాప్సరోభ్యోనమః । ఇత్యావాహ్య । నాదస్వరూపిణే శ్రీరామాయ సపరివారాయనమః । ఇతిషోడశోపచారైస్సంపూజ్య । వేదికాదధః । మృదంగవేణువీణా తాళాదికం సంస్థాప్య । మృదంగవేణుతాళాదిదేవతాభ్యోనమఇతి । ధ్యానాది షోడశోపచారైస్సంపూజ్య। అనంతరం రామభజనార్థం ఋత్విజో । వృణుయాత్ । అస్మిన్ శ్రీసీతారామ కళ్యాణోత్సవే శ్రీరామభజనార్థం వాల్మీకిం త్వామహంవృణే। ఇతిసఫలాక్షతైర్వృణుయాత్।

శ్లో॥ యథాగాయతివాల్మీకి రామచరిత్రమన్వహం । కళ్యాణోత్సవఏతస్మిన్ శ్రీరామభజనంకురు। ఇతిప్రార్థ్య।అస్మిన్ శ్రీరామ–త్సవే శ్రీరామభజనార్థం । కుశంత్వామహంవృణే । లవంత్వామహంవృణే । భరద్వాజంత్వామహంవృణే । సర్వత్రవృతోస్మికరిష్యామీతి ప్రతివచనం । ఏవంవృత్వా ।

శ్లో॥ యథారామాశ్వమేధేషు వీణావాదనతత్పరౌ । భరద్వాజేనసహితౌ పుత్రౌకుశలవౌ సదా । తంత్రీలయసమాయుక్తం రామాయణమనుగాయతః। కల్యాణోత్సవఏతస్మిన్ రామనామప్రగాయతః । ఇతిప్రార్థ్య । తాన్ వస్త్రమాల్య గంధమధుపర్కా దినా పూజయిత్వా। తత్సహాయార్థమన్యానుపగాత్రూన్ వృత్వా । పూజయిత్వా। పర్వాన్ ప్రార్థయేత్।

శ్లో॥ ప్రార్థయామ్యథవస్సర్వాన్ । అస్మిన్వైవాహికోత్సవే । వీణాతాళమృదంగాద్యై గీతనర్తనకౌశలైః । ఉపగాతృభిరన్యైశ్చయుక్తారామైకమానసాః శ్రీరామభజనంకృత్వా త్వవిరామ మహర్నిశం। అస్మాననన్యాంస్తథాశ్రోతౄన్ కృతార్థాన్ కురుతాదరాత్ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఇతిప్రార్థయేత్ । తేచవీణాతాళ మృదంగాద్యైః భజనారంభంకుర్యుః॥

మంగళాచరణమ్.

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం....—శాంతయే । గురుర్బ్రహ్మా—గురవేనమః । శరదిందువికాస మందహాసాం స్ఫురదిందీవరలోచనాభిరామాం । అరవిందసమాన సుందరశ్యామరవిందాసన సుందరీముపాసే । కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరం । ఆరుహ్యకవితాశాఖాం వందేవాల్మీకికోకిలం । వాల్మీకేర్మునిసింహస్య కవితావనచారిణః । శృణ్వన్ రామకథానాదం కోనయాతి పరాంగతిం । యః పిబన్సతతం రామ చరితామృతసాగరం । అతృప్తస్తం మునింవందే ప్రాచేతసమకల్మషం । గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం । రామాయణమహామాలా రత్నంవందేఽనిలాత్మజం ॥ శ్లో॥ వామేభూమిసుతాపురస్తు హనుమాన్ పశ్చాత్సుమిత్రాసుతః । సుగ్రీవశ్చవిభీషణశ్చ యువరాట్తారాసుతో జాంబవాన్మధ్యే నీలసరోజకోమలరుచిం రామంభజే శ్యామలం । ఇత్యాభిశ్శ్లోకైర్మంగళాచరణమాకృత్వా ।

తత్ప్రతిపాదక మంగళగీతానిగాయన్ । గానానందనిమగ్నమానసాస్సంతః శ్రీసీతారామభజనంకుర్యుః। శ్రీసీతాకాంతస్మరణం । జయజయరామ॥

శ్రీదేవదేవోత్తమ దేవతాసార్వభౌమ అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయక॥ గణపతిప్రార్థన మవధారయ ॥

అమీరుకల్యాణిరాగః — రూపకతాళః

శ్రీమహాగణపతి నినునెరనమ్మితిరా ॥ నామనోరథము లొసగ నెరదాతనీవేరా॥ శ్రీ ।

గజవదనా గిరిజతనయ సుజనపాలనా । అజరుద్రాదులు పొగడే ఆపద్బాంధవుడనినే ॥ శ్రీ ॥ సరస్వతీ గురుసీతారామ భజనంకుర్యుః॥

శ్రీరామజన్మోత్సవం సమాప్తము.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కల్యాణోత్సవమ్

యజుర్వేదుల ప్రకరణ

హరిః ఓమ్। ఏవం నవమ్యాం మధ్యాహ్నే శ్రీరామజన్మోత్సవం కృత్వా । జన్మోత్సవానంతరం కల్యాణోత్సవాచరణ స్యావశ్యకత్వాత్ - నవమ్యాం రాత్రౌ దశమ్యాం వా కల్యాణోత్సవః కార్యః । సయథా । కదళీ స్తంభైర్వితానతోరణ ధ్వజపతాకాదిభిః కల్యాణ మంటపం నిర్మాయ తదంత ర్వివాహవేదిం కృత్వా । రంగవల్ల్యాదిభి రలంకృత్య తత్ర కల్యాణ పీఠం సంస్థాప్య తదుపరి వస్త్రం వితత్య ప్రస్థ పరిమితం తండులం నిక్షిప్య తదుపరి కలశం సంస్థాప్య తం గోధూమఫలపుష్పాదిభి రాపూర్య - కౌశేయేన వస్త్రేణాఽఽచ్ఛాద్య తదుపరి తండులపూరితం పూర్ణపాత్రం నిధాయ । తస్మిన్ కుంకుమాది నాఽష్టదళపద్మం లిఖిత్వా - తత్ర శ్రీసీతారామ ప్రతిమాం సౌవర్ణీం ప్రాజ్ఞైః ప్రతిష్ఠాపితాం సంస్థాప్య షోడశోపచారై స్సంపూజ్య - కల్యాణోత్సవం కుర్యాత్ । అశక్తౌ పుస్తకం వా సంస్థాప్య । తత్రైవ సర్వం కుర్యాత్ । తదిత్థం । శ్లో । అథోచ్యతే చ సీతాయాః పాణిగ్రహణముత్తమమ్ । సర్వకల్యాణజనకం సౌఖ్యశ్రీకీర్తివర్ధనమ్ ॥ వివాహ దివసే ప్రాప్తే ముహూర్తే దేశికోత్తమః । పృథగేవ స్వదేవ్యాశ్చ బధ్నీయా త్కరకౌతుకమ్ । బ్రాహ్మణాన్ బంధూంశ్చాహూయ । గణపతి మభ్యర్చ్య పుణ్యాహవాచనంచ కుర్యాత్ । పూర్వోక్త ప్రకారేణ వివాహప్రయోగం కుర్యాత్ । అత్ర సంకల్ప విశేషః ॥ ఆచమ్య ప్రాణా నాయమ్య - శ్రీభగవత్ప్రీత్యర్థం లోక సంరక్షణార్థం - శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర ప్రీత్యర్థం పాణిగ్రహణాఖ్యం కర్మ కరిష్యమాణ ....ష్యే । తతః కంకణబంధనాదిసర్వం వివాహప్రయోగానుసారేణ కుర్యాత్ । ప్రతిమాయా మసంభవే పుస్తకోపరి కల్యాణోత్సవ కరణపక్షే । మహీద్యౌరితి మంటపాంతర్భూమిం స్పృష్ట్వా । మహీం ద్యౌః పృథివీచన....భరీమభిః । అభివస్త్రాసువసనానీతి వస్త్రమభిమంత్ర్య । అభివస్త్రా సువసనా — దేవసోమ । ఓషధయ ఇతి తండులా నభిమంత్ర్య । ఓషధయః — పారయామసి । ఆకలశేష్వితి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కలశం స్పృష్ట్వా । ఆకలశేమథ......వర్తతే । తస్మిన్ కుంకుమాది
నాలిఖితాష్టదళేషు విమలాదిశక్తిమష్టక మావాహయేత్ । ఓం
విమలాయైనమః - ఉత్కర్షిణ్యైనమః - జ్ఞానాయైనమః - క్రియా
యైనమః - యోగాయైనమః - ప్రహ్వ్యైనమః - సత్యాయైనమః -
ఈశానాయైనమః - మధ్యే అనుగ్రహాయైనమః - ఏవ మావాహ్య-
పూజయిత్వా । తతః పాణిగ్రహణ విధి ప్రకారేణ తత్తన్మంత్రాన్
వాచయేత్ ।

ఆదౌ కౌతుకధారణమ్

అస్య దేవస్య చతుర్దశభువనాధీశ్వరస్య శ్రీమదఖిలాండకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య జగత్కుటుంబినః సకలలోకజనన్యాః సీతా
యాశ్చ పాణిగ్రహణాధికార సిద్ధ్యర్థం జగద్రక్షణార్థంఆదౌకౌతుక
ధారణాఖ్యం కర్మ కరిష్యే । సువర్ణకౌతుకం సుగంధే నానులిప్య ।
అర్యమణ మితి మంత్రేణాభి మంత్ర్య । అర్యమణం బృహస్పతి
మింద్రం దానాయ చోదయ । వాచం విష్ణుగ్ం సరస్వతీగ్ సవి
తారంచ వాజినమ్ । సోమగ్ం రాజానం వరుణమగ్ని మన్వార
భామహే । ఆదిత్యాన్ విష్ణుగ్ం సూర్యం బ్రహ్మాణంచ బృహస్ప
తిం । విష్ణోరరాటమ సీత్యష్టవారమభి మంత్ర్య । విష్ణోరరాట మసి
విష్ణవే త్వా । కౌతుక దేవతాభ్యోనమః । ధ్యానావాహనాది షోడ
శోపచారాన్ సమర్పయామి ।

పాణిగ్రహణే ప్రవరనిర్ణయః

యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినే వాసిష్ఠమైత్రావరుణ కౌండిన్య
త్రైయార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠగోత్రోద్భవాయ త్రిభువనాధీశాయ
అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకాయ తత్త్వాతీతాయ సచ్చిదానం
దమూర్తయే సూర్యవంశ పావనాయ శ్రీమదిక్ష్వాకువంశోద్భ
వస్య రఘుమహారాజవర్మణో నప్త్రే-అజమహారాజవర్మణఃపౌత్రాయ
—దశరథమహారాజవర్మణః పుత్రాయ । శ్రీరామచంద్ర వర్మణే
సాక్షాన్నారాయణ స్వరూపవరాయ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినీం - ఆంగీరస యాస్య గౌతమ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమసగోత్రోద్భవాం చతుర్దశభువనాధీశ్వరీం అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయికాం తత్త్వస్వరూపిణీం- చంద్రవంశప్రదీపికాం నిమివంశోద్భవస్య స్వర్ణరోమ మహారాజవర్మణో నప్త్రీం । హ్రస్వరోమ మహారాజవర్మణః పౌత్రీం । జనకమహారాజవర్మణః పుత్రీం । శ్రీసీతానామ్నీం సాక్షాల్లక్ష్మీరూపిణీం కన్యామ్ ।

ఇయం సీతా మమ సుతా సహధర్మచరీ తవ । ప్రతీచ్ఛచైనాం భద్రం తే పాణిం గృహ్ణీష్వ పాణినా । పతివ్రతా మహాభాగా ఛాయేవానుగతా సదా । కన్యాదానసమయే అదా కన్యావరగోత్రనామాన్యుక్త్వా । తతః గోదానభూదానాది షోడశమహాదానాని కుర్యాత్ । సుముహూర్తే మంగళాష్టకాని చూర్ణికాని పఠిత్వా । సుముహూర్తే వధూవరయో శ్శిరసి సజీరక గుడం నిక్షిపేత్ । అఘోరచక్షురితి శ్రీరామ స్సీతాం దృష్ట్వా । అఘోరచక్షు —— చతుష్పదే । తతస్సీతాం । వస్త్రభూషణాదిభి రలంకృత్య । తతః మాంగల్యతంతునానేతి మంగళసూత్రం కంఠే బధ్నాతి । మాంగల్యపూజాంకృత్వా । మాంగల్యతంతు నానేన జగజ్జీవనహేతునా । కంఠే బధ్నామి సుభగే సాజీవ శరద శ్శతమ్ । ఇతి మంగళసూత్రం బద్ధ్వా । తతః ఏకస్మిన్ స్వర్ణాదిపాత్రే ప్రస్థపరిమితి మంగళాచారతండులం నిధాయ । సఘృతేన క్షీరేణ శ్రీసీతారామయోరంజలౌ రుపస్తీర్య ద్విస్తండులా నోప్యద్వి రభిఘార్య బ్రాహ్మణై ర్వేష్టవైస్సహ కపిలాగ్ ప్రారయేత్ । దక్షిణాః పాంతు బహుదేయం చాస్తు, పుణ్యాం వర్ధతాగ్ం శాంతి రస్తు, పుష్టిరస్తు; తుష్టి రస్తు, వృద్ధి రస్తు, అవిఘ్న మస్తు. ఆయుష్య మస్తు; ఆరోగ్య మస్తు, దంపత్యోర్నామజన్మనక్షత్రే శతభిషక్పూర్వాసగా నక్షత్రే - శనిచంద్రగ్రహే - [illegible]సునాదితిదైవతే - సహామేన క్రియమాణగ్ం శాంతి రస్తు — ప్రజాపతిః స్త్రియాం యశః.... ప్రజా మే కామ స్సమృధ్యతాం । ఇతి వధూవరయో స్థిర [illegible] కృత్వా । [illegible] మే కామ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్సమృధ్యతాం । యజ్ఞో మే—తామ్ । ద్వితీయం తృతీయం మం
త్రవత్కృత్వా । తూష్ణీం చతుర్థమ్ । ఏవమక్షతారోపణం కృత్వా
యోవైతామితి బ్రహ్మగ్రంథిం కుర్యాత్ । యోవైతా....దదుః ।
అనంతరం శ్రీసీతారామయోః కల్యాణోత్సవ ప్రయుక్త షోడశో
పచారపూజాం కృత్వా మహానీరాజనం దద్యాత్ । ఏవం కల్యా
ణోత్సవం కృత్వా – తత్పీఠకలశ వస్త్రసహిత శ్రీరామప్రతిమాం
వాచకా యాచార్యాయ దద్యాత్ । బ్రాహ్మణాన్ సం
తోషయేత్ ।

———

శ్లో॥ సీతావివాహసర్గేతు పఠ్యమానే సదావరైః । ఆచార్యస్తు
సుసంపూజ్యస్తథాఽన్యే ద్విజసత్తమాః । సీతాసమేత ప్రతిమాం
రాఘవస్య స్వశక్తితః । జాంబూనదమయీం కృత్వా వాంఛితార్థక
స్య సిద్ధయే । నిధాయ పూర్ణకలశే శుభ్రవస్త్రేణ వేష్టితే । —
విధి సుసంపూజ్య సద్భక్త్యా దక్షిణాయుతమ్ । ధరణీగర్భసంభూత
ధరణీధరవల్లభే । ధరణిం మే ప్రయచ్ఛాశు ప్రీతా భవ శుచిస్మితే ।
కౌసల్యాగర్భసంభూత భూభారోత్తారణాయచ । ప్రతిమాదాన
తుష్టస్సన్ వాంఛితం యచ్ఛ రాఘవ ।మంత్రద్వయం సముచ్చార్య
దద్యాద్వస్త్రైర్ద్విజన్మనే । ఏవం సంపూజ్య విధివ ద్వక్తారం శ్రావక
స్సుధీః । తతో విప్రాన్ సమభ్యర్చ్య సర్వాన్ మిష్టాన్న స్తుభోజ
యేత్ । విత్తశాఠ్య మకృత్వైవ తాన్ సర్వాన్ రాధయే న్ముదా ।
ఏవం కృత్వా నరో భక్త్యా తతః శ్రవణ మారభేత్ । తస్య పుణ్య
ఫలం నాహం వక్తుం శక్తో మునీశ్వరం । కిమత్ర బహునోక్తేన స ఏవ
రామో భవే ద్ధ్రువ మితి । ఇతి శ్రీరామాయణ మాహాత్మ్యే
సాంగసంగ్రహేచోక్తమ్ ।

శ్రీ సీతారామ కళ్యాణోత్సవ ప్రయోగ స్సమాప్తః

———

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సీతారామ కళ్యాణోత్సవ ప్రయోగః

(పురాణోక్తమార్గః)

దేవాలయేవా, నదీతీరేవా, స్వగృహేవా, కార్యం - చైత్ర శుక్ల నవమ్యాం ప్రాతరుత్థాయ - ప్రయోగం వక్ష్యతే.

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం .... సర్వేభ్యో మహాజనేభ్యో నమః ॥ ఆచమ్య ఏవంగుణ.... శుభతిథౌ । లోకసంరక్షణార్థం శ్రీ సీతారామ కళ్యాణోత్సవాఖ్యం కర్మ కరిష్యమాణః । తదాదౌ శుద్ధ్యర్థం.... మహాజనైస్సహ స్వస్తి పుణ్యాహవాచనం కరిష్యామి నమః । ఆదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతి పూజాం కరిష్యామి నమః ॥ గణాధిపతిపూజాం పుణ్యాహవాచనం కృత్వా । ఏవంగుణ .... శుభతిథౌ । లోకసంరక్షణార్థం శ్రీసీతారామ కళ్యాణోత్సవాఖ్యం కర్మ కరిష్యే । అఖండ దీపారాధనం కుర్యాత్ । శ్లో । కల్యాణాద్భుత గాత్రాయ కామితార్థప్రదాయినే । శ్రీమద్వేంకటనాథాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ । ధర్మప్రజాసంపత్త్యర్థం స్త్రియముద్వహే । ఇతి సంకల్ప్య । పాణిగ్రహణాంగత్వేన రక్షార్థం రక్షాబంధనం కరిష్యామి నమః । రక్షాబంధనపూజాంకృత్వా । శ్లో॥ ఆచూతపత్రంశుభకంకణంవాపినాకిరక్షావిధిలక్ష్యకంకణం । లక్ష్మీనృసింహస్య కటాక్షకంకణంకరోమి దంపత్యభివృద్ధికంకణమ్ । శ్లో । యేనబద్ధో బలీరాజా దానవేంద్రో మహాబలః తేనత్వాంప్రతిబధ్నామి రక్షసూత్రవరంత్విమమ్। రక్షాబంధనముహూర్తస్సుముహూర్తోఽస్తు । ఏవంగుణ ....తిథౌ। లోకసంరక్షణార్థం శ్రీసీతారామ కళ్యాణోత్సవాఖ్యం కర్మ కరిష్యే । సువర్ణ యజ్ఞోపవీతధారణం కరిష్యామి ।పూజాంకృత్వా। శ్లో। ఆయుష్యంసర్వకళ్యాణం సర్వసంపత్ప్రవర్ధనమ్ । శుచిత్వమధికం భూయాద్ధారణేనసదా మమ । ఇత్యుక్త్వా యజ్ఞోపవీత ధారణముహూర్తస్సుముహూర్తోఽస్తు । శ్లో । వేదశాస్త్రాదిసంపన్నాన్ శ్రుతశీల గుణాన్వితాన్ । కార్యసంధానకుశలాన్ బ్రాహ్మణాన్ ప్రేషయేద్వధూమ్ । … యేత్ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మధర్థంగన్యాంవృణీధ్వం। వృణీమహే ఇతివిప్రాః కన్యావరణానిదద్యా
త్ శ్లో॥ అస్మాకమిదో దాంపత్యం కర్తుంప్రియతతేమహర్ ॥ భోబ్రా
హ్మణాస్సః యష్మం గత్వాయాయాయం మహాత్మనః॥ ఏవంగుణ....శుభ
తిథౌ, లోకసంరక్షణార్థం.... గౌరీకంకణపూజాం కరిష్యామినమః।
శ్లో॥ గౌరీసువర్ణవర్ణాభాం స్వర్ణపద్మసువాసినీమ్ । పాశాంకుశధ
రాంభూతి ధరాంచశివవల్లభామ్ ॥ గౌరీమావాహయామి స్థాపయామి
పూజయామి॥ ఇత్యావాహ్య ॥శ్లో॥ శిరశ్శ్రోత్రం తథానాసామోష్ఠం
జిహ్వాంతస్థేవచ । కంఠంకుక్షించ హృదయంకటి బాహూతథాం
గుళీః ఊరూజానూచపాదాంతం తత్తన్యాసంవినిర్దిశేత్ । ఇతిప్రాణ
ప్రతిష్ఠాంకృత్వా। గౌరీకంకణదేవతాయైనమః ధ్యానాద్యావాహ
నాది షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య ॥శ్లో॥ అమూలిపత్రం శుభకంకణం
వాపినాకిరక్షావిధి లక్ష్యకంకణం । లక్ష్మీనృసింహస్య కటాక్షకంకణం
కరోమిదంపత్యభివృద్ధి కంకణం । యేనబద్ధోబలీరాజా దానవేంద్రో
మహాబలః। తేనత్వాంపరిబధ్నామి రక్షమాలేవధూమిమాం ॥ ఇతి
కన్యాయా॥ వామకరేకంకణంబధ్నీయాత్ । రక్షాబంధనముహూ
ర్తస్సుముహూర్తోఽస్తు । అత్రవధూవరయో గోత్రనామాని
వదేత్ శ్లో॥ చతుస్సాగరపర్యంతం సదాదాత్రవరాన్వయా। వృ
ద్ధ్యైతాం సర్వకల్యాణ భాజినావిహభూతలే। అచమ్య – ఏవంగుణ
....శుభతిథౌ ॥ అగతిమిమంవరం మధుపర్కపూజాంకరిష్యే। తతః
వరమభ్యర్చ్య। శ్రీలక్ష్మీనారాయణ స్వరూపస్య వరస్య ఇదమాప
నందదామి। ఉభాభ్యామిదంతే పాద్యందదామి। అదౌపాదప్రక్షాళ
నంకుర్యాత్ ॥ దక్షిణపాదపూర్వకంగ్రాహ్యం ॥శ్లో॥ నమోస్త్వనం
తాయ... యుగధారిణేనమః॥ అచమ్య వరఃఅర్ఘ్యనమ ఇతి ఉద
కాంజలిందృష్ట్వా భామావిసృజేత్ । తతఃవరస్య చందనాది వస్త్రా
భరణానిదద్యాత్ ॥శ్లో॥ యువాంవస్త్రాణిపరమాణ్యాణి ధరతాంయువ
మోక్షార్థం। మిత్రావరుణవామానా పరిధిశేతాంనిరంతరం ॥ఇతిమం
త్రేణ ... వస్త్రాణిదద్యాత్ । వస్త్రాణి

CC0. In Public Domain. Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ధృత్వాచమ్య। దధిమధుపాత్రేనిధాయ। తతఃమధుపర్కమభిమం త్ర్య వరస్యదక్షిణహస్తేనిధాయ। సవిత్రేసమ ఇతి ప్రతిగృహ్యమధు పర్కో మధుపర్కో మధుపర్కః। ఇతి త్రిః ప్రాశ్య। ఆచమ్య। అథగౌః ఇత్యుక్తే ప్రతిగృహ్య। రుద్రాణాం మాతేతి వసూనాం దుహి తేతి ఆదిత్యస్య స్వసేతి గవే నమః। ఇతిగాంవిసృజేత్। అభావే తత్ప్ర త్యామ్నాయం దర్భం వా ఫలం వా విసృజేత్॥ భూతార్థం తండులాన్ దర్శయిత్వా। దేవాయనమః ఇతితండులాన్ విసృజేత్। ఆచమ్య.... ఏవంగుణ.... శుభతిథౌ లోకసంరక్షణార్థం.... కన్యాదానసమయే మహాసంకల్ప మంత్రపఠనం కరిష్యామి। మహాసంకల్పముచ్చార్య। కన్యాంకనకసంపన్నాం కనకాభరణైర్యుతాం। దాస్యామివిష్ణవేతు భ్యం బ్రహ్మలోకజిగీషయా। కన్యేమమాగ్రతోభూయాః కన్యేమే దేవిపార్శ్వయోః॥ కన్యేమేసర్వతోభూయాస్త్వద్దానాన్మోక్షమాప్ను యాత్। విశ్వంభర.... ధర్మకామార్థసిద్ధయే॥ శ్లో॥ గౌరీరూపామి మాంకన్యాం యథాశక్తివిభూషితాం। వరాయవిష్ణవేతుభ్యం ద త్వాముక్తిం సమాశ్రయే। యావంతిసంతిరోమాణి కన్యాయాశ్చత నూపరి। తావద్వర్షసహస్రాణి స్వర్గలోకేమహీయతే। వధూపూ ర్వకంప్రవరంవదేత్। వరపూర్వకం ద్వితీయం। యథా॥ శ్లో॥ చతు స్సాగరపర్యంతం సదాదాతృవరాన్వయా। వృద్ధ్యైతాం సర్వకళ్యాణ భాజినావివాహభూతలే శ్రీసీతారామకళ్యాణ ప్రవరనిర్ణయః

యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినే వాసిష్ఠమైత్రావరుణ కౌండిన్య త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠగోత్రోద్భవాయ త్రిభువనాధీశాయ అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకాయ తత్త్వాతీతాయ సచ్చిదానం దమూర్తయే సూర్యవంశ పావనాయ శ్రీమదిక్ష్వాకువంశోద్భ వస్య రఘుమహారాజవర్మణో నప్త్రే- అజమహారాజవర్మణఃపౌత్రాయ — దశరథమహారాజవర్మణః పుత్రాయ। శ్రీరామచంద్ర వర్మణే సాక్షాన్నారాయణ స్వరూపవరాయ।

యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినీం- ఆంగీరసాఽయాస్య గౌతమ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(శ్రాక్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమసగోత్రోద్భవాం చతుర్దశభువనాధీశ్వరీం అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయికీం తత్త్వస్వరూపిణీం- చందవిచంశప్రదీపికాం నిమివంశోద్భవస్య స్వర్ణరోమ మహారాజవర్మణో నప్త్రీం। హ్రస్వరోమ మహారాజవర్మణః పౌత్రీం। జనకమహారాజవర్మణః పుత్రీం। శ్రీసీతానామ్నీం సాక్షాల్లక్ష్మీరూపిణీం కన్యామ్। సర్వేజనాః నమస్కారంకుర్యాత్।

తుభ్యంప్రజా సంపత్త్యర్థం ప్రతిపాదయామి। కన్యాముదకాక్షతసువర్ణపూర్వకఫలానిదత్వా। సాలంకృత సహిరణ్యోదకకన్యాదానం తుభ్యమహం సంప్రదదే। శ్లో। కన్యారూపం ప్రతిగృహ్ణ కన్యామైనదదామి తే। కన్యామాతృగణోభాభ్యాం కన్యా ప్రతిగృహ్యతామ్। శ్లో। దేవస్యప్రీతయేదానం గృహ్ణాత్యర్యమప్టయే। బాహుభ్యాం పుష్పహస్తాభ్యాం పుణ్యకర్మప్రసూతయే। వరః ప్రతిగృహ్ణాతు। ఇత్యుక్త్వాభుజంస్పృశేత్। శ్లో। మమవంశే సుతాజాతా పాలితాశుభలక్షణా। తుభ్యం అద్యమయాదేయం పుత్రపౌత్రప్రవర్ధనీం। ఇతిదాతావదేత్। కన్యాదానసాద్గుణ్యార్థందక్షిణాం తుభ్యమహంసంప్రదదే (నమమ)। అథ దశదానానికుర్యాత్। ధర్మేచార్థేచకామేచ ఇమాంత్వైపరిపాలయ ఇతికమలాకరోక్తేః। నాతిచరితవ్యా ఇతిదాతా। నాతిచరామితివరోక్తిః। తత. గుడజీరామళిత్వా। చూర్ణికాంచోక్త్వా సుముహూర్తంకారయేత్। దంపత్యోశ్శిరసినిధాయ। లగ్నాష్టకాన్వదేత్। అయంముహూర్తస్సుముహూర్తోఽస్తు। అత్రకళ్యాణమంటపస్థితాస్సర్వే. బ్రాహ్మణాస్సర్వేబంధుజనాః నమస్కారంకుర్యాత్। చూతపర్ణమాదాయ యుగచ్ఛిద్రాభిషేచనే గన్యామంగళశుద్ధ్యర్థం కన్యాభిషేచనంకుర్యాత్। శ్రీకాళ్యాంగగయా.... యోగ్యంఫలమ్। కన్యాయాః నూతనవస్త్రధారణం। శ్లో। సుమంగలీరిమాంపర్యాః వధూంపశ్యత సంయుతాః। సౌభాగ్యమస్యైదత్వాథ వధూంసంప్రీణయేత్విమామ్। ఇతిఆచార్యతత్ర[illegible]సంరక్షణార్థం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

...మాంగల్యపూజాంకరిష్యే। షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య। శ్లో॥ మాంగల్యతంతునానేన లోకరక్షణహేతునా। కంఠేబధ్నామి సుభగే త్వం పూర్ణాష్టైశ్వర్యవర్ధనీ॥ శ్లో॥ కనక కమలవిరచితా గంధ పుష్పాణి పూజా బహువిధ శుభనాదం బ్రాహ్మణాశీర్వచోవా। సకల గ్రహశుభస్తే కన్యకాకంఠమధ్యే ఉభయకులపవిత్రం మంగళం సూత్రబంధమ్॥ మంగళసూత్రంబధ్వా। సర్వేజనాః నమస్కారంకుర్యాత్। తతః ఆర్ద్రాక్షతారోపణంకుర్యాత్। ఉభయోః పూర్ణాంజలౌ సోదకం కలశం నిధాయ। కళ్యాణంభవంతో బ్రువంతు। కళ్యాణమస్తు। శాంతిరస్తు, పుష్టిరస్తు, తుష్టిరస్తు, వృద్ధిరస్త్వవిఘ్నమస్త్వాయుష్యమస్త్వారోగ్యమస్తు, కర్మసమృద్ధిరస్తు, దంపత్యోః నక్షత్రదేవతాః ప్రీతిరస్తు। శ్లో॥ లక్ష్మిశ్చైవ యథారామో మోలక్ష్మీర్యశస్తథా। శిరసాధారయిష్యామ్యక్షతారోపణంకురు। శ్రీయామే కామ స్సమృధ్యతామ్। ప్రజామే కామ స్సమృధ్యతామ్। పశవో మే కామ స్సమృధ్యతామ్। అన్యోన్యంయుగపత్ అక్షతారోపణంకుర్యాత్। తతః బ్రహ్మగ్రంథింకుర్యాత్। శ్లో॥ కంకణమూలఫలైర్యుక్తం క్రముకైర్దక్షిణాదిభిః। వధూవరేణవర్ధంతే బ్రహ్మగ్రంథిర్విధీయతే। శ్లో॥ అక్షతాని సువర్ణాని క్రముకైఃఫలసంయుతైః। దంపత్యోర్దీర్ఘమాయుష్యం బ్రహ్మగ్రంథిర్విధీయతే। బ్రహ్మగ్రంథి ముహూర్తస్సుముహూర్తోఽస్తు। సుముహూర్తకాలే సూర్యాదీనాం నవానాంగ్రహాణా మానుకూల్యఫలసిద్ధిరస్తు। ఆశీర్వాదః। ఫలప్రదానిదద్యాత్। తతఃసీతారామార్చనంకుర్యాత్।

ఆచమ్య....అస్మిన్ గ్రామే-అస్మిన్ పట్టణే--దేశారిష్ట - గ్రామారిష్టాది-నానావిధ భయనివృత్తి సంరక్షణార్థం భగవత్సన్నిధౌ సర్వేజనాస్సుఖినోభవంతుసమస్తసన్మంగళానిభవంతు। విధిప్రకారేణ షోడశోపచారై రభ్యర్చ్య।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఏకహారతి - ఉద్దీప్యస్వ జాతవేదోపఘ్నం నిరృతింమమ । పశూగ్ంశ్చమహ్యమావహ । జీవనంచదిశోదిశ ॥ ౧

నేత్రహారతిమంత్రః - యుధ్యాస్మహా వై నమసోపసద్య । మిత్రం దేవంమిత్రధేయంనో అస్తు । అనూరాధాన్ హవిషావర్ధయంతశ్శతం జీవేమశరదస్సవీరాః । ౨

బిల్వహారతిమంత్ర త్రీణిత్రీణి వై దేవానామృద్ధాని త్రీణి ఛందాగ్ంసి త్రీణిసవనాని త్రయఇమేలోకాః । యుధ్యామేవ తద్వీర్య ఏషులోకేషు ప్రతితిష్ఠతి । ౩

నాగహారతిమంత్రః - నమో అస్తు సర్పేభ్యో ఏకేచ పృథివీమను । యే అంతరిక్షే యేదివి తేభ్యస్సర్పేభ్యో నమః । ౪

పంచహారతిమంత్రః - ఆత్మన్నాత్మన్నిత్యామంత్రయత తస్మై పంచగ్ంహోతః ప్రత్యశృణోత్ । సపంచహోతాభవత్ । పంచహోతా హ వై నామైషః । తం వా ఏతం పంచహోతారగ్ంసంతం । పంచహోతేత్యాచక్షతే । పరోక్షేణ పరోక్షప్రియాఇవహి దేవాః । ౫

తతః సద్యోజాతాది పంచహారతింకరోతి చేత్

సద్యోజాతాయ వామదేవాయ । అఘోరాయ నమః । తత్పురుషాయ । ఈశానాయ । నమఇత్యాది । పంచమంత్రైః । కుర్యాత్ ।

కుంభహారతి - పూర్ణాపశ్చాదుత పూర్ణా పురస్తాత్ । ఉన్మధ్యతః పౌర్ణమాసీజిగాయ । తస్యాం దేవా అధిసంవసంతః ఉత్తమే నాక ఇహ మాదయంతామ్ ।

అథ నక్షత్రహారతిమంత్రః - అగ్నిర్నః పాతుకృత్తికాః । నక్షత్రం దేవమింద్రియం । ఇదమాసాం విచక్షణం । హవిరాసం జుహోతన । యస్యభాంతి రశ్మయో యస్య కేతవః । యస్యేమా విశ్వా భువనాని సర్వా । సకృత్తికాభిరభిసంవసానః । అగ్నిర్నో దేవస్సువితే దధాతు ।

అర్ఘ్యరథహారతిమంత్రః - సాంగ్రహణ్యేష్ట్యా యజతే । ఇమాం జనతాగ్ంసంగృహ్ణానీతి । ద్వాదశారత్నీ రశనా భవతి । ద్వాదశ మాసాస్సంవత్సరః । సంవత్సరమేవావరుంధే । మౌంజీ భవతి । ఊర్గ్వై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

ముంజాః । ఊర్జమేవారుంధే । చిత్రానక్షత్రం భవతి । చిత్రం వా ఏతత్కర్మ యదశ్వమేధస్సమృద్ధ్యై ।

అథ కర్పూర కలాహారతి - సోమో వా ఏతస్య రాజ్యమాదత్తే । యో రాజా సన్రాజ్యో వా సోమేన యజతే । దేవసువామేతాని హవీꣳషి భవంతి । ఏతావంతో వై దేవానాꣳ సవాః । త ఏవాస్మై సవాన్ ప్రయచ్ఛంతి త ఏనం పునస్సువంతే రాజ్యాయ । దేవసూ రాజా భవతి ।

అథ మంత్రపుష్పం - ఓం ధాతా పురస్తాద్య ముదాజహార । శక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశశ్చతస్రః । తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి । నాన్యః పంథా అయనాయ విద్యతే । సహస్రశీర్షం దేవం - విష్ణు ప్రచోదయామ్ । విష్ణోర్నుకం - విష్ణవేత్వా । యోపాం పుష్పం వేద । పుష్పవాన్ ప్రజావాన్ పశుమాన్ భవతి । యోప్సునావం ప్రతిష్ఠితాం వేద - ప్రతిష్ఠాయైస్వాహేతి । పురుషస్య విద్మ సహస్రాక్షస్య - తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్ । రాజాధిరాజాయ - ప్రజాం దదుః । శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచంద్రస్వామినే నమః వేదోక్త మంత్రపుష్పం సమర్పయామి ।

ప్రదక్షిణం - పాపోహం పాపకర్మాహం పాపాత్మా పాపసంభవః । త్రాహి మాం కృపయా దేవ శరణాగతవత్సల । అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ । తస్మాత్కారుణ్య భావేన రక్ష రక్ష జనార్దన । ఇతి ప్రార్థనం కుర్యాత్ ।

అథ క్షమాపణం - అపరాధ సహస్రాణి క్రియంతే హర్నిశం మయా । దాసోహమితి మాం మత్వా క్షమస్వ రఘునందన । ఆత్మ ప్రదక్షిణత్రయం కృత్వా ।

——

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వసంతనవరాత్రోత్సవః

రామప్రీతికరాణాం నవవిధానాం ఫలకుసుమభక్ష్యాన్న దివసస్థానాం తిథివారాదీనాంచ తథైవనవాయతనపూజాయాశ్చ ప్రతిపాదికా కారికావళీర్లిఖ్యతే ।

శ్లో॥ మాసేషు చైత్రమాసస్తు రాఘవస్యాతివల్లభః। పక్షయో స్సితపక్షస్తు రాఘవస్యప్రియోమతః । సర్వాసుతిథిషు శ్రేష్టా నవమీ రాఘవప్రియా । సూర్యవంశసముద్భూత స్తస్మాచ్చరవివాసరః । ప్రియోహి రాఘవస్యైవ నక్షత్రేషు పునర్వసూ । చంపకః పుష్పజాతౌహి తులసీచ తథైవచ ।

అథ నవవిధ పుష్పాణి

శ్లో॥ అథవానవకంచాపి పుష్పాణాం రాఘవప్రియం । జాతీచంపక మందారా తులసీమునిమాలతీ । దమనః కేతకీసిహ్మ పుష్పాణాం నవకంస్మృతం ॥

నవవిధ భక్ష్యాణి

శ్లో॥ తథానవవిధంభక్ష్యం రాఘవస్యాతివల్లభం । మోదకో లడ్డుకోమాండో పూర్ణగర్భోదఫేణికాః । వటకః పర్పటః ఖాద్యం ఘృతపక్వంనవత్వితి ।

నవవిధధాన్యాని

శ్లో॥ అథవాన్నప్రవక్ష్యామి దివ్యాన్ననవకంశుభం మోద కోడ్డుకోమాండో । వటకః ఫేణికాతథా । వరాన్నమోదనంశాకః పాయసంనవకంశుభం ।

నవాన్నమ్

శ్లో॥ అస్యచ్ఛృణుష్వభోశిష్య నవాన్నంరాఘవప్రియం । ఏకాశీతికుడుపంచ గోక్షీరంతండులాన్తథా । సపాదద్వికుడుపాశ్చ ముద్గాశ్చవితుషాస్తథా । కుడుపస్త్వేకఏనాథ శర్కరా కుడుపానవ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కుడుపంచమధుప్రోక్తం ఘృతంచకుడుపద్వయం । మరీచంకుడుపాష్టాంశమితంజాతీఫలంతథా । కుడుపస్త్వేకవేనాత్రి జాతీపత్రింతథైవ చ । గ్రాహ్యంమరీచిమానేన నవాన్నంనవభిస్త్విదం। తోషదంరామచంద్రస్య భక్త్యాకార్యంతథ నరైః ॥

లఘునవాన్నమ్

శ్లో॥ లఘునవాన్నంవక్ష్యామి నైవేద్యార్థంనిరంతరం । కుడుపానవగోక్షీరం తండులాఃకుడుపస్యచ । చతుర్థాంశమితాగ్రాహ్యాః కుడుపాష్టాంశసమ్మితాః । గ్రాహ్యావితుషముద్గాశ్చ కుడుపార్ధం సితాస్మృతా ఘృతంముద్గసమంగ్రాహ్యం తావన్మానంమధుస్మృతం। తావన్మానంశ్రీఫలంచ మరీచంటంకసమ్మితం । టంకార్ధాజాతిపత్రీ చ నవాన్నంలఘుకీర్తితం । కుడుపార్ధధజాగశ్చ టంకోమావచతుష్టయం లఘునవాన్నమేతచ్చ రాఘవాయనివేదయేత్ । నిరంతరం హి పూజాయాం రాఘవస్యాతిహర్షదం ।

నవవిధఫలాని

శ్లో॥ చూతజంబుకపిత్థాశ్చ బీజపూరంచదాడిమం । ఖర్జూరినారికేళంచ కదలీఫలమేవచ । పనసంచేతిరామాయ ఫలానినవసర్వదా ।కించ। సీతాఫలంచజంబీరం నారంగంస్నిగ్ధమజ్జకం । జాతీఫలంమాతులుంగం తథాద్రాక్షాఫలంశుభం । ఉర్వారుకంతథాధాత్రీఫలం చైతానివైనవ । ఫలాని రామపూజాయాముక్తానిమునిభిస్సదా ।

నవవిధ తాంబూలాని

శ్లో॥ నవోపచారతాంబూలం రాఘవాయనివేదయేత్ । నాగవల్లీశ్చక్రముకం ఖదిరసౌగంధమేవచ । జాతిపత్రీలవంగంచ జాతీఫలవరాంగకే ఏలాచేతినవవిధతాంబూలంకీర్తితంబుధైః ॥

నవవిధరాజోపచారాః

శ్లో॥ నవరాజోపచారాశ్చ రాఘవాయనివేదయేత్ । ఛత్రం సింహాసనంయానం చామరవ్యజనంతథా । పానతాంబూలపాత్రంచ పాత్రంనిష్ఠీవనస్యచ । దర్పణోనవమోజ్ఞేయో రాజ్ఞామపచారాస్స్మృతాః ॥

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నవవిధ భోగ్యవస్తూని.

శ్లో॥ భోగ్యవస్తూనిచనవ రాఘవాయనివేదయేత్ । చందనం పుష్పమాలాంచ దివ్యంపరిమళంతథా । అనంతంసోఫలంచాపిసుగంధం తైలముత్తమం । తాంబూలంచసకస్తూరీ తథారక్తాక్షతాస్శుభాః । ఏతానిభోగ్యవస్తూని రాఘవాయనివేదయేత్ ।

నవవిధశయ్యోపచారాః

శ్లో॥ నవోపచారశ్శయ్యాయాః రాఘవాయసమర్పయేత్ । పర్యంకస్తూలికాగమ్యా వితానంచోపబర్హణం । ఆదర్శోదీపికాతోయపాత్రంప్రావరణంశుభం । వ్యజనశ్చేతిశయ్యాయా శ్శ్యోపచారానవస్మృతాః ।

నవవిధవస్త్రాణి.

శ్లో॥ నవవస్త్రాణిరామస్య దేయాన్యతిమహాంతిచ । పీతాంబరంచోత్తరీయ ముష్ణీసంకంచుకంతథా । ఉష్ణిషోర్ధ్వస్థితంగదివ్యం తథాచకటిబంధనం । ముఖశోధనవస్త్రంచ త్రిముఖావ్యాంకయోగ్యకం తథాప్రావరణందివ్యం వస్త్రాణినవభోద్విజ ।

అధనవవిధాభరణాని

శ్లో॥ నవదివ్యాస్త్వలంకారా దేయాశ్రీరాఘవాయచ । కుండలేకంకణేమాలే కేయూరేనూపురేతథా । తద్గంకకటిసూత్రంచ శృంఖలాముద్రికేతిచ । ఏతేనవత్వలంకారా దేయారామాయభక్తితః । ఏవంశివ్యమయారామ ప్రీతిదానిమహాంతిచ । నవకాన్యతిరమ్యాణి తవాగ్రేకీర్తితానిహి । ముఖ్యాస్త్వేతేపదార్థాహి నవకేష్వమయాస్మృతాః । ఏభ్యస్త్వన్యేపదార్థాశ్చ యేయేసంతిసవాసితాః । తేసర్వేరాఘవాయాతి భక్త్యాదేయాస్తుభోజనే ।

ఏవంశ్రీరామాయణ పఠనపూర్వకం నవరాత్రివ్రతం కృత్వా మసనుధ… శ్చైత్ర… త్రినాత్రివక్షే స…

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ష్ఠ్యామారంభః। అష్టమ్యాం సీతాజన్మోత్సవః। నవమ్యాం రామజన్మోత్సవః। తద్రాత్రౌ కల్యాణోత్సవో దశమ్యాం పట్టాభిషేకోత్సవః కార్యః। ఏకరాత్రపక్షే। నవమ్యాం ప్రాతరారంభః। మధ్యాహ్నే జన్మోత్సవః। తద్రాత్రౌ కల్యాణోత్సవః। దశమ్యాం పట్టాభిషేకోత్సవః॥ అస్మిన్ పక్షే తత్తదుత్సవసమయే తత్తత్కథామాత్ర పఠనం కృత్వా తత్తదుత్సవాదికం కుర్యాత్। అథవాధ్యాత్మరామాయణాది లఘుగ్రంథపారాయణం వా కృత్వా। తత్తదుత్సవాదీన్ సమాచరేత్॥ ఏవం నవగ్రహజనిత పీడానివారణార్థం శత్రుచోరరాజాగ్ని మహారోగబాధాది మహాపన్నివారణార్థం శ్రీకామ ధనధాన్యకామః పుత్రకామ ఆయురారోగ్య కామో విద్యాకామస్తత్తన్మనోభిలషిత అర్థసిద్ధికామః తత్తత్కామాన్ లబ్ధ్వా అంతే శ్రీరామసలోకతామాప్నోతి॥ శ్రీదక్షిణామూర్తి ప్రసాదసమాసాదితధర్మబ్రహ్మకుతూహలస్య శ్రీసీతాజన్మ శ్రీరామజన్మ శ్రీసీతారామయోః కల్యాణోత్సవాది మహాసామ్రాజ్య సామ్రాజ్యపట్టాభిషేకాద్యుపయుక్త మేతత్సమ్యగ్విజయతేతరామ్॥

వసంతనవరాత్రోత్సవ స్సమాప్తః

మహాసంకల్పః

1. అస్య శ్రీభగవతో మహాపురుషస్య శ్రీమదాదినారాయణస్య అచింత్యాపరిమిత శక్త్యా భ్రియమాణస్య మహాజలౌఘస్య మధ్యే. పరిభ్రమమాణానాం అనేకకోటి బ్రహ్మాండానామేకతమే 2. వ్యక్తావ్యక్త; మహదహంకార పృథివ్యాపస్తేజో వాయురాకాశైరావృతేఽస్మిన్ మహతి బ్రహ్మాండఖండయోర్మధ్యే. 3. ఆధారశక్తి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీకూర్మ, వరాహానంతాష్టదిగ్గజోపరిప్రతిష్ఠితే. 4. అతల, వితల సుతల, తలాతల, రసాతల, మహాతల పాతాళాఖ్యానాముపరితలే. 5. భూర్భువస్సువర్మహర్జనస్తపస్సత్య మిత్యూర్ధ్వసప్తలోకానామధోభాగే. 6. చక్రవాలశైలమధ్యగత మహాసుమేరోస్సహస్రశిఖరానువర్తిని మహానాళాయమాన ఫణిరాజస్య సహస్రఫణామణి మండల మండితే. 7, ఐరావత పుండరీక వామన కుముదాంజన పుష్పదంత సార్వభౌమ సుప్రతీకాఖ్యాష్ట దిగ్దంతి శుండాదండోత్తంభితే అమరావత్యశోకవత్యాం భోగవతీ రైవతీ సిద్ధవతీ గాంధర్వవత్యలంకావత్యాది పుణ్యపురీ విరాజితే. 9. ఇంద్రాగ్ని యమ నిర్రుతి వరుణవాయు కుబేరైశా నాష్టదిక్పాలక పాలితే. 10. మహేంద్రమలయ సహ్యశుక్తిహిమవదృక్ష వద్వింధ్యపారియాత్ర సప్తకులాచల. 11. మతంగహేగణ్యశృంగ మాల్యవత్కిష్కింధ ఋష్యశృంగాఖ్య పంచమహానగాధిష్ఠితే. 12, రామశిభీరంతి పృథుమరుత్ భగీరథ భరత శిబింధు గజాంబరీషదిలీప పరశురామాది షోడశమహారాజైః పరిపాలితే. 13 కార్తవీర్య సగర పురూర పురుకుత్సనల హరిశ్చంద్రాఖ్య షట్చక్రవర్తిభిరధిష్ఠితే. 14. అంగవంగ కళింగ కాశ్మీర కాంభోజ సౌవీరసౌరాష్ట్ర మగధ మాలవ నేపాళ కేరళ చోళ పాంచాల గౌళమళయాళ సింహళద్రవిడ ద్రావిళ కర్నాటనాట కర్నాట మర్హాట పానాట నాటపాండ్య పుళిందాంధ్రమహారాణద శార్ణ భోజకుకురుకురు గాంధార విదర్భ విదేహ బాహ్లిక బర్బర కేకయ కోసల కుంతల కిరాత శూరసేన సేవన టెంకణ కొంకణ మత్స్య మద్ర పార్శ్వ ఘూర్జర యావన జాలాధ్రసాల్వకైదిసిద్ధ్వవంత్యాద్యనేక విశేషదేశభాషా భూమిపాల విచిత్రితే. 1. భాగీరథీ గౌతమీ నర్మదా యమునా సరస్వతీ కృష్ణవేణీ బాహుదా భీమరథీ తుంగభద్రా రేణుకా మలాపహారీ కావేరీ కృతమాలా తామ్రపర్ణీ విశోకా కౌశికీ గండకీ విచిత్రికా పసిష్ఠప్రవరా కాళ్యపీ సరయూ సర్వపాపహా కుశావతీ ఫల్గునీకరతోయా పుణ్యకా ప్రణీతాద్యనేక పుణ్యనదీ పవిత్రే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

16. అయోధ్యా మథురా మాయా కాశీ కాంచీ అవంతికాపురీ ద్వారావత్యాది పుణ్యపురీ విరాజితే, 17. సగర గుల్మల స్వామి పుష్కరతీర్థ సహిత శేషాచల శ్రీశైలాది పుణ్యాచలాధిష్ఠితే. 18. జంబూ ప్లక్ష శాల్మల కుశ క్రౌంచ శాక పుష్కరాఖ్య సప్తద్వీపదీపితే. 19. ఇంద్రకశేరు తామ్రనాగ గభస్తిసౌమ్య గాంధర్వచారణ భారతేతి నవవర్షాత్మకే ప్రత్యేకం నవసహస్రయోజన విస్తృతే. 20. భారత కింపురుషేలావృత కురుభద్రాశ్వక రమణక మందహారణ కేతుమాలాఖ్య నవఖండమండితే. 21. దండక వింధ్యక చంపక బదరిక నహుష గుహ దేవదారు కారణ్యాది దశారణ్యాయతే; లోకాలోకాచలవలయితే. 22. లవణేక్షు సురాసర్పి దధిక్షీర శుద్ధోదకార్ణవైస్సప్తభి రుదధిమండల మండితే. 23. లక్షయోజనవిస్తీర్ణ జంబూద్వీపే, భరతవర్షే భరతఖండే, పంచాశత్కోటివిస్తీర్ణ భూమండలే. 24. మహామానస సరోరుహ అమరావతి శ్వేతముఖే తాది చిత్రకూట త్రికూట చంద్రద్రోణకూట చక్రవాళాదిశ్రీశైల కైలాసాదీనాముపరి భూమధ్యరేఖాయాః పూర్వదిగ్భాగే, వింధ్యస్య దక్షిణదిగ్భాగే శ్రీశైలస్యాగ్నేయదిగ్భాగే కృష్ణాకావేర్యోర్మధ్యదేశే. 25. కాంచిమండలే, సింధోః పశ్చిమతటే సమస్తదేవతా బ్రాహ్మణహరిహరసన్నిధౌ. వివిధ సురతరుక్రీడా విరాజమాన దళదిశాబహుళపరిమళ షట్పదభ్రమర ఝంకారనికర కదంబితకలకంఠ కూజితసనాథ కేకికుల ముఖరీకృత విజిత సారస్వతస్వన తరుషండే అతులవిమల సత్కులధౌత కల్పతరు ఛాయావిన్యస్త దేదీప్యమాన రత్నసింహాసనస్య పరిస్థితయంత్రి రాశేశ్చతుర్దశవర్ణవర్ణిత సహస్రయోజనోన్నత విస్తారస్య పూర్వతశ్శైఖరీకృత ధ్వజపతాకాయుత యోజనోన్నత కదంబవృక్షదీపితస్య మందారస్యప్రాంతే. 26. అప్యక్షీరజలజమధ్యమధ్యాసీనస్య శ్రీమతి క్షీరజలధిమధ్యే ఉద్భాసిత భుజగభోగ్యపర్యంక వసదనాథ నాభీసరోరుహమధ్యవసతః దేవతిర్యఙ్మనుష్యాది సకల జగత్సృష్టిస్వామినో పరార్ధద్వయజీవినః, ఆద్యబ్రహ్మణ, ద్వితీయ పరార్ధే పంచా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శదాదివర్షే, ప్రథమమాసే, ప్రథమపక్షే; ప్రథమేఽహని ద్వితీయ యామే తృతీయేముహూర్తే త్రయోదశ ఘటికాద్విచత్వారింశద్విఘటికాగత ఏవ్యద్విఘటికాయాం ప్రథమ ప్రాణాయామకాలే. 28. పార్థివ కల్పానంత కల్పకూర్మకల్ప బ్రహ్మ కల్పవరాహ కల్ప శ్వేత వరాహకల్ప ప్రళయకల్ప పాద్మకల్ప సావిత్ర్యాదికల్పానాం మధ్యే, శ్వేతవరాహకల్పే 29. స్వాయంభువస్వారోచిషోత్తమతామసరైవతచాక్షుష వైవస్వత సూర్యసావర్ణి అగ్నిసావర్ణి బ్రహ్మసావర్ణి రుద్రసావర్ణి దక్షసావర్ణికాద్య, భౌచ్యేతిచతుర్దశమన్వంతరాణాంమధ్యే సప్తమే వైవస్వంతమన్వంతరే. 30. శ్రీమదాదివిష్ణోర్మత్స్యకూర్మవరాహ నారసింహవామన భార్గవరాఘవకృష్ణ బౌద్ధకల్కిదశావతారాణాం మధ్యేనవమే బౌద్ధావతారే. 31. యుధిష్ఠిరవిక్రమార్క శాలివాహనవిజయాభినందన నాగార్జునకుల వట్పకానాంమధ్యే తృతీయే శాలివాహనశకే. 32. ఇదానీమష్టవింశస్మహాయుగే అష్టావింశత్సహస్రాన్విత సప్తదశలక్షాన్వితే కృతయుగే యాతే। షణ్ణవతిసహస్రాన్విత ద్వాదశలక్షాబ్దే త్రేతాయుగేయాతే। చతుష్షష్టిసహస్రాన్విత అష్టలక్షాబ్దే ద్వాపరయుగేయాతే। ద్వాత్రింశత్సహస్రాన్విత చతుర్లక్షాబ్దేకలియుగే ప్రథమపాదే ప్రభవాదిషష్టి సంవత్సరాణాంమధ్యే. 33. వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన సంవత్సరే ఆయనే ఋతౌ మాసే పక్షే తిథౌ వాసర యుక్తాయాం శుభనక్షత్ర శుభయోగ శుభకరణ ఏవంగుణ విశేషణవిశిష్టాయాం శుభతిథౌ, 34. అస్మాకం మమకుమారికా యాశ్శతవర్ష దీర్ఘసౌమంగళ్యాభివృద్ధ్యర్థం 35. గంగావాలుకాభి స్సప్తర్షిమండలపర్యంతం కృతరాశేర్వర్షే సహస్రావసానే ఏకైకవాలుకాపకర్ష సమ్మితగాలే బ్రహ్మలోకేనివాస సిద్ధ్యర్థం 36. తిలైస్సూర్యమండలపర్యంతం కృతరాశేర్వర్షే సహస్రావసానే ఏకైకతిలాపకర్షక్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్ష సమ్మితకాలే బ్రహ్మలోకేనివాస సిద్ధ్యర్థం. 37, యవైర్గ్రహమండలపర్యంతం కృతరాశేర్వర్షే సహస్రావసానే ఏకైకయవాపకర్షక్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్ష సమ్మితకాలేబ్ర

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

హ్మలోకే నివాససిద్ధ్యర్థం. 38. మాషైర్భూమ్రిత మండలపర్యంతం
కృతరాశేర్వర్షసహస్రావసానే ఏకైకమాషాపకర్షక్రమేణ సర్వరా
శ్యపకర్ష సమ్మితకాలే బ్రహ్మలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం. 39. పంచా
శద్వ్యాతిగణనా సమ్మిత దేశే వృషలోమభిర్నభస్త్రిమండలపర్యంతం
కృతరాశేర్వర్ష సహస్రావసానే ఏకైకలోమాపకర్షక్రమేణ సర్వరా
శ్యపకర్ష సమ్మితకాలే బ్రహ్మలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం. 40. త్రిగుణీ
కృతాగ్నిష్టోమ అతిరాత్ర ఆప్తోర్యామ సాంతపన వాజపేయ పౌండరీ
కాశ్వమేధాదిక క్రతుపుణ్యఫలావాప్త్యర్థం. 41. సుయాససహ దశ
పూర్వేషాం. దశాపరేషాం; మధ్యంశ్యానాం పిత్రూణాం నరకాదు
త్తీర్య శాశ్వత బ్రహ్మలోకే నివాససిద్ధ్యర్థం. 42. అనాద్యవిద్యా
వాసనయాస్మిన్ సంసారే వినిత్రాభిర్విచిత్రాసు నానాయోనిషు
పునః పునరనేకధా జనిత్వా కేనచాపి కర్మవిశేషేణ ఇదానీం మనుష్య
జన్మవిశేషం ప్రాప్తవతో అస్మిన్ వంశే జాతస్య నామధేయస్య
మమ జన్మాభ్యాసాది జన్మప్రభృత్యేతత్క్షణ పర్యంతం మనోవాక్కా
యకర్మభిః జ్ఞానతో అజ్ఞానతః కృతానాం మహాపాతకోపపాతకాదీ
నాం నవవిధానాం పాపానాం సద్యః అపనోదనద్వారా శ్రీపరమేశ్వర
ప్రీత్యర్థం స్వగృహోక్త ప్రకారేణ మత్స్యపురాణోక్త షోడశమ
హాదానాంతర్వర్తి సహిరణ్యోదకధారాపూర్వకం సాలంకృతకన్యా
దానమహం కరిష్యే ।

మహాసంకల్పస్సమాప్తః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అథాథర్వణీ సీతోపనిషత్.

ఓం భద్రంకర్ణేభిరితిశాంతిః.

ఓం దేవాహవైప్రజాపతి మబ్రువన్ కాసీతాకింరూపమితి। సహోవాచప్రజాపతిః। సాసీతా ఇతి మూలప్రకృతి రూపత్వాత్సా సీతాప్రకృతిస్మృతా। ప్రణవప్రకృతి రూపత్వా త్సాసీతా ప్రకృతి రిత్యుచ్యతే। సీతాఇతిత్రివర్ణా త్మాసాక్షాన్మాయా మయాభవేత్। విష్ణుఃప్రపంచబీజంచమాయా ఈకారఉచ్యతే। సకారస్సత్యమమృతం ప్రాప్తిఃసోమశ్చకీర్త్యతే। తకారస్తారలక్ష్మ్యాచ వైరాజః ప్రస్తరస్స్మృతః। ఇకారరూపిణీసోమామృతావయవదివ్యాలంకారస్రఙ్మౌక్తికాద్యాభరణాలంకృతా మహామాయావ్యక్త రూపిణీవ్యక్తాభవతి। ప్రథమాశబ్దబ్రహ్మమయీస్వాధ్యాయకాలేప్రసన్నా ఉద్భావనకరీ ఆత్మికా। ద్వితీయాభూతలేహలాగ్రేసముత్పన్నా। తృతీయాఇకారరూపిణీ అవ్యక్తస్వరూపాభవతీతి సీతాఇత్యుదాహరంతి శౌనకీయే। శ్రీరామసాన్నిధ్యవశాజ్జగదానందకారిణీ। ఉత్పత్తిస్థితి సంహారకారిణీసర్వదేహినాం। సీతాభగవతీజ్ఞేయా మూలప్రకృతి సంజ్ఞితా। ప్రణవత్వాత్ప్రకృతిరితివదంతి। బ్రహ్మవాదినఇతి। అథాతోబ్రహ్మజిజ్ఞాసేతిచ। సాసర్వవేద మయీసర్వదేవ మయీ సర్వలోక మయీసర్వకీర్తి మయీసర్వమయీసర్వధర్మ మయీసర్వాధారకార్యకారణమయీ మహాలక్ష్మీర్దేవేశస్యభిన్నాభిన్నరూపా చేతనాచేతనాత్మికాబ్రహ్మస్థావరాత్మాతద్గుణకర్మవిభాగ భేదాచ్ఛరీరరూపా దేవర్షి మనుష్యగంధర్వరూపా అసుర రాక్షసభూతప్రేతపిశాచభూతాది భూతశరీరరూపాభూతేంద్రియమనః ప్రాణరూపేతి చవిజ్ఞాయతే। సాదేవీత్రివిధాభవతిశక్త్యాసనా। ఇచ్ఛాశక్తిఃక్రియాశక్తిఃసాక్షాచ్ఛక్తిరితి। ఇచ్ఛాశక్తిస్త్రివిధాభవతి। శ్రీభూమినీలాత్మికా। భద్రరూపిణీ ప్రభావరూపిణీ సోమసూర్యాగ్ని రూపాభవతి। సోమాత్మికాఓషధీనాం ప్రభవతి కల్పవృక్ష పుష్పఫలలతాగుల్మాత్మికా ఔషధభేషజాత్మికా అమృతరూపాదేవానాం మహా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రేమఫలప్రదా అమృతేనతృప్తింజనయతి । దేవానామన్నేన పశూ
నాంతృణేనతత్తజ్జీవనాం సూర్యాదిసకలభువన ప్రకాశినీ దివాచరా
త్రిః కాలకలానిమేషమారభ్య ఘటికాష్టయామదివసవారరాత్రిభే
దేన పక్షమాసర్త్వయన సంవత్సర భేదేనమనుష్యాణాంశతాయుః
కల్పన యాప్రకాశమానావిరక్తిప్రవ్యపదేశేన నిమేషమారభ్యప
రార్ధపర్యంతం కాలచక్రంజగచ్చక్రమిత్యాది ప్రకారేణచక్రవత్పరి
వర్తమానా సర్వస్యైతస్యైవ కాలస్యవిభాగవిశేషాః । ప్రకాశ
రూపాః కాలరూపాభవంతి । అగ్నిరూపా అన్నపానాదిప్రాణినాం
క్షుత్తృష్ణాత్మికా దేవానాం ముఖరూపావనౌషధీనాంశీతోష్ణ రూపా
కాష్ఠేష్వంతర్బహిశ్చ నిత్యానిత్యరూపాభవతి । శ్రీదేవీత్రివిధం
రూపంకృత్వా భగవత్సంకల్పానుగుణ్యేనలోక రక్షాకారంరూపంధా
రయతి। శ్రీరితిలక్ష్మీరితిలక్ష్యమాణా భవతీతివిజ్ఞాయతే। భూదేవీ
సాగరాంభస్సప్తద్వీపావసుంధరా భూరాదిచతుర్దశ భువనానా
మాధారాధేయాప్రణవాత్మికాభవతి । నీలాచముఖవిద్యున్మాలినీ
సర్వౌషధీనాం సర్వప్రాణినాం పోషణార్థం సర్వరూపాభవతి ।
సమస్తభువనస్యాధో భాగేజలాకారాత్మికా మందూకమమెతి భువ
నాధారేతి విజ్ఞాయతే శ్రీయఃశక్తిస్వరూపం । హరేర్ముఖాన్నాదః ।
తన్నాదాద్బిందుః బిందోరోంకార ఓంకారాత్పరతో రామ వైఖాన
సపర్వతిస్త్రిపర్వతైకర్మజ్ఞానమయీభిర్బహుశాఖాభవంతి । తత్రి
యీమయుగ్ సర్వార్థదర్శనం ఋగ్యజుస్సామరూపత్వాత త్రి
యీతిపరికీర్తితా । కార్యసిద్ధేనచతుర్ధాపరికీర్తితా । ఋచోయ
జూంషిసామాన్యథర్వాంగిరసస్తథా : చతుర్హోతృ ప్రధానత్వా
ల్లింగాది త్రితయం త్రయీ। అథర్వాంగిరస, రూపంసామ ఋగ్యజు
రాత్మకం । తథాదిశంత్ర్యభి చారసామాన్యేన పృథక్పృథక్ । ఏక
వింశతిశాఖాయా మృగ్వేదః పరికీర్తితః । శతంచనవశాఖాస్స్యుర్య
జుషామేవ జన్మనాం । సామ్నస్సహస్రశాఖాస్స్యుః పంచశాఖా అథ
ర్వణః। వైఖానసమతస్తస్మిన్నాదౌప్రత్యక్షదర్శనం । స్మర్యన్తే ముని
భిర్నిత్యం వైఖానస మతఃపరం । కల్పోవ్యాకరణంశిక్షా నిరుక్తం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

జ్యోతిషం ఛందః ఏతాని షడంగాని । ఉపాంగమయనం చైవ మీమాం-
సా న్యాయవిస్తరః । ధర్మజ్ఞసేవితార్థం చ వేదవేదోధికం తథా ।
నిబంధాస్సర్వశాఖా చ సమయాచారసంగతిః । ధర్మశాస్త్రం మహ-
ర్షీణామంతఃకరణసంభృతం । ఇతిహాసపురాణాఖ్య ముపాంగశ్చ
పరికీర్తితః । వాస్తువేదో ధనుర్వేదో గాంధర్వశ్చ తథా మునే । ఆయు-
ర్వేదశ్చ పంచైతే ఉపవేదాః ప్రకీర్తితాః । దండో నీతిశ్చ వార్తా
చ విద్యా వాయుజయః పరః । ఏకవింశతిభేదోఽయం స్వప్రకాశః ప్రకీ-
ర్తితః । వైఖానస ఋషేః పూర్వం విష్ణోర్వాణీ సముద్భవేత్ । త్రి-
యీరూపేణ సంకల్ప్య ఇత్థం దేహీ విజృంభతే । సంఖ్యారూపేణ సంక-
ల్ప్య వైఖానస ఋషేః పురా । ఉదితో యాదృశః పూర్వం తాదృశం
శృణు మేఖిలం శక్తిర్బ్రహ్మమయం రూపం క్రియాశక్తిరుదాహృతా ।
సాక్షాచ్ఛక్తిర్భగవతః స్మరణమాత్రరూపా విర్భవప్రాదుర్భా-
వాత్మికా నిగ్రహానుగ్రహరూపా శాంతితేజోరూపా వ్యక్తావ్యక్త కా-
రణచరణ సమగ్రావయవముఖ వర్ణభేదాభేద రూపా భగవత్సహ-
చారిణీ అనపాయినీ అనవరతసహాయా క్రియాణీ ఉదితానుదితాకా-
రా నిమేషోన్మేష సృష్టిస్థితిసంహార తిరోధానానుగ్రహాది సర్వశక్తిసా-
మర్థ్యాత్సాక్షాచ్ఛక్తిరితి గీయతే । ఇచ్ఛాశక్తిస్త్రివిధా ప్రళయావ-
స్థాయాం విశ్రమణార్థం భగవతో దక్షిణవక్షస్థలే శ్రీవత్సాకృతి-
ర్భూత్వా విశ్రామ్యతీతి సా యోగశక్తిః । భోగశక్తిర్భోగరూపా
కల్పవృక్ష కామధేను చింతామణి శంఖపద్మసిద్ధ్యాది నవనిధిసమాశ్రి-
తా భగవదుపాసకానాం కామనయా అకామనయా వా భక్తియు-
క్తానరం నిత్యనైమిత్తిక కర్మభిరగ్నిహోత్రాదిభిర్వా యమనియమా-
సనప్రాణాయామ ప్రత్యాహారధ్యానధారణసమాధిభిర్వాలయమణ్వా-
పిగోపుర ప్రాకారాదిభిర్విమానాదిభిస్సహ భగవద్విగ్రహార్చా-
పూజాకర్మకరణై రర్చనైః స్నానాదిభిర్వా పితృపూజాదిభిరన్నపా-
నాదిభిర్వా భగవత్ప్రీత్యర్థం మత్వా సర్వం క్రియతే । అథాతోఽపి
రశక్తిశ్చతుర్భుజా భయవరద పద్మధరా కిరీటాభరణాది యుతా సర్వ-
దేవైః పరివృతా కల్పతరుమూలే చతుర్భిర్గజైః రత్నఘటైరమృత

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

జలైరభిషిచ్యమానా సర్వదైవతైర్బ్రహ్మాదిభిర్వంద్యమానా అణి
మాద్యష్టైశ్వర్య యుతా సన్ముఖే కామధేనునా స్తూయమానా వేద
శాస్త్రాదిభిః స్తూయమానా జయాద్యప్సరస్త్రీభిః పరిచర్యమాణా
ఆదిత్యసోమాభ్యాం దీపాభ్యాం ప్రకాశ్యమానా తుంబురునారదాది
భిర్గీయమానా రాకాసినీవాలీభ్యాం ఛత్రేణ హ్లాదినీమాయాభ్యాం
చామరేణ స్వాహాస్వధాభ్యాం వ్యజనేన భృగుపుణ్యాదిభి రభ్య
ర్చ్యమానా దేవీ దివ్యసింహాసనే పద్మాసనారూఢా సకల కారణ
కార్యకరీ లక్ష్మీర్దేవస్య పృథగ్భవన కల్పనా । అలంచ కారస్థిరా
ప్రసన్నలోచనా సర్వదైవతైః పూజ్యమానా వీరలక్ష్మీరితి విజ్ఞాయ
తత్రత్యప భద్రంకర్ణేభిరితి శాన్తి । ।సివత్ ॥

ఇతి సీతోపనిషత్సమాప్తా ఓం తత్సత్

చూర్ణికా.

స్వస్త్యష్టాశీతిసహస్రాణాం ద్విజగురు దైవతానాం సమస్త
జగదాధార మహామండూక కూర్మభుజగరాజ శేషపృథివీనాం
పురందరపావక యమనిర్ఋతి వరుణవాయుకుబేర ఈశానాద్యష్ట
దిక్పాలకానాం జలజభవహరిహర ముఖ్య దేవగణానాం నారదవిశ్వా
మిత్ర పరాశరాత్రి వాల్మీకిగౌతమ భృగువ్యాసాది మహర్షీణాం
సీతారుంధత్యహల్యాద్రౌపదీ తారా మండోదరీ పాంచాలీ దమ
యంత్యాది మహాపతివ్రతానాం హరిశ్చంద్రనల కార్తవీర్య విక్ర
మార్క భోజరాజాది పుణ్యపురుషాణాం గంగానర్మదాతుంగభద్రా
మలాపహారిణీ శ్రీకృష్ణవేణీ గోదావరీ భీమరథ్యాది మహానదీనాం
జంబూనింబ కదంబ చూతక్రముక నారికేళ (ఖర్జూర ధాత్రీ) దాడి
మ్యాది ఫలవృక్షాణాం పున్నాగజాజీ తులసీ కేతకీ చంపక మల్లికా
మాధవీ మాలత్యాది వివిధకుసుమానాం । కస్తూరీకుంకుమాగరు గోరో
జనాది సుగంధానాం । అపరిమిత కనక కలశకన్యాగృహమేధక
విశ్వవీణావాది మేఘధ్వనీనాం .... సుప్రసన్నా వరదా భవంతు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

—: విష్ణుదేవునిస్తోత్రం :—

శ్లో॥ శాంతాకారం భుజగశయనం పద్మనాభంసురేశ్వరంవిశ్వాకారం గగనసదృశం మేఘవర్ణం శుభాంగం । లక్ష్మీకాంతంకమలనయనం యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం వందేవిష్ణుం భవభయహరం సర్వలోకైకనాథం ॥

—: లక్ష్మీస్తోత్రం :—

శ్లో॥ లక్ష్మీం క్షీర సముద్రరాజతనయాం శ్రీరంగధామేశ్వరీం। దాసీభూతసమస్తదేవవనితాం లోకైకదీపాంకురాం । శ్రీమన్మందకటాక్ష లబ్ధవిభవబ్రహ్మేంద్రగంగాధరాం త్వాం త్రైలోక్యకుటుంబినీం సరసిజాం వందేముకుందప్రియాం ।

భగవత్సన్నిధియందు గానము

బాలకాండః— శుద్ధబ్రహ్మపరాత్పరరామ కాలాత్మకపరమేశ్వర.... శేషతల్పసుఖనిద్రిత.... బ్రహ్మాద్యమరప్రార్థిత.... భక్తబృందపాలన.... ముక్తిప్రదసురమునినుత.... చండకిరణకులమండన.... శ్రీమద్దశరథనందన .... కౌసల్యాసుకవర్ధన .... విశ్వామిత్రప్రియధన రా... ఘోరతాటకాఘాతక రామ మారీచాదినిపాతక... చాపక... శ్రీమదహల్యోద్ధారక....గౌతమముని సంపూజిత.... సంస్తుత.... శం రాదింసశేవిత .... పంకజాక్షపర... జగదుద్ధారక....హిమధామనిభాననశ్రీ .... నావికధా... మిథిలాపురజనమోహన....విదేహమానసరంజక .... భంజక .... సీతార్పితవనమాలిక .. కృతవైవాహి... దర్పకనాశక .... శ్రీమదయోధ్యానందకరామ

అయోధ్యకాండః— దేవరాజసంసేవితర... ర్థిత.... ౩౦ అగణితగుణగణభూషిత.... అవనీకామిని... చంద్రసమానన....పితృవాక్యాశ్రితకానన....ప్రియగుహ... తతాళితనిజమృదుపద....భరద్వాజదృగానందన .. చిత్రకూటా... క్షేత్ర ....దశరథసంతతచింతిత.... కైకేయీసుతప్రార్థిత....శం వి... నిజపితృకర్మక....భరతార్పితనిజపాదుక.... జనకస్పర్శితనూజాదిప .... దనుజకులాటవిదాహన.... దండకావనజనపావనరామ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రామోత్సవరత్నదర్శిని

అరణ్యకాండః — దుష్టవిరాధవినాశన రామ శరభంగసుతీ శ్రిత.... అగస్త్యానుగ్రహవర్ధిత.... గృధ్రాధిపసంసేవిత.... పంచవటీ సుస్థిత.... శూర్పణఖార్తివిధాయ .... ఖరదూషణముఖసూదక సీతాప్రియహరిణానుగ .... మారీచార్తికృదాశుగ.... వినష్టసీతాన్వేషక.... గృధ్రాధిపగతిదాయక.... శబరీదత్తఫలాశన.... కబంధబాహుచ్ఛేదన.... భూరివిభూతసంపూజిత.... సారపాఠబుధసన్నుత.... ౬౦

కిష్కింధాకాండః — హనుమత్సేవితనిజపద రామ నతసుగ్రీవాభీష్టద .. గర్వితవాలిసంహారక .... వానరదూతప్రేషక .... హితలక్ష్మణసంయుత.... కపిచయసంతతసత్కృత రామ

సుందరకాండః — తద్గతవిఘ్నధ్వంసక రామ పరమధ ....నరవరేంద్రసన్నుతశ్రీ ఇంద్రాదిత్రిదశవందిత.. గంభీరశ్రీ.... సీతాప్రాణధారక .... దుష్టదశానన దుర్భాషిత .... సీతోద్ధితకాకాసన .... కృప్రీవితరామ

గ్రంథసమాప్తమ్

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri

ఓం పరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీరామోత్సవరత్నదర్పణ

ప్రకాశకు
శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ ప్రెస్.
మచిలీపట్టణం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection